DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

ÖNSÖZ

Çizgiroman, tüm dünyada hızlı okuyucu kazanan bir sanat kolu! Ve biz ALFA YAYINCILIK olarak, Türk Okuyucusu'na, dünya çizgiromanında birer ekol olan kahramanları tanıtmayı bir görev bildik. Tüm çizgiroman kahramanları "ALFABETİK SIRA"' ya göre huzurlarınızda...

-ALFA-

ACHILLE TALON
1964 - Fransa
Yazan-Çizen: Greg
Yayınevi: Dargaud

Küçük şapkası, koca göbeği ve bastonuyla herkesin tanıdığı Achille Talon, Fransız orta sınıfının tipik bir temsilcisidir. Dünya, onu ilk defa ünlü Pilote dergisinin safyalarında tanıyıp sevmiştir. Achille Talon'un geçimsiz ve saldırgan bir komşu; uzatmalı bir sevgili; biracı bir baba ve cesur bir anneyle paylaştığı bir de küçük dünyası vardır. Kahramanımızın karakterini oluşturan başlıca üç özelliği ise çok konuşması, boş konuşması ve -bilmem söylemeye gerek var mı- aptal olmasıdır.

Yaratıcısı Greg, 1977'ye değin, Achille Talon'un küçük dünyasına renk katacak bir çok ayrıntı yaratmıştır. Bunlardan en eğlendiricisi, Achille Talon'un yayınlandığı Pilote dergisinin alaycı bir benzeri olan "Polite" (kibar) adlı bir dergiden bahsedilmesidir. Achille Talon, senaryo gereği bu dergide yazı yazmaktadır. Greg, bu yolla, Pilote dergisinin

TURBO & ALPİNO
ARCHIVE SCANNING
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

başlıca karakteristiklerini ve derginin ünlü çizerleri olan Goscinny, Michel Charlier ve Pardal'ı bol bol alaya almaktadır. 1976'dan sonra, Achille Talon'un albüm olarak yayınlanmaya başlamasıyla kahramanımızın serüvenlerine yeni bir tat gelmiştir. Bu büyük albümler, Greg'in daha rahat ve etkin olarak çalışmasını sağlamış, dolayısıyla Achille Talon bu dönemde kendine büyük bir ün yapmıştır.

* Achille Talon, ülkemizde hiç yayınlanmamıştır.

ADAM STRANGE

1959 - Birleşik Devletler

Yazan: Cardner Fox

Çizen: Carmine Infantino

Yayınevi: DC. Comics

Bu bilimkurgu kahramanının ilginç bir öyküsü vardır. Kalp araştırmaları yapan bir bilgin (Adam Strange), bilinmeyen bir Zeta ışınına maruz kalır ve kendini bir anda Rann isminde bir gezegende bulur. Rann gezegeninde gelişmiş bir uygarlıkla karşılaşan Strange, bir de kız arkadaş edinir. Adam Strange, Rann'a kısa sürede adapte olur ve de özel güçleri, kırmızı beyaz kostümü ve kaskıyla bu gezegenin koruyucusu kesilir. Sevgilisi Alanna ile beraber uzayın her köşesini dolaşır ve suçluları avlar.

Adam Strange, şüphesiz, süper kahramanlar kategorisine girer ama onu diğerlerinden ayıran özelliği o devre kadar yazılmış en dokunaklı senaryolara sahip olmasıdır.

Kahramanın, ilk serüveni, DC'nin ünlü Strange Adventures dergisinde yayınlanmıştır. Yaratıcıları Fox ve Infantino, Murphy Anderson'un da katkılarıyla olağanüstü bir randıman ortaya koymuşlar ve Adam Stange'le beraber, "Strange Adventures" dergisini de üne kavuşturmuşlardır.

* Adam Strange'in bizde yayınlanmış hiçbir macerası yoktur.

AGENT 212 (ŞAŞKIN KOMİSER)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1975 – Belçika
Yazan: Raoul Cauvin
Çizen: Daniel Kox
Yayınevi: Dupuis

Toptoparlak bir vücut, sempatik bir bıyıkla çerçevelenmiş tatlı bir surat onu özetlemeye yeter. Tek istediği, Polus Karakolu ile sıcak yuvası arasında sakin bir taşralı yaşamı sürmektir. Ama Şaşkın Komiser, tam bir aptaldır. Üstüne üstlük, kötü şans hiç peşini bırakmaz. Tüm iyi niyetine ve cesaretine karşın bütün girişimleri fiyaskoyla sonuçlanır. Serüvenlerinin tipik bir finali vardır: Ya başkomiser tarafından bir yanlış anlamanın sonucu kötü bir göreve sürülür ya da gözünü hastanede açar. Şaşkın Komiser ya da diğer adıyla Agent 212'nin, polis arkadaşları, dükkân sahipleri ve semt sakinleriyle dolu, okuyucu tarafından tanınan bir muhiti vardır.

Yaratıcısı Raoul Cauvin "görevine sadık, cesur polis memuru" imajını güzel bir biçimde karikatürize etmiştir. Ünlü çizer Kox da ona başarılı bir biçimde eşlik edince ortaya 80'lerin en başarılı dizilerinden biri çıkmıştır.

* Şaşkın Komiser, yurdumuzda çeşitli kereler, değişik çocuk dergilerinde yayınlanmıştır. Halen bir gazetenin haftalık ekinde, Türk okuruyla birlikteliğini sürdürüyor.

AKIM
1950 – İtalya
Yazan: Roberto Renzi
Çizen: Augusto Pedrozza
Yayınevi: Aventures et Voyages

Jim Rank Kalküta'daki İngiliz elçisinin oğludur ve İngiltere'ye dönerken gemileri batar. Jim Rank ve annesi Afrika sahillerine ulaşsalar da annesi kısa sürede ölür ve onun yerini bir panter alır. Sonra bir goril tarafından evladı gibi yetiştirilip beslenir. Geçen yıllar boyunca hayvanların dilini öğrenen Jim, aklı ve zekâsıyla kısa süre zarfında kralları

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

olur. Artık adı Akim'dir. Akim, kendine Jim adında bir erkek çocuk verecek olan esmer Rita'yla birlikte yaşamaya başlar. Akim ve ailesi yaşamlarını sadık hayvanlarının arasında geçirir: Dişi maymun Zig, goril Kar, fil Baroi ve aslan Rag onları hiç yalnız bırakmazlar. Akim devamlı olarak, nerden çıktıkları belirsiz savaşçı uygarlıklarla dövüşür, çılgın bilim adamlarıyla uğraşır ya da megalo manyak diktatörlerden ormanı temizlemek için mücadele verir.

Akim'in senaryoları çok çeşitli ve orijinaldir, hiçbir zaman eğlendiri özelliğini yitirmez. Pedrozza'nın hızlı çizimleri ve gözardı edilen arka planlarına rağmen Akim'in, benzeri Tarzan'a oranla daha dokunaklı ve popüler bir dünyası vardır. Pedrozza'nın bu baştan savma çizimlerine tolerans göstermemek elde değildir çünkü. Sanatçı 40 yıldan beri her ay 100 sayfa Akim macerası çizmek zorundadır.

Akim'in ilk macerası 1950'de yayınlanan "İl Figlio della Jungla"dır.

* Akim ülkemizde de yayınlanmıştır. Ancak Tarzan'ın popülaritesinden yararlanmak isteyen yayınevi, Akim'i "Tarzan" adıyla yayınlamıştır.

ALIX
1948 – Belçika
Yazan-Çizen: Jacques Martin
Yayınevi: Lombard

Alix'in öyküsü Roma'a, Sezar'ın lejyonlarıyla tüm dünyaya meydan okuduğu M.Ö. 53 yılında başlar. Genç bir köle olan Alix, ölmeden önce tüm sırrını kendine emanet edecek olan soylu Honorus Galla tarafından evlat edilir ve bir Roman vatandaşı olur. Artık yaşamı onu, antik dünyanın dört bir köşesinde maceradan maceraya taşımaktadır. Kendisi gibi eski bir köle olan Enak ile bir başkentten ötekine dünyayı dolaşırlar ve hatta Çin'e bile giderler.

Alix'in serüvenlerinin her biri büyük bir özenle hazırlanır: Jacques Martin hikâyesini resimlemeden önce tarihsel doğruluğundan emin olmak ister. Alix ve Enak hayali bile olsalar ikinci plandaki kahra-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

manların hepsi de çok önemli tarihi kişiliklerdir. Cesar Vercingétonix, Andromede, Kleopatra, Burunnus ve diğer bir çoğu. Alix bir yanda bize tarihten sayfalar sunarken, öte yandan da hayal gücümüzün sınırlarını zorlamaktadır.

Kahramanın, 1948 ve 1988 arası 19 macerası yayınlandı. Bu serüvenler sayıca azdır ama nitelik olarak tartışılmaz bir üstülüğe sahiptir. Nedeni, yaratıcısı Martin'in ünlü Hergé'nin öğrencisi ve asistanı olmasıdır. Martin renkleri çok iyi kullanmış ve ondan en iyi şekilde yararlanmasını bilmiştir. Örneğin dramı, sevinci ve duyarsızlığı renklerle anlatmıştır (aynı şeyi kahramanlarına da uygulamıştır. Alix sarışın Enak ise esmerdir.) Martin bugün Alix'i çizmek için asistanlarını kullanmaktadır ancak senaryoları hâlâ büyük bir özenle kendi hazırlamaktadır.

* Bütün bu iyi niteliklerine karşın Alix maalesef bizde tanınmamaktadır.

ANDY CAPP
1957 – İngiltere
Yazan-Çizen: Reg Smythe
Yayıncı: Daily Mirror

İşte Türkiye dışında her yerde tanınan bir başka kahraman daha. Andy Capp, 30'u aşkın ülkede okunup sevilmektedir. Hatta bunların arasında yabancı bir çizgi romanın hayatta kalma şansının hemen hiç olmadığı ABD bile vardır. Bu ufak tefek tatlı adam kendiyle birlikte yaratıcısı Reginald Smythe'in ününü de tüm dünyaya yaymıştır.

Öte yandan Andy Capp'ın kendi kişisel dünyası oldukça küçük ve sınırlıdır: Evi, köşedeki pub ve futbol sahası. Dudaklarında sigarası, siyah kostümü ve gözünün üstüne kadar indirdiği o ünlü kasketi ile Andy Capp hiçte bir "fazilet timsali" değildir. Öncelikle alkoliktir, sonra tembeldir, tüm bir yılı işsiz geçirir ve üstüne üstlük hovardalıktan hoşlanan bir çapkındır. Andy Capp'ın, onunla başetmeye çalışırken hayatı cehennem olan bir karısı vardır. Sanatsal açıdan yaklaşıldığında, çok az dekor kullanarak ustalıkla uygulanan bir grafizm göze çarpar. Bu çizgi romanın bunca sevilmesi ve popüler olması boşa değildir kısacası.

TURBO & ALPiNO
ARCHIVE SCANNING

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Bir çok ünlü İngiliz stripini olduğu gibi Andy Capp'ı da Daily Mirror lanse etmiştir.

ARCHIE

1941 – Birleşik Devletler

Yazan-Çizen: Bab Montana

Yayınevi: Archie Comics

Archie Andrews, klasik bir "Amerikalı lise öğrencisi" tipidir. Genç delikanlının Betty ve Veronica adında, biri esmer diğeri sarışın, iki kız arkadaşı vardır. Sportiftir; müzikten, kızlardan, hamburgerden ve Amerika futbolundan hoşlanır. Kısacası kahramanımız, tüm bir Amerikan gençliğini başarıyla temsil etmektedir. Archie'nin serüvenleri, Amerikan orta sınıfının yaşamından alınmıştır denilebilir.

Archie, 1941'de ilk kez yayınlanışından bu yana her döneme uyum sağlamayı bilmiştir. Böylece kısa sürede üne kavuşmuş ve yaratıcısı Bob Montana kendi çizgi roman şirketini, "Archie Comics Publications Inc."i kurmuştur. 1949'dan itibaren ise Archie'nin artık popüler olan diğer arkadaşları da kendi dergilerine kavuşmuştur. Böylece "Jughead", "Betty and Veronica", "Pals and Gals" ve Archie'nin çocukluğunu anlatan bir diğer dergi hâlâ yayınlanmaktadır. Bu popüler kahraman, balonlu çikletten tutunda çizgi filmlere kadar her alanda Amerikan halkının karşısına çıkmaktadır.

Archie, biraz fazla "Amerika'ya özgü" olduğu için dünyanın geri kalanında pek tutulmamıştır. Ama onu merak edenleriniz varsa, Archie'yi Hürriyet'in "Cumartesi Keyfi"nde bulabilirler.

ARSENE LUPIN

1948 – Fransa

Senaryo: Maurice Leblanc'tan uyarlama

Çizen: Georges Bourdin

Yayınevi: Opera Mundi

Bilindiği gibi, Arsène Lupin (Arsen Lüpen) aslında yazılı edebiyata ait bir kahramandır. Bu centilmen hırsız, diğer ünlü roman kahramanla-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

rının aksine, çizgi romancılara pek fazla esin kaynağı olmamıştır. Ayrıca bunların arasından da sadece ikisi kayda değerdir.

Önceleri sadece 1948'de France Soir'da yayınlanan ve Georger Bourdin'in çizdiği "813" vardı. Bu tam anlamıyla çizgi roman sayılmazdı, daha çok "yazılarla karışmış illüstrasyonlar" gibi bir şeydi. Bourdin'in bugüne göre çok ilkel çizgilerinin çoğunu yakın planlar oluşturuyordu.

Sonraları Jacques Blondeau, Arsène Lupin'in kahramanı olduğu birçok romanı daha canlı bir stil (konuşma balonları, dinamik sahneler) ile adapte etti. Blandeau'nun detaylı çizimleri ve sıkı çalışmaları Arsène Lupin1i okuyucuya sevdirmeyi başardı. Bu çizgi roman ilk defa 1957'de Opera Mundi etiketi altında yayınlandı. Buhamel'in artık klasikleşmiş olan "813"ü ise daha sonra tekrar basıldı.

ASTERIKS

1959 – Fransa

Yazan: René Goscinny

Çizen: Vderzo

Yayınevi: Dargaud

İsa'dan önce 50 yılındayız, tüm Galya işgal altında. Tüm Galya mı? Yo, domuzuna Galyalı bir köy, hâlâ Romalılara direniyor. Köyün bir yanı deniz, öteki tarafında ise Babaorum, Aquarium, Lavdanum ve Petitbanum adlı Romalı kampları var. İkisinin arasında, köyde yaşayanlar ise büyücü Panoramix'in "devegücü tazıhızı" iksiri sayesinde süper güçlere sahip Galyalılar. Seriye adını veren Asteriks, köyün maskotu haline gelmiş, ufak tefek, fırlama biridir. En yakın arkadaşı Hopdediks'e gelince, domuz ve Romalı avlamaktan özel zevk alan bir menhir taşı ustasıdır. Budalalığı ve sevimli köpeği Idefix'i hiç yanından ayırmaması karakterini oluşturan başlıca özelliklerdir. Bu kahramanların ardından, köyün sevimli reisi Abraracourcix gelir. Serüvenleri okurken, zamanla Asteriks'in dünyasındaki diğer karakterleri de tanırız. Örneğin her seferinde

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

gemisi batırılan korsanlar, köyün bet sesli ozanı, şefin şirret karısı vb. Korsanları bir yana bırakırsak (çünkü tam anlamıyla kötü sayılamayacak denli aptaldırlar) bir de kötü karakterler vardır tabii ki. Bunların en başında şüphesiz, tüm Galya'nın baş düşmanı Sezar gelir. Ayrıca Romalı lejyonerler ve şişko yüzbaşılarını da yabana atamayız.

Asteriks maceralarının hepsi birbirinin aynı olan, klasik bir yapısı vardır. Köyün gündelik yaşamından birkaç sayfalık bir kesit; sonra her macerada Mısır, Korsika, İspanya gibi başka bir ülkede yaşanan serüven ve ardından köye dönüş ve gece verilen bir şölenden oluşan, alışılmış final. Böylece Asteriks'in, Amerika'dan Afrika'ya; Avrupa'dan Asya'ya kadar dolaşmadığı yer kalmamıştır.

Kahramanın ilk serüveni olan "Galyalı Asteriks", 1959 yılında Pilote dergisinin ilk sayısında yayınlandı. Senaryo yazarı Goscinny 1977'de ölünce, çizer Vderzo, onun yokluğunu aratmadı ve oldukça başarılı Asteriks maceraları yarattı. 1961'de ilk kez albüm olarak yayınlanan Asteriks 6000 alıcı buldu. 1987'de çıkan son macerası ise 2 milyondan fazla satmıştır. Yaratıcıları, 20'den fazla ülkedeki milyonlarca okura; dozu çok iyi ayarlanmış bir zevk, katı bir şovinizm, grafik açıdan kusursuz bir okunaklılık ve güncel hayattan ünlü kişilerin başarıyla karikatürize edilmiş portrelerini sunmuştur.

Bu çizgi romanın tarihindeki başarılardan biri de animasyon sinemasındaki ustaca çıkışlarıdır. Belçika TV'si için 1966'da hazırlanan iki çizgi filmi, 1974'de Idefiks stüdyosunun kurulması izlemiştir. Asteriks'in kariyeri bununla da kalmaz, sinema ve romanlara kadar uzanır.

* Asteriks'in yayınlandığı yirmiden fazla ülke arasında Türkiye de vardır.

AXA

1980 – İngiltere

Yazan: Avenell

Çizen: Romero

Yayıncı: London Express Features

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Yıl 2080, Dünya gezegeni korkunç bir bulaşıcı hastalığın pençesinde kıvrınmakta. İnsanlar ise koruyucu bir kubbe altında yaşamaya zorlanıyor. Axa, işte bu şartların dünyasında yaşayan sarışın, çok güzel ve genç bir kadındır. Bu yaşamdan bunalan kahramanımız, kubbenin dışında özgür bir yaşam sürmek ister ve üstünde bikini benzeri bir kıyafetle (doğal sansür) kendini bilinmeyenin kollarına bırakır. Maceraları boyunca kötü ya da dost canlısı karakterlerle, düşman ya da aşıklarla karşılaşır. Gene bu yolculuklardan birinde yakışıklı Jason ile tanışır ve hayatını kurtararak onun yol arkadaşı ve sevgilisi olur. Bundan sonra öykülerin ritmi yavaş yavaş "fantastik" öğelerle bezenir. Robotlar, tarihöncesi canavarlar, gizli halklar ve uzaylılar sık sık kendilerini gösterir.

Axa'nın İspanyol ressamı Ramero'nun açık, kesin ve ne dekorlardan ne de arka plan çizimlerinin harikalığından ödün vermeyen, çok seçkin bir grafik anlayışı vardır. Bilimkurgu hikâyeleri uzmanı olan Avenell'in Axa için yarattığı senaryolar ise oldukça tutarlı, orijinal ve değerlidir.

Axa, 1980'den beri renkli olarak İngiliz gazetelerinde yayınlanmakta ve bu ülkenin comic-strip konusunda ne denli yetkin olduğunun canlı kanıtı olarak her fırsatta karşımıza çıkmaktadır.

1989'da, bir gazetemizde siyah-beyaz çizgi bant olarak, kısa süreli de olsa yayınlanmıştır Axa.

AVENGERS (İNTİKAMCILAR)

1963 - Birleşik Devletler

Yazan: Stan Lee

Çizen: Jack Kirby

Yayınevi: Marvel Comics

1964 eylülünde, dört süper kahramanı bir araya getiren "Fantastic Faur" dizisinin başarısı üzerine, Marvel editörleri aynı türden bir başka dergi için kolları sıvadılar. Bu yeni çizgi roman, comic-book okuyucularının tanıdığı birçok süper kahramanı bir araya getirmeliydi. Böylece Demir Adam, Hulk, Karınca Adam, the Wasp ve Kaptan Amerika'dan oluşan Avengers (İntikamcılar) ekibi yaratıldı. Kap-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

tan Amerika'nın başkanlığını yaptığı ekip, 1966'da Kara Panter'in katılmasıyla tamamlandı. Daha sonra Scarlet the Witch, Vision, Cıva gibi kahramanların da katılmasıyla İntikamcılar bugünkü formunu aldı. Şimdiki İntikamcılar ekibi, Doğu ve Batı yakası İntikamcıları olarak ikiye ayrılmış durumdadır.

Avangers'ın bugüne dek yayınlanan 300'den fazla sayısı boyunca bir çok konuk süper kahraman ve süper hainle birlikte okuyucu egzotik dünyalar tanıdı. Yalnız dünyada değil, uzayın derinliklerinde de bir çok serüven yaşayan İntikamcıların her birinin değişik bir güce sahip olması, bu maceraları olağanüstü ilginç hale getirmiştir. '

İlk sekiz sayısının senaryolarını Jack Kirby için Stan Lee yazmıştır. Daha sonra onu başka sanatçılar izledi. Don Kock, John ve Sal Buscema, Gene Colan, Bob Brown ve Neal Adams ressam olarak; Roy Thomas, Steve Engelhardt yazar olarak. Ayrıca daha bir çok sanatçı bu diziye çeşitli hareler katkıda bulunmuştur.

* İntikamcıların bazı sayıları bizde de yayınlanmıştır. Ancak yayınevinin ticari başarısızlığı dolayısıyla bu durum pek uzun sürmemiştir.

BARBARELLA

1962 - Fransa

Yazan-Çizen: Jean Claud Forest

Yayıncı: Losfeld/Le Terrain Vague

Barbarella adlı bu güzel yaratık, çizgi dünyaya ilk kez, "V-Magazine"in 1962 yılındaki 586. sayısında adım attı. "V--Magazine" okuyucuları Jean Claud Forest'nin çizgilerini zaten yakından tanıyorlardı bu yüzden Barbarella'ya kısa sürede ısındılar. Siyah-beyaz olarak çizilen Barbarella her sayıda bir başka renkte basılıyordu.

Barbarella yaratıldığı yıllarda erotik sayılabilecek bir bilimkurgu kahramanıydı. Genç kız tüm güneş sistemini dolaşıp birçok duygusal deneyim yaşadıktan sonra Lythion adlı

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

gezegene yerleşir ve burada serüven dolu bir hayata başlar. Zamanla çeşitli halklar, dostlar ve düşmanlar tanıyan güzel uzay gezgini, kendini sık sık dramatik ve içinden çıkılması zor konumlarda bulursa da, her seferinde aklı ve cazibesiyle işin içinden sıyrılmayı başarır. Aşkı seven ve sık sık yapmaktan çekinmeyen, seksi bir çizgi roman kahramanı imajı, 60'lı yıllar için biraz fazlaydı. Nitekim dönemin çok amansız olan sansürüne takıldı ve '64'te yayınlanması yasaklandı. Öte yandan Jean Claud'un çizdikleri günümüz çizgi romanıyla karşılaştırıldığında çok masum kalır; hele hele Barbarella'nın erotizminin şiirsellik sınırını hiç zorlamadığı düşünülürse... Çizgi ise realist olmasına rağmen sıradanlığı ve göze batmayı reddetmiştir: Barbarella göğüslerini ve poposunu sık sık gösterir ama hepsi o kadar. Kısacası Fransa'daki "Yetişkinler için çizgi roman" anlayışının ilk temsilcisi Barbarella olmuştur.

Çok ilginçtir ki Barbarella'nın kariyeri de ismi gibi vahşi olmuştur. Bir yayınevinden ötekine geçmiştir (sansürü kırmak için) ve albümlerini bugün bulmak çok zordur. Barbarella'nın en son macerası 1981'deki "L'Echo des Savanes"dır. Bu macerayı yine Jean Claude Forest yazdı ama bu sefer resimleyen Daniel Billon'du. Bu, çizgi roman tarihinin en ünlü kadın kahramanının son serüveni oldu. Ama Barbarella, onun sayesinde ilk çizgi roman fantazilerini yaşayan bir dönem okurlarının hayalinde uzun süre yaşayacağa benziyor.

BARNEY GOOGLE

1919-Birleşik Devletler
Yazan-Çizen: Billy Debeck
Yayıncı: King Features Syndicate

Zaten çok ünlü biri olan Billy Debeck'in, Herald Examiner gazetesinde yeni bir stripini lanse etmesi 1919 yılına rastlar. Bu stripin adı "Take Barney Google For Instance" ve onu izleyen "Married Life" idi. Barney Google, başında melon şapkasıyla meraklı bir atın üstünde tarlaları dolaşmaktan hoşlanan, ufak tefek, yaşlı bir adamdır. Yaratıcısı Debeck, Barney Google için, enayilerden, hilebazlardan, kumarbazlardan ve zengin bir koca arayan güzel kızlardan oluşan olağanüstü bir dünya yaratmıştır. Barney Google 1934'de Snuffy Smith adlı bir dağ adamıyla tanışır ve serinin başlıca karakteri olma ünvanını yavaş yavaş ona kaptırır.

1942'de Billy Debeck ölünce yerini dolduran kişi,

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1933'den beri asistanlığını yapan Fred Lasswell'den başkası değildi. Seriyi yeniden ele alan Lasswell, bugünlere kadar getiren kişidir. Bugün diziyi modern bir anlayışla çizen kişi yine odur.

* Türk TV'sinde kısa bir süre çizgi filmi yayınlanan Barney, bize pek yabancı değildir.

BATMAN

1939 – Birleşik Devletler

Yazan: Bill Finger

Çizen: Bob Kane

Yayınevi: DC Comics

1939 mayısında ABD'nin Gotham City şehri de New York ya da Chicago kadar ünlü oldu. Her ne kadar bu kent haritalarda görülmese de, dünyaca tanınan bir çizgi roman kahramanının doğuşuna sahne olmuştu. Kahramanın The Case of the Chemical Syndicate" adlı 6 sayfalık ilk macerası Dedectif Comics dergisinin 27. sayısında yayınlanmıştı. Bu ilk serüven ile okuyucu, komiser Gordon'un arkadaşı, zengin play-boy Bruce Wayn'i ilk kez tanıma fırsatı buldu. Tabii ki bu Batman'dan başkası değildi. Batman o zamanlar daha kendini ünlü yapan kostümünü giymiyordu ama bir yandan Superman'in rakibi olmaya aday gözüküyordu. Bunu izleyen yıllarda Batman kendi comic book'una kavuştu. Batman üzerinde çalışan dönemin ünlü sanatçıları ona renkli bir dünya yaratmakta zorlanmadılar. Önce bir kız arkadaştan başladılar, ünlü bir aktrist olan nişanlısı Julie Madison'un ardından Batman'a yakışacak bir araba olan Batmobil yaratıldı ve onları yardımcısı Robin izledi. İşte Batman'in kendini bir yarasaya benzeten; rüzgârda uçmaya yarayan bir pelerinden, silahlarının bulunduğu kemerinden ve yarasa maskesinden ibaret ünlü kostümüne kavuşması da bu zamana rastlar. Bill Finger'in ardından senaryoyu ele alan ikinci sanatçı Gardner Fox, Batman için birçok kötü karakter yarattı. Bu karakterlerin başlıcaları, bugün bile popülaritesini koruyan, Jocker, Penguen, Suç Doktoru ve Çift Surat'tır. Ayrıca bu dizide kendilerini gösteren birçok maskeli kadını da yabana atamayız. Bunları da Catwoman, Batgirl, Batwoman olarak özetleyebiliriz. Yukardakiler arasında Robin ve Batgirl gibi bazıları Batman'in başarısı üzerine kendi serilerine de kavusmuştur.

Batman serisine imzasını koyan kişi her ne kadar Bob Kane ise de, birçok çizerden yardım gördüğü yadsınamaz: Jerry Robinson, Dick Sprang, Sheldon Moldoff, Neal Adams,

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Carmine Infantino, Dick Giordano, Frank Robbins, Jim Aparo, Don Newton, Marshall Rogers, Gene Colan ve özellikle Trevor Von Eeden başarının arkasındaki diğer isimlerdir. Batman, birçok kahramanın aksine önce comic book'ta gelişmiş, sonra gazete striplerinde yerini almıştır. Yarasa adam, 1940, '48 ve son olarak '89 yılında beyazperdeye adapte edilmiştir. Ayrıca 1966'daki TV versiyonları da kayda değer atılımlardır.

80'li yılların sonlarına doğru Batman'in karakterinde birtakım değişiklikler yapılmıştır. Bunun sonucunda bir anti--kahraman, yani suçlulara karşı şiddet uygulamaktan kaçınmayan bir kişilik ortaya çıkmıştır. Bu değişimin kaynağında geçtiğimiz yıllarda yayınlanan "Dark Knigth" serisinin ve aynı anlayışla çevrilen '89 yapımı Batman filminin yattığı açıkça ortadadır. Böylece Yarasa Adam yeni bir parola edinmiştir: ""Zero tolerence for crime!"

* Batman'in, özellikle sinema versiyonunun gördüğü büyük ilgi, bize kahramanın ülkemizde de sevildiğini gösterdi. Ancak çizgi roman alanında Batman, Bando dergisinin renkli Batman eki olarak yayınlandı.

BEETLE BAILEY (HASBİ TEMBEL ER)

1950 - Birleşik Devletler

Yazan-Çizen: Mart Walker

Yayıncı: King Features Syndicate

Hasbi'nin bugünkü şeklini almadan öncesine uzanan küçük bir öyküsü vardır. Mart Walker 1949'da "Saturdey Evening Posta"a Spider adında bir öğrenciyle ilgili karikatürler çiziyordu. Çizgi romana geçerken, Spider'ın ismi değişti ve başlı başına bir çizgi roman kahramanı oldu. Öte yandan gene bir öğrenciydi. Böylece ilk stripleri yayınlandı. Bunlar Hasbi'nin öğrencilik yaşamını anlatıyorsa da pek başarılı olamadı. Bunun üzerine uykusuz geceler geçiren Mart Walker sonunda dahice bir şey yaptı: Hasbi'ye üniforma giydirdi ve onu maceralarının geçtiği Swampy askeri kampına yolladı. Geçen yıllarla birlikte Hasbi'nin dünyasına yeni karakterler katıldı: İyi bir şef olmak için çok uğraşan çavuş, aptal Albay, General ve kıskanç karısı, sekreter kız, Çavuş'un fırlama köpeği ve yeteneksiz Ahçı bunlardan sadece birkaç tanesidir.

* Amerika'da çok popüler olan ve çizgi filmleri bile yapılan Hasbi Tembel Er ya da gerçek adıyla Beetle Bailey, bize kendini Gırgır dergisindeki haftalık bantlarıyla kısa sürede sevdirmiştir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

B.C.

1958 – Birleşik Devletler

Yazan Çizen: Johny Hart

Yayınevi: Field Newspaper Syndicate

B.C., İsa'dan önce anlamına gelen "Before Christ"in kısaltılmışıdır. Aslında bu serideki olaylar İsa'dan çok daha önce geçer. Serinin yaratıcısı Johny Hart, çağdaş dünyanın iyi bir parodisini yapabilmek için tarihöncesini seçmiştir. Tatlı bir tarihöncesi adamı olan GROG; çiçek seven dinazorlardan, filozof kuşlardan, ukâla karıncalardan ve tüm alışılmış problemleriyle fabrikalarda çalışan mağara adamlarından (!) oluşmuş bu küçük dünyanın başlıca karakteridir. Johny Hart'ın iki amacı vardır: Birincisi hiç şüphesiz okuyucuyu çekebilme ve para kazanma kaygusu. Ötekide aynı zamanda okuyucuyu düşünmeye itmektir. Bunu da, günlük hayatımızın o küçük sorunlarını alaya alan senaryolar bularak gerçekleştirir.

B.C. ile beraber çizgi romanda yeni bir çığırın açıldığını söyleyebiliriz çünkü yukardaki temaları ilk kez işleyen strip BC'dir. Teşekkürler BC. Teşekkürler Johny Hart!

BERNARD PRINCE

1966 – Belçika

Yazan: Greg

Çizen: Hermann

Yayınevi: Editions du Lombard

Korkunç yanardağlar, geçitvermez ormanlar, uzak limanlar, güneşin kasıp kavurduğu çöller. Tüm bunlar ünlü senarist Greg'in en az kendisi kadar tanınan çizer Hermann için yarattığı senaryoların birer parçasıdır. Usta çizerin kuvvetli çizimlere ve zengin manzara resimlerine olan düşkünlüğünü iyi bilen Greg, doğal güzelliklerin arasında geçen maceralar yazmaktadır hep. Kahramanları Bernard Prince, 60'lı yılların egzotik çizg romanlardan hoşlanan okuyucusunu dünyanın dört bir yanında gezdirmiştir. Böylece kısa sürede ününü pekiştirmiş ve bu günlere kadar başarıyla gelmiştir.

Bernard Prince, ekmeğini kazanmak için gemisi Cormoran'la birlikte bir limandan ötekine dolaşmaktadır. Tabii ona eşlik eden yol arkadaşları da vardır. Beraber çalıştığı arkadaşı Barney Jordan, kasları kadar çenesi de iyi çalışan ve hareketten hoşlanan bir denizcidir. Bu özellikleri nedeniyle başı beladan kurtulmaz. Üçlüyü tamamlayan genç Djin ise,

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

yaşamını kahramanımıza borçlu olan öksüz bir yerlidir. Açıkça ortadadır ki serinin başarısının diğer bir sebebi de dramatik faktörlerin fazlalığıdır.

Bernard Prince'in ilk ortaya çıkışı bir çok Fransız çizgi romanında olduğu gibi Tin Tin dergisinde, 1966 yılında olmuştur. Hermann 1977'de diziyi bıraktı ama 1980 yılında bir başka ressam olan Danny seriyi yeniden ele aldı.

* 80'li yıllarda, Bernard Prince'in birkaç macerası Milliyet Çocuk dergisinde yayınlanmıştır.

BILLY BİS
1966 – İtalya
Yazan: Antonio Mancuso
Çizen: Loredano Vgolini
Yayıncı: Casa Editrice Universo

Billy Bis, İtalya'da yayınlanan ve şimdilerde çok popüler olan çizgi roman dergilerinin su katılmamış bir temsilcisidir. Bu haftalık dergiler spor ve müzikle ilgili makalelerin, oyunların ve tabii çizgi romanın bir çeşit karışımından oluşmuştur. Billy Bis de bu tür dergilerin en ünlülerinden olan "Intrepido"nun 50. yılını kutladığı günlerde, 1966'da yaratıldı. Bu esmer, çekici, sportif ve judo ustası kahraman ilk maceralarını casusluk ve gangsterliğin kol gezdiği Kennedy Amerikası'nda yaşamıştır. Dorothy Matson adında bir kız arkadaşı olan Billy, geçimini gizli ajanlık yaparak kazanmaktadır. Kahramanımız, kendisini dünyanın dört bir köşesine göreve gönderen, PARKER adındaki biri için çalışır.

Antonio Mancusa senaryoları, duygusal maceraların ve hareket dolu sahnelerin dozunu çok iyi ayarlayarak yazmaktadır. İşin çizim kısmını üstlenen Vgalini ise, aksiyonu ön plana çıkaran, etkileyici ve direkt bir çizgi anlayışını dahiyane çizgilere tercih etmiştir.

* Türkiye'de BİLKA tarafından yayınlanan Billy Bis, Türk okurundan pek fazla ilgi görmeyince yayını durduruldu.

BLONDİE (FATOŞ)
1930 – Birleşik Devletler
Yazan-Çizen: Chic Young
Yayıncı: King Features Synd.

Blondie'nin ya da bizdeki adıyla Fatoş'un ilk stripi 15 Eylül 1930'da King Features tarafından yayınlanmıştır. Yaratıcısı Young, Fatoş'un ilk maceralarında genç ve güzel sekrete-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

rini baştan çıkarmaya çalışan zengin bir playboy'dan bahsediyordu. Bu genç sekreter tabii ki Fatoş'tan başkası değildi. Bu öyküler kabak tadı vermeye başlayınca, 17 Şubat 1933'de, Young yeni bir karakter olan Dagwood Bumstead'i yani Basri'yi yarattı ve onu Fatoş'la evlendirdi. Artık Fatoş, tipik Amerikan aile hayatının başarılı bir parodisi olmuştu. Chic Young'ın bu tatlı stripi yeni şekliyle çok tutuldu ve dünya çapında tam bin yedi yüz kırk yedi gazetede yayınlandı. Bu arada 17 değişik dile çevrilen Fatoş, dünyada en çok yayılmış strip kabul edilir. Bütün bunlar olurken senaryo da devamlı renkleniyordu: Basri önce pinti bir patronun yanında işe girdi sonra 1934'de ve 1941'de, biri kız biri oğlan iki çocuk sahibi oldu. Geçen zamanla birlikte kahramanlarımız da yaşlandılar ve Daisy adında bir köpeğe ve onun haylaz yavrularına kapılarını açtılar.

Chic Young, her zaman basit ama temiz objeler çizmiş ve arka plan çizimlerinde ekonomik davranmıştır. Ayrıca Fatoş'ta artık klişeleşmiş ve birbirinin aynısı karelere sık sık astlanır: İşe geç kalan Basri'nin aceleyle evden çıkma sahnesi buna en güzel örnektir.

1938 ve 1951 arasında bir seri Fatoş dizisi TV için hazırlandı. Ayrıca kahramanımız ilk defa bu yıllar arasında comic-book olarak yayınlanmaya başlandı. Chic Young 1973'de ölünce asistanı Jim Raymond, Young'ın oğlu Dean'in de yardımıyla dizinin başına geçti. 1981'de Dean, önce Mike Gerster, sonra da ünlü Stan Drake ile çalışmaya başladı (1985). Dean Young, babasının grafik anlayışına sadık kalmasına ve takdire değer bir tempo içinde çalışmasına rağmen Blondie'nin yavaş yavaş orijinal karakterini yitirmesine engel olamadı.

Türkiye'de tanımayan ve sevmeyen yoktur.

BLOODY MARY
1982 – France
Yazan: Jean Vautrin
Çizen: Jean Teulé
Yayıncı: Glénat

Bloody Mary, Jean Vautrin'in imzasını taşıyan oldukça popüler bir romandır. Eseri çizgi romana adapte etme fikri ise Jean Vautrin'in ünlü çizer Jean Teulé'yle tanıştığı 1981 yılında doğdu. Bu iki sanatçının işbirliği, ilk meyvesini 1982 yılında verdi ve Bloody Mary'den uyarlanan ilk çizgi-öykü, "Ec-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

hos des Savants" adlı derginin sayfalarında yayınlandı. Bir talihsizlik eseri, adı geçen dergi, Bloody Mary'nin yayınlanmasından hemen sonra kapandı. Böylece, kahramanımız yeniden çizgi roman sayfalarına dönmek için biraz beklemek zorunda kaldı. Mary'nin bekleşiyi, 1983 yılında Glénat tarafından yayınlanan ilk albümüne kavuşmasıyla sonuçlandı.

Bloody Mary şehir dışında, banliyöde yaşayan sıradan insanların öyküsünü anlatır bize. Beton bloklardan, apartmanlardan ve kadın, çocuk, erkek işçilerden oluşan bir dekorun eşliğinde gerçeğe dönüşen çılgınca düşünceler ise bu çizgi romana hayat veren senaryoları oluşturur. Her ne kadar anlatılan başlıca karakter, güzel ve şehvet düşkünü Bloody Mary olsa da; ünlü çizere ilham veren gerçek kahraman sokaktır. Teulé, banliyö sokaklarını çok sever, kendisi de orada yaşar ve en çok zevk aldığı şey onlara çizgi romanda yeniden hayat vermektir. O türünün tek örneğidir, onun için çizgi roman amaç değil araçtır. O resim yapmaz; adeta fotoğraflara alınmış bir olayı karelere aktarır, tabii olağanüstü renklerle.

* Bu tür çizgi romanlar, ülkemizde pek okuyucu bulmadığından Bloody Mary'yi ancak yabancı albümlerden izleyebilirsiniz.

BOB MORANE
1959 – Belçika
Yazan: Henri Vernes
Çizen: Dino Attanasio
Yayıncı: Marabout

Bob Morane başta sadece bir roman kahramanıydı ve 1959'a kadar öyle kaldı. Kahramanın, aynı yıl yayınlanan çizgi roman versiyonunun Dino Attanasio resimlemişti. 1962'de Attanasio'nun yerini alan kişi Gérald Forton'du. Forton, diziyi hem haftalık bir kadın dergisinde resimlerken hem de (1965'ten itibaren) ünlü Pilote dergisi için çizmeye başladı. Daha sonra Bob Morane'ı çizme sırası bir başka ressam olan Coria'ya geldi. Coria diziyi 1980'de asistanı Vancéa devrettiğinde; Bob Morane, Tin Tin dergisiide dahil olmak üzere birçok yerde yayınlanmıştı. 80'li yıllara gelindiğinde Bob Moran, o eski roman kahramanı kişiliğinden oldukça uzaklaşmış görülmektedir.

İçeriğine gelince, bu çizgi roman serisi, kumandan Bob Moran ve İskoçyalı arkadaşı Bill Ballantine'in maceralarını konu almaktadır. İki arkadaşın başlıca amacı, amansız ve

▲ Dessin de Vance.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

yeri doldurulamaz düşmanları Mösyö Ming ile müttefiği Sarı Gölge'yi yakalamak ve adaleti yerine getirmektir.

Bu eski roman kahramanı, çizgi romanı bir yana bırakırsak, kendi adına yazılan şarkılardan tutun da, televizyon dizilerine ve fan kulüplere kadar uzanan bir yoldan geçmiştir. Ve de uzun bir süre, popüleritesini koruyacaktır şüphesiz.

* Türk okuru Bob Morane'ı, Milliyet Çocuk'ta yayınlanan birkaç macerasından tanımaktadır.

BOBO
1961 – Belçika
Yazan: Rosy
Çizen: Dellège
Yayınevi: Dupuis

Bobo'nun öyküsü çizgi roman tarihinin en uzun süreli hapisten kaçma girişimi olarak özetlenebilir. En orijinal çizgi roman kahramanlarından birisi olan Bobo, tek ve başlıca ideali hapishaneden kaçmak olan muzur bir mahkûmdur. Dizinin tüm hikâyeleri bu temel üzerine kurulmuştur. Bobo'ya idealini yerine getirmekte yardım eden ya da onu baltalayan birçok başka karakter de mevcuttur. İyiliksever ve aptal hapishane müdürü, kötü yürekli başgardiyan; Bobo'nun başına bela olan bir başka mahkûm, Jo La Candeur ve Bobo'nun yardımcısı Julot Les Pinceaux bunlardan bazılarıdır. Bobo, dönüp dolaşıp aynı konuyu işleyen, komik olaylar ve esprilere dayanan, basit bir grafizme sahip ama her şeye rağmen eğlendirici ve etkileyici bir çizgi romandır.

"Bobo Kaçıyor" adlı ilk macerası 1961 yılında haftalık Spirou dergisinde yayınlandı. Ancak bu öykü yayınlanmadan önce kesilip kısaltılmıştı ve Bobo, Spirou'nun sayfalarına girmeden önce her seferinde aynı akibete uğrayacaktı. İlk senaryoları Rosy yazdı ve sonra diziyi tamemen çizer Deliège'in ellerine teslim etti. O gün, bu gündür seriyi Deliège tek başına üretiyor.

* Özellikle Fransa ve Belçika'da çok popüler olan Bobo bizde tanınmamaktadır.

BOULE ET BİLL
1959 – Belçika
Yazan-Çizen: Roba
Yayınevi: Dupuis

Boule, anne babasıyla beraber sıradan bir aile yaşantısı olan, yaramaz ve şakacı bir oğlan çocuğudur. Bu arada ba-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

basının, kendisini "örnek baba" karakteriyle özdeşleştiren ama bir yandan da beceriksiz ve devamlı pot kıran biri olduğunu belirtmekte yarar var. Boule'un oyun arkadaşı ise Bill adında akıllı bir köpektir. Aslında hikâyelerde başlıca rolü bu üç karakter oynar, anne ise figüran rolündedir. Serinin ilk macerası 1959'da Spirou'da yayınlanan "Mini Köpekbalıkları" oldu. Bunu 1960 yılındaki "Balık" adlı ikinci serüven izledi. İlk birkaç macerada hep Boule ön planda olsa da, Bill kısa sürede onu ekarte etmeyi ve hatta öne geçmeyi başarmıştır. Bill ne istediğini bilen, "itâat" kelimesinden haberi olmayan, güzel elişi köpeklerden hoşlanan, kemik biriktirmek gibi hobileri olan bir köpektir. Her ne kadar sahibi Boule'a saygıda kusur etmese de kendi fantazilerini de yerine getirmekten geri kalmaz.

Kısacası Roba, yuvarlak ve kaliteli çizgileriyle okuru alır ve sıradan aile hayatıyla karışmış, komik olaylardan oluşan, kendi yattığı evrenine götürür. "Boule et Bill"in tek sayfalık maceralardan oluşan albümlerinin her biri bir milyondan fazla satmıştır. 1987'ye gelindiğinde Roba 21'den fazla Boule et Bill albümüne imzasını koymuştu bile.

* Ülkemizde birçok değişik dergide çeşitli kereler yayınlanan bu dizi, Türk TV'sinde de çizgi film olarak gösterildi.

BRİCK BRADFORD
1933 – Birleşik Devletler
Yazan: William Ritt
Çizen: Clarence Gray
Yayıncı: King Feature's

Brick Bradford, Buck Rogers ve Gordon'un gelenekleri arasında bir dünyada yaşayan çok orijinal bir bilimkurgu kahramanıdır. Bu seri, okuyucuyu bazen tanıdık, bazen de çok sıradışı maceralara taşır. Brick, profesör Kala Kopak'ın zaman küresi sayesinde uzayda ve zamanda yolculuk edebilmektedir. Bu arada nişanlısı olan esmer Beryl Salisbury'yu de her gittiği yere götürür. Brick bir macerasında atomun çekirdeğine yolculuk yaparken, bir başkasında da bir bozuk paranın üstündeki olağanüstü dünyaları keşfeder. Bazen serüvenlerinin karakteri değişiverir ve kendini Mısırlılarla, tarihöncesi uygarlıklarla ya dev robotlarla dövüşürken bulur.

Brick 1933 nisanında, senarist William Ritt tarafından, ressam Clarence Gray için yaratıldı. Ritt'in sarışın, güçlü ve etrafı güzel kadınlarla çevrili kahramanı, Gray tarafından temiz

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ve keskin çizgilere kavuşunca yer yerinden oynadı ve tüm zamanların en başarılı bilimkurgu serilerinden biri olan Brick Bradford, büyük bir sükse yaparak çizgi roman dünyasına girdi. 1934 yılında dizi, gazete sayfalarının vazgeçilmez stripi olmuştu bile. 1948'de Columbia 15 filmlik bir dizi hazırladı. 1952'de Gray'in yerine diziyi resimlemeye başlayan kişi Paul Norris'di. Nitekim Gray 5 yıl sonra öldü. Norris'in çabalarına rağmen, yeni senaristler yüzünden dizi fantastik özelliğini yitirerek tamamen bilimkurguya yöneldi. Her şeye rağmen Brick Bradford, bilimkurgu-fantastik çizgi romanın temel taşlarından biri olmuştur ve ilk senaryolarının orijinalliği ve çarpıcılığı bizi bugün bile etkilemektedir.

* Brick, Türk çizgi romanseverlere oldukça yabancıdır.

BROOM HILDA

1970 – Birleşik Devletler

Yazan-Çizen: Russel Myers

Yayıncı: Chikago Tribune/New York News Synd.

TURBO & ALPİNO ARCHIVE SCANNING

Ortaçağı anımsatan belirsiz bir çağda, bilinmeyen bir ülkede yaşayan çirkin bir cadı: İşte size Hilda. Sempatik bir filozof olan cinin ismiyse Irwin'dir. Gaylord da diğer bir karakterdir. Bu üçünden meydana gelen Broom Hilda adlı strip, şimdileri Amerika'da moda olan komik ve entelektüel çizgi romanlar sınıfının seçkin bir üyesidir.

Broom Hilda, 1970'de Chikago Tribune gazetesinde yayınlanmak üzere Russel Myers tarafından yaratıldı. Myers'a esas ilham veren kişi ise ünlü Eliot Caplin olmuştu.

Myers, yeni kuşak Amerikan çizerlerinin bir üyesi olmasına karşın kendine 20'li yılların büyük dizilerini örnek almıştır. Bunun etkilerini çizimlerindeki taramaların çokluğundan ve dekorların hazırlanışındaki özenden anlamak mümkündür.

* Bu şahane dizi daha bizde yayınlanmamıştır.

BRUCE J. HAWKER

1976 – Belçika Yazan-Çizen: William Vance

Yayıncı: Editions Du Lombard

Haftalık kadın dergisi "les Femmes d'Aujourd'hu!" teğmen Bruce J. Hawker'ın ilk serüvenini 1976'da yayınladı. Adı geçen dergi birçok çizgi romanı meşhur etmesiyle tanınmıştı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Bu da, Hawker'ın kısa sürede ün kazanmasında önemli rol oynadı.

Dizideki olaylar 1800'de geçer: Haksız yere vatana ihanetle suçlanan genç denizci, teğmen Hawker'ın kendini temize çıkarmak için verdiği mücadele dizinin temelini oluşturur. Kadın karakterlerin çokluğu hemen göze çarpmaktadır. Güzel çingene Rawena ve sarışın casus Diana, genç teğmene İngiliz nişanlısını unutturacak denli yakındırlar.

Bruce J. Hawker diğer çizgi roman kahramanlarına benzemez. O sadece insanlara karşı değil, dizinin gerçek kahramanına karşı da mücadele vermek zorundadır, yani okyanusa. Usta çizer Vance, dizinin başarısı için gerçekten çok çalışmıştır. Hatta serinin albümleri çıkacağı zaman, daha önce haftalık kadın dergisinde yayınlanan kareleri yeniden çizmiştir. Tüm bunları, okuyucu albümlerin büyük boy sayfalarından tam anlamıyla yararlanabilsin diye yapmıştır.

İlk üç albümü tek başına hazırlayan Vance, 1986'da Paul Duchateau'yu kendine asistan olarak aldı.

* Teğmen Hawker'ın serüvenleri bizde hiç yayınlanmadı.

BRUNO BRAZIL
1967/1983 – Belçika
Yazan: Louis Albert
Çizen: William Vance
Yayıncı: Editions du Lombard

1967'de haftalık Tin Tin'de yayınlanan tam macera öyküler, ajan Bruno Brazil'in ilk defa tanınmasını sağladı. Bu çizgi romanın her geçen gün daha da ünlenen serüvenlerini Louis Albert ve Greg beraber yazdılar. Bruno Brazil, ilk sayılarda kendi komando grubunu kurmaya çalışan bir ajanı canlandırıyordu. Caiman adını verdiği grubu kısa sürede kuran Brazil'in adamları ise öldürücü kamçısıyla, güzel Whip Rafale, Big Boy Lafayette ve çelik yoyosu, Bruno'nun kardeşi Billy ve emekli asker Gaucho Morales idi. Sonraki maceralar boyunca Bruno, güzel bir Fransız kızı olan Gina'yla evlendi; Taylandlı bir çocuğu evlat edindi ve en iyi arkadaşlarının göz göre göre ölüşüne şahit oldu. Bruno Brazil, 9 büyük serüven ve birkaç tane de küçük maceradan sonra, 1983'te çizgi roman dünyasına veda etti.

Bruno Brazil aslında o sıralar altın çağını yaşayan James Bond'un bir kopyasıydı. Ama James Bond'dan farklı olarak, hümanizmin ön plana çıkmasıyla kendine has bir hava

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

kazandı. Ressam Vance'ın çizgileri başlıca iki özellik taşıyordu: Bir yandan dekorlardaki olağanüstü gerçekçilik, öte yandan da karakterlerin karikatürize edilerek çizilmesi. Şok yaratan şiddet sahneleri ve caiman comandolarının bazılarının trajik ölemleri Bruno Brazil'e orijinal ama akıcılıktan uzak bir hava vermiştir.

* Brazil'in maceralarının büyük bir bölümü on ayrı albümde toplanmış ama Türkiye'de hiçbiri yayınlanmamıştır.

BUCK DANNY
1947 – Belçika
Yazan: Charlier
Çizen: Victor Hubinon
Yayınevi: Dupuis

1941'de üç işsiz Amerikalı genç Amerikan Hava Kuvvetleri'ne yazıldılar. Birkaç gün sonra da kendilerini Pearl Harbor savaşının içinde buldular. Böylece genç yüzbaşı Buck Danny, kızıl saçlı Sonny Tuckson ve asık yüzlü Tumbler pilotluk kariyerlerine ve kendilerini 90'lı yıllara kadar getiren çizgi roman kahramanlığına başlamış oldular. Kahramanlıklarla dolu Pasifik Savaşı sonrası üç kahraman, kısa süreli de olsa sivil hayata döndüler ve birkaç serüven de Orta Doğu'da yaşadılar. Sonra yeniden orduya yazılıp soğuk harp döneminin aktif tanıklığını yaptılar. Bu arada Lady X adındaki bir casusun da hakkından gelen Buck Danny ve arkadaşları daha birçok havacılık destanı yarattılar.

Yazar Charlier'nin senaryoları Amerikan Hava Kuvvetleri'ndeki günlük hayatı en ufak ayrıntısını es geçmeden yeniden yaratmıştır. Tabii bunu, eğlence öğesini eklemeyi unutmaksızın başarmıştır. Maceralar ilerledikçe kahramanlarımızın statüleri de değişmiştir, örneğin Buck Danny albay olmuştur. Charlier ve Hubinon kendileri de pilot olduklarından, işin içine hiç politika karıştırmadan, Buck Danny'yi ünlü yapmakta zorlanmamışlardır. Hubinon başta, Amerikalı çizer Caniff'ten etkilense de, her yeni macerasında kendini aşmasını bilmiş ve kendine has bir stil edinmiştir. Hubinon'un başka bir yönü de detayları doğru çizebilme kaygısıdır ve bu da ortaya çizgi romanlarda az rastlanan bir realizm koymuştur.

* Bu dizi, ülkemizde çok tanınan Yüzbaşı Volkan'a gerek çizgi, gerek konu olarak kaynak olmuştur.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

BUCK ROGERS
1929/1967 – Birleşik Devletler
Yazan: Phil Nowlan
Çizen: Dick Calkins
Yayıncı: National Newspaper Syndicate

Buck Rogers, Amerikan çizgi roman tarihindeki ilk büyük bilimkurgu kahramanıdır. Amerikan ordusunda üsteğmen ve pilot olan Rogers, ülkesini Moğolların saldırısından korumak isterken XXV. yy.'ın milli kahramanı oluverir ve güzel Wilma'yla birlikte görevden göreve koşar: Mars'a gidip Killer Kane ve çekici suç ortağı Ardala'yla dövüşür; uzay korsanlarının hakkından gelir... Bu ünlü bilimkurgu dizisi, çağının birçok klişesini de taşımaktaydı: Dev uzay gemileri ve kavgacı Marslılar bunlardan en belirgin olanlarıdır.

Çizer Calkins'in oldukça doğal bir çizgisi vardır, ancak fütüristik resimleri bugün için gülünç sayılabilir. Öte yandan Calkins'in ortaya koyduğu performans, 20'li yıllarda yeterince etkileyici kabul edilmekteydi. Strip, ilk defa 7 Ocak 1929'da yayınlandı. Phil Nowlan, senaryoyu Armaggedon 2419 AD isimli kendi romanından uyarlamıştı. Calkins'ten sonra birçok ressamın diziye katkısı oldu. Bunların arasında Dick Yager'i, Anderson'u ve George Tusca'yı da sayabiliriz.

Buck Rogers daha sonra comic-book olarakta yayınlandı. Burada çizimleri Frank Frazetta yaptı. Dizi ayrıca radyoya ve 1939'da Buster Crabbe tarafından sinemaya uyarlandı.

* Buck Rogers, çizgi roman ve TV dizisi kahramanı olarak Türkiye'de tanınmaktadır.

BUDDY LONGWAY
1972 – Belçika
Yazan – Çizen: Derib
Yayınevi: Editions Du Lombard

Bu çizgi romanda, yalnız bir avcı olan Buddy Longway kendi öyküsünü anlatır. Öykü, bizi XIX. yy.'ın ortasına, Batı Amerika'nın uçsuz bucaksız ovalarına götürür. Burada eskiden çok çekindiği kızılderilileri sevmesini öğrenir ve onlardan biriyle, kendine iki çocuk verecek olan Chinook'la evlenir. Çocukları Kathleen ve Joremy, geçen zamanla birlikte, sorunlar ve serüvenler arasında büyürler. Öte yandan Buddy'nin bir kı-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

zılderiliyle olan evliliği, yaşamı daha da güçleştirmiştir çünkü aynı anda hem kendi ırkına, hem de dostu kızılderililere karşı verdiği mücadele onu çok yorar.

Çizgi romanda her ne kadar Fransız-Belçika ekolünün izleri olsa da, Derib'in kendine has grafik anlayışı Buddy Longway'in orijinal bir eser olmasına yol açmıştır. Dizinin orjinalitesi sadece çizgi anlayışından kaynaklanmaktadır. Konu bakımından bir tür "ekolojik western" olması ve uzmanlar tarafından bir aşk ve doğa ilahisi olarak nitelendirilmesi de bu yönde olumlu bir etkendir. 1972'de Tin Tin'le başladığı yayın' hayatına 1974'de çıkan ilk albümüyle devam etmiştir.

* Türkiye'de yayınlanmıştır.

BUFFALO BILL
1946/1964 – Fransa
Yazan: Anonim
Çizen: René Giffey
Yayınevi: Editions Mondiales

William Frederick Cody ya da diğer adıyla Buffalo Bill, çizgi roman sanatçılarını doğuştan etkileme yeteneği olan bir karakterdir. Ancak bu sanatçılardan sadece biri, René Giffey, Buffalo Bill'i tüm dünyaya tanıttı. Giffey bu diziyi 1945'da, "Tarzan" adlı haftalık dergide yaratmıştı. Dizi daha sonra "Intrépide" dergisine geçti ve 1960'da sona erene dek orada yayınlandı. Gerçekten yaşamış olan William F. Cody'nin aksine; Giffey'in kahramanı, kızılderilileri çok seven ve sadece hayatta kalabilmek için Buffalo avlayan biridir. Önceleri anonim olan senaryolara, daha sonra Herisson, Alvigrac ve Capela da katkıda bulunmuştur.

Bir de İtalyan Buffalo Bill'i vardır ve tek (f) ile yazılması bir yana bu kahraman, orijinal Codey karakterine daha yakındır. Bu çizgi romanı 1951-1964 yılları arası "l'Intrepido" dergisinde çizen kişi Carlo Cassio idi.

Bir başka Buffalo Bill ise, Fred Meagher'in 1953-1954 yılları arasında ABD'de yayınladığı bir comic strip kahramanıydı.

* Bizde yayınlanmış olan Buffalo Bill, Fransız kaynaklı olanıdır.

BUGS BUNNY
1942 – Birleşik Devletler

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Yayıncı: Newspaper Enterprises Association/Warner Bross

Havuç meraklısı uyanık tavşan ilk olarak 1939'da çizgi film kahramanı olarak ortaya çıktı ve dizinin başarısı üzerine çizgi romana adapte edildi. Bu uyarlama yapıldığında takvim 1942'yi gösteriyordu.

"Bugs Bunny"nin resmedilmesinde birçok çizerin emeği geçti: Fallberg, McKimpson, Stoffel, Armstrong ve Jack Taylor'dan oluşan ekibin en ünlü ressamı Ralph Heimdahl idi. 1948'de de Taylor'un yazıp, Heimdahl'ın resimlediği günlük stripler yayınlanmaya başladı.

Ayrıca 60-70'li yıllarda 22 sayfalık comic-book formlarında yayınlanan Bugs Bunny'nin yeni bir dizisi de 1990 yaz aylarında çıkmıştır.

* Bizde sadece çizgi film olarak tanınmaktadır.

BUSTER BROWN
190/1920 – Birleşik Devletler
Yazan-Çizen: Richard F. Outcault
Yayıncı: New York Herald

Buster, telefonu, uşakları ve kaloriferi olan büyük bir burjuva evindeki tek çocuktur (yüzyılın başında, tüm bunlar lüks sayılmaktaydı). Ailesinin bir otomobili vardır ve onu sık sık Amerika ve Avrupa'da dolaştırırlar. Bu küçük ve tatlı şeytanın tarihteki ilk çizgi roman kahramanı olduğu hatırlandığı zaman, tüm bu ayrıntıların aslında ne kadar önemli olduğu anlaşılmaktadır. İlk ortaya çıkışını 4 Mayıs 1902'de "New York Herald"ın büyük ve renkli sayfalarında yaptı. Yaratıcısı Richard F. Outcault, daha önce yarattığı "Yellow Kid" tipiyle zaten tanınan bir sanatçıydı. Buster Brown'un her macerasında yanında olan, akıllı ve konuşabilen bir köpeği vardır: Tige. İyi bir ailede yetişen Buster sürekli olarak ailesini kızdıran oyunlar oynar. Poposuna yediği şamarlara rağmen uslanmaz ve büyük bir gönül rahatlığıyla aynı muzurlukları tekrarlar.

Outcault, 1906'da "New York World"e girdi ve Buster Brown serisini orada sürdürdü. Ama eski gazetesi "Herald", anonim ressamlara çizdirdiği diziyi 1910'a dek yayınlamaya devam etti. Daha sonra, kendini resim sanatına adamak tutkusuyla, Outcault Buster Brown'u bıraktıysa da "World", kahramanın eski maceralarının tekrar baskılarını yayınladı. Ressam ayrıldığında yıllardan 1920'ydi ve bu "tekrar baskı" işi 1926'ya dek sürdü. Buster Brown, Amerika'dan Avrupa'ya

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

çok çabuk geldi ve daha 1902'de Fransa baskılarını yaptı.

* Yurdumuzda hiç yayınlanmamıştır.

CANDY
(Şeker Kız)

1971-1974 – Japonya
Yazan: Mizuki
Çizen: Igarashi
Yayınevi: Kodansha Comics

Japonya'da çizgi romanlar, hayal bile edilemeyecek tirajlara ulaşır ve Candy, bu ülkedeki gençliğe yönelik basının en ünlü kahramanıdır. Chicago'daki bir aile tarafından evlat edinilen Candy, orada Terry'nin arkadaşı ve bakıcısı olur. Zaman ilerler ve beraber büyüyen iki genç birbirlerine âşık olurlar. Ama bir yandan evliliklerini tehlikeli bir biçimde önlemeye çalışan kötü kalpli Susan'la da uğraşmaları gerekir. Kısacası Candy, tüm Japon yapıtları gibi melodramik bir temaya sahiptir. Mikuzi ve Igarashi'nin imzalarını taşıyan Candy dizisinin tamamı, üç bin sekiz yüz doksan iki sayfadan oluşmaktadır. Candy'nin yer yer dramatik ve güzel sahnelerden oluşmuş temiz bir çizgisi vardır.

1976 ve 1979 yılları arasında Candy, TOEI tarafından gerçekleştirilen yüz on beş bölümlük bir çizgi film dizisine de konu olmuştur.

* Candy'nin çizgi filmleri Türk TV'sinde uzun süre gösterilmiştir.

CAPITAINE APACHE
1975 – Fransa
Yazan: Roger Lecureux
Çizen: Norma
Yayınevi: Éditions Vallant/VMS

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1860'a doğru, Amerika'daki iç savaş "mavi" ve "gri" arasında sürüp giderken, toprak kavgası da beyaz ve kırmızı renkleri karşı karşıya getiriyordu. Kolarado'da, kızılderili güzeli Iowa'yla cesur Okada, bu savaşta kızılderililerin tarafını seçer ve halkını katledenlere göz yumanlara karşı savaşmasını öğrenir. Bu orijinal ve dokunaklı western, ırkçılığa ve haksızlığa karşı hümanist bir belgedir.

100'den fazla tam maceraya sahip olan dizi, 1975'den beri haftalık Pif dergisinde yayınlanmaktadır. "Capitaine Apache" ismi maceralarda hiç geçmemektedir ve bu ismi sadece yazar ve okurları bilmektedir. Devamlı olarak ileriki serüvenlerde ismin anlamının açıklanacağı söylense de hâlâ gizini korumaktadır. Dizinin çizeri Norma bir bayan ressamdır ve Giraud'dan etkilenmiş bir çizgisi vardır.

* Capitaine Apache sonradan kapanan Hürriyet Çocuk Dergisi tarafından "Kaptan Apaş" adıyla yayınlanmıştır.

CAPITAN MİKİ
(Yüzbaşı Tommiks)

1951-1967 – İtalya
Yazan – Çizen: Essegesse Stüdyosu
Yayıncı: Daim Press

Türkiye'de Tommiks adıyla tanınan Capitian Miki, savaş sonrası İtalyan çizgi romanının en ünlü isimlerinden biridir. Strip formatlarına uygun olarak hazırlanan Capitain Miki, İtalya'da fasiküller halinde yayınlandı. 1967'de yayını sona erdiğinde tam tamına 825 haftalık baskı yapmıştı. Sartoris, Guzzan ve Sinchetto adlı üç çizerden kurulu Essegesse Stüdyosu, son sayıları Del Principe, Bighotti ve Medici'yle yardımlaşarak hazırladı. Çok süratli bir yayın ritmine rağmen Essegesse, realizm ve eğlendiriciliğin birbirini çok güzel tamamladığı, özenli bir çalışma ortaya koydu.

Miki, 1835 ve 1840 yılları arasında Amerika'da yaşayan 15 yaşında bir rancerdir. Nevada'nın göbeğinde, Kanada sınırı yakınındaki Coulver Kalesi civarında düzeni sağlamakla görevlendirilmiştir. İki alkolik karakter, Doppio (Konyakçı) ve Salasso (Doktor), her macerasında ona eşlik ederler. Bu ikili, bir yandan kendilerini sürekli komik olayların göbeğinde bulurken; diğer yandan da arkadaşları Miki'nin yardımına koşmaktan geri kalmazlar. Ayrıca hepsinin ortak bir düşmanı vardır: Rancerlerden intikam alma hevesiyle her seferinde yeni-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

den karşılarına çıkan kılık değiştirme şampiyonu, Magic Face (Sihirli Surat).

1967'de serinin sona ermesinden sonra, İtalya'da Miki'nin birçok macerası tekrar basılmıştır.

* Türk okurunun tanıdığı en eski çizgi roman kahramanlarından biri olan Tommiks'in serüvenleri, İtalya ve tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de tekrar tekrar basılmaktadır.

Captain AMERICA

1941 – Birleşik Devletler
Yazan: Joe Simon
Çizen: Jack Kirby
Yayınevi: Marvel Comics

Joe Simon – Jack Kirby ikilisi, Captain America'yı 1941 martında, Amerika'nın yeni kahramanlara ihtiyaç duyduğu bir zamanda yarattılar. Bu ilk versiyon pek uzun ömürlü olmadı ve 1954'te Captain America Comics'in kapanmasıyla çizgi roman dünyasına veda etti. Captain America kimliğinin ardında gizlenen Steve Roger'in, Nazilerle ve Japonlarla olan kavgaları artık kabak tadı vermeye başlamıştı. On yıl sonra yeniden ortaya çıktı ve "Avengers", "Tales of Suspense" gibi dergilerde sık sık görünmeye başladı: Gene Jack Kirby tarafından çiziliyordu ama bu sefer senaryo Stan Lee'nin imzasını taşıyordu. Captain America, artık çağa ayak uydurmuştu, ancak hâlâ kendini üne kavuşturan o mavi kostüm ve yıldızlı kalkanla dolaşmaktaydı. Sık sık süper hainlerle uzun mücadelelere giriyordu, hem de Baron Strucker, Dragon Man, Death Lock gibi en kötüleriyle...

Daha sonra kendi dergisine kavuştu ve sürekli birbirini izleyen yazar ve çizerlerle beraber gelişip değişti. Bu sanatçılardan Steranko, Colan, Romita, Sal Buscema ve Robins en ünlüleridir.

1980 Ocak'ında Roger Stern, John Byrne ve Josef Rubinstein, şimdiye dek yalnız olan kahramanımıza bir kız arkadaş hediye ettiler. 80'li yıllarda C.A. üstünde çalışan diğer senaristler ise De Matteis, Mike Zeck, John Beatty, Vince Colletta ve McLeod'dur.

* Ülkemizde de kısa sürede belli bir okuyucu kitlesini kendine bağlayan Kaptan Amerika, Alfa Yayıncılık tarafından 1987'den beri yayınlanmaktadır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

CAPTAIN MARVEL

1940 – Birleşik Devletler
Yazan: Bill Parker
Çizen: Charles Clarence Beck
Yayıncı: Fawcett Publications

Captain Marvel, çok karmaşık bir kariyere sahip olan tipik bir süper kahramandır. Maceraları 1940 yılında, "Whiz" dergisinin 2. sayısında, gazetecilikten gelen iki sanatçının, Bill Parker ve Clarence Beck'in imzaları altında başlamıştır. Kahramanımız Billy Parker, sihirli kelimeyi söylemediği zamanlar dışında sıradan bir adamdır. Ancak "Shazam" sözcüğünü söylemesiyle birlikte kendini, fiyakalı bir kostümün içinde, süper güçlerle donatılmış olarak uçarken bulur.

Captain Marvel, çizgi roman tipi olarak kazandığı başarı sayesinde kısa sürede kendi gibi süper güçlerle donatılmış bir aileye kavuştu. Uncle Marvel (Marvel amca), Marvel Junior (genç Marvel) bu ailenin başlıca üyeleridir. Captain Marvel, "Whiz" dergisinden sonra maceralarına "Captain Marvel Adventures"de ve 1954'den sonra da Marvel Comics ailesinde devam etti. 1967'de "Marvel Super-Heroes" dergisinde Stan Lee ve Gene Colan'ın imzasını taşıyan, daha öncekilerden farklı bir serüveni yayınlandı. Bu karakter çok başatlamıştı ve bunun üzerine yukardaki ikili tarafından yeni güçlerle ve yeni bir kostümle donatıldı. Lee, Colan ikilisinin böylece yeniden hayat verdiği Captain Marvel, artık Kree Galascy'sinden gelen ve bir süper kahramanlar grubunun üyesi olan yeni bir "süper adam"dı. Bundan sonra, kaderi birçok sanatçının elinde şekillendi. Bunların arasında, Al Milgrom'u, Jim Starlin'i, Tom Sutton'u, Doug Maench'i, Garry Friedrick'i sayabiliriz.

Captain Marvel'in çizgi roman kahramanı olarak kariyeri 1982 yılında, Marvel Comics'in çıkardığı "The Dead of Captain Marvel" adlı ilk Marvel Grafik albümünde sona erdi. Bu serüvende, Captain Marvel'in sıradan bir şekilde, kansere yakalanarak ölüşü anlatılıyordu.

* Bizde pek tanınmamaktadır.

CÉDRIC

1987 – Belçika
Yazan : Raoul Canvin

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Çizen : Landec
Yayınevi : Dupuis

Cédric, 5-6 yaşlarında haylaz bir sarışındır. Anne babası ve büyükbabasıyla birlikte kasabanın çıkışındaki büyük, beyaz evde oturur. Torunu kadar korkunç bir yaratık olan büyükbaba, Cédric'e karşı çok hoşgörülü davrandığı için, damadıyla devamlı sürtüşme halindedir. Kısacası bu yaşlı adam ve haylaz torunu iyi bir ikili oluşturmaktadır.

Verimli bir senarist olan Canvin'in imzasını taşıyan Cédric, 80'li yıllarda moda olan küçük kahramanlar arasında hemen göze çarpanlardan birisidir. 1987'de tam macera, kısa öyküler halinde yayınlanmaya başlayan kahramanımızı, Sprirow ekolüne bağlı bir sanatçı olan Laudec çizmektedir. Pek fazla orjinal olmamasına rağmen; cédric, geniş bir kitleye hitap eden komik ve aktuel bir kahramandır.

* Bizde yayınlanmadı.

TURBO & ALPiNO
ARCHIVE SCANNING

CHAMPAKOU
1978 - Fransa
Yazan çizen : Jéranoton
Yayıncı : Humanoides associés

Jéranoton takma adıyla tanınan Jean Torton'un bu eseri, alışılagelmiş çizgi romanlardan oldukça farkıl bir konuya sahiptir. Champakou, Jéranoton'un uzun ve yorucu araştırmalarının ilk meyvesidir. Bu albümle, okuyucuyu İspanyol Savaşı'nın hemen öncesine, Mayalar ülkesine götürür. Champakou, Poupée De Jade adında bir sevgilisi olan genç bir maya'dır ve birgün aniden dünyadışı canlılarla, kısacası uzaylılarla, karşılaşır ve yaşamı aniden değişir. Uzaylıların arasından bir kadın, güzel Dame Du Ciel, onu dünyalı aşklarını unuttura-cak olan bir harikalar dünyasına götürür.

Güney Amerika'nın muazzam ormanlarından kayıp uygarlıklardan ve Daniken'in "o uzak geçmişte dünyamızı ziyaret eden uzaylılar" teorisinden etkilenen Jéranoton birbirinden orijinal senaryolar yazmıştır. Ünlü sanatçı bu, albümler yoluyla dünyamızın Tarihindeki esrarlar ve efsaneler hakkındaki hayranlığını ve yorumlarını okuyucuyla paylaşma fırsatı bulmuştur.

Sanatçının yüksek derecedeki realist çizgileri, daha çok birer illüstrasyon havasındadır ve Amerikalı Norman Rock-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

welle ile İspanyol Vincente Segrelles'den etkilendiğini açıkça belli etmektedir. Dizinin ilk macerası 1978'de "Metal Hurlant" dergisinde yayımlandı ve bir sene sonra da albüm olarak çıkmaya başladı.

* Çok geniş bir kitleye hitap etmeyeceği kaygısı, sanat ağırlıklı bu tür dizilerin ülkemizde yayımlanmasını engellemektedir.

CHARLIE CHAN

1938 - 1942 – Birleşik Devletler

Yazan çizen : Alfred Andriola (Biggers'den esinlenerek)

Yayıncı : Mc Naught Syndicate

Herne kadar çizgi roman kariyeri kısa da olsa, Charlie Chan bu sanatın altın devrine ait, unutulmaz bir kahraman olarak kalmıştır. Kahramanımız, 1933'de ölen yzar Earl Deer Bigger tarafından yaratılmıştı. Bigger'in romanları ölümünden sonra da büyük bir ilgi gördü ve 1938'de amerikalı çizer Andriola, bu seriyi çizgi romana aktarma kararı aldı. Honolulu kökenli, soğukkanlı dedektifimiz (Charlie Chan) bu arada zaten radyo ve sinemanın en ünlü kahramanlarından biri olmuştu bile. Andriola, böylece günlük strip olarak seriyi başlattı. 1940'da Charles Raab'ın da yardımını gören dizi, 2 yıl sonra 1942'de çzigi-bant dünyasına veda etmek zorunda kaldı.

Charlie Chan, soruşturmalarını San Fransisko'ya göre biraz fazla doğululara ait (oryantal) bir bilgelikle sürdüren bir dedektiftir. Tabi, maceraları sadece San Fransisko'da geçmez. Sarışın ve atletik yardımcısıyla beraber tüm dünyayı dolaşır. Bu arada güzel bir aktrist olan Gina Lane de, Charlie - Kirk ilişkisine eşlik etmektedir. Casusluk ve polisiye gibi klasik temalar üzerine kurulu olan bu dizi, herşeye rağmen eğlence ve fantazi yönünden ödün vermemektedir. Caniff'inkine yakın çizgileriyle Andriola canlı, dinamik ve realist kareler yaratmıştır.

1948 ve 1949'da Charlie Chan, Comic-books dünyasına dönüş yaptı. Kahramana yeniden hayat veren ünlü Joe Simon-Stan Lee ikilisinden başkası değildi. Dizi daha sonra 1955'den 1959'a dek, son olarak da 1965-66 arasında yayımlandı.

CHICK BILL

1953 – Belçika

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Yazan çizen : Tibet
Yayınevi : Editions du Lombard

Hiç şüphesiz Chick Bill, fransa-belçika çizgi romanında Lucky Luck'tan (Red Kid) sonraki en ünlü kovboy kahramanıdır. İlk defa 1953 yılında haftalık "Junior"da gözüktü ve bu dergide 1972'ye dek, hep yeni maceraları yayımlandı. 1956 yılından itibaren, buna paralel olarak "Tin Tin" dergisinde de gözükmeye başladı. "Junior" kapanınca onu destekleyen dergi yine "Tin Tin" oldu. Yaratıcısı Tibet bu diziyi yalnız resimlemekle kalmaz aynı zamanda tüm senaryoları da kendisi hazırlar. Ancak zaman zaman Greg, Duchateau ve René Goscinny de senaryoya katkıda bulunmuş, hatta bir çok kez Tibet'i ikinci plana düşürmüşlerdir. Tibet birkaç yıldan beri çizim işinde de asistan olarak Didler Desmit'yi kullanmaktadır.

Chick Bill, en başta gayet akıllı uslu (sıradan desek daha doğru olur) bir çizgi romandı: Köşeli çzigileri ve Hergé'ye özgü konuşma balonları vardı. Ama 60'lı yıllarda yavaş yavaş değişime uğradı ve Tibet'in karikatürleten çizgisiyle birlikte okunaklık ve yumuşaklık kazandı.

Chick Bill'in serüvenleri, ilk mac+eralarda hayvan suratlı olan dört karakterin ortaklığı üzerine kurulmuştur. Daha sonra insanlaşan bu karakterler, çekiciliklerinden hiçbir şey yitirmemişlerdir: Tabiki en başta, arkadaşlarının gaflarına karşın kareli gömleği, siyah fuları ve olanca ciddiyetiyle her seferinde haydutları yakalamayı başaran Chick Bill gelir. Dog Bull, dazlak kafası, fırça bıyıklarıyla Wood City'nin şerifidir ve tüm o sinirli, kötü görünüşüne rağmen altın gibi bir kalbe sahiptir. Petit Canish ise Kara Ayaklar kabilesinden küçük bir kızılderilidir ve Bill'in en iyi dostudur. Sonuncu ve diziye mizah havası veren karakter de köyün aptalı, Dog Bull'un baş belası, saf Kid Ordin'dir.

70'lerin başında, uzun ve klasik hikayeleryerini kısa ve mizahı ön plana çıkaran serüvenlere bıraktı. Chick Bill'in birçok macerasını bir aray toplayan 50'den fazla albüm yayımlandığını da ekleyelim.

* Chick Bill, biz de de uzun bir süre birçok Fransız çizgi romanı gibi "underground" olarak; yani yayın hakkı kurallarını ihlâl ederek yayımlanmıştır.

CLIFTON
1959 – Belçika
Yazan - çizen : Raymond Macherot

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Yayıncı : Editions du Lombard

Ünlü Albay Clifton'un kulübesi, Londra yakınlarındaki bir kentte, Blomburry yolundaki Puddington'da bulunur. Esas adı Héron Melomane olan kahramınızın görevi, casusluk, adam kaçırma gibi işleri araştırarak açığa kavuşturmaktır. Kahramanımız kısacası bir dedektiftir ve çalışma alanı İskoçya yolu'dur.

Raymond Macherot tarafından yaratılan Clifton, ilk üç macerasından sonra birdenbire "Tintin" dergisinin yıldızı oluverdi. 1968'de çizer Azara ve senarist Greg, bir iki maceralarına Macherot'nun izinden gittilerse de (arada öyle bir stil farkı vardı ki) okuyucuların protestosu sonucu bu işten vazgeçtiler. 1972'de Turk ve De Grood ikilisi, Macherot'nun stiline sadık yeni bir versiyonla ortaya çıkıverdiler ve bunu 1984'e kadar sürdürdüler. Bir yıl sonra Bédu, Clifton'un kaderini kendi eline aldı. Bu arada De Groot da yardımını esirgemiyordu. 1961'den itibaren yayınlanan albümler ise Macherot'nun klasik maceralarını birkaç kez yayımladı.

* Bizde tanınmamaktadır.

CLUB DE CINQ
(Beşler Çetesi)

1982-87 – Fransa
Yazan: Rosenzwelg (Enid Blyton'a sadık kalarak)
Çizen: Bernard Dufossé
Yayıncı: Hachette

Beşler Çetesinin dünya çapındaki büyük edebi başarısı çizgi roman editörlerini harekete geçirdi ve Machette Mick, Annie, Claude, François ve köpekleri Dagobert maceralarını anlatan 3 çizgi romanı piyasaya sürdü. Bu ilk denemeler yapıldığında yıl 1950'yi gösteriyordu ve serinin çizeri de ünlü Tanguy idi. Ressamın çizgi romandan çok, illüstrasyonu andıran bir çizgi tekniği vardı.

1979 ve 80'de Beşlet Çetesi'nin cep kitapları çıktı. Bu yeni serüvenler çizgi romanla karışmış – roman şeklinde sunulmuştu. Kitabın çizgi roman kısmını başta Jean Sidobre olmak üzere, Claude Pascal hazırlamıştı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Son olarak 1982'de, Enid Blyton'un ölümsüz kahramanlarına (bizdeki adlarıyla) Reis, Hako, Miço, Gamze ve sevimli köpek Pafi'ye yeniden hayat veren kişi Serge Rasenzwelg oldu. Bernard Dufossé tarafından resimlenen ve bizde de yayınlanan bu versiyon, en çok ilgi görenidir. Çıkarılan 4 albümden sonra Duffasé seriyi bıraktı ve 1985 yılında onun kaldığı yerden Marcello devam etti.

* Bizde roman olarak da çok ilgi gören Beşler Çetesi'nin çizgi roman versiyonu, haftalık "Milliyet Çocuk" tarafından yayınlanmıştır.

COGAN

1982 – Fransa
Yazan: Jean Oilivier
Çizen: Christian Gaty
Yayınevi: Éditions Vaillant/VMS

Cogan'ın ortaya çıkışı, yaşlı dünyamızın karşı karşıya olduğu ekolojik sorunların ilk defa çarpıcı bir biçimde kamuoyunda işlendiği 80'li yıllara rastlar. World Wildlife Fund'un bir üyesi olan kahramanımız, sürekli olarak balta girmemiş ormanlarda kaçak avlananların izini sürer, soyu tükenmekte olan hayvanları korur, doğal afetlerle savaşır ve WWI'nın ona verdiği bütün zor görevlerin üstesinden gelmeyi başarır. Jill adında güzel bir fotoğrafçı, onu hiçbir serüveninde yalnız bırakmaz.

Egzotik olduğu kadar hareketli ve dinamik de olan bu senaryoları "Pif" dergisi için, 1982'den beri Jean Ollivier yazmaktadır. Serinin çekici ve realist bir hava taşıyan çizgileri ise Christian Gathy'nin imzasını taşımaktadır. Çevreci Cogan'ın serüvenleri, 15 sayfalık tam maceralar halinde yayınlanmaktadır.

COMANCHE
(Komançi)

1969 – Belçika
Yazan: Greg
Çizen: Hermann
Yayınevi: Éditions du Lambard

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Hermann'ın, ustası Jean Giraud'nun (ünlü Moebius) çizdiği yoldan ayrılıp kendi kimliğine kavuşması "Komançi"yi çizmeye başladığı 1969 yılına rastlar. İşin kayda değer yanı ise Komançi'nin, Giraud'nun çizdiği Blueberry gibi bir western kahramanı olmasından çok, sanatçının bağımsızlığına ve kendine has stiline kavuşmuş olmasıdır. Dizide olaylar, Wyoming'de bir bayanın yönettiği Triple Six çiftliğinde geçer. İlginç olan, bu bayanın bir Komançi olmasıdır. Ancak serinin gerçek kahramanı çiftliğin kâhyası Red Dust'tır. Bu kızıl saçlı İrlandalı ile Komançi arasında sınırlı(!) bir ilişki vardır. Bu ilişkinin sınırlandırılmasının nedeni ise yayınlandığı derginin gençlere yönelik olmasıdır! Bu ikilinin etrafı, birçok renkli ve westerne yakışan karakterlerle çevrilidir. Bunlardan başlıcaları Clem, Toby, Ten Gallons ve Tache De Lune'dür. Senarist Greg tüm bu karakterleri çok başarılı ve yoğun bir psikolojik hava içerisinde işlemiştir.

1982'da Hermann, "Tin Tin" için çizdiği on maceradan sonra tek başına çalışmak hevesiyle seriyi bıraktı. Yayınevi Lombard, o günden beri diziyi devam ettirecek yetenekli birinin arayışındadır.

* Dizinin bazı serüvenleri haftalık "Hürriyet Çocuk"da yayınlanmıştır.

COMMANDANT MARK (Kaptan Swing)

TURBO & ALPINO
ARCHIVE SCANNING

1966 – İtalya
Yazarı – Çizen: Stüdyo Essegesse
Yayınevi: Adventures et Voyages

1773 yılında Kuzey Amerika kolonileri, İngiltere kralının adıyla ortalıkta teror havası estiren İngiliz birliklerine karşı ayaklanırlar. "Kırmızı Urbalılar"a karşı kendi mukavemet birliklerini kurarlar. Bunlardan birisi de,.Ontario Kalesi'nden üstlenmiş bulunan; Kaptan Swing'in yönetimindeki Ontario Kurtları'dır. Başında samur kürkünden şapkası, tabancası ve kılıcıyla bu dinamik ve sempatik kahraman okuyucunun beğenisini kazanacak her şeye sahiptir. En yakın arkadaşları geveze ve şipsevdi biri olan sakallı Mister Bluff (Mister Blöf) ve hiç durmaksızın atalarından bahseden Hibou Lugubre (Gamlı Baykuş)'tur. Bu arada pire torbası Pouik (Puik)'i ve Swing'e gizli bir aşkla bağlı olan güzel Dorothy'i de unutmamak gerek.

Bu seri, 1966 Temmuz'unda yaratıldığından bu yana;

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

her biri 64 sayfa olmak üzere 300'den fazla serüvene şahit olmuştur. Üstün bir performans ortaya koyan İtalyan Esseges-se stüdyosu; çok çeşitli senaryolar ve cep kitabı boyutlarında yayımlanan bir dergi olmasına rağmen çok detaylı çizimler yaratmıştır.

* İtalya'da Commandan Mark adıyla tanınan kahramanımız, tüm Avrupa'da olduğu gibi ülkemizde de Kaptan Swing adıyla yayımlanmakta ve çok sevilmektedir.

CONAN THE BARBARIAN

1970 - Birleşik Devletler
Yazan: Roy Thomas (Robert E. Howard'a sadık kalarak)
Çizen: Barry Smith
Yayınevi: Marvel

"Conan The Barbarian" ilk defa 1932 yılında, yazar Robert E. Howard'ın kalemiyle, "Werrd Dreams" dergisinde ortaya çıktı. Ayrıca kitap olarak da yayınlanan bu öykülerin kapaklarını daha sonra Marvel için çalışacak olan Fran Frazetta hazırladı. ancak Marvel'ın yayınladığı "Conan The Barbarian" adlı Comic-book'u görmek için 1970'e dek beklemek gerekecekti. Bu seriyi 1973'e dek resimleyen Barry Smith için, senaryoları Roy Thomas hazırladı... Onun yerini Gil Kane doktoruysa da bir süre sonra, kahramanımıza bugün tanınan klasik görünüşünü kazandıran kişi John Buscema oldu. O günden, bu güne Conan'ın kaderini çizen diğer sanatçılar ise John Severin, Tony de Zuniga, Esteban Maroto, Alcala, Starlin ve Neal Adams'tır. Serinin 70'li yıllardaki başarısı öylesine büyük oldu ki kısa sürede diğer comic-book'larına da kavuştu. Bunlar "Savage Sword of Conan" ve "Conan The King" dizileridir. Ayrıca birincisi 1981'de olmak üzere 2 kere sinema adaptasyonu yapılmıştır. Popüler aktör Schwartzeneger'in oynadığı filmlerin bir üçüncüsü de 1991 yılının sonuna dek hazır olacaktır.

Dizide olaylar, günümüzden ortalama 12 bin yıl önce, kıtaların henüz bugünkü konumlarında bulunmadığı bir çağda geçmektedir. Çağdaşlarından bir parça daha akıllı olan Conan, güç sahibi olmak amacıyla anavatanını, soğuk Kimerya dağlarını terkeder ve o güne dek kimsenin yaşamadığı, fantastik maceraların içinde yer alır. En sonunda kral olmayı başardığında ise zaten bütün Hiborya Uygarlıkları Conan is-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

mini tanımaktadır.

* Tüm dünyaya "heroic-fantasy" türünde önderlik eden Conan, Türkiye'de en sevilen çizgi roman kahramanı ünvanına sahiptir.

CORTO MALTESE

1967 – İtalya
Yazan – Çizen: Hugo Pratt
Yayınevi: İvaldi

Hugo Pratt, Corto Maltese karakterini, 1967'de Arjantin'e dönüşünde, İvaldi tarafından yayınlanan "Sergent Kirk" dergisi için yarattı. Kahramanın ilk serüveni çok uzun bir öykü olan "Una ballata del mare salato", (Tuzlu Suyun Hikâyesi) adlı yapıt oldu. Corto 1970-72 arasında haftalık "Pif Gadget" dergisinde 20'şer sayfalık tam maceralarıyla konuk oldu. Daha sonra 1985 yılında İtalya'da kendi adını taşıyan Corto dergisi çıkarılmaya başlandı. İtalya dışındaki Avrupa'da Corto karakterini sevdiren yayınevi ise Fransız Casterman oldu. Bu yayınevi, bugün, en ünlü çizgi roman ustalarının albümlerini yayımlamakla ün yapmıştır.

Corto'nun öyküsüne gelince; kahramanımız 1887 yılında Malta'da doğmuştur ve bir çingene kızıyla, denizde kaybolmuş bir denizcinin tek çocuğudur. Bu seri, çok çeşitli ve renkli yardımcı karakterlere sahiptir: Thara, Talmud, Kalub, Cush ve Corian en meşhurlarıdır.

Yaratıcısı Hugo Pratt, gelmiş geçmiş en ünlü çizgi roman usta'arından biridir ve tüm dünyada "siyah ve beyazın efendisi" olarak tanınmaktadır.

CUBITUS
(Zıp Zıp)

1968 – Belçika
Yazan – Çizen: Dupa
Yayıncı: Éditions Du Lombard

Tek sayfalık mizah öykülerinin bu ünlü kahramanı ilk defa 1968 yılında ortaya çıktı ve çok kısa sürede "Tin Tin"

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

dergisindeki diğer rakiplerini geçip popüler olmayı başardı. Yaratıcısı Dupa'nın çizgileri, eski ustası Greg'inkilere çok benzer. Çünkü Dupa, stilini Greg'e "Achille Talon" çizimlerinde asistanlık ederken kazanmıştır. Zaten Zıp Zıp'ın da, Achille Talon ile birçok ortak yönü vardır: Gevezedir, şerefsizdir ve ukâlalığı çok sever. Kahramanımız Cubitus, bembeyaz tüylerle kaplı, şişman, vücuduyla büyük bir paradoks oluşturan siyah, küçük bir burnu olan bir köpektir. Efendisi olduğu sanılan Sémaphore adında eski bir denizci emeklisiyle aynı evi paylaşmaktadır. Zavallının ömrü, kendini hiç durmadan komik durumlara düşüren Cubitus'la mücadele içinde geçmektedir. Tabii Cubitus'un tek eğlencesi bu yaşlı adam değildir: Komşu bahçede, dizideki mizah havasına büyük bir katkısı olan siyah bir kedi bulunmaktadır. Senéchal adlı bu kedi kahramanımızın hem en büyük dostu hem de en zorlu rakibidir. Birbiriyle kavgaları ve bu esnada sürekli yeni küfürler uydurmaları, dizinin görülmeye değer bir başka yanıdır. Cubitus kısa maceralarının yanı sıra, albümlere zor sığan bazı uzun serüvenler de yaşamıştır.

D

Dan COOPER

1954-Belçika
Yazan ve çizen: Albert Weimberg
Yayıncı: Editions du Lombard

Dan Cooper'in yaratıcısı Albert Weimberg için, havacılık konusunda tam bir dehadır diyebiliriz. Dan Cooper ve meşhur uçağı "Mavi üçgen" bunun en iyi kanıtıdır. Neimberg, Cooper'ı önce Kanada Kraliyet Hava Kuvvetlerine soktu; daha sonra ise maceralar yavaş yavaş fantastik türe kaydı. Dan Cooper'in ayda geçen bir macerası, senaryoların ne kadar büyük araştırmalar, ince eleyip sık dokumalar sonucu yaratıldığına örnektir. Dan Cooper, güzel Randy'yi bir kaza sonucu öldürene kadar bir akrabot pilotlar ekibinin kaptanı olur. Ama bu olay, Dan'i daha psikolojik ve duygusal ağırlıklı serüvenlere iter.

"Dan Cooper" dizisi 1954'de "Tin Tin" dergisinde başladı ancak 1974'de alman "Zack" dergisine geçer-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ken "Tin Tin"i bırakmak zorunda kaldı.

★ Bizde de "Tin Tin" benzeri "Zıp Zıp" dergisinde yayınlanmıştır.

Dare DEVİL

1940-Birleşik Devletler
Yazan-çizen: Don Rica ve Jack Binder
Yayıncı: Comic House

Bu tür süper kahramanlara sık sık olduğu gibi, Daredevil ismi iki değişik versiyonu ve kahramanı kapsamaktadır. İlk Dare-Devil 1940 yılında Don Rica ve Jack Binder imzalarıyla "Silver Streak" dergisinin 6. sayısında ortaya çıktı. 1941-42 yıllarında "Daredevil Batties Hitler" adlı comic-book'un yaratılmasından sonra bu ikilinin yerini Charles Bira aldı. Sonraları 1955'e dek birçok değişik çizer bu işi üstlendi. İşte bu tarihte ilk Daredevil olan Bart Hill'in maceraları sona erdi.

Bizi esas ilgilendiren İkinci Daredevil ise 1969 yılında Stan Lee tarafından yaratıldı. Bu ikincisi de ilki gibi bir süper kahramandı. Kahramanımız Matt Murdock, aslında kör bir avukattır ama aynı bir radar gibi çalışan gelişmiş 6. hissi sayesinde, üstünde iki tane "D" harfi olan kırmızı kostümüyle, New York'a musallat olan suçlulara aman vermez. Bunlar ister küçük çeteler olsun, ister suç kralı Kingpin onun için farketmez. Birçok Comic book'a olduğu gibi, Daredevil'de de (özellik Marvel'e geçtikten sonra) bir çok değişik sanatçı çalışmıştır. Bill Everet, Orlando, Woodr, Kirloy, Romita, Colan, Infantino, Brown, Kane, Tuska, Miller, Ray Thomas, Isabella.

★ Türk okuyucusu tarafından kısmen de olsa tanınmaktadır.

Dennis LA MENACE (YUMURCAK)

1951-Birleşmiş Devletler
Yazan-Çizen: Hank Hetcham
Yayınevi: Field Newspaper Syndicate

Sarı taranmamış saçlara ve melek bir görünüme sahip zeki ve yaratıcı Dennis gerçekte korkunç bir haylazdır. Ailesi Henry ve Alice Mitchell'e zor anlar yaşatmakta, bununla beraber kurban olarak seçtiği komşu-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

lara, kızlara, hayvanlara da kaba şakalarını aralıksız olarak sürdürmektedir. En büyük özelliği ise arkadaşı ve suç ortağı Joe'yla birlikte en zor anlarda bile işin içinden kolayca sıyrılabilmesidir. İşte, kahramanının adeta afacanlığından faydalanarak Hank Hetchaw bize, ayrı bir çekicilik katan binlerce detayla zenginleşmiş açık, direkt ve canlı bir çizimle Amerika'nın günlük yaşantısını gözler önüne seriyor.

Dennis'in maskaralıkları ilk olarak 1951 yılında Amerika basınında günlük bir çizgi film kahramanı olarak çıkıyor. Fakat esas başarıya, bir sonraki yıl Hetcham'ın pazar sayfasında yeniden düzenlemesiyle ortaya çıkmıştır. 1956'dan 1962'ye kadar. Fransa'da Dennis Resimli Fransız Basını tarafından yayınlanan kendisiyle aynı adı taşıyan bir aylık cep dergisinin 85 numarısının kahramanıdır.

Ayrıca Dennis The Menace, 1951'de ortaya çıkmış, D-C Thompson tarafından yayınlanmış, "Becno"da David Law imzalı, bir ingiliz çizgi film kahramanı olan başka bir genç çocuğun da ismidir; Gerçek bir felaketi canlandıran bu kişilik 70'li yılların sonuna kadar büyük başarı sağlamıştır.

★ Bizde, çeşitli gazetelerde günlük stripleri uzun süre yayınlanmıştır.

Diabolik

1962-İtalya
Yazan: Angela et Giuliana Glussani
Çizen: Gina Marchesi
Yayınevi: Astorina

1962 yılında, yetişkinler için hazırlanmış İtalyan pocketlerinde karşılaştığımız suç ustası Diabolik'in yaratıcısı Milan'lı Angela ve Giuliana Giussani adlı kızkardeşlerdir. İlk başta pek ilgi çekmemesine rağmen, 1964 yılından itibaren yalnızca İtalya'da değil, çevirisinin yapıldığı tüm dünyada büyük bir başarı elde ediyor. Kötülüğün adeta dahisi, zeki, cesur, siyah kostümlü ve plastik bir maskeyle yüzünü saklayan Diabolik en iğrenç bir şekilde vergi ve haraç isteklerini hızla çoğaltmaktadır. Güzel ve zengin bayan arkadaşı Eva Kant, hiç aralıksız dünyanın her köşesinde onu takip eden müfettiş Ginko'yla olan savaşında Diabolik'e yardımcı olmaktadır. Fakat, Diabolik bir türlü yakalanamamakta ve bitmez tükenmez maceralarıyla ve karanlık, uzun siluetiyle bir bölümden diğerine adeta dolaşmaktadır.

TURBO & ALPINO ARCHIVE SCANNING
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Yetişkinler için hazırlanmış çizgi filmler arasında iyi bir yer edinmiş olan Diabolik, İtalyan basınının bu tipteki aşırılıklarından uzaklaşmış olup, hiçbir zaman hafif bir erotizmin sınırlarını aşmamıştır. Buna karşılık, zengin bir hayalgücüne sahip iki yaratıcının orijinalitesiyle anlatılmış bir bölümlerde şiddet unsuru aralıksız olarak işlenmiştir. Gino Marchesi tarafından yaradılışından itibaren birçok ressam Diabolik'in çizgi roman kareleri üzerinde çalışmışlardır: Sergio Zaniboni, Paolo Ongaro, Alarico Gattia, Lino Jeva, Floriano Bozzi, Facciolo bunlardan bazılarıdır.

1968'de, bu kişilik sinemanın ilgisini çekmiştir. Cani çift rolünün John Philip Law ve Marisa Mell tarafından canlandırıldığı filmde Mario Bava uzun metraj kulanmıştır. Diabolik karakteri, şiddetin yavaş yavaş önem kazandığı ve düzenli bir şekilde arttığı bir kahramanlar Jenerasyonuna hayat ve ilham vermiştir. KRIMINAL, SATANIK, DEMONIAK, DOMINO, ZAKIMORT, SADIK, MISTER X aklımıza ilk gelen isimlerdendir.

* Ülkemizde çeşitli kereler okuyucuya kendini göstermiş olsada pek tanınmamaktadır.

Dick TRACY

1931-Birleşmiş Devletler
Yazan-Çizen: Chester Gould
Yayınevi: Chicago Tribune / New York

4 Ekim 1931'de Amerikan Basınında ilk olarak polisiye bir dizi hafta sonu yayınında yayınlanıyor. Devamı ise bir sonraki haftadan itibaren günlük bir sütunda yer alıyor. Dick Tracy işte böyle doğdu ve kendini hemen uzayıp giden bir kariyerin içinde buldu. Babasının kasti olarak öldürülmesi ve nişanlısı Tess Trucheart'ın kaçırılmasından sonra genç Dick, suçluları yakalamak için, ortalığı kırıp geçirdi ve polis teşkilatına girme kararı alır. Kağıt meslektaşlarının birçoğunun aksine her zaman kanuna uygun bir şekilde hareket etmekte ve suçluları yakalamak için kendisine verilmiş silahlardan ve şahsi kabiliyetinden faydalanmaktadır. Devamlı okuyucusu ise Dick Tracy'nin hizmet verdiği bu uzun yıllar içinde suç canavarlarıyla ne kadar çok karşı karşıya kaldığını çok iyi bilmektedir. Arasıra, adeta aşırı bir gerçekçiliğin hakim olduğu bu dizide, Chester Gould darağacına ait serserilerin sayısını adeta arttırarak, polis memurunun hayatının daha insancıl bir

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

görünüme ulaşmasını sağlıyor: 1949 yılında nişanlısı Tess Trucheart'a evleniyor ve 1951 yılında Bonny isimli oğlu dünyaya geliyor. Ufaklıkta zamanla büyümekte ve o da diziye fantastik bir hava katan Ay Kralı'nın kızı Moon Maid'le evlenmektedir.

Oldukça koyu, hatta bazen karikatüre yaklaşan Gould'un çizgisi, günlük basının yaşadığı kriz esnasında bile, Dick Tracy'nin bu orijinal tonu sayesinde büyük bir başarıyla ayakta kalmasına olanak sağlamıştır. Böylece siyah kostümü, fötr şapkası ve ona inatçı bir hava veren çenesiyle, geceleri kötü çocuklara musallat olmaya devam etmektedir. 1977'de Gould, senaryosu Max Collins tarafından gerçekleştirilirken, kahramanını da yardımcısı Dick Fletcher'a emanet etmiştir. Birkaç yıldan beri, Dick Locher, Gould'un stiline sadık bir biçimde Dick Tracy'i çizmektedir.

* Ülkemizde çizgileri pek tanınmayan Dick Tracy, ününü son dönem sinema versiyonuna borçludur.

Docteur JUSTICE

1970-Fransa
Yazan: Jean Ollivier
Çizen: Carlo Marcello
Yayınevi: Yayınlar Valilant/VMS

Benjamin Justice diğerlerinden farklı bir doktordur. Uluslararası Sağlık Örgütü ve Dünya Sağlık Örgütü yararına, özellikle 3. dünya ülkeleri çocuklarını içinde bulundukları sefaletten kurtarmak için dünyanın dört bir yanına koşuşturmaktadır. Düşmanları tabii ki hastalıklar ve salgınlardır ama özellikle silah tüccarları, esrar madrabazları, çocukları sömüren ve diğer insanlardan çıkar sağlayan kişilerdir. Zekasıyla bu kişilerle savaşmakta, ama gerektiğinde fizik gücünüde kullanmaktan çekinmemektedir. Sonuçta yaşlı hocası Hiamuri'nin ona öğrettiği savaş sanatını ve vücudunun esnekliğini de kullanarak başarıya ulaşmaktadır. Maceraları onu, Afrika'dan, Hindistan'dan, Japonya'dan, Mısır'dan geçerek Bangkok'tan Rio'ya kadar dünyanın dört bir köşesine sürüklemiştir. Genelikle yalnız olmakla birlikte, arasıra Fransız boks şampiyonu Bobosse'la, son yıllarda ise yabancı çekici kişilerle birlikte yolculuk etmiştir.

Jean Ollivier, dinamik ve hızlı çizgisiyle diziye muhteşem bir şekilde uyum sağlayan ressam Carlo Marcello ile birlikte belgelere dayanan senaryolara imzasını atmıştır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Docteur Justice, önce komple hikayelerle, daha sonra birbirini takip eden uzun maceralarla, 1970 yılından itibaren Pif'in genç okuyucularına örnek olan modern kahramanın yolunu çizmiştir. Albümler Hachette, GP Rouge et Or, daha sonra Messidorl'la Farandole tarafından yayınlanmıştır. Aynı zamanda 1976'da Christian Jacques tarafından gerçekleştirilen uzun metrajlı bir filminde kahramanı olmuştur.

* Justice ülkemizde ALFA bünyesinde okuyucuyla tanışmıştır.

Doctor STRANGE

1963-Birleşmiş Devletler
Yazan: Stan Lee
Çizen: Steve Ditko
Yayınevi: Marvel Comic Group

Çok ağır bir trafik kazasından sonra, paradan başka bir şey düşünmeyen kimyager Stephen Strange bir daha iyileşemeyeceğini öğreniyor. Sadece Tibet'te yaşayan ANCİEN onu kurtarabilme yeteneğine sahiptir. Strange onun çırağı oluyor ve ondan gizli bilimleri öğrendikten sonra bu yeteneklerini iyilik uğruna kullanmaya karar veriyor. Yeminli düşmanı Baron Mordo olmakla beraber, Kabusların Efendisi Nightmare'e, Dormamnu'ya ve diğer kötülüklere karşı svaşması gerekmektedir. Kolsuz mantosu ve geleceğin büyücüsü şeklindeki garip kılığıyla, Doctor strange sevimli nişanlısı Clea'ya kavuştuktan sonra adeta yenilenmiş, tazelenmiş bir kuvvetle düşmanlarıyla savaşmaya devam ediyor.

Sihir ustasının ilk maceraları "Strange Tales"in 1963 Temmuzunda 110 numaralı sayısında yayınlanmıştır. Senaryo Stan Lee imzalı olup, çizimler ise Steve Ditko'ya aittir. Daha sonra, yıllar geçtikçe, birçok ressam üzerinde çalışmıştır: Bill Everet, Marie Severin, Tom Sutton, Dan Adkings, Tom Palmer ve de özellikle Gene Colan bunlardan bazılarıdır. Bu arada senaryoda da Roy Thomas Stan Lee'nin yerini almıştır. 1969 yılında Strange "Defenders"ın kadrosuna girmek için Marvel yayınlarını terketmiştir. Ross Andru, Barry Smith, Steve Englehart, Steve Gerber, Dan Green, Paul Smith, Marshall Rogers, Tony Salmons ve diğerleri, Archie Goodwin ve Gardner Fox tarafından yazılan senaryoları resme dökmüşlerdir.

* Ülkemizde yayınlanan Marvel Dizileri aracılığı ile okuyucuya kendini göstermiş ve sevdirmiştir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Donald DUCK (Vakvak Donald)

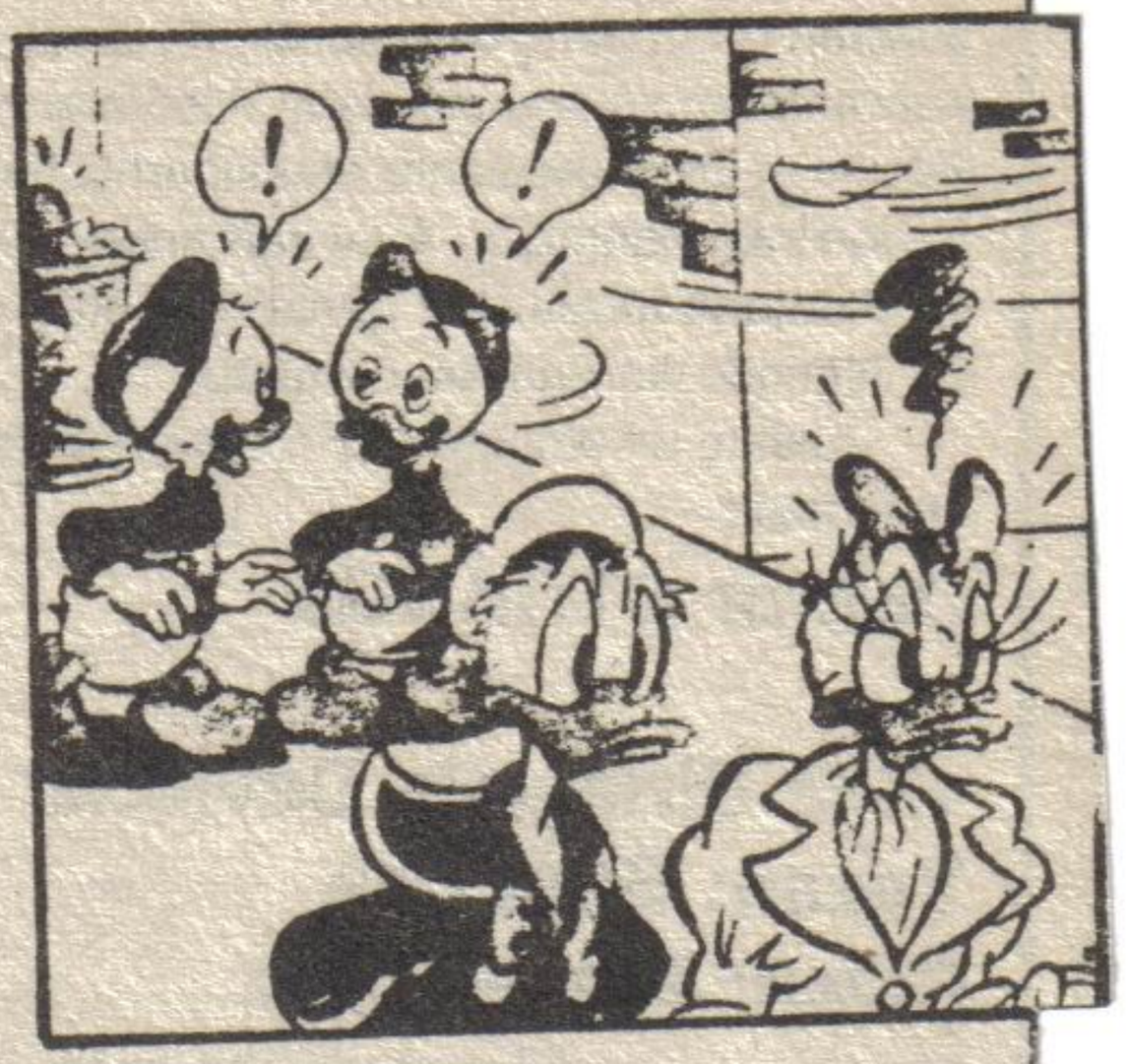

1934-Birleşmiş Devletler
Çizen: Floyd Gottfredson
Yayınevi: Walt Disney Productions

Çok çabuk öfkelenen şakacı ördek karakterini canlandıran Donald, ilk olarak 1934 yılında "The Wise Little Hen" başlığı altında canlı bir resimde gözükoyor. 16 Eylül 1934'de, bu filmin çizgi filme uyarlanması sırasında Silly Symphonies kadrosunda canlı resimlerin Disney tarafından gerçekleştirilmesiyle, Floyd Gottfredson'un yazısıyla çizgi film kahramanlığına ilk adımlarını atıyor. 1936 Ağustosunda Al Taliaferro'nun kalemi altında gerçek serisine ulaşmıştır. 1943 Nisanında dahi bir ressam olan Carl Barks sayesinde çizgi romanlardaki yerini alıyor. Fransa'da Gontran ve picsou ismiyle tanınacak olan Glodstone Gander ve Uncle Scrooge Mc Duck'ın yaratıcısı Barks'tır. Buna karşılık Al Taliaferro Gus. Grandma Duck (Donald'ın büyükannesi) ve Donald'ın sonsuz nişanlısı Daisy Duck karakterlerini 1940 yılında yaratıyor. Di Rosa, Carl Barks'ın çalışmasını sürdürdüğü sırada, Don Relley, Frank Grundeen ve Tony Strobl, Al Taliaferro'nun yerini alıyorlar.

Amerikan malzemesi gerekli talebi karşılayamadığından dolayı, ressamlar Brezilya'dan Hollanda'ya kadar dünyanın hemen hemen her yerinde çalışmaya koyuluyorlar. En tanınmışları arasında İtalya'dan Bottaro, Carpi, scarpa, Cavazzano ve Fransa'da Donald'ın savaş öncesi yer aldığı "Le Journal de mickey" de çizen Gen-Clo ve Glaude Marin sayılabilir. Albümleri Dargaud ve Edi-Monde Hachette tarafından yayınlanmıştır.

* Ülkemizde, en sevilen çizgi karakterler sıralamasında en üst sıralardadır.

Dylan DOG

1986-İtalya
Yazan: Tiziano Sclavi
Çizen: Claudio Villa
Yayınevi: Daim Press

Sıradan fakat oldukça kârlı bir iş olan çiftlerle ve boşanmalarla uğraşan Londra'lı özel dedektif Dylan Dog, alışılmamışı, anlaşılmayanı ve bilinmeyeni tercih edi-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

yor. Geçmişte belirmiş vampirler, kurt adamlar, hayaletler onun için heyecanlı soruşturma konuları olmakta ve araştırma yaparkende tüm dengelimci basit bir mantık kullanmak yerine daha çok gizli bilimlerden faydalanmaktadır. Kimbilir belki de ünlü aktörün hayaleti olan sadık Groucho'yla beraber Dylan Dog mezarlıkları adım adım inceliyor, terkedilmiş, eski perili evleri araştırıyor.

1986'da Dylan Dog, Claudio Villa'nın çizgisi ve Tiziano Sclavi'nin senaryolarıyla ünlü Tex Willer koleksiyonunda yer alıyor. Bu kahraman ayda yaklaşık yüz sayfalık bir bölümde kendini gösteriyor. Ayrıca birçok ressam da bu seri üzerinde çalışıyor. Roi, Gustavo Trigo, Montanari ve Grassani, Carlo Ambrosini, Luigi Piccatto bunlardan bazıları. Stilleri farklı olmasına rağmen hepsi bu korku türünün değerli amatörlerinin homojenitesini koruyarak bu hikayenin canlılığını sürdürüyorlar.

* Bizde tanınmamaktadır.

Ergün L'ERRANT

1973-Belçika
Yazan ve Çizen: Didier Comès
Yayınevi: Dargaud

Geleceğin yolcusu olarak Ergün, yabancı insanlarla tanıştığı uzak galaksilerde yolculuk etmektedir. Bilgeliğiyle boş inançların üstesinden gelmeyi ve göçebe gibi dolaşırken tesadüfen gittiği gezegenlerdeki insanlara zorla istediklerini yaptıran Tanrılarla savaşmayı kendine görev ediniyor. 1971 yılında çizilmiş Ergün L'Errant'ın ilk bölümü Didier Comès'in imzası altında haftalık "Pilote"un sayfalarında kendini gösteriyor.

Comès'in çalışması başlangıçta resiminde olsun, senaryosunda olsun birçok etki oluşturmasına rağmen gene de çizgisi hoştur denebilir. Bu serinin 2. macerasını okumak için 1980 yılını beklemek gerekmiştir: Zira ilk 20 sayfa yayınevinde kaybolmuştur. Comès bu sayfaları "A Suivre" için yeniden çizmiş ve bir sonraki yıl albüm halinde Casterman yayınlamıştır. Bu iki bölümle birlikte Ergün'ün iskelet şeklinde bir kafaya sahip esrarengiz bir atlı tarafından gemisi yok ediliyor.

1987 yılında Ergün bu sefer güneşe ait akıcı bir maddenin arayışı içinde yeniden karşımıza çıkıyor. Artık, kendi eserleriyle başarısızlığa sürüklenmiş Comès'in yerine, çizimde Patrick Deubelbeiss ve senaryoda Benoît Peters olmak üzere iyi yeni sanatçı vardır. Bu ye-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ni yazarlar sayesinde çizgi özgürlük, eser ise açıklık kazanmıştır.

* Bizde tanınmamaktadır

Eric CASTEL (Santrafor)

1979-Belçika
Yazan ve Çizen: Raymond Reding ve Françoise Hugues
Yayınevi: Fleurus

Atletik yapılı, beyaz saçları altından ortaya çıkan güleç yüzüyle Eric Castel, 1979 yılında özellikle sportif çizgiromanda ihtisaslaşmış Raymond Reding'in çizgileriyle, haftalık "Super As" da ortaya çıkanı bir futbol oyuncusudur. Birçok Avrupa magazinlerinde mesela Almanya'da "Zack"ta başarılarını devam ettirmek zorunda olan Castel, bir Fransız klübünde değil ama kontrat imzaladığı ünlü Barselona'nın Barça'sında futbol oynamaktadır. Eric, hemen çılgın ispanyolların en sevdiği kişilerden biri oluyor ve Barselona'nın fakir semtlerinde yaşayan genç oyuncularıyla arkadaşlıklar kuruyor. Özellikle Rablito'yla olan samimi arkadaşlığı, Avrupa'nın en büyük stadlarında zamanının şampiyonlarıyla karşılaşan Eric Castel'in hikayesine ayrı bir yumuşaklık katmıştır.

Sonuçta parlak bir spor yaşamı ve hayranlarının arasında Raymond Reding, futbol dünyasının kusurlarını yok etmiş ve ona daha sıcak ve insancıl bir hava katmıştır. Senaryolarında büyük bir ustalıkla sporu, heyecanı ve esrarengizliği birleştirmiştir. Dekorları ve hikayesini oluşturması esnasında Reding, ayrıntıya çok önem verilmiş çizgi roman karelerinin yaratıcısı Françoise Hugues'ün yardımını görmüştür: Öyle ki Eric Castel'in içinde bulunduğu her il, her stad büyük bir titizlikle çizilmiştir.

* Ülkemizde uzun yıllar Milliyet Çocuk dahilinde yayımlanmış ve çok beğenilmiştir

Fantastic FOUR (The)
(Fantastik Dörtlü)

1961-Birleşmiş Devletler
Yazan: Stan Lee
Çizen: Jack Kirby
Yayınevi: Maruel Comic Group

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Diğerlerinden daha olağanüstü olmamasına rağmen "Fantastic Four" serisi, Amerikan çizgi dünyasında, süper kahramanların hikayeleri arasında önemli bir yer tutmaktadır. Bu Stan Lee'nin Amerikan çizgiromanına ayrı bir hava katacak olan ilk eserlerinden biridir. 4 Fantastikler, uzaya yapılan bir uçuş sonrasında kazanılmış, şaşırtıcı özelliklere sahip bir grup arkadaştan oluşuyor. İnsanlığı tehdit edenlere karşı savaşmak ve suçluları ele geçirmek için bu özelliklerini bir araya getiriyorlar. Daha çok Mr. Fantastic diye çağırılan Doktor Red Richards ekipte bilimsel araştırmaları yürüten kişidir. Ben Grimm koskoca, dev görünümülü, herşeyi toprak parçası minik taşlara çevirebilme yeteneğine sahiptir. The Thing olduğunda, hatırı sayılı bir kuvvete sahiptir. The Human Torch olan Johny Storm ise, havada bir meteorun hızına ulaşabilen adeta canlı bir meşaledir. Red'in kızkardeşi Susan richards ise görünmez olma yeteneğine sahiptir. Fantastic Four'un düşmanları arasında garip Annihilus'u ve Birleşmiş Devletleri yokluğa sürüklemek için Doğu ülkelerinden gelmiş şizofren Doktor Doom'u özellikle sayabiliriz. Bütün bunlara rağmen Fantastic Four oldukça sıradan bir hayat yaşamakta, son derece basit bir evde oturmakta ve diğer insanlar gibi çalışmak zorundadırlar.

Fantastic Four'un ilk sayısı 1961 Kasım'ında Stan Lee'nin imzası altında, yüzden fazla sayıyı çizmeyi garantileyen ressam Jack Kirby ve renklendiren Joe Sinnott'un yardımıyla yayınlanmıştır. Birçok ressam zamanla görev almışlardır. Bunlar arasında Archie Goodwin ve Roy Thomas imzalı senaryoları resime Döken Dougg Meench, Mary Wolfman, George Perez, John Buscemo, Steve Ditko, Bill Sienkiewicz, John Romita dikkat çekmektedir. 1981 yılında Gene Colan rengi, resimi ve metni daha da güçlendirerek diziyi ele aldığında, dizi adeta yok olmaya başlamıştı. Susan'ın en çok beğenilen kişilik olmasını sağlamış ve Stan Lee'nin orijinalliğini yeniden yakalamayı başarmıştı. Fazla zaman geçmeden, mavi kostümleriyle dörtlü yeniden başarıya ulaşmıştır.

* Türkiye'de ALFA YAYINCILIK dahilinde pekçok macerası yayımlanmış ve belli bir okur kitlesince çok beğenilmiştir.

Flash GORDON (Baytekin)

1934-Birleşmiş Devletler
Yazan ve Çizen: Alex Raymond, Philip Wylie ve Edwin Balmer

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Yayınevi: King Features Syndicate

Flash Gordon, hiç şüphesiz savaştan önce yaratılmış çizgi film kahramanlarının en önemlilerinden biridir. Genç Alex Raymond, Philip Wylie ve Edwin Balmer'in "When Gordon'u yaratmıştır. İlk hafta sonu çizgi roman karesi 7 Ocak 1934'te yayınlanmıştır. Geleceğin pilotu Flash Gordon, Doktor Hanz Zarkov ve esmer nişanlısı Dale Arden'la birlikte Mongo'ya doğru yola çıkıyor. Mongo, zorbalıkla ele geçirdiği bu yerde terör havası estiren Ming'in yaşadığı garip bir gezegendir. Kanuni olarak gezegene egemen, ormanların Robin'ini oynamak zorunda olan Borin, Ming'in kızkardeşi olan nişanlısı Aura'nın kanunsuz davranışlarına göre hareket etmek zorunda kalmıştır. Flash Gordon'un gelmesiyle tabii ki herşey düzene girecek, ama bununla beraber Ming başlıca rakibi olarak kalacaktır.

1940 Mayısında, Raymond'un çizimi ve önce azar azar 1948 yılından itibaren ise seride önemli görev almaya başlayan Austin Briggs'in yardımıyla gündelik dergide yer almıştır. Mac Raboy 1967 yılına kadar pazar sayfası için yerini Briggs'e bırakmıştır. Günlük sütun ise Dan Bary ve yardımcıları ki bunlardan biri erkek kardeşi Sy olup, diğerleri Frank Frazetta, Ray Krentel, Al Williamson, Ric Estrada tarafından yayınlanmıştır. 1967'de pazar sayfasıda Dan Barry ve yardımcısı ric Estrada tarafından yayınlanmıştır. Onlarla birlikte, Flash Gordon, Alex Raymond'u yarattığı şiirsel kahramandan farklı olmayan, dünyada düzeni sağlamakla görevli bir maceracı olarak karşımıza çıkıyor.

Birçok comic kitap 1934-70 yılları arasında Flash Gordon'un maceralarını yayınlamıştır. İşbirliği yapan birçok ressam içinde Paul Norris, Reed Crandall özellikle de Al Williamson sayılabilir. 1936'da, Flash Gordon'un karakteri, 13 bölümlük bir televizyon dizisi olarak Buster Crabbe tarafından ekrana yansıtılmıştır. 15 yeni bölüm 1938'de, diğerleri ise 1939'da çekilmiştir.

* Ülkemizde Milliyet Çocuk sayfalarında okuyucuya kendini tanıtmış, ayrıca günlük gazete stripleriyle ününü pekiştirmiştir.

Fred ve BOB

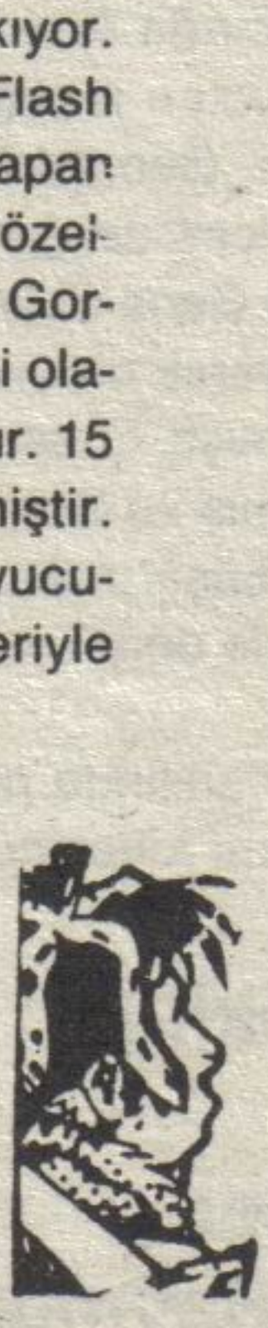

1984-Fransa
Yazan: Thierry Cailleteau
Çizen: Olivier Vatine
Yayınevi: Dargaud

Motosikletleri üzerine tünemiş, biri sarışın, biri esmer 60'lı yılların iki yetişkini zamanlarını hangi mev-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

sim olursa olsun kız aramakla geçirmektedirler. Fred ve Bob karakterlerinin beraberinde bu çizgi film yarını olmayan flörtleri, kurumuş yapraklar üzerindeki yürüyüşleri, deniz kenarındaki tatilleri de büyük bir özlemle hatırlatmaktadır. Fred ve Bob, dünyanın en güzel kızlarını baştan çıkarabilecek kabiliyette olduklarına inanmaktadırlar, ama girişimleri daha çok gelip geçici hayal kırıklıklarından öteye geçmemektedir.

Olivier Vatine, devrin moda örneklerinden faydalanarak, bol bol detay kullanarak, güzel kızları ön plana çıkartarak, zengin, sıcak bir çizgi takip etmiştir. Cailleteau'nun senaryosu ise hafif, eğlenceli, kurnazca ve adeta parıldayan bir özelliğe sahiptir.

* Bizde tanınmamaktadır.

Friday FOSTER

1970-1974-Birleşmiş Devletler
Yazan: Jim Lawrence
Çizen: Jorge Longaron
Yayınevi: News Tribune Syndicate

Friday Foster, fotoğrafçı, çok güzel, zenci bir genç kadındır. 1970 yılında, günlük stripte yer alan en önemli kadın kahramanlardan biri olan Foster'in, Amerikan basınında maceraları yer almıştır. Derisinin renginden dolayı uğradığı can sıkıcı olayların ötesinde Friday birçok duygusal problemlede karşı karşıya kalmıştır. Amerikalı Jim Lawrence'ın bir senaryosu üzerinde, İspanyol ressam Jorge Lonaron, canlı ve belirli çizgisiyle bu çizgi romanı meşhur ediyor. Yaşadığı Barselona'da striplerini bırakan Longaron, Amerikan basınında önemli bir yer edinmiş ender yabancı çizerlerden biridir. Bununla birlikte Friday Foster karakterini birkaç ay sonra diziyi bitirecek olan Amerikalı çizer Gray Morrow'a bırakmıştır.

Bu çizgi roman, sadece 4 yıl boyunca yayınlanmış olup, gerek ressamının ulusal özelliği, gerekse kahramanın özelliğinden dolayı bir istisna olarak kalmıştır.

* Bizde tanınmamaktadır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Garfield (Tombik)
1978-Birleşmiş Devletler
Yazan ve Çizen: Jim Davis
Yayınevi: United Features Syndicate

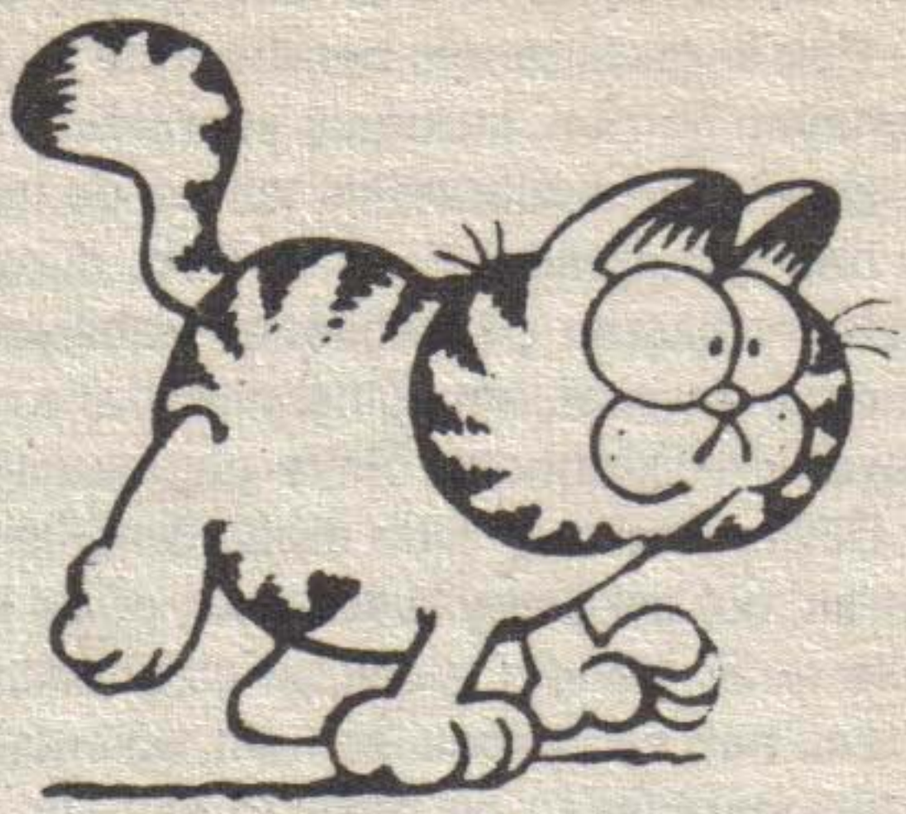

Çizgi roman tarihindeki en tembel kedi Amerikan günlük yayınında ilk 1978'de ortaya çıkmıştır. Sahibi tarafından pohpohlanan şişman, her zaman yorgun, aç, geveze ve tembel olan Garfield kedi olmanın verdiği mutluluğun felsefesini yaparak hayatın tadını çıkarmaktadır. Yaratıcısı Jim Davis, biraz tembelliğin okumayı kolaylaştırdığını ve hareketleri ön plana çıkardığını kanıtlamıştır. Dekorlar en basit şekle indirgenmiş ve kahramanlar genelde başbaşa çizilmiştir.

"Garfield şişmanlıyor"

"Mırıldanmak, bunu seviyorum!"

"Rejim? Hiçbir zaman!" albümlerinin bazılarıdır.

* Bizde günlük gazete stripleri ile tanınmakta ve çok sevilmektedir.

Garry

1948-1986-Fransa
Yazan ve Çizen: Fèlix Molinari
Yayınevi: Siècle Yayınları

Garry, 1948'de 1986'ya kadar, çizgi romandaki en önemli ve en uzun ömürlü kahramanlardan biridir. Kahramanımız, çavuş Garry, 2. Dünya Savaşında Amerikan ordusunun parlak pilotu olarak yaptığı yürekli işlerle ve cesaretiyle ün salmıştı. Kurnazlığı ve kabiliyeti sayesinde, cesaretle ve kıyasıya Japonlarla savaşmış, birçok defa Çin'de, Okyanusya'da ve Guadalcanal'da özel görevleri büyük bir başarıyla tamamlamıştır. Bazı görevler içinde Avrupa'ya, özellikle de Fransa'ya gitmiştir.

Garry'nin yaratıcısı, Fèlix Molinari, Milton Caniff'in bir hayranı olup, çizgisinde onun etkisini görmek mümkündür. 1970'den itibaren, yayınlanan bölümlerin çoğunluğu tekrar yayınlananlardır. Sadece Molinari imzalı kapaklar yenidir.

Garry, 1954-1968 yılları arasında yayınlanan üç aylık "Garry Pacifique"den ve "Garry"nin 460. sayısından sonra 1986'da ortadan kalkmıştır. Fakat, popüler olmasına rağmen bu kahramanın maceraları albüm halinde yayınlanmamıştır.

TURBO & ALPİNO
ARCHIVE SCANNING
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

* Ülkemizde çok az bir kesim tarafından tanınmaktadır.

Garth

1943-İngiltere
Yazan ve Çizen: Stephen Dowling
Yayınevi: Dally Mirror

Garth, antik yunandan gelen atletik yapılı, iri ve az rastlanır bir güce sahip olan bir kişidir. Maceraları, hem tarihsel, hem polisiye, hem de olağanüstüdür. Bu sarışın dev kahramanımız aynı zamanda değişime uğrayabilen bir yapıya da sahi. Birbiri ardına, güneyli bir asker, çağdaş İngiltere kadrosunda ilerleyen bir dedektif veya geleceğe yapılan bir yolculukta bir yolcu karakterinde karşımıza çıkabilmektedir.

İlk 1943'de Stephen Dowling tarafından "Daily Mirror"da günlük stripler halinde gözüken Gorth'ın maceraları, önce 1957'de John Allard tarafından sonra da 1971'den itibaren büyük çizer Frank Bellamy tarafından ele alınmıştır. 1976'da Bellamy'nin ölümüyle Martin Asbury, Bellamy'e duyduğu büyük saygıyla Garth kişiliğini sürdürmüştür. Jim Edgar'da dizinin bazı senaryolarını yazmıştır.

* Bizde tanınmamaktadır.

Gaston LAGAFFE

1957-Belçika
Yazan ve Çizen: Andrè Granquin
Yayınevi: Dupuis

28 Şubat 1957 çizgi roman tarihindeki önemli günlerden biridir. İşte bugün, etrafı ayak izleriyle çevrili küçük bir dikdörtgenin içinde, çizgi film dünyasında geleceğin devi olan Gaston Lagaffe ortaya çıkmıştır. Düz saçlara sahip bu karakterin, iyi dikilmiş bir çift ceket ve pantalonunu güzelce düğümlenmiş papyonu tamamlamaktadır. Fakat çok çabuk bu şehir kıyafetlerinin yerini, çok püpüler olacak olan bir Jean ve süveter alır. İlk zamanlarda siyah ve beyaz olarak hazırlanan Gaston ve maceraları 1958'den itibaren "Spirou" dergisinde çift sayfa gerçek bir çizgi roman olarak yayınlanmaya başlamıştır. Yıllar geçtikçe ikinci derece rol alan karakterlerde üne kavuşmuşlardır. Yazı İşleri Müdürü Fantasio ve yardımcısı Lèon Prunelle, çizim bürosundan Yves Lebrac, hiç durmadan Lagaffe'ın ha-

talarından doğan faturaları ödeen muhasebe müdürü Joseph Boulier, ayrıca temizlikçi Mèlanie Mojaire, kapıcı Jules Soulier, sekreterleri Suzanne, Yvonne ve Sonia, yazı işlerinin haricinde Gaston'un kurallara aykırı davranışlarının peşinde olan memur Lontarain, olağanüstü sözleşmeleri imzalamaya yanaşmayan sinirli ve iri bir adam olan M. de Mesmaeker, Gaston'a çılgınca aşık arşiv görevlisi zarif Mademoiselle Jeanne unutulmayacak kişilerdendir. Bu küçük topluluk bir martı, kedi, inek, kaplumbağa ve bir fareyle birlikte oturmakta ve daha çok bir işe yaramayan kaktüs klasörü, gaffofon, gastomobil, otomatik şemsiye, el koltuğu, havalandırmalı kül tablası, yaylı ayakkabılar gibi icatlarla birlikte yaşamaktadırlar.

Franquin tarafından, bazen Yuan Delporte'un da fikirleri de gözönüne alınarak çizilen ve bulunan konular ve çizimler çok beğenilmişlerdir. 1958'e kadar dekorları hazırlayan grafiker Jidèhem tarafından çizilmiştir. Çizim tekniği dinamik, net anlaşılır hatta bazen şiddetli ve saldırgandır. Bir milyondan fazla satış yapan albümleriyle, Andrè Franguin en çok tutulan çizgi roman yazarlarından biridir.

* Ülkemizde günlük stripler ve çeşitli yayınevlerince yayınlanan dizileriyle tanınmaktadır.

Ghita D'ALİZARR

1979-Birleşik Devletler
Yazan ve Çizen: Warren Publishing

Alizarr genelevlerinin patroniçesi olan güzel Ghita ülkesini zorbalığa sürükleyen imparator Nergon'a savaş açar. Ruhunu güçlü ve muhteşem bir kılıç karşılığında satmıştır. Bu savaşında onu yalnız bırakmayan büyücü Thenef ve çamur temizleyicisi Dahib'in yardımları ile, Alizarr tahtını ele geçirir. Eski fahişe için fetihlerle ve savaşlarla dolu bir hayat başlar. Bu gerçekçi ve klasik çizgi roman, açık saçık diyaloglarıyla, mizahın ve basitliğin izini taşır. Kolsuz kürkünün içine giydiği bikinisi, elinde kılıcı ile, iri ve sarışın Ghita aynı zamanda efsanevi bir kadındır. Bu fantastik dizi ilk olarak 1979'da Warren tarafından yayınlanan "1984" adlı dergide yayınlanmıştır. Warren grubunun dağılımından sonra Ghita'nın yaratıcısı Frank Thorne Pacific Comics'e geçmiştir.

* Bizde tanınmamaktadır.

Gwendoline

1946-Birleşik Devletler
Yazan ve Çizen: John Willie
Yayınevi: Bizarre Publishing Company

Çizgi romanın en büyük klasiklerinden olan hem sadist, hem de mazoşist Gwendoline, 1946'da ilk "Bizarre" dergisinde çizilmiştir. Derginin yayıncısı John Alexander Scott Couts aslında Gwendolie'nin yaratıcısı John Willie'dir. Gwendoline, ona en sadist muameleleri yapan kötü adam Sir d'Arcy'nin eline düşmeden önce bakire ve saf bir genç kızdı. Genç kız, yaşlı sadistin ve onun törenlerine katılan suç ortakları kadınların, topuklarına iğne batırmalarına ve daha birçok işkencelerine ses çıkarmadan katlanmak zorunda kalır. Uysal ve muhteşem çizgisiyle Willie 30'lu yıllarda erotik ve sevimli resimleriyle gündemde kalmış ve işkence görmüş vücutlara fazla ilgi göstermemiştir.

1962'de John Willie'nin ölümüyle, Gwendoline, Eric Stanton'un kaleminde daha erotik çizilmeye başlanmıştır.

* Bizde tanınmamaktadır.

Hagar DÜNOR (BASTIR VİKİNG)

1973-Birleşik Devletler
Yazan ve çizen: Dick Browne
Yayınevi: King Features Syndicate

Kızıl sakallı ve iri vücutlu olan Viking Hägar Dünor, savaşçılarıyla ve kendisine devamlı problem yaratan ailesiyle birlikte yaşamaktadır. Helga, Fransızcada Hildegarda, kocasını yanında tutmak için bütün kurnazlıklara başvuran güçlü bir kadındır. Savaşı protesto eden oğlu Hamlet veya Homlet iyi bir viking savaşçısı değildir. İşe yaramaz güzel kızı Honi veya Ingrid savaşmaya tenezzül dahi etmemektedir.

Dick Browne'nin çizgisi basit ve etkilidir. Tuhaf olan bol miktardaki ikinci sahışlar ile gülünç hareketler bir ahenk içindedir. Bu özelliğinden dolayı, Hagar, Amerikan Basının yakın geçmişte başarıya ulaşan çizgi romanıdır. Maceraları, 1973'de, "Hagar the Horrible" başlığı altında günlük strip ve hafta sonu çizgi romanı

şeklinde yayınlanmıştır.

Bugün, bütün dünyada, hemen hemen binbeşyüz gazetede Hagar'ın maceraları yayınlanmaktadır.

★ Ülkemizde günlük gazete stripleriyle tanınmış ve sevilmiştir.

Hulk

1962-Birleşik Devletler
Yazan: Stan Lee
Çizen: Jack Kirby
Yayınevi: Marvel Comic Group

Gamma ışınlarıyla çalışan bombanın deneme çalışmaları sırasında, Bruce Banner tehlikeli radyasyon ışınlarına maruz kalır. Bu kazadan sonra; cılız ve zayıf bilgin; her sinirlendiğinde, büyük, yeşil, güçlü ve sinirli bir canavara dönüşmektedir. Normal zamanda, Banner ona acıyan general Thunderbold'un kızı Betty Ross'a aşıktır.

"Akılalmaz Hulk" dizisi ilk olarak 1962 Mayısında aynı adı taşıyan dergide Stan Lee ve Jack Kirby'nin imzalarıyla yayınlanmıştır. İlk maceralarından sonra ününü sürdürememiş, fakat diğer resimli romanlara geçince tekrar Marvel'in popüler kahramanlarından biri olmuş ve gurubun diğer starlarıyla korkusuzca karşı karşıya gelmiştir. Televizyona uyarlanması bu kahramanın kariyerini dahada arttırmıştır. Yıllar sonra, Bruce Banner gücünden hiçbir şey kaybetmeyen gama ışınlarını kontrol edebilmektedir. Senaryoları Archie Goodwin, Len Wein, Roy Thomas, Steve Gerber, Gerry Conway çizimleri de John Buscema, Bob Powell, Scott Edward, John Romita, Bill Everett, Herb Trempe, Gil Kane, Steve Ditko, Marie Severin ve diğerleri gerçekleştirmişlerdir.

★ Ülkemizde ilk kez Yaman Çocuk dergisinde renkli olarak okurlarla tanışan Hulk, 1987 yılında da kendi dizisine kavuşmuş fakat dizi 20 sayıyı geçememiştir.

Iron MAN (DEMİR ADAM)

1963-Birleşik Devletler
Yazan: Stan Lee, Lurry Lelber
Çizen: Don Heck
Yayınevi: Marvel Comic Group

Zengin ve genç sanayici Tony Stark, Vietnam'a yaptığı bir iş gezisi esnasında Profesör Yinsen'le tanışır. İkisde sınırsız imkanlar sağlayan bir zırh işinin peşine düşerler. Yinsen'in ölümüyle Stark bu buluşlarıyla, haksızlıklara karşı savaşma kararı alır. Zengin iş adamı, bundan sonra büyük bir kahraman olarak Avengerslerin yanında dövüşmeye başlar ve kırmızı zırhıyla bütün dünyada tanınarak katillerin korkulu rüyası haline gelir. Bu yaşadığı iki kişilik Tony Stark'ın hayatını karmaşık hale getirmekte ve planlarını altüst etmektedir, çünkü aynı zamanda fabrikalarının işini de yürütmek zorundadır. Fakat iyilik için savaşmaya değmektedir.

Çizgi romanın bu büyük klasiği ilk olarak Mart 1963'de "Tales of suspense" dergisinin 39. sayısında ortaya çıkmıştır. Iron Man serisi, 1968 yılından itibaren ulaştığı başarıyla kendi dizisine kavuşmuştur. İlk senaryolar Stan Lee'ni fikirlerine drayalı olarak Lurry Leiber imzalıdır. Don Heck, bunları resme dökmüştür. Fakat diğer birçok yazar Iron Man'in geleceği üzerinde etkili olmuşlardır. Senaryoda, Archie Goodwin, Gerry Conway, Mike Friedrich, Bill Manthlo, Dave Micheline, Jack Palmer v.s, resimde ise Steve Dilko, Gene Colan, Jack Kirby, George Tuska, Keith Pollard, Mary Severin Jerry Bingham, Bob Layton, Alan Weiss, Jim Starling, Craig v.s sayılabilir.

★ Ülkemizde ilk olarak 1987 yılında Marvel Yayınları ile dizi olarak yayınlanan Demir Adam, daha sonra ALFA YAYINCILIK tarafından okurlara sunulmuştur.

007 James BOND

1957-İngiltere
Yazan: James Lawrenc,
Ian Fleming
Çizen: John Mclusky
Yayınevi: London Daily Express

İngiliz romancı Ian Fleming tarafından yaratılan ünlü ajan K007, çizgi romanın iyi kahraman kişiliğini en iyi şekilde yansıtmıştır. 1957'de "London Daily Express" için Avustralyalı bir grup senarist ve desinatör John Mclusky ile uyarlama işine girişti. Casino royal, uyarlanacak ilk roman olmuştur. Bu seri, 1963'te durdurulmuş, fakat ertesi seneden itibaren Amerikalı James Lawrence'ın yayınlanmamış senaryolarıyla birlikte tekrar ele alınmıştır. 1965'te Kingsley Amis tarafından yazılmış striplere imzasını atan Avustralyalı desinatör Larry Horak'ın yerine McLusky geçmiştir.

TURBO & ALPİNO
ARCHIVE SCANNING

İlk başlarda çizgi romanda görülen ajan 007. sinemadaki kahramana yani Sean Connery'e benziyordu. Horak'ın gelişiyle, dahada orijinal bir havaya bürünüyordu. Buna paralel olarak Fleming'in romanlarının uyarlamaları, yayınlanmamış bölümler ve senaryo planı çerçevesinde, kahramanlarının bütün orijinal karakter özelliklerini korumalarıyla birlikte, hiçbir süpriz içermemesine rağmen okuması eğlenceli ve kalite yönünden hiçbir eksiği olmayan uyarlamalardı.

★ Ülkemizde gerek romanları, gerek filmleri ve gerek ALFA tarafından yayınlanan çizgi romanlarıyla çok büyük bir üne sahiptir.

Jane
1932-1959-İngiltere
Yazan ve Çizen: Norman Pett
Yayınevi: Daily Mirror

Genç, sarışın ve güzel Jane, çizgi roman hikayesinin en seksi kadınlarından ve bir İngiliz girl stripi olarak en ünlü kadın kahramanlarından biri olarak kabul edilebilir. Çoğunlukla çekici iç çamaşırlarla gözüken Jane, polisiye ve duygusal maceralarda yer alarak projesyonel deneyimlerini değişik alanlarda çoğaltmıştır. Her işi, onun, kur yapmayı eksik etmeyen erkeklerle karşılaşmasını sağlamıştır. Bu seride, gizli bir erotizm, karışık durumlar ve İngilizvari bir nükte kendini göstermektedir.

Jane, ilk olarak 1932'de "Daily Mirror"da ortaya çıkmıştır. Bu ilk versiyon, karikatürler şeklinde sunulmuştur. Norman Pett'in imzasını taşıyan bu resimler "Jane's Journal, the Diary of a bright young thing" başlığı altında ortaya çıkmıştır. Don Freeman tarafından yazılan senaryolar ve Pett tarafından çizilen resimler olarak Jane'nin maceralarının günlük stripler şeklinde ortaya çıkması için 1938 yılını beklemek gerekmiştir. 1948'de itibaren Pett'in yardımcısı olan Mike Hubbard, bu çizgi romanın kayboluş tarihi olan 1959'a kadar bu karakteri yaşatmayı başarmıştır. Bob Hamilton tarafından yaratılan Patti, başarısız ünlü kadın kahramanın yerini almıştır. "Jane, Daughter of Jane" başlıklı bir seride Jane'nin ismi, Hollandalı desinatör Alfred Mazure tarafından yeniden kaleme alınmıştır. Fakat okuyucular gerçek Jane'i unutmamışlar ve bu son karakter değişikliği de 1963'te yok olmuştur.

Jane'nin özelliklerini en iyi sergileyen desinatörler Norman Pett ve Mike Hubbard'dır: Hafif ve parlayan bir çizgi, çekici bir siluet ve çağ için bir yenilik

* Bizde tanınmamaktadır.

Janique AİMEE

1971-1980-Fransa
Yazan: Juliette Benzani
Çizen: Walter Fahrer
Yayınevi: Opera Mundi

Daha çok Janique Aimée lakabıyla tanınan genç bir kadın olan Janique Carlotti, La Gazette'de gazeteci olarak çalışıyordu. Aynı zamanda 70'li yılların modern ve dinamik kadınının da bir örneği idi. Güzel, esmer, sportif ve bilgili Janique aile yaşantısını ve profesyonel aktivitelerini aynı heyecanla sürdürmeyi başarıyordu.

Televizyonda yayınladıktan sonra popüler olan bu karakter, opera Mundi ajansı tarafından üretilen günlük striplerde ve 1971-1980 yılları arasında "Le Parisien Libéré" de yayınlandıktan sonra en çok beğenilen sanatçı olmuştur. Walter Fahrer, Janique'i canlı ve gerçekçi bir çizgiye sahip D. Marco'ya bırakmadan evvel, birkaç yüz kadar çizimini yapmıştır. Paul Winkler'dan esinlendiği söylenen senaryolar, romancı Juliette Benzoni tarafından yazılmıştır.

* Bizde tanınmamaktadır.

1950-1962-İngiltere
Yazan: Charles Chilton
Çizen: Frank Humphris
Yayınevi: Hulton Press Limited

Klasik kowboy görünüşündeki Jeff Arnold, 19. yüzyılın 2. Yarısı boyunca, Amerika tarihinde göze çarpan olayların ayrıcalıklı tanığı olmuştur. Böylece Geronimo, General Custer, Zapata, kanun kaçağı Billy The Kid ve Batı Amerikanın diğer efsanevi simgeleriyle karşılaşma olanağı bulmuştur. Jeff Arnold, pek çok westernde yine klasik bir kişiliğe sahip Luke adındaki sempatik bir ihtiyarla beraber olmuştur.

Western kökenli yazarlar olan Charles Chilton ve desinatör Frank Humphris tarihi olayları kendi tarzlarında sunmuş ve hareketten ziyade insan görüntüsüne önem vermişlerdir. Humphris, karakterlerini çizgiyle gerçek hale getirmiş ve orijinali üzerinde de renklerini uygulamıştır. Bu özel teknik, çizgi roman karelerine ayrı

bir hava vermiştir.

* Bizde tanımmamaktadır.

Jeff HAWKE

1954-İngiltere
Yazan: Eric souster ve William Patterson
Çizen: Sydney Jordan
Yayınevi: London Features Syndicate / Opera Mundi

Jeff Hawke, 20. yüzyılın sonlarında çok ünlü bir pilottu. Daha ilk görevinde uzaylılarla karşılaşmış ve bir diktatörlüğü devirmek için götürülmüştü. Uzayda olduğu gibi dünyada da açıklanamayan olayların uzmanı olup başka yerlerden gelen canlılarla ilişki kuruyordu. Bilgili, akıllı, etkileyici, hatta sempatik sayılabilecek bir korsan olan Chalcedon'la sürekli olarak karşı karşıya gelmektedir.

Senaryoda büyük bir orijinalite ve zeka ürünü olarak hayal mahsulü ilminin bütün hileleri ve çok iyi bir şekilde kullanılmıştır. Sydney Jordan'ın şık ve kesin bir çizgisi olup, garip uzay gemilerini, alışılmamış uzaylıları çizmekten büyük bir zevk almıştır.

İlk olarak "Jeff Hawke, Space Rider" başlığı altında ortaya çıkan bu serinin ilk stripi "Daily Express" de, 15 Şubat 1954'te yayınlanmıştır. 1955'te "Jeff Hawke, First Citizen of the Space Age" ismini alan seri, 1959'dan itibaren sadece "Jeff Hawke" olarak görülmüştür.

* Bizde kısıtlı bir okur kitlesi tarafından tanınmaktadır.

Johnny HAZARD

1944-1977-Birleşik Devletler
Yazan ve Çizen: Frank Robbins
Yayınevi: King Features Syndicate / Opera Mundi

İri yapılı, kısa ve hafif dalgalı saçlı, çekici, cesur, espri yeteneğine sahip pilot Johnny Hazard Pasifik'te savaşmaya gitmek ve Almanya'da ittifaklarıyla buluşmak için cezaevi kampından gizlice kaçmıştır. İşte bu bölgede Rangoon yakınlarında savaştan sonra kendisine ait ti-

caret havacılığı şirketini kurmuştur. Yardımcısı Scotty'-le birlikte kendini bir anda maceranın ve casusluk işlerinin içinde bulmuştur. Johnny Hazard guguk kuşundan füzeye kadar uçan herşeyi kullanmasını çok iyi bilmektedir. Savaş sonrası olması düşlenen, tam çağının bir maceracısıydı.

Bu büyük havacılık çizgi romanı ilk olarak 1944'te Amerikan günlük yayınlarında görülmüştür. Yaratıcısı Frank Robbins, Milton Caniff'ten esinlendiği sinirli ve sert bir çizgiye sahip olup, egzotizmi, cesur çizgi roman karelerini, siyahı ve beyazı, rüya kızları çok muhteşem bir şekilde kullanmıştır.

* Bizde tanınmamaktadır.

Juge DREDD
(YARGIÇ DREDD)
1977-İngiltere
Yazan: John Wagner
Çizen: Carlos Sanchez Esquerra
Yayınevi: IPC Magazine

Birleşik Devletler Başkanının deliripte kendi ülkesine atom bombası atmasıyla, yargıçlar yönetimi ele almışlar ve iki büyük şehirde kanunları belirlemişlerdir. Bunlar Mega City One ve Mega City Two'dur. Bu iki şehir arasında, yağmacılar, katiller ve suçlulardan oluşan cehennem bölgesi yer almaktadır. Dürüst bir kişi olan Yargıç Dredd, kanunsuzların karşısına çıkmıştır. Ondan başka kimseye ait olmayan bir tabanca taşıyan bu adalet koruyucusu, gerektiğinde bir cellat, gerektiğinde ise bir yargıç gibi davranmaktadır.

Bu şaşırtıcı, fantastik ve şiddet dolu çizgi roman, ilk olarak 1977 yılında "2000 AD" isimli İngiliz dergisinin 2. sayısında ortaya çıkmıştır. O zaman çizimler İspanyol Sanchez Esquerra, senaryolar ise John Wagner tarafından gerçekleştirilmiştir. Sanchez Esquerra yerini hemen Brian Bollan'a daha sonra da diziye kesin stilini kazandıran Mike McMahon'a bırakmıştır. Hemen ardından, diğer çizimciler mesela Garry Leach, Ron smith, Brett Ewins "Juge Dredd" üzerinde çalışmışlardır.

Juge Dredd serisi, yıkıcı bir dünyayı, acımasız kahramanları gözler önüne sermiş ve çizgi roman dünyasına şiddet dolu, yepyeni bir hava katmıştır. Başarısı, Avrupa'dan ziyade Birleşik Devletlerde daha fazla olmuştur.

* Ülkemizde Juge Dredd Sabah Gazetesinde "Ada-

let Savaşçısı'' adıyla bir süre günlük strip olarak yayınlanmıştır.

Juliette De Mon COEUR (KIRIK KALPLER)
1953-Birleşik Devletler
Yazan: Elliot Caplin
Çizen: Stan Drake
Yayınevi: King Features Syndicate / Opera Mundi

TURBO & ALPİNO ARCHIVE SCANNING

Juliet Jones kendisini ailesna adamış, el değmemiş genç ve hoş bir bayandır. Pop diye çağırılan dul babası fazla yetkisi olmayan bir banka görevlisidir. Juliet'in onun gibi güzel, sarışın Eve adında bir de kızkardeşi vardır. Kızkardeşinin hayatı hep hayal kırıklığıyla sona eren aşk hikayeleriyle doludur. Jones ailesi, Juliet'in ileride Belediye Başkanı olacağı küçük bir Amerikan kasabası olan Devon'da yaşamlarını sürdürmektedir. İleriyi gören bazen otoriter Juliet, ona kur yapma cesaretini gösteren, zavallı polis memuru Owen Cantrell'i sürekli olarak terslemektedir.

Juliet Jones karakteri, dizinin senaryosu ve tam kıvamında katılmış dramları, kulübelerde yaşayanları memnun etmek ve ağlatmak için muhteşem bir şekilde bir araya getirilmiştir. Bunu gerçekleştiren ise başarılı "Mary Worth" dizisini örnek alan desinatör Stan Drake ve senarist Elliot Caplindir. Sonuç ise, "The Heart of Juliet Jones" başlığı altındaki çizgi romanın günlük stripinin ilk olarak 1953 Martında ortaya çıkması ve gelecek yıldan itibaren de hafta sonu çizgi romanlarında Amerikan soap operalarından daha başarılı olarak gözükmesidir. Stan Drake özenle seçilmiş karakterleri yerleştirmek ve zekice hazırlanmış senaryoları üne kavuşturmak için belirgin bir grafik ve hiperrealist bir görüntü çizmiştir.

* Bizde bir süre günlük gazete stripleriyle yayınlanmıştır.

Jungla
1968-1975-İtalya
Yazan ve Çizen: Stello Fenzo
Yayınevi: Elvipress

İri maymunu Mogambo'yla birlikte gezen nefis esmer Jungla, niyetinin ne olduğunu belli etmeyen, kötü yürekli biridir. Ufak bir kumaş parçası altında sakladığı büyüleriyle, Kongo ormanlarında, kendisini kö-

tü niyetlerine alet etmek için kovalayan adamlara karşı mücadele vermektedir. Sonuçta aşkın zevklerine karşı gelememiş, ama aslada bir adama tamamıyle bağlanmamıştır.

Bu muhteşem "fumetti per adulti", 1968 yılında İtalya'da bir cep magazininde Jungla adı altında yayınlanmıştır. Ayrıca, "la Vergine Africana" ve "l'Ex-vergine Africana" alt başlıkları altında da yayınlanmıştır. Jungla'nın yaratıcısı Hugo Prett'in yardımcısı olan Stellio Fenzo'dur. Çizgisi fazla bağımlı olmamakla birlikte pratt'ınkine yaklaşmaktadır. Mario Cubbino ve Floriano Bozzi de karakter üzerinde çalışmışlardır. Bununla birlikte okuyuculardan gelen istek üzerine, Stellia Fenza dizinin çizimini 1969 yılının sonuna kadar sürdürmüştür.

Tamamen dişi özelliklere sahip olmasına rağmen Tarzanı hatırlatan bu karakterin yerini İtalya'da uzun zamandan beri daha erotik dişi kahramanlar almıştır.

* Bizde tanınmamaktadır.

Jungle En FOLİE (ÇILGINLAR ORMANI) 1969-Fransa

Yazan: Christion Godard

Çizen: Mic Delinx

Yayınevi: Vaillant Yayınları

Sıradan bir enlem ve boylamda, son derece kurak bir çölün ortasında, yeşillik ve bolluk içinde küçük bir ada bulunmaktadır. La Jungle. Bu orman, diğerlerinden farklı olarak, tıpkı Nuh'un gemisi gibi her yerden ve her cins hayvanın bulunduğu her taraftan kahkahaların yükseldiği bir yerdir. Bazıları aslandan kaçmaktadırlar. Elmaya olan düşkünlüğüyle tanınan kaplan Joe, bakımsız ve korkak Gros rino, baştan aşağı artist havasında olan timsah Auguste, hiçbir değeri olmayan Hekim Potame, çıngıraklı yılan Mortimer, uykusuzluktan şikayet eden kurt Bébert, küçük keçi Perrette ve tıpkı moral veren ve yüksekten atıp tutan hiç durmadan öten saksağanlara benzeyen diğerleri sayılabilir.

Christian Godard mantıkla saçma olanı birleştirmiş ve insanları taklit eden bu hayvanları büyük bir mizah gücüyle yaşatmıştır. Mic Delinx rüya ve fantezi dekorları içinde kendini gösteren sempatik kahramanları için kararlı ve sevimli bir çizgi takip etmiştir.

Haftalık Pif dergisi gülünç durumların işlendiği bir uzun seriyi ve "Jungle en Folie"nin kısa hikayelerini 1969 yılından itibaren yayınlamıştır.

* Ülkemizde Milliyet Çocuk aracılığıyla okurlarla tanışmış ve çok beğenilmiştir.

KALAR
1963-1983 İspanya
Yazan ve çizen: Marco
Yayınevi - Imperia

Çalıdan yapılmış bir şapka, vücudunun şeklini ortaya çıkaran bir gömlek ve şortuyla, Kalar egzotik bir kahramana benzemektedir. Afrika'ya ait bir bölgeden sorumlu olan Kalar, korunmakta olan bir yerin sessiz hayatını bozmaya çalışan kaçakçılara, zevk ve eğlenceye düşkün dişilere karşı bir savaş açmıştır. Marco diye çağrılan İspanyol Thomas Marco Nadal tarafından kusursuz bir şekilde çizilmiş olan Kalar, savaşçıların ortasında, bir doktor, güzel Pamela ve gürültücü, soytarı şempanze Gib'le birlikte yaşamaktadır. Yaşlı ve kesin bir çizgiye sahip olan Marco, hayvanları büyük bir dikkatle çizmekte ve bazen Kalar'ı tarih öncesi canavarlarıyla karşı karşıya bırakmaktadır.

1963-1983 yılları arasında Imperia yayınları tarafından bir aylık dergide Kalar başlığı altında bu ünlü macera dizisi yayınlanmıştır. Cep büyüklüğü şeklinde yayınlanan bu derginin 241 sayısının hemen hemen hepsi Marco tarafından çizilmiştir. Aynı zamanda eski eserlerden alınmış bölümlere ve stüdyoda gerçekleştirilmiş hikayelere de rastlanmaktadır. 1980 yılında Imperia Yayınları, 2000 örnek içinden seçilmiş, Kalar'ın dünyasında önemli bir yer tutan hayvanları ele alan Le Bestiaire'de Kalar başlığı altında çok güzel bir albüm yayınlamıştır.

* Bizde tanınmamaktadır.

Kelly GREEN
1981-Birleşik Devletler
Yazan: Leonard Starr
Çizen: Stan Drake
Yayınevi: Dargaud

Güzel kızıl Kelly Green, çizgi roman dünyasında özel bir yere sahiptir. Öyle ki Avrupalı bir yayıncının ısmar-

laması üzerine, ilk etapta Amerikalı yazarlar tarafından yaratılmış az rastlanır karakterlerden biridir. Yaratıcısı "Juliette de mon coeur"ün babası desinatör Stan Drake ve "Mary Perkins"in babası Leonard Starr'dır.

Kelly'nin maceraları dramatik bir şekilde başlamıştır: Özel polisin bir kolunun üyesi olan kocası Dan trajik bir şekilde ölmüştür. Kelly polisin üst yetkiilerini kocasını bile bile ölüme yollamakla suçlamıştır. Böylelikle, hırsız takımı ve ona ihtiyacı olanlar arasında aracı olma kararı almıştır. Klasik striplere alışmış olan Stan Drake, çizgi roman karelerinde Avrupa sistemini büyük bir memnuniyetle uygulamıştır. Kelly'le pek az alakaları olan Jimmy, Bébé ve Spats Cavendish gibi 2. derecedeki kişiliklerle zengin, canlı, hareketli sayfaları terketmiştir.

Bu heyecanlı seri 1981 yılından itibaren "Pilote", daha sonra ise "Charlie Mensuel" tarafından yayınlanmıştır.

* Stan Drake'nin tanıdık çizgisine sahip olan Kelly Green bizde tanınmamaktadır.

Ken PARKER
1977-İtalya
Yazan: Giancarlo Berardi
Çizen: Ivo Milazzo
Yayınevi: Cepim

1868 yılının sonunda, Batı Amerika'da, erkek kardeşini yeni kaybetmiş olan Ken Parker bir izci olarak Amerikan ordusuna katılmayı kabul eder. Bir süvari tüfeği ile donanmış olan bu avare asker iri siluetiyle Yeni Dünya toprakları üzerinde dolaşmaktadır. Kızılderilileri beyazlara karşı korumakta, bu arada kadınlarıda fethetmekten geri kalmamaktadır. Ken Parker, bir kızılderili ile evlenerek şiddet ve kan içinde birbirleriyle çatışan iki medeniyet arasında kalmıştır.

Ivo Milazzo, dikkat çekici zarif çizgisiyle, dekorlarıyla ve özenie seçilmiş karakterleriyle, fetih zamanı Birleşik devletlerinin günlük hayatına gerçekçi bir görüş katmıştır. Orijinal senaryolardaki bu cesur western bazen kabul edilen kendi popüler koleksiyonuna bile ters düşmüştür. Sonunda 1977'de İtalya'da Cepim tarafından fasikül şeklinde aylık "Ken Parker" adı altında yayınlanmıştır. "Ken Parker" ancak 96 fasikülünün yayınlanmasından sonra yetişkinlere daha uygun bir havaya bürünerek aylık "Orient Express"e geçmiştir.

Pek çok yazar çok başarılı olan bu western üzerinde çalışmıştır: Maurizio Mantero, Alfredo Castelli, Tiziano Sclavi. Desinatörler arasında ise Giancarlo

Alessandrini, Bruno Marraffa, Giorgio Trevisan, Giovanni Cianti, Carlo Ambrosini, Renzo Caleggari, Sergio Tarquino, Renato Polese, Vincenzo Monti ve Giampiero Casertano sayılabilir. Fransa'da 1978-1987 yılları arasında aylık "Long Rifle" de "Scotty Long Rifle" başlığı altında "Ken Parker" serisi yayınlanmıştır. Isola Trovata'nın baskıları "Ken Parker"ın çok iyi albümlerinin İtalya'da yayınlanmasını sağlamıştır fakat günümüzde Fransızca olarak yayını sürmemektedir.

* Ülkemizde uzun süredir ALASKA adıyla siyah-beyaz olarak Tay Yayınları tarafından yayınlanmaktadır.

KRIMINAL
1964-1973 İtalya
Yazan: Max Bunker
Çizen: Magnus
Yayınevi: Corno

Çizgi roman dünyasında Diabolik'ten esinlenen kriminal, ilk kez 1964 yılında kendi ismini taşıyan cep büyüklüğünde bir fasikülde yer almıştır. Çağın İngiltere'sinde maceralarını anlatan Magnus ve Max Bunker tarafından yaratılmıştır. Kuvvetli hatta sadistçe sayılabilecek başlangıcından sonra, sansürle kısıtlanmış, baskı altına alınmış olan karakter hemen saldırganlığını kaybetmiştir. İri, sarışın, atletik yapılı olan Kriminal iskelet kılığında bir kıyafet giymekte ve iskelet kafası şeklinde bir yüzle büyük cinayetlerini tamamlamaya hazırlanmaktadır. Kriminal, metresi yapmadan önce nişanlısının ırzına geçtiği Scotland Yard'dan Müfettiş Milton'la sürekli mücadele halindedir. Fakat, sadık Shan Ton eşliğinde, acı vermekten haz duyan cani, yavaş yavaş centilmen bir hırsız kılığına bürünmüş, yani çok daha iyi bir kişiliğe sahip olmuştur. Hatta arada sırada polise yardım ederek hatalarını düzeltmek imkanına da sahip olmuştur.

1973 yılına kadar Corno yayınları tarafından yayınlanan Kriminal'in 400 fasikülünde pekçok desinatör ve senaristin çalışmalarını görebiliriz. Paris, Pini Segna, Rancho, Car, Zaimo, Todaro, Corbella, Fank V., Lombardi v.s. Fransa'da, 1966 ve 1967 yılları arasında Kriminal serisinin bazı bölümleri Cep Yayınları tarafından basılmıştır. O zamandan beri, şiddet konularında, bu suç üstadının yerini daha önemsiz başka kahramanlar almıştır.

* Bizde tanınmamaktadır.

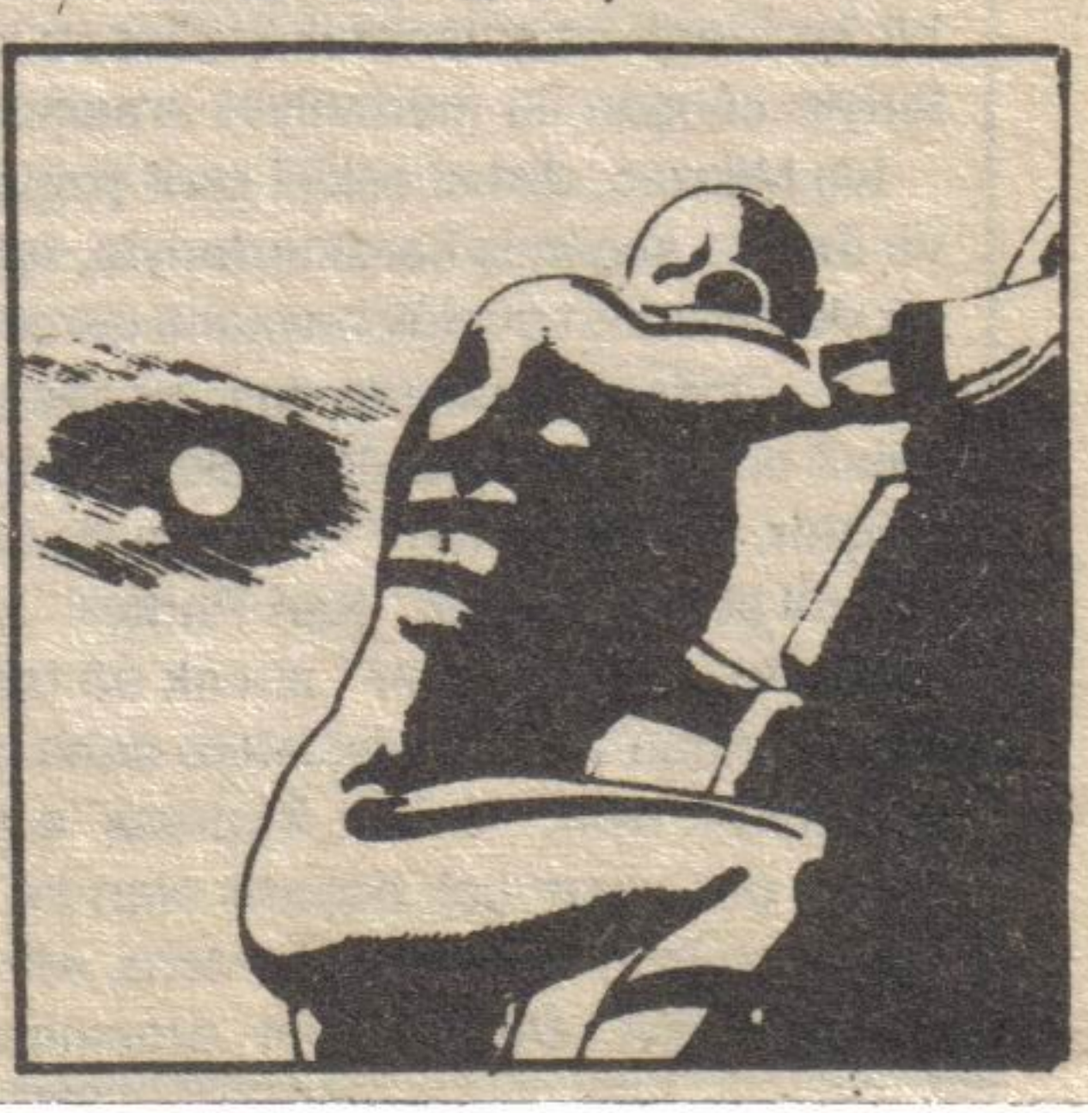

KROSTONS (LES)
1968-Belçika
Yazan ve Çizen: Max Ariane
Yayınevi: Dupuis

Krostonlar ismiyle tanınan 3 küçük adam, yeşil renk bir deriye sahip olup, her türlü boyutta yer değiştirebilme özelliğine sahiptirler. Büyük yeşil mantoların üstüne iskelet kafası resmi bulunan büyük kırmızı şapkalar giyerek kendilerini gizlerler. Şüpheli davranışlarının tek bir hedefi vardır. Dünyanın efendileri olmak. Bu hedefleri, onları küçük kötülük dahileri yapmaktadır. Fakat, gerçekte kötülerden daha kötü olup, bütün hile dolu teşebbüs ve planları onların başarısızlığa sürüklenmesine ve komik duruma düşmelerine neden olmaktadır.

Max Ariane takma adı altında çizen Arthur-Piroton ve senarist Paul Deliège Kronton'un ilk bölümüne imzalarını atmışlardır. 2. bölümden itibaren, Deliège seriyi ele almıştır. Dinamik ve eğlenceli çizgisi, Piroton'un yarı realist stiline nazaran daha çok uymuştur. Deliège başarılı senaryolarına devam etmiş ve şeytan, cinlerle dolu hikayesine eğlenceyle karışık fantastik bölümler eklemiştir.

Maalesef, büyük kahramanların gerçekten en yeteneklilerinden olan Krantonlar, gene Deliège tarafından yaratılmış olan bir başka kişilikten, Bobo'dan, daha az rağbet görmüşlerdir. Krostonlar, 1968 yılından itibaren "Spirou"nun sayfalarında sıkça yer almış, 1972'den itibarende Dupuis Yayınları albümlerini basmıştır.

* Bu harika dizi maalesef bizde tanınmamaktadır.

L
Larry YUMA
1971-İtalya
Yazan: Claudio Nizzi
Çizen: Carlo Boscarato
Yayınevi: Epipress

Beyaz atı, iri silueti ve geniş kenarlı şapkasıyla, Larry

TURBO & ALPINO ARCHIVE SCANNING

Yuma, tamamiyle klasik bir western kahramanıdır. Yanından hiç ayırmadığı sarı çizgileri olan uzun kırmızı bir atkısı vardır. Larry Yuma, yalnız bir süvari olarak Batı Amerika'yı dolaşmış, şehirden şehire gezerek sorunları olanlara yardımcı olmuştur. Bütün western karışımlarına, toplam 2000'den fazla çizgi roman karesinden oluşan 200 kadar macerayı yazdıktan sonra senaryolarını büyük bir kabiliyetle yenileyen Claudio Nizzi'de rastlanmaktadır. Klasik, kapalı ve aydınlık olan çizim, ölüm yılı olan 1987'ye kadar karakteri canlandıran Carlo Boscarato'ya aittir. Bununla birlikte, bu serinin 30 kadar bölümüde Nadir Quinto tarafından çizilmiştir.

1971 yılından itibaren haftalık İtalyan "İl Giornalino" tarafından yayınlanan Larry Yuma'nın maceraları, Fransa'da Aventures et Voyages yayınlarına ait olan "el Bravo", "Whipee!" ve "Captain Swing"de yeniden yayınlanan çizimlerle siyah beyaz olarak cep kitapçığı şeklinde yayınlanmıştır.

* Bu klasik western kahramanı uzun süre Milliyet Çocuk sayfalarını süslemiş, daha sonra benzer bir dergi olan Tercüman Çocuk'ta da uzun zaman okurların karşısında olmuştur.

LEONARD
1975-Fransa
Yazan: Bob De Groot
Çizen: Philippe Turk
Yayınevi: Dargaud

Uzun beyaz sakalı, mavi küçük şapkası ve mantosuyla, ülkesinin dahisi olan Léonard, gelişmiş bir dünyanın mutluluğu için ne gerekiyorsa keşfederek zamanını geçirmektedir. Bu görevini gerçekleştirirken, henüz adı duyulmamış bir çırak kendisine yardımcı olmaktadır. Tek isteği sonunda uyuma imkanına sahip olmak olan bu yardımcı, hocasının buluşlarında deney aracı olarak kullanılmaktadır. Acaba bu buluşlar başarılı mıdır yoksa kötü kullanılmış veya kötü uygulanmış mıdır? Herzaman, kobay olarak kullanılan bu dahi çırak, bu deneylerden acılar çekerek ve yara bere dolu olarak çıkmaktadır. Bu arada, gülünç hareketlerin ard arda geldiği bu seride, aşırı yetenekli kedi Prosper'da, hayatını bir farenin arkadaşlığı eşliğinde sürdürmektedir.

Léonardo de Vinci'nin hayatını konu alarak taklit edilmiş bu eser, Bob de Groot tarafından yazılmıştır. Çok açık bir şekilde acaip ve beklenmedik detalarla süsle-

yen Philippe Turk dinamizm ve açıklıkla komik durumları resme dökmüştür.

Léonard, 1975 yılında geçici olarak "Achille Talon Magazine"de ortaya çıkmıştır. Bir sene sonra, bu çizgi roman haftalık Hollanda dergisi "Pep", daha sonra da "Eppo"da yayınlanan kendisiyle ilgili makalelerle başarısını kanıtlamıştır. Bu sırada da Fransa'da "Pif" yayınına başlamıştır.

* Ülkemizde Bulvar Gazetesi tarafından uzun süre okuyuculara sunulmuştur.

LİEUTENANT BLUBERRY (TEĞMEN BLUEBERRY)

1963-Fransa

Yazan: Jean-Michel Charlier

Çizen: Gir

Yayınevi: Dargaud

Bu türün hayranı olunmasa bile, Fransız anlayışının en ünlü çizgi romanı olan bu westerni okumak gerekir. Bu ünlü kahraman. Blueberry, 1963 yılında haftalık bir yayın olan "Pilote" için Jean-Michel Charlier ve Gir olarak imzasını atan Jean Giraud tarafından yaratılmıştır. Başlangıçta, kendini Belmondo'ya tıpa tıp benzeten bir asker olarak tanıtılmıştır. Bu aktörle olan benzerliği bölümler boyunca konunun daha da hoş bir hale gelmesini sağlamıştır. Daha iyi görevleri yerine getirmek için askerlikten bile ayrılmada tereddüt etmeyen, her zaman askerj güce saygılı olmayan, disiplinsiz ama güçlü bir kafaya sahiptir.

Charlier klasik amerikan western eserlerini bir araya getirerek, üstün hikayece kabiliyeti, pitoresk karakterleri ile bunları zenginleştirmeyi başarmıştır. Genç üstteğmenin kahramanları güçlü kişilikleriyle önemli yer tutmaktadılar: Yaşlı, sarhoş ve titiz araştırmacı Jimmy Mc Clure, pistlerin deneyimli koşucusu Red Nick, Bluberry'nin aşık olduğu güzel şarkıcı Chihuahua Pearl. Gir, başlangıçta Jijè'nin etkisinde detaya önem vermiş, belirgin bir saflık ve bunları sayfalara koyma cüreti ve dinamizmi ile gelmiştir. Bu seri, bütün jenerasyon desinatörü tarafından türünün modeli olarak kabul edilmiştir: Hermann, Rossi, Blanc-Dumont, Colin Wilson, Micheta ve diğerleri.

Üstteğmen Blueberry'nin klasik dönemine bağlı olarak. Giraud 1968-1970 yılları arasında geleceğin teğmeninin gençliğini ele alan "Super Pocket pilote" adında bir macera serisi çizmiştir. Bu seri, Giraud'nun

stiline bağlı kalan Colin Wilson'un kalemi altında 1985'de hayatını tamamlamıştır. ''Üstteğmen Bluebbery'' 1979'da ''Pilote''u bıraktığında, ''Super As'', daha sonra çeşitli yabancı yayınların sayfalarında yer almıştır.

* Bu, türünün en güzel örneği olan, harika çizgiroman maalesef ülkemiz okuyucuları tarafından tanınmamaktadır.

L'İL ABNER (HOŞ MEMO)
1934-1977 Birleşik Devletler
Yazan ve çizen: Al Capp
Yayınevi -United Features Syndicate

Tennessee eyaletinin sonunda ufak ve fakir kayıp bir şehir olan Dogpatch'ın halkı. Slobbovia'da yaşayan milyarder komşularına büyük bir özlemle bakmaktadırlar. İşte Dogpatch'da Pappy Yokum ve mammy Yokum'dan oluşan ailesinin kurnazlıklarına sürekli olarak engel olan yumuşak huylu ve saf Li'l Abner yaşamaktadır. 1934 Ağustosunda günlük strip, 1935 Şubatında da, pazar sayfasında ortaya çıkan bu seri, Amerikan yaşamını hoşnut olmayan bir şekilde ele alan bir yergidir. Yaratıcısı Al Capp, tamamiyle sinirli ve tırmalayıcı bir nükte kullanmıştır. Çizgisi açık, yumuşak ve hoş olup, kişiler bazen çok güzel, bazende çok çirkin yansıtılmıştır.

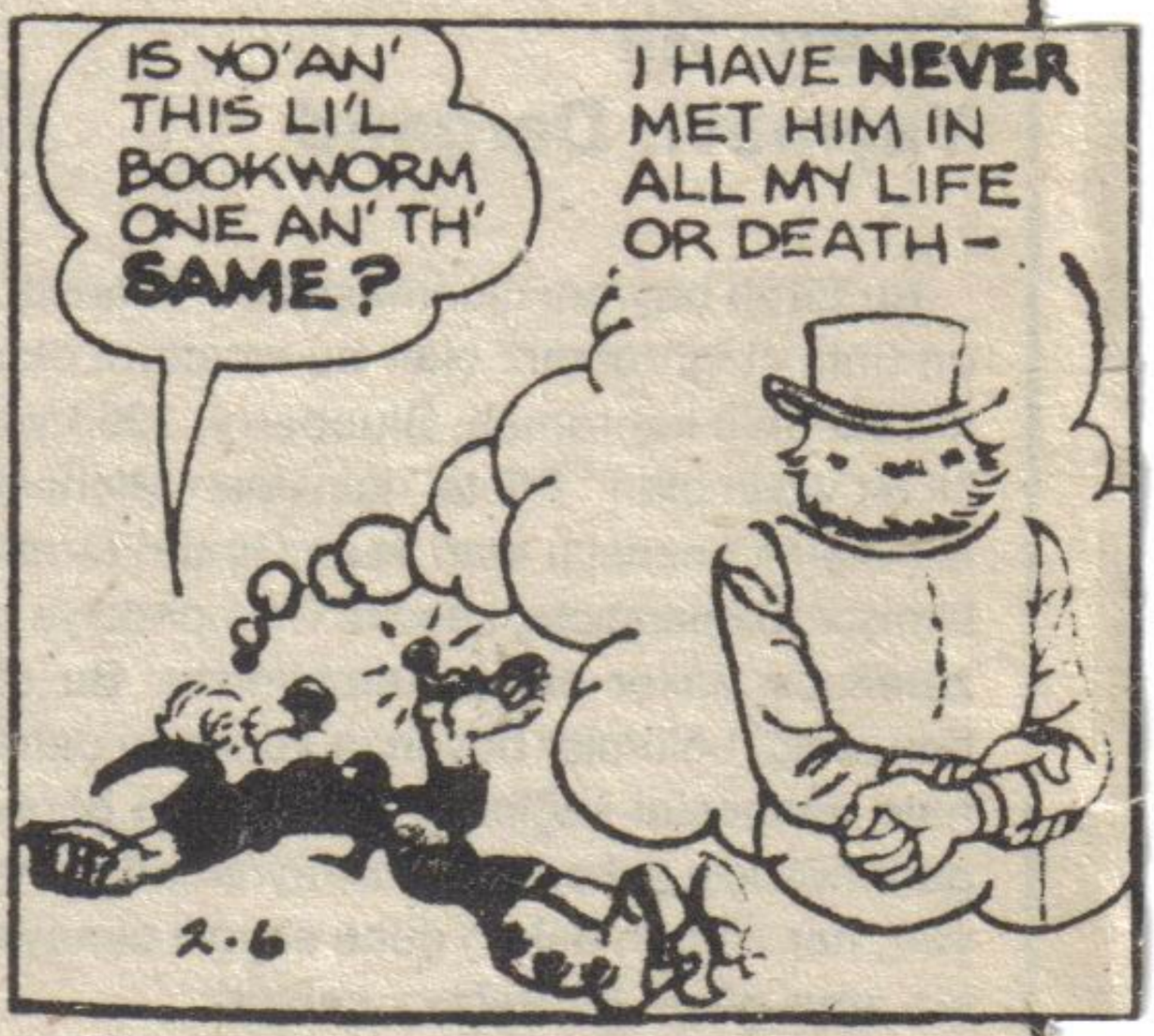

1942'de, Al Capp, bir hikayeyi bir diğerinin içinde anlatmıştır: Li'l Abner, Dick Tracy'nin taklidi olan Fearless Fosdick'i düzenli olarak okumaktadır. 1954 yılında ise, uzun ve gürültülü maceralardan sonra, şimdiye kadar nişanlısı olan güzel sarışın Daisy Mae ile evlenir. Pek çok yazar, United Features daha sonra Chicago Tribune NYNS tarafından üretilen bu çizgi romanda işbirliği yapmıştır: Andy Amato, Harvey Curtis, Bob Lubbers, hatta Frank Frazetta ve Stan Drake. Bununla birlikte Al Capp ''Li'l Abner''i 1977'de bıraktığı zaman, kendisinden sonra gelenlere onu yayınlama zevkini vermemiştir.

Sinema, Li'l Abner ile iki defa ilgilenmiştir: 1940'da RKO için Granville Owen tarafından gerçekleştirilen bir film ve 1959'da Melvin Frank'ın filmi. Bundan başka Columbia tarafından üretilen, Dave Fleischer tarafından canlandırılmış resimlerle gerçekleştirilen ve Broadway'de oynayan müzikal bir komedi sayılabilir.

* Li'l Abner ülkemizde yıllar önce HOŞ MEMO adıyla

yayınlanmış, 1990-91 yıllarında da Tercüman Gazetesi'nde günlük strip olarak günümüz okurlarıyla tanışmıştır.

LİTTLE ANNİE FANNY
1962-Birleşik Devletler
Yazan ve çizen: Will Elder ve Harvey Kurtzman
Yayınevi: Play-Boy

Goodman Beawer'in Little Orphan Annie hikayesinden esinlenen, Will Elder ve Harvey Kurtzman, 1962 yılında "Play-Boy"un sayfalarında Little Annie Fanny'yi yaratmışlardır. Baştan aşağı dişi olan bu güzel kızın, gerçekte, isim benzerliği ve şaşkın, iri mavi gözlerinden başka Little Orphan Anriie'y:e bir benzerliği yoktur. Sarışın, şehvet uyandırıcı Annie, her seferinde okuyucunun zevki için soyunduğu kısa maceralar yaşamaktadır. Birçok ikinci derecede karakterler Annie'nin başına gelen gülünç durumlarda yer almışlardır. Sevgilisi Benton Bott-Barton, milyarder koruyucusu Sugar-Baddy Bigbucks, genç entellektüel doğa amatörü Ralphie Towser, odasını paylaştığı genç kız Ruthie bunlardan bazılarıdır.

Sulu boya renkleri, Birleşik Devletlerde ve dünya çapında 100'den fazla bölümü yayınlanan incelikle işlenmiş bir erotizme sahip bu dizinin, çizgi roman karelerine aşırı realist bir ton katmıştır. Birçok yazar bu çizgi roman üzerinde çalşmışlardır: Russ Heath, Arnold Roth, Jack Davis, Al Jaffee, Frank Frazetta.

* Ülkemizde çeşitli gazeteler aracılığıyla okuyucuya sunulmuş olmakla birlikte pek tanınmamaktadır.

LONE RANGER (MASKELİ SÜVARİ)
1939-1971 Birleşik Devletler
Yazan: Francis H. Striker
Çizen: Ed Kressy
Yayınevi: King Features Syndicate

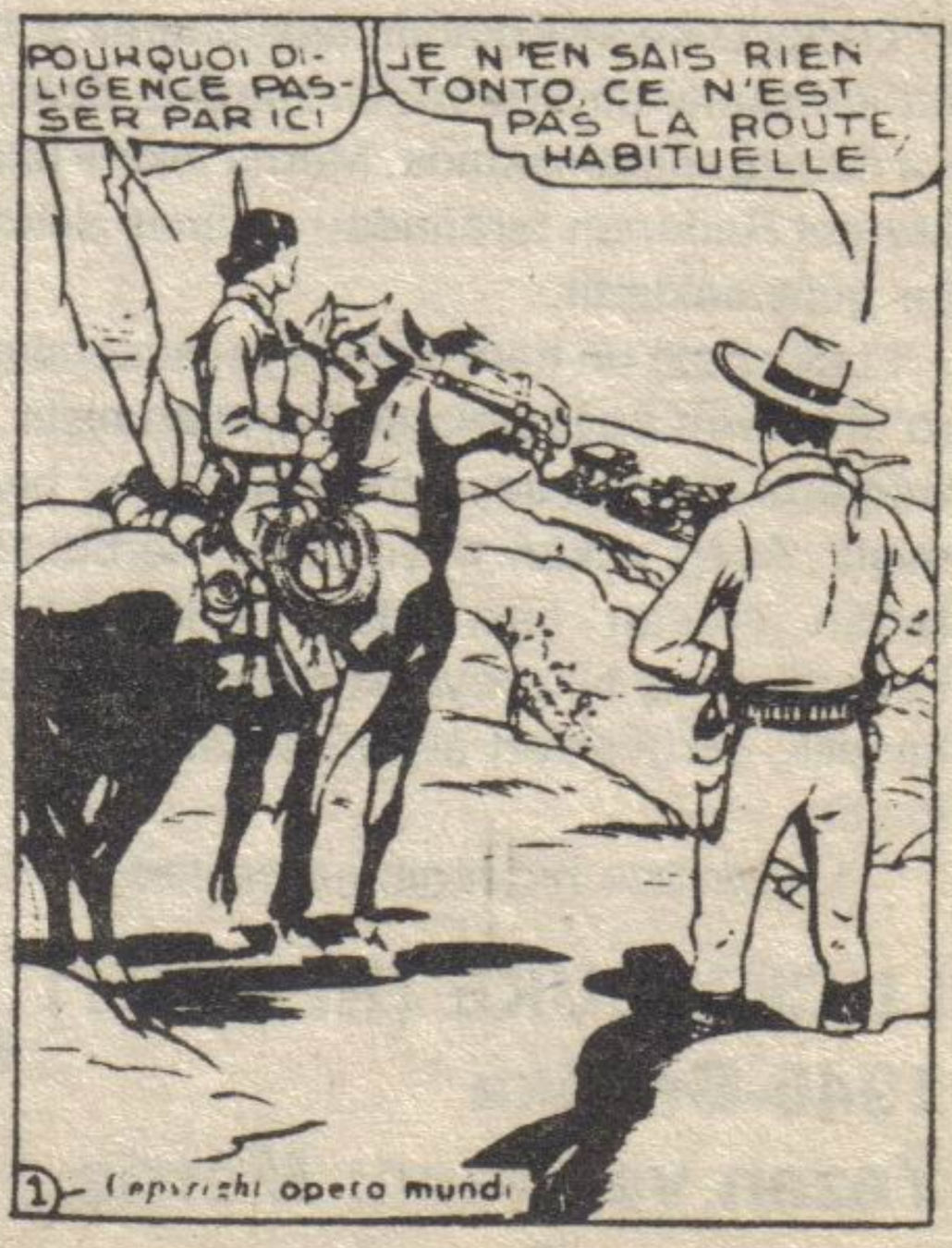

Yüzünü siyah bir maskeyle gizleyen bu yalnız kovboy, bir katliamdan sağ olarak kurtulmuş olan eski bir serseridir. Bu dramın devamında, yok olan arkadaşlarının hatırasına, kanunsuzlara karşı savaşmaya, kovalamaya ve takip etmeye kendini adamıştır. Sırrını.

yüzünü ve kimliğini tek bilen kişi ise yerli arkadaşı Tonto'dur. Bir başka karakterinde kendisine çok yararı dokunmaktadır: Umutsuz birçok durumdan onu kurtaran atı Silver (Gümüş).

Bu çok klasik hikayenin esası, başarısından dolayı King Features Syndicate'in yazar Francis H. Striker'-dan çizgi filmden senaryoya uyarlamasını istediği başarılı bir radyofonik gazete tefrikasıdır. İlk bölüm, 1939 yılında stripler şeklinde ortaya çıkmıştır. İlk önce Ed Kressy tarafından çizilmişsede, gelecek seneden itibaren 1971 yılının sonuna kadar, etkililik ve realizmi sayfaya yansıtan Charles Flanders tarafından çizilmiştir. Bu çeviri çizgi romanı 40'lı yıllarda büyük bir başarı elde etmiştir. Tom Gil tarafından çizilen bir komik kitap, çevrilen 3 film ve Clayton Moore'la bir televizyon dizisi sayesinde ortaya çıkmıştır.

* Ülkemizde "Maskeli Süvari" adıyla televizyonda yayınlanan dizisinden tanınmaktadır.

LUCKY BOLD
1953-1968 Fransa
Yazan ve çizen: Marcel Radenen
Yayınevi: Société Française de Presse Illustrée

Robber-City şerifi Lucky Bold, büyük ölçüde Morris'-in Lucky Luke kişiliğinden esinlenerek yratılmış küçük bir kahramandır. Kararlı bir tutumla Bold, kasabasında düzeni sağlamaktadır. Morris'inkine benzeyen ama Marcel Radenen tarafından çizilmiş dekorlarda olaylar gelişmektedir.

Lucky Bold'un trajik-komedya maceraları aylık "Zorro"da siyah beyaz olarak yayınlanmıştır. Bu komedi westerni okurları sayesinde büyük bir başarı elde etmiştir. Aşağı yukarı 15 yıl kadar, herbiri 15 kadar sayfadan oluşan cep kitabı şeklinde, 200 kadar tamamlanmış hikayeyle varlığını sürdürmüştür. Buna karşılık, serüvenleri albüm şeklinde hiç yayınlanmamıştır.

* Ülkemizde hiç tanınmamaktadır.

LUCKY LUKE (RED KİT)
1946-Belçika
Yazan ve Çizen: Morris
Yayınevi: Dupuis

TURBO & ALPİNO
ARCHIVE SCANNING

Lucky Luke diye tanınan bu yalnız kovboyla birgün yolda hiç karşılaşmayan, acaba var mıdır? Bu parodi şeklindeki westernde Batı Amerika'nın bütün ünlü hikayelerine rastlamak mümkündür: Jess James, Roy Bean, Calamity Jane, Billy The Kid ve hatta Sarah Bernhardt, Lucky Luke, bu genç devletin tarihindeki önemli olaylarda yer almış ve hükümet adına kendisine verilen görevleri yerine getirmiştir. Batıya doğru kervanlar, Pony-Express, demir yolunun inşaatı, yerlilerle savaş, altına hücum, ateş oyunu gibi... 2. derecedeki karakterler, hoş olmaktan ziyade hayali uydurma tiplerdir. Mesela; tekerlekli sandalyeyle dolaşan küçük korkunç ihtiyar, cezane taşıyıcısı bunlardandır. Ayrıca, adeta başlı başına bir kahraman olan Lucky Luke'ün atı Jolly Jumper'ı (Düldül) unutmamak gerekir. Lucky Luke'ün siluetine gelince, birçok defa kopya edilmesine rağmen herkesin arasında kendini belli eden bir tiptir. Siyah fular, büyük şapka, ağır tabancalar vs. Lucky Luke, sigaraya karşı sürdürülen kampanyayla birlikte son izmaritinide bırakmış ve bir samanı ağır ağır çiğnemeye koyulmuştur. Ama her bölümün son resmini noktalandıran ünlü nakaratını tekrarlamaktan vazgeçmemiştir. "Ben zavallı, yalnız bir kovboyum..."

1947 yılında "Spirou" gazetesinde, Walt Disney'den esinlenerek, westerni ilk kez ortaya çıkaran Morris, çok çabuk bir şekilde, 1973 yılına kadar bu gazetenin sayfalarında sürdüreceği yeni bir tarzda bir karakter yaratmıştır. Açıklık, çabukluk, etkililik ise en büyük kozlarıdır. 1955 yılında, o zamana kadar kendi hikayelerini yazan Morris bir senarist bulur. René Goscinny, westernin konularını yavaş yavaş yenilemek için devreye girer. 1957 yılında; dahi bir buluşla Dalton Kardeşleri, daha sonrada batının en kafasız köpeği Ran Ton Plan'ı da yaratan odur.

1974'de Morris önce "Pilote"a, daha sonra ise sadece "Journal de Lucky Luke" (Lucky Luke'ün Günlüğü) adı altında 12 sayı yayınlayan Dargaud'ya geçer. Daha sonra ise dizi albüm halinde ortaya çıkar. Goscinny'nin ölümüyle Morris, birçok senariste yeni hikayeler yazması için vaşvurur. Vicq, Guy Vidal, Hartg Van Banda, Bob de Groot ve Fauche ve Léturgie'nin iki kişilik çalışması. Büyük maceraları çizmeye devam etmekle birlikte Morris, yardımcıları Janvier ve Frédéric Garcia'ya daha kısa bölümlerin çizilmesinde görev vermiştir. 1987'de Fauche ve Léturgie'nin senaryolarıyla bağımsız bir karakter olarak Ran Tan Plan'ın albümlerini yayınlayan ve onu bir kahraman olarak yaratan onlardır. Böylece Ran Ton Plan, basında yayınlanan komik hikayelerinde kahramanı olmuştur. Lucky Lu-

ke'ün maceraları bütün dünyada çevrilmiş ve her yerde büyük başarı elde etmiştir.

* Ülkemizde, belkide en tanınan kovboy olarak Red Kit adıyla yayınlanan Lucky Luke, pekçok çizgiroman şirketi tarafından siyah-beyaz kopye olarak yayınlandığı gibi, yıllarca Milliyet Çocuk'un sayfalarını süslemiştir. Halen Milliyet Yayınları tarafından renkli albümleri yayınmaktadır.

LUC ORİENT
1967-Belçika
Yazan: Greg
Çizen: Eddy Paape
Yayınevi: Lombard Yayınları

Dünya gezegeni, çok uzak bir galaksi olan Terango'da yaşayanlar tarafından istila edilmiştir. Bu yeni dünyada, terkettikleri artık son günlerini yaşayan dünyalarına nazaran daha iyi yaşam şartlarını bulmayı umut etmektedirler. Gözü pek üç kişilik bir bilim adamı grubu, Terango'luları geri yollamaktan başka, galaksilerinde Terangopolis isminde yeni bir şehir kurma görevini üzerlerine almışlardır. Euro Cristal I laboratuarının patronu sanki yüzünde küçük bir sakal varmış gibi olan Prof. Hugo Kala, kızıl saçlı ve sevimli Lora ve olay adamı, sarışın Luc Orient bu bilim kurgu serisinin bilgin ve cesur karakterleridir. Bizim dünyamız dışında gerçekleşen olayların ele alındığı bölümlerde, anormal olaylarla karşı karşıya gelen Kala, Lora ve Luc'un klasik hikayeleri ard arda gelmektedir.

Alex Raymond'un "Flash Gordon"una bir takdim şeklinde bu dizi tasarlanmıştır. Büyük bir zeka ve kabiliyetle, Greg bu arada konuları yenilemeye devam etmiştir. Eddy Paape, imkanları doğrultusunda mükemmel bir çizim örneği göstermiştir. Her kelimeye hitaben çizdiği dekorları muhteşem olup, uzaylıları çok gerçekçi bir görüntüye sahiptir. Bu gezegenlerarası büyük destan, daha sonrada sürekli yer aldığı haftalık "Tintin"in sayfalarında ilk olarak 1967'de ortaya çıkmıştır. 1969 yılından itibaren Lombard yayınları tarafından albümleri yayınlanmıştır.

* Luc Orient Türkiye'de ilk kez Yaman Çocuk Dergisi aracılığıyla okurlarla tanışmış, o zamanlar çok beğenilen bu tip daha sonra Tercüman Çocuk'a geçerek uzun yıllar yayınını sürdürmüştür.

MAC COY
1974-Fransa
Yazan: Jean-Pierre Gourmelen
Çizen: Antonio Hernandez Palacios
Yayınevi: Dargaud

Üstteğmen Alexis Mac Coy, Birleşik Devletler ordusunun gri üniformasını taşımaktadır. Kuzeyliler tarafından hapsedilen, eski arkadaşı Cherley'le karşılaştığı Fort Apache'da kendisine cesaretinden dolayı kıdemli üstçavuş ünvanı verilen Mac Coy, savaşın sonunda yeniden eski itibarını elde etmiştir. Mac Coy, savaşmakta, kahraman olmakta ama her zaman için sakin bir yerde bir şişeyi yudum yudum içmenin tadına varmak istemektedir. Emirlere körü körüne uymak ve başı önde durmak yerine her zaman diyalog kurmayı tercih etmektedir. Mac Coy ayrıntılı bir karakteri canlandırmakta olup, hatta bir anti-kahraman bile sayılabilir.

Jean-Pierre Gourmelen tarafından yazılan senaryolar, daha çok Amerikan westerninin altın çağındaki büyük filmleri hatırlatmaktadır. İspanyol Antonio Hernandez Palacios tarafından resimlendirilmiştir. Coşturan dekorlar ve unutulmayan dolgun ve renkli yüzlere sahip kişilikler, bu seriyi bazen geleneksel bir havada ama tamamen orijinal olarak tamamlayan unsurlardır.

1974 yılında aylık "Lucky Luke"de ilk çizgi roman kareleri gözükmüştür. Bu derginin ortadan kalkmasıyla Mac Coy kişiliğine "Tintin", "Pilote", "Charlie Mensul"de rastlanmıştır. Daha sonra ise Dargaud tarafından direkt olarak albüm halinde yayınlanmıştır.

* Mac Coy'un bir kaç macerası haftalık Milliyet Çocuk'ta yayınlanmıştır.

MAFALDA
1965-1974 Arjantin
Yazan ve Çizen: Quino
Yayınevi: Quino Quipas

Gür saçlara sahip esmer küçük kız Mafalda, hayatın büyük problemlerinden çocukça bir saflıkla ve karışık bir sağduyuyla bahsetmektedir. Bunun ötesinde, sohbetlerinden faydalanan ailesi ve diğer yetişkinler-

den başka, 2. derecedeki samimi karakterlerle de etrafı çevrilidir: Miguelito, Libertad, Susaita, Guille, Manolita vs. Bu çocuklardan oluşan romanı yaratan Quino, Schulz'un "Peanuts"unundan esinlenmiş olmakla beraber, sırf Güney Amerika'ya ait bir sıcaklık kazandırmıştır.

Mafalda karakteri, ilk kez 1965 yılında Arjantin günlük gazetesi "El Mundo"da ortaya çıkmıştır. Quino'nun stripleri direkt ve basit bir şekilde çizilmiş olup, dekorlarda gülünç durumları çok iyi bir biçimde anlatan elemanlarla doludur. Daha çok entellektüel bir karakter olan ve başlangıçta yetişkinlere hitap eden bu seri çocuklarında ilgisini çekmiş ve televizyon için kısa çizgi filmler şeklinde uyarlanmıştır. İkibine yakın strip yazıp çizdikten sonra Quino 1974 yılında nükteli bir çizgiye ulaşmak için Mafalda'yı bırakmıştır.

* Bizde tanınmamaktadır.

MANDRAKE

1934-Birleşik Devletler

Yazan: lee Falk

Çizen: Phil Davis

Yayınevi: King Features Syndicate

Mandrake, savaş öncesi Amerikasında, çizgi roman dünyasının en hayali kahramanlarından biridir. Kırmızı astarlı kolsuz mantosuyla süslenmiş şık gece kıyafeti ve yüksek kenarlı silindir şapkasıyla sihir ustası, dünyanın her yerindeki okuyucuları çok çabuk olarak kandırmayı başarabilmektedir. Esasta Mandrake hipnotizma ve sihir ustasıdır. Zamanla, Xanadu, bir kısmını da Tibet'te kazandığı çeşitli kabiliyetleri gittikçe daha güçlü bir hale gelmiş ve senaryoya uygun olarak uyarlanmıştır. Mandrake'nin yanında leopar derisiyle kaplı eski Afrika Kralı siyah dev Lothar (Abdullah) ve Balkan asıllı güzel prenses sevgilisi Narda bulunmaktadır. Bu üçlü, kendilerini sık sık polisiye maceraların içinde bulmakta ama Mandrake'nin cesareti, zekası özelliklede bitip tükenmeyen sihir numaralarıyla mutlu sona ulaşmaktadırlar.

"Mandrake the Magicien" (Sihirbaz Mandrake) Phil Davis için Lee Falk tarafından yazılmış senaryolarla 1934 Haziranında günlük Amerikan basınında ortaya çıkmıştır. Phil Davis'in çizgisi şık ama yalın, dekorları açık ve kesin olup, sayfalarında büyük bir nitelik göze çarpmaktadır. Ölümüyle 1964 yılında, dizinin ilgisini ayakta tutmayı sürdüren çabukluk sağlayan bir çizgi-

ye sahip Fred Fredericks'e bu görev verilmiştir. Mandrake serisinin başarısıyla 40 ve 50 yılları arasında çizgiroman yayınları, 1939 yılında 12 bölümlük bir yapım ve Warren Hull'un baş rol oynadığı Sam Nelson tarafından çevrilen bir film ortaya çıkmıştır.

* Bizde Tay Yayınları tarafından okurlara sunulmuş ve yıllardan beri; zaman zaman tekrar basılarak; yayınlanmıştır.

MARSUPİLAMİ (LE)
1952-Belçika
Yazan ve çizen: André Franquin
Yayınevi: Dupuis

Spirou ve mirasçıları isimli maceralarından birinde Spirou ve Fontasio, Le Marsupilami'yle karşılaşmışlardır. Franquin'in hayal gücünün yarattığı bu muhteşem hayvan, evcilleştirilene kadar, Amerika'nın güneyindeki zengin orman Palombie'nin derinliklerinde yaşamaktaydı. Hemen hemen herşeyi yapabildiği upuzun kuyruğuyla ve siyah benekli sarı elbisesiyle unutulmaz ve sempatik bir görünüşe sahiptir. Daha fazla öğrenmek isteyen okuyucu, Marsupilami ailesinin özelliklerini anlatan "Marsupilamilerin Yuvası" başlığı altındaki bölümde çeşitli bilgilere sahip olabilir. Avrupa'da yeniden canlanan Marsupilami, maalesef Franquin'in hepsini yazmayı bıraktığı 1969 yılına kadar, bütün maceralarında Spirou ve Fantasio'ya eşlik etmiştir. Zaman zaman, bu hayali hayvan "Spirou" tarafından yayınlanan bazı komik hikayelerde de karşımıza çıkmıştır.

Ama o sırada Gaston'la uğraşmakta olan Franquin bu fantastik karakteri tamamen bir kenara bırakmıştır.

1987'de, bu işi, karakteri yeniden yaratacak olan Marsu productions yayınevine bırakmıştır. Böylece, Franquin'in kontrolündeki genç desinatör Batem tarafından resme dökülen ve senaryosuna Greg'in yazdığı bir albüm çok hızlı bir şekilde piyasaya çıkmıştır. İşte bu şekilde, 35 yıl varlığını sürdürdükten sonra Marsupilami özerkliğine kavuşmuş ve kendi serisinin kahramanı olmuştur. Bu yeni uygulamada, kendisini ele geçirmeye kararlı olan Bring M. Backalive'yle doğduğu yer olan Palombie ormanında karşı karşıya gelmektedir. Franquin'in stiline bağımlı Batem'in çizgisi, eğlenceli, etkili ve şiir doludur.

* Bu tip ülkemizde Sipru ile yaşadığı birkaç maceradan tanınmakta olup, özel dizisi yayınlanmamıştır.

MARTİN MYSTERE
1982-İtalya

Yazan: Alfredo Castelli
Çizen: Giancarlo Alessandrini
Yayınevi: Daim Press

İmkansız bir görevi gerçekleştirmeye çalışan bir araştırmacı olan bu Harvard Profesörü, zamanının en iyi arkeologlarından biridir. Kendini insan ırkının orijinlerini yeniden canlandırmak ve kaybolmuş uygarlıkların izlerini yeniden bulmaya adamıştır. Martin Mystère kendisi de dahil olmak üzere sırlarla dolu orijinlerinin, yok olmuş bir halk olan Atlante'ların mirasçısı olduğunu düşünmektedir. Geçmişten bulup getirdiği canlı bir fosil olan Java ve bazende sevgilisi Diana'nın yardımıyla insan orijinlerinin anahtarını bütün gücüyle aramayı sürdürmektedir. Bunun için, gerçeğin aranmasına karşı çıkan siyah adamlarla sürekli olarak savaşmaktadır.

Alfredo Castelli yetenekli birçok desinatör tarafından çizilen, olayı sürekli olarak heyecanlı tutabilen pek çok senaryoya imzasını atmıştır. Karakterin grafik olarak yaratıcısı ve Martin Mystère'in bütün maceralarının kapak yazarı olan Giancarlo Alessandrini ve de Henry, Deidda, Ricci, Chiarolla, Cesar, Cassaro vs. Prosperi 1982'den itibaren zaman zaman Daim Press'te aylık fasiküller şeklinde yayınlanan bu çok güzel hayali dizi için senaryo yazmıştır.

* Bu enfes dizi ülkemizde Tay Yayınları tarafından "Atlantis" adıyla yayınlanmaktadır.

MARVİN
1983-Birleşik Devletler
Yazan ve çizen: Tom Armstrong
Yayınevi: News America Syndicate

Tombul yanaklı, kafasının üstünde bir tutam sarı saç bulunan güzel bebek Marvin, şaşkın iri gözleriyle ve meraklı bakışlarıyla yetişkinlerin dünyasında dolaşmaktadır. Bir şehir kulübesinde, ailesi Bay ve Bayan Miller'la oturmakta ve tipik bir Amerikan günlük aile yaşantısını sürdürmektedirler. Marvin'in bu dünyayla ilgili yorumları eğlenceli ve zekice olmasına rağmen her zaman hoş karşılanmamaktadır. Annesi ve babasından başka köpeği cesur Rex'le ve pek geçinemediği sarışın, hoş bir kız arkadaşıyla da sık sık beraber

olmaktadır.

News America Syndicate tarafından dağıtımı yapılan, daha çok entellektüel bir karaktere sahip bu strip, ilk kez 1983 yılında Amerikan basınında ortaya çıkmıştır. Tom Armstrong'un çizgisi minimuma indirgenmiştir, yani varolmayan dekorlarda gerçekleşen az sayıdaki insanların davranışlarına göre uyarlanmıştır.

* Bizde tanınmamaktadır.

MAX FRİDMAN
1982-İtalya
Yazan ve Çizen: Vittorio Giardino
Yayınevi: Giardino

Geniş bir fötr şapkanın gölgesiyle ve kızıl bir sakalla gizlenmiş bir yüze sahip çekici ve sempatik casus Max Fridman, 1938 yılında Nazilerin saldırısına uğramış olan Avrupa'ya sık sık gitmektedir. İstanbul'dan Budapeşte'ye kadar, güzel kadınlarla kurduğu ilişkiler ve zekası sayesinde Fridman düşman ajanlardan kurtulmayı başarmıştır. Şık ve detaylı bir çizgiye sahip İtalyan desinatör Vittorio Giardino, kahramanını, büyük bir özenle yeniden meydana getirilen dekorlarda çizmiştir.

1982 yılında aylık İtalyan "Orient Express"de ortaya çıkan, zengin bir senaryoya, klasik bir karaktere italyanlarınkine yakın ama Jacobs'ınkine benzer Amerikan tarzı bir grafizme sahip bu seri, Fransız-Belçika ortaklığı bir yapımı andırmaktadır.

* Ülkemizde Güneş Gazetesi tarafından bir macerası renkli olarak yayınlanmıştır.

MAX L'EXPLORATEUR (KAŞİF MAX)
1955-Belçika
Yazan ve Çizen: Guy Bara
Yayınevi: Bara

Beyaz şapkası, gömleği ve şortuyla, Max bir kaşifi temsil etmektedir. Sömürge devrinde Inde'de yaşamakta ve ağırkanlılığı yüzünden çok komik durumlarla karşı karşıya gelmektedir. Max'ın yer aldığı dekorlarda düzgün olarak sadece birkaç karaktere rastlanmaktadır. İşveli hoş bir zenci kadın, uzun siyah sakallı bir Hind dervişi, şeritlerle donanmış bir asker ve

birçok da hayvan. Sadece ve etkili bir çizgi, bir hikayeyle anlatılan görüntüye hitap eden komik durumlar, çok çabuk üne kavuşan bu stripin içeriğini oluşturmaktadır.

İlk kez 1955 yılında, desinatör Guy Bara'nın kalemiyle günlük "France-Soir"ın sayfalarında ortaya çıkmıştır. Max l'Explorateur'ün 50'li 60'lı yıllarda başarısı çok büyüktür. Avrupalı bir yazarın 12'den fazla gazetede yer alan komik hikayeleri büyük bir başarı sayılır. İşte bu başarıyla 1964 yılında Spirou, Maurice Rosy'nin senaryoları, renkleriyle bu seriyi uzun hikayeler haline getirmeye karar vermiş, hatta kahramanla diyalog halinde olan yeni bir karakterin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Bu karakter, daha sonra kendi maceralarını yaşayacak olan garip ama çok bilgili Monsieur Ephèmère'dir. 1968 yılında max eskisi gibi başarılı olamamasına rağmen, Vicq tarafından yazılmış komik ve kısa kısa hikayeler şeklinde yer aldığı Tintin'e geçmek için Spirou'dan ayrılmıştır. "France-Soir"ında ortadan kalkmasıyla, "Max l'Explorateur", bir tek Brüksel'de "Soir" da yer almıştır.

* Ülkemizde başta Tercüman Çocuk olmak üzere pekçok çocuk dergisi tarafından yayınlanmıştır.

MEMORY
1985-Fransa
Yazan: Patrick Cothias
Çizen: Philippe Sternis
Yayınevi: Glénat

Afrika'daki çekirge bulutlarının, karıncaların ve daha birçok ufacık hayvanın istila ettiği Amerika kıtası: Gittikçe sayıları artan böcekler gezegenin birçok bölgesini kırıp geçirmekte, oturanları yıldırmakta, yaprakları parçalamakta ve vahşi hayvanların ölümüne sebep olmaktadırlar. Sadece Lama Pacha, Tibet Dağlarında, Memory ekibinin yardımıyla bu afeti önlemeye çalışmaktadır. Doktor Gino, Profesör Zébulon Laframboise, Prenses Alvina, Nicanor Boulivitch, genç Audrey Savage ve cüce demirci Tako'dan oluşan bu grup, düşmanla büyük bir cesaretle yüzyüze gelmekte, özellikle de kontrol edilmeden fabrikalarını yöneten endüstriyel topluluk olan Kartel'e karşıda savaşmaktadırlar.

Aşırı bir hayal gücüne sahip Patrick Cothias, hayal ve gittikçe artan bir nükte ve karakterler arasında gidip gelmektedir. Philippe Sternis'nin çizgisi ise realist

ve yumuşaktır. 1985 yılından itibaren eğlenceli çizgi roman karelerine sahip bu seri "Circus" tarafından yayınlanmıştır. Gelecek yıldan itibarende, Glénat Yayınları albümlerini yayınlamıştır.

* Bizde tanınmamaktadır.

MİCHEL VAİLLANT
1957-Belçika
Yazan ve Çizen: Jean Graton
Yayınevi: Lombard Yayınları

1957 yılında haftalık Tintin'de ortaya çıkan bazı kısa hikayelerle Michel Vaillant kendini tanıtmıştır. Gelecek yıldan itibaren "Büyük Meydan Okuma" başlığı altındaki çok daha uzun bir maceranın kahramanı olmuştur. Okurlarının gösterdiği ilgi ise çok ani olmuştur. Bir yapı ustasının oğlu olan Michel, Formule 1'in pilotudur. Kardeşi Jean-Pierre ise mühendis olup fabrikada babasına yardım etmekte ve ahır hayvancılığını yönetmektedir. Başlanıçta Jean Graton seriye ailevi bir hava vermiş, bu hava ilerleyen yıllarda ve bölümlerde kendini iyice belli etmiştir. Jean-Pierre evlenmiş, daha sonra ise Michel, gazeteci olan Françoise'la evlenmiştir. Michel ve Françoise'ın Patrick isimli bir oğulları olmuş ve kahramanların çevresinde yer alan diğer karakterlerde ortaya çıkmıştır. Bir taşımacılık şirketini yöneten Benjamin Amca, Vaillant ailesine bitmek bilmeyen bir nefretduyan Ruth, hoş bir bayan olan motosiklet şampiyonu Julie Wood ve Michel Vaillant'a rakip olduktan sonra, onun en iyi arkadaşı olan Steve Warson bu karakterlerdir. Bu karakterlerde göze çarpan bir özellik ise kadın veya erkek olsun hepsinin birbirine benzemesidir.

Otomobiller de bu seride önemli bir yer tutmakta olup yıllar geçtikçe onlarda gelişme göstermişlerdir. Sonuç olarak, Jean Graton arabaların ve dekorların çoğalmasına çok özen göstermiş, hatta bu hayali hikayelerinde gerçekten var olan şampiyonlara da yer vermiştir. Yardımcıları olan Louis Fernandez, Christian Lippen, Juan Castilla ve José Lopez'le birlikte, gerçeğe benzer araba modellerini zenginleştirmiştir.

* Ülkemizde Milliyet Çocuk tarafından birkaç macerası okurlara sunulmuştur.

MİCKEY MOUSE (MİKİ FARE)
1930-Birleşik Devletler

Yazan: Walt Disney
Çizen: Ub Iwerks
Yayınevi: Walt Disney Productions

TURBO & ALPiNO
ARCHIVE SCANNING

Çizgi roman dünyasının en ünlü kahramanlarından biri olan küçük fare, ilk önceleri sinemanın ünlü yıldızlarından biriydi. 1928 yılında "Plane Crazy" başlığı altında Disney stüdyolarında hazırlanan bir çizgi film olarak ilk kez ortaya çıkmıştır. Win Smith'in renklendirdiği, Ub Iwerks'in çizdiği, Disney tarafından yazılan ilk stripin ortaya çıkış yılı 1930'dur. Mickey o zamanlar 2 sarı düğmeyle tutulan bir kırmızı şort giyen, bir tarla faresiydi. Görüntüsü gittikçe modernleşecek, şehirli bir görüntüye sahip olmak için sessiz kırları bırakacak ve yaşamını diğer kişilerle paylaşacaktır. 1931 yılında Minnie ve Pluto, 1933 yılında ise Fransa'da Dingo ismiyle tanınan Goofy. Bununla beraber başlangıçta büyük hikayeler şeklinde ortaya çıkan Mickey, yavaş yavaş basında daha kolay yer alan strip şeklindeki basit komik hikayelere dönüşmüştür.

Fakat, Iwerks çok çabuk Disney'i terketmiştir. Yerini Smith almış, renklendirme görevini ise Floyd Gottfredson üstlenmiştir. İşte bu şahıs, 1931 yılında stripi ele almış ve Roman Arambula'ya görevini devrettiği 1975 yılına kadar sürdürmüştür. 1932 yılında yerini hemen Gottfredson'a bırakan Earl Duvval'ın çizdiği ilk hafta sonu sayfası ortaya çıkmıştır. 1938 yılında ise bu görevi Manuel Gonzales üstlenmiştir. Birçok senarist striplerin ve hafta sonu sayfalarının konularını yazmıştır: Ted Osborne, Merille de Moris, Bill Walsh, Roy Williams, Del Connel bunlardan bazılarıdır.

1930 yılında "le Petit Parisien"le (Küçük Parisli), "Mickey" Fransa'ya ulaşmıştır. 1934 yılında Paul Winkler tarafından yazılmış olup, hemen kendi ismini taşıyan gazetesinde yayınlanmıştır. Hemen savaş sonrasında ise Fransız desinatörler karakter üzerinde çalışmaya başlamışlardır. Gazetenin kapağı için Renè Guillaume'u, 1952 ve 1978 yılları arasında "Mickey à travers les siècles" (Mickey yüzyıllar arasında) isimli upuzun bir serinin yaratıcısı Pierre Fallot ve Pierre Nicolas'yı sayabiliriz. 80'li yıllarda Disney France, yayınlanmamış hikayeleri, günümüzde "Bèbès Disney" serisini çizen Gen-Clo, Pujol, Galdon, Fèroli, Le Bornec ve Claude Marin gibi desinatörlerle resime dökmüştür. Mickey'nin maceraları Hollanda, Ispanya, Brezilya ve özellikle de 10 kadar desinatörün çalışmasıyla İtalya'da gerçekleşmiştir. Bunlar arasında, Mas-

simo de Vitta, Giovanbattista Carpi, Giorgio Bordini, Romano Scarpa, Giorgio Cavazzano, Asteriti, Guido Scala, Maria Luisa Uggetti, Luciano Gatto, Giulio Chierchini, Maurizio Amendola sayılabilir.

* Ülkemizde Miki Fare ve arkadaşlarını tanımayan yoktur.

MİSTER NO
1975-İtalya
Yazan: Nolitta
Çizen: Gaillano Ferri
Yayınevi: Daim Press

Savaş sonrasında, normal hayata uyum sağlamakta güçlük çeken Mister No, Amerika'yı terkederek pilot olarak hizmetini sürdüreceği Manaos'a yerleşmiştir. Viskiye düşkün, herzaman meteliksiz, az rastlanır bir güce sahip bu savaşçı, kendini zulum ve taassupa karşı adalet için savaştığı hikayelerin içinde bulur. Ama geride kalan derin acılar ve vücutta şişkinliklerdir. Sevimsiz karakterine rağmen, sempatik olan Mr. No, özgürlüğünden asla ödün vermediği kadınlarla beraber olmaktadır.

Amazon ormanları fonu üstünde geçen bu muhteşem macera dizisi, onu çok popüler bulan bazı kişilerin surat asmasına rağmen, İtalya'da "Mister No" isimli aylık dergide 1975 yılında yayınlanmasından itibaren çok büyük bir başarı elde etmiştir. Gelecek yıldan itibaren ise Aventures et Voyages tarafından yayınlanan aynı isimli bir cep serisi şeklinde ortaya çıkmıştır.

Zagor'un yaratıcısı Ferri, Nolitta tarafından yazılan ilk bölümleri resime dökmüştür ama yayın hazına yetişemeyerek Diso, Bignotti, Civitelli, Ricci, Monti, Vitto gibi kişilerden de yardım görmüştür. Nolitta, bazen Ongaro gibi diğer yazarlarla işbirliği yapmasına rağmen, hemen hemen senaryoların tamamına imzasını atmıştır.

* Ülkemizde Tay Yayınları tarafından uzun yıllardan beri yayınlanmaktadır.

MONSİEUR BARELLİ
1950-Belçika
Yazan ve çizen: Bob de Moor
Yayınevi: Lombard Yayınları

Sahnede oyun oynamadığı zaman genç, sarışın ve sempatik bir adam olan ünlü komedyen Barelli, kendisini dünyanın dört bir bucağına götüren Müfettiş Moreau veya gazeteci Randor eşliğinde dramatik maceraların içinde kendini bulmaktadır. Tiyatroda olduğu gibi çizgi roman karelerinde de, Boob de Moor, ilk resimden sonuncusuna kadar kahramanını heyecanlı hikayelerin içine yerleştirmiştir. Çizgisi uzun süre ortaklık yaptığı Hergé'ninkine çok yakındır. Çizgisi, pek çok sayıdaki hoş, gülünç durumlarla anlattığı senaryosuyla zenginleşmiştir.

Barelli, 1950 yılında haftalık "Tintin"de ortaya çıkmış ve bu gazetenin başarılı günlerinde en büyük kahramanlarından biri olmuştur. Hergé'yle ve başka kişilerle yaptığı çalışmalara rağmen, maceraları çok az bölümden oluşmuştur.

* Ülkemizde milliyet Çocuk tarafından birkaç macerası yayınlanmıştır.

MOOSE
1965-Birleşik Devletler
Yazan ve çizen: Bob Weber
Yayınevi: King Features Syndicate

Ebedi şapkası, küçük bıyığı ve purosuyla, Moose Buttons örnek bir insan sayılmaktadır. İşsiz gezmekte, iş tekliflerini geri çevirmekte, zamanını televizyon seyrederek, önünde bir bardakla bir kafede veya önünde bir tabakla bir masada geçirmektedir. Övünmekte, şikayet etmekte ve çalışanları özellikle de karısı Molly'i sürekli olarak tenkit etmektedir. Blip isminde bir oğlu, Blossom isminde bir kızı ve birde köpeği vardır.

Moose'la birlikte aile stripi yeni bir havaya bürünmüştür. Yaratıcısı olan Bob Weber'in etkili, hoş ve eğlenceli çizgisi Amerikan komik strip geleneğinede adını yazdırmıştır. Günlük strip olarak ve hafta sonu sayfasında 1965 yılında ortaya çıkmıştır, ama Fransa'da tanınmamıştır.

* Sabah Gazetesinde Bizim Aile adıyla günlük stripleri yayınlanmıştır.

MORTADEL ET FİLEMON
(DÖRTGÖZ VE DAZLAK)
1958-İspanya
Yazan ve çizen: Francisco Ibanez
Yayınevi: Bruguera

Filemon küçük ve zengin patrondur. Mortadel ise nerede ve ne zaman olursa olsun her halde girme yeteneğine sahip siyahlar giymiş bir adamdır. İkiside, meslek hayatlarına soruşturma ajansında özel dedektif olarak başlamışlardır. Birkaç maceradan sonra, çok özel ajanların bir araya geldiği TİA ajansına girmişlerdir. Burada, Mortadel ve Filemon sinirli bir şefin emirleri doğrultusunda özel görevlerini yerine getirmektedirler. Hemen, bu üçlüye bir mucit olan Dr. Bacteriusda dahil olmuştur.

"Mortadel y Filemon" serisi, önceleri yalın fakat etkili bir şekilde çizilmiş, İspanya'ya ait bir nükteye sahip komik hikayelerden oluşmuştur. 1958 yılında, haftalık İspanyol "Pulgarcito"da ortaya çıkmıştır. Bruguerra grubunun "Mortadello" ve "super Mortadello" başlıklı hikayelerinde çalışan Francisco İbanez'in eseridir. "Mortadel y Flemon"un İspanya'daki başarısı Fransa'da Asterix'in meşhur başarısı kadar büyüktür. Bununla beraber 80'li yıllarda, 2 ajana daha az rastlanmaktadır.

* Ülkemizde Alfa Yayınları tarafından okurlara sunulmuştur.

NAHOMİ
1983-Belçika
Yazan: Michel de Bom
Çizen: Crisse
Yayınevi: Lombard Yayınları

Japon İmparatorluğunda, Nahomi isimli bir genç kız yaşamaktadır. Morodor adasının senyörünün kızı olup, hiç arkadaşı olmadığından dolayı canı çok sıkılmaktadır. Günlerden bir gün, cesur bir samuray, kendine sihirli fındıklarla dolu bir çanta hediye eder. Nahomi de bu fındıkların birinden kendisine bir arkadaş vermesini ister. İşte böylece Ly Fô isimli beyaz kanatlı muhtesem at ortaya çıkmıştır. Böylece küçük prensesin Roi Panda'nın veya mitolojik yaratıkların bulunduğu krallıkların yaşadığı olağanüstü ülkelere doğru hayali yolculukları başlamıştır. Nahomi sihir ustalarıyla tanışmış ve onların yardımıyla Morodor'u bir işgalci ordusundan kurtarmayı başarmıştır.

Bu sevimli hikayeler, tarih, peri sanatı ve maceranın çok hoş bir şekilde karışımından ortaya çıkmıştır. Crisse'in çizgisi eğlenceli, renkli ve canlıdır. 1983 yılında Nahomi'nin maceralarının ortaya çıktığı "Tintin" gazetesindeki Michel de Bom'un senaryoları genç oku-

yuculara büyük bir zevk vermiştir.

* Bizde tanınmamaktadır.

NASDİNE HODJA
1946-1972 - Fransa
Yazan: Roger Lecureux
Çizen: René Yayınları
Yayınevi: Vaillant Yayınları

1946 yılında "Vaillant"ın en büyük kahramanlarından biri olmadan önce, Nasdine Hodja Rus folklörünün efsanevi kişiliklerinden biriydi. Doğuya has 1001 Gece Masallarında, bir dilencinin kötülüklerinin veya bir prensesin güzel gözlerinin etkisinde kalarak baştan çıkmış olan cana kıyan sultanlarla, vezirlerle, zorba emirlerle savaşarak şehirden şehire dolaşmaktadır. Bütün herkes onu yakalanamaz olarak tanımlamaktadır.

İnanılmaz bir ustalık örneği olan Roger Lecureux'nün senaryoları, Nasdine Hodja'yı eğlenceli ve cesur bir kişilik olarak karşımıza çıkarmakta, aynı zamanda da hemen hemen her yerde zorbalık düşkünü sultanları da ele almaktadır. Çok çabuk Yves le loup karakteriyle meşgul olacak olan serinin ilk desinatörü René Bastard, yerini pek de memnun olmayarak işe başlayan Violet'ye bırakmıştır. 1953 yılında, Pierre Le Guen, kendini Nasdine Hodja'ya adamış ve ona gerçek boyutlarını kazandırmıştır. Ama, 1969 yılında Le Guen seriyi birdenbire bırakmış, yerini alan Angelo di Marco ise maalesef bütün çabalarına rağmen Le Guen'in yumuşaklığını, canlılığını yakalayamamıştır. "Pif-Gadget"ın birleştirdiği bu seri, 1972'de ortadan kalkmıştır.

* Fransa'nın beğenilen kahramanı Nasdine Hodja Türk Folklorundan çokça etkiler taşmakla birlikte maalesef bizde tanınmamaktadır.

NATACHA
1970 - Belçika
Yazan: Gos
Çizen: François Walthéry
Yayınevi: Dupuis

Sarışın hostes Natacha, Bardaf Havayolları şirketin-

de, kumandan Turbo'nun yanında kamarot arkadaşı Walter'la birlikte çalışmaktadır. Maceralar ve espri 1970 yılından itibaren genç okuyucuyu hayal dünyasına götüren bu serinin özellikleridir. Kahramanın mesleği, François Waltéry'e, büyük bir okunaklıkla dinamik sayfalarda, desinatör arkadaşlarından esinlenerek pek çok sayıda 2. derece karakter yaratmasına, olayları değiştirmesine, dekorları çoğaltmasına olanak sağlamıştır.

Sonuç olarak, Walthéry, haftalık Dupuis Yayınlarının önemli isimlerinden ortaya çıkan Belçika ekolünün klasik stilini kullanmıştır. Ayrıca her bölümde farklı çalışma arkadaşlarıyla işbirliği içinde bulunmuştur. İşte böylece Gos, Borgers, Tillieux, Hao, Mittei, Lemasque, Wasterlain ve Cauvin peşisıra senaryoların yazılmasında bir araya gelirken, Mittei, Will, Jidéhem, Laudec dekorlar üstünde çalışmışlardır.

Haftalık "Spirou"nun sayfaları haricinde Natacha, kitap sayfalarında, basma işleri üzerinde ve yaratıcısının çizdiği başka limitli tirajlarda yer almıştır. Natacha, Dessis Yayınlarının yayınladığı Boer ve Van linden imzalı "Nathalie, hôtesse de l'air" (Hava Hostesi Nathalie) isimli benzer eserden esinlenmiştir.

* Bizde bir süre Güneş Gazetesi tarafından birkaç macerası fasikül olarak yayınlanmış fakat dizi çok kısa ömürlü olmuştur.

OLİVİER RAMEAU
1968 - Belçika
Yazan: Michael Greg
Çizen: Danny
Yayınevi: Lombard Yayınları

Bir haciz işlemi esnasında, 2 noter çömezi, Olivier Rameau ve Maître Pertinent, sıkıcı insanlara yasaklanmış olan büyülü bir dünyada yuvarlanıp gitmektedirler. Rêverose'da, insanlar, hayvanlar ve eşyalar büyük bir uyum içinde yaşamakta, bir terslik olması halinde, Olivier ve arkadaşları mutluluk ve düzeni yeniden sağlamak üzere müdahele etmektedirler. Olivier için, Hallucinoville yurtdaşı olduktan ve özellikle de hoş, sarışın Colombe Tiredaile'le tanıştıktan sonra "sıkıntılı dünya" kötü bir hatıradan başka birşey değildir. Bu sevimli çiftin etrafında bulunan ünlü Alice'in Harikalar Dünyasındakine benzer pek çok insan bu ülkenin halkını oluşturmaktadır. Grand-Pas-Sage-Ebouriffon, aslan Majestor, korkuluk Pazunbrin, kuş Razibus gibi.

TURBO & ALPİNO
ARCHIVE SCANNING

Greg'in yazdığı bu hikaye çok zeki okuyuculara hitap etmemektedir. Danny'nin resimleri ise yumuşaklık ve sevimlilik doludur. Olivier Rameau'nun serüvenlerle dolu gezi hikayesi, 1968 yılından itibaren haftalık "Tintin"de yer almış, 1970 yılından itibarende Lombard Yayınları albümlerini yayınlamıştır. Bazen Dany, küçük Colombe'un hoş fiziğini de gözler önüne sermektedir. Tabii ki bu Tintin'in sayfaları dışında, kartpostal meraklıları veya bez üstüne resim çizenler ve yetişkin okuyucuların isteğine göre gerçekleşmektedir.

* Bu harika dizi ülkemiz okurlarınca tanınmamaktadır.

OUMPAH-PAH (UMPAH-PAH)
1962- Fransa
Yazan: René Goscinny
Çizen: Albert Uderzo
Yayınevi: Lombard Yayınları

Oumpah-Pah isimli Shavashavah kabilesinin yerli sert savaşçısı, şövalye Hubert de la Pâte Feuilletée'yle karşılaşır. 2 asker arasında güçlü bir dostluk kurulur ve güçlü Oumpah-Pah zavallı Hubert'e sık sık yardım eder. Hubert'in perrukasıyla yaptığı kavgalar yüzünden kızılderili arkadaşı ona Double Scalp lakabını takmıştır. Karşılaştıkları binlerce tehlikenin arasında savaşçı yerliler, Prusya Kralının askerleri ve İngiliz işgalciler önemli yer tutmaktadır. Bunun haricinde birçok katledilen karakterde bu hikayede yer almaktadır. Düşman bir kabilenin şefi kindar Crapaud, Foie Malade (Hasta Karaciğer olarak tanınan bir kişi, büyücü Y Peuh veya kötü kalpli Iv'a qu'une dent (Tek diş) gibi.

Kızılderili Oumpah-pah, René Gascinny ve Albert Uderzo'nun imzası altında 1958 yılında Tintin'de ortaya çıkmıştır. Gelecek seneden itibaren ortaya çıkacak olan Asterix'i temsil etmektedir. Eğlenceli, hemen hemen karikatür tarzında işlenmiş bu geçiş kahramanı olan yerli savaşçı yerini galyalı savaşçıya bırakmadan evvel sadece 5 macera yaşamıştır. Maceralarının albümleri ilk kez tek bir cilt halinde eksiksiz olarak yeniden yazan Lombard Yayınları sayesinde ortaya çıkmıştır. 1986 yılından itibaren Bédéchouette koleksiyonu 2. defa hikaye hikaye yayınlamıştır. 1955 yılında, Oumpah-Pah biraz değişerek, İngilizce olarak 10 karelik bir bölümü sahneye uyarlanmış ve başarısız bir şekilde Amerikan Pazarında yer almıştır.

* Ülkemizin popüler karakterlerinden Asterix'in ya-

ratıcıları Goscinny ve Uderzo'nun şirin kızılderilisi. Bulvar Gazetesi tarafından Umpah-Pah adıyla yayınlanmıştı. İlkönceleri gazetede orijinal sayfa dizaynıyla günlük çıkan Umpah-Pah, daha sonra Bulvar'ın eğlence dergilerinden birinin baş kahramanı olmuş ve haftalık dergide 4 ila 6 sayfaya ayrılan bölümlerle yayımlanmıştır.

PAPİLİO
1978 - Belçika
Yazan: Hervé Croze
Çizen: Michel Pierret
Yayınevi: Lombard Yayınları

Sempatik ve cesur Papilio isimli genç sarışın çocuk, değişen zaman ve yerler arasında dolaşmaktadır. Yaşlı bilgin Vod ve onu birçok zor durumdan kurtaran garip küçük hayvan Gekko'yla birlikte Papilio, kendisini kabul edecek gezegenin arayışını sürdürmektedir. Bu gezinin her etabında kahramanlar düşman veya dost topluluklarla karşılaşarak kendilerini fantastik maceraların içinde bulmaktadırlar.

1978 yılından itibaren haftalık "Tintin"de Hervé Croze ve Michel Pierret'nin imzaları altında Papilio'nun maceralarının ilk bölümü ortaya çıkmıştır. Ama senaryolar daha çok Michel Pierret tarafından tek başına yazılmış ve çizilmiştir. Grafik olarak bazı yeni buluşlara rağmen çizgisi çok yumuşaktır. Artak sayıdaki bölümlere rağmen, bu çizgi roman normal bir başarıdan fazlasını elde etmemiş, dolayısıyla da albüm olarak hiç yayınlanmamıştır.

* 1970 ve 80'li genç kuşaktan Milliyet ve Tercüman Çocuk okurları için Papilio çok tanıdıktır. İlk önce Milliyet Çocuk'ta yeralan bu genç kahraman daha sonra birkaç macerasıyla Tercüman Çocuk'ta da kendini göstermiştir.

PEANUTS (YER FISTIKLARI)
1950 - Birleşik Devletler
Yazan ve Çizen: Charles Monroe Schulz
Yayınevi: United Feature Syndicaté

Charles Monroe Schulz, serisinin isminin Peanuts yerine "Good of Charlie Brown" olmasını tercih eder-

di. Kahramanları üç yer fıstığından daha uzun olmamakla birlikte, bu çocuk romanının en ünlü ve en büyük kahramanı varlığının bilincinde olan aşırı talihsiz küçük çocuk Charlie Brown'dur. Bunun yanında, çizgi film dünyasının en akıllı köpeklerinden biri olan, yuvasının damında misafirlerini ağırlayan Snoppy ve özelliklede suç ortağı kuş Woodstock bulunmaktadır;. Beethoven hayranı virtüöz piyanist Schroeder; kötü niyetli güçlü kadın Lucy Van Pelt; örtüsünü her zaman yanında taşıyan içlerinde en küçüğü olan Linus'u de unutmamak gerekir. Ayrıca özürlü olan Peppermint Patty'ye ve Charlie'nin en küçük kızkardeşi Sally'e de rastlanmaktadır. Bütün bu karakterler yetişkinlerin olmadığı bir dünyada yaşamakta ama Amerikan yaşantısının bütün farklı görünüşlerini çok belirgin bir şekilde bilmektedirler. Beyzbol, büyük bayramlar, din, yurtseverlik, aşk ve hatta savaş. Zira Snoppy, sürekli olarak, rüyasında kendini I. Dünya Savaşı sırasında, Mousson köprüsü üzerinde hava düelloları yaparken görmektedir.

Meslektaşlarının tam tersine, Charles M. Schulz, çizgi roman balonlarının içindeki düzgün yazı dahil, resimlerden, senaryoya kadar serisinin herşeyini kendi hazırlamıştır. Çizgisi yalın, kolay okunan ve etkili bir çizgidir. "Peanuts"ların ilk stripi 2 Ekim 1950'de az miktarda basılan Amerikan dergilerinde ortaya çıkmıştır. Günümüzde, strip 15.000'den fazla başlık altında bütün dünyaya yayılmıştır. 1952 yılında ilk kez hafta sonu sayfasında ortaya çıkmıştır. Entellektüel sayılan ilk çizgi romanlardan biri olan Peanuts, özellikle kültürlü yetişkinler tarafından ilgiyle karşılanmıştır. Hatta üniversiteye ait pek çok önemli çalışmaya da obje olmuştur. Charlie Brown'ın küçük arkadaşları çocukların keşfiyle de ilgilenmişlerdir. Bu şeylerin ötesinde, plakların, radyo ve televizyon yayınlarının özellikle de çizgi filmlerin kahramanları olmuşlardır. Hatta, "Penauts"lardan esinlenerek hazırlanan bir komedi müzikali de Broadway'de başarıyla sergilenmiştir.

* Ülkemizde "SNOOPY" adıyla günlük gazete striplerini aşamamakla birlikte çok büyük bir hayran kitlesine sahip olan bu dizinin çizgi filmleride ilgiyle izlenmektedir.

PECOS BİLL
1949 - İtalya
Yazan: Guido Martina
Çizen: Pier Luigi De Vita
Yayınevi: Mondadori

Birçok diğer kahraman gibi batıda düzeni koruyan Pecos Bill karakteri, İtalyan çizgi roman okuyucularının kalbinde önemli bir yer tutmaktadır. Herşeyden önce, silah kullanmamakta olup sadece çok büyük bir beceriyle kullandığı basit bir kementi vardır. İri, sarışın, asi bir saç stiline sahip Pecos Bill, Turbine isimli atıyla Texas'ı dolaşmakta ve ülkeyi işgal eden, terör havası estiren kötü insanlarla mücadele etmektedir. Sue isimli hoş bir sarışın kendisine eşlik etmektedir. Arkadaşı olan Calamity Jane'le arasında bayağı büyük ağız dalaşları olmasına rağmen Calamity Jane, ihtiyaç olduğu zaman Pecos Bill'in yardımına koşmaktan çekinmemektedir.

1949 yılından itibaren, Pecos Bill'in başarılı eserleri Mondadori Yayınlarının Albi d'Oro kolleksiyonunda yer almıştır. Guido Martina'nın yazdığı senaryolar, Dino Battoglia, Raffaele Paparella, Gino d'Antonio, Francisco Gamba, Leone Cimpellin gibi isimlerin yardımını alan pier Luigi De Vita tarafından resimlendirilmiştir. Bu ilk macera dizisi 1955 Yılında sona ermiştir. 1956 yılında, Pecos Bill, Gamba'nın kalemiyle Alpe Yayınlarında yeniden ortaya çıkmıştır. 1960 yılında Torelli ele almış, 1964 den itibarende Bonato ve Cimpellin yeni hikayelerini çizmiştir.

Fransa'da 1950 ve 1957 yılları arasında Pecos Bill, Sagédition'un kahramanlarından biridir. 1979 ve 1981 tarihleri arasında "Pecos Bill" başlıklı bir dergide, 60'lı 70'li yıllar boyuncada "Apaches", "Dan Panther", "Tipi", "Jim Taureau" ve "Monty" isimli cep şeklindeki farklı yayınlarda yer almıştır.

* Türkiye'nin 60'lı yıllar içindeki en popüler kahramanı olan Pecos-Bill'in pekçok macerası renkli olarak yayınlanmış ve okurlardan çok büyük bir ilgi görerek uzun yıllar yayınına devam etmiştir.

PETİT RANGER (KİT TAYLOR)
1958-1984 İtalya
Yazan: Andrea Lavezzolo
Çizen: Francesco Gamba
Yayınevi: Daim Press

Texas atlı bekçisi Ted Tiller, işlemediği bir suçtan dolayı haksız bir şekilde cezalandırılmıştır. Çavuş O'-Hara'nın yardımıyla Oğlu Kit, onun eski haline dönmesini sağlamaya çalışmaktadır. Böylece genç yaşına rağmen, Kit Tiller kendini bu komandoların içinde bul-

muştur. Bundan böyle onu tüm kalbiyle bekleyen, İtalyan uyarlamasında Claretta olarak ismi geçen sevgilisi Clairette ve gurur kaynağı olan bıyığıyla herşeye itiraz eden yaşlı Frankie Bellevent'le birlikte Batı Amerika'yı dolaşmaya başlar. Bu çok klasik western bazen fantastik bir düzeye ulaşmaktadır. 1958 yılında "Collona Audace" isimli bir yayınla ortaya çıkmış ve 250 fasikülden meydana gelen bir başarıdan sonra 1984 yılında sona ermiştir. Yaratıcısı olan Andrea Lavezzolo ve Francesco Gamba'yı Giorgio Pezzin, Staff di If gibi birçok yazar ve lina Buffolente, Montanari, Grassani, Meratani gibi desinatörler takip etmiştir.

* Ülkemizde Tommiks, Tom Brak ve Çelik Blek gibi dizilerin başarısından alınan cesaretle, Petit Ranger "KİT TAYLOR" adını alarak yayınlanmıştır. Belli bir ilgiyi toplamasına rağmen benzeri çizgi eserlere göre sönük kaldığından çok uzun ömürlü olamamıştır.

PETİTS HOMMES (KÜÇÜK ADAMLAR)
1967 - Belçika
Yazan: Albert Desprechins
Çizen: Pierre Seron
Yayınevi: Dupuis

Rajevols kasabasında süregelen barış, şehire birgün bir meteor taşının düşmesiyle altüst olur. Ertesi günden itibaren, kasabanın yaşayanları, gökyüzünden gelen bu taşa dokunan kişilerin ufaldıklarını görürler. Bu korkunç bir şeydir. Zira, dokunanların hepsi anında eşit derecede küçülmektedir. Böylece bu olaydan etkilenen halkın büyük bir kısmı Esclapion şatosunun kullanılmayan sarnıçlarına sığınırlar. Orada kendi boylarına uygun bir şehir kurup zamanla da daha geniş mağaralara yerleşmişlerdir. Arasırada eski memleketlilerini ziyarete gitmektedirler. 3 karakter, "Petits Hommes" serisinde sürekli olarak yer almıştır. Ağırbaşlı, cesur kahraman Renaud, sevgilisi sarışın Cédille ve söylenerek itiraz eden arkadaşı Lapoutre.

Bu fantastik hikaye, Franquin'inkine benzer hoş ve detaylı bir çizgiye sahip olan Seron tarafından çizilmiştir. Senaryo ise önce Albert Desprechins, daha sonra Hao diye imzalayan Mittei ve son olarak da konuya ve resime imzasını atan Seron'un kendisi tarafından yazılmıştır. Uwélématibukaliné isimli bölümdé, Seron, diğer hikayelerinden biri olan "Centaures"la "Petits

TURBO & ALPİNO
ARCHIVE SCANNING

Hommes"u birleştirmiştir. "Les Petits Hommes" serisi, 1967 yılında "Spirou"da ortaya çıkmış ve Dupuis Yayınları albümlerini yayınlamıştır.

* Bizde tanınmamaktadır.

PETİT TRAPPEUR (ÇELİK BLEK)
1954 - İtalya
Yazan ve Çizen: Essegesse
Yayınevi: Essegesse

İri, sarışın ve çok güçlü Blekle Roc, 18. Yüzyıl sonunda Amerika'da Kırmızı İstakozlara yani işgalci İngiliz askerlerine karşı koyan insanların ruhunu temsil etmektedir. Kahramanımız, arkadaşları olan boğazına düşkün, aşırı bilgili Occultis ve Petit Trappeur (Küçük Avcı) olarak da çağrılan muzip ve cesur genç çocuk Roddy'le birlikte kendini bu isyanın içinde bulur. "İl Grande Blek" isimli orijinal İtalyan versiyonu Essegesse ismi altında toplanan Giovanni Sinchetto, Dario Guzzon ve Pietro Sartoris isimli desinatörlerin eseridir. Seri 1954 yılından itibaren yayınlanmaya başlanmış, 1967 yılına kadar 650 fasikül yayınlanmıştır. Bu tarihten itibaren, yazarları aynı tipte bir karakter olan Kaptan Swing'i yaratmak için Blek karakterini bırakmışlardır.

* Türkiye'de Çelik Blek'i tanımayan tek bir okur yoktur.

PHOTONİK
1980 - Fransa
Yazan: Malcolm Naughton
Çizen: Cyrus Tota
Yayınevi: Lug

Photonik, Amerikan çizgi roman dünyasında rastlanan en süper kahramanlardan biridir. Bir Fransız yayın için, Fransa'da yaratılmış, çizilmiş ve yayınlanmış olup, böylece az rastlanır bir özelliğe sahip olmuştur. Maceraları ise 1980 yılında Fransız modasına kendini adamış yaratıcılara olanak sağlayan aylık "Mustang" dergisinde ilk kez ortaya çıkmıştır. Bu fikir terkedilmiş olmakla birlikte 1981 yılından itibaren Photonik karakteri düzenli olarak "Spidey"de yeniden ortaya çıkmayı başarmıştır.

Marcel Navarro'dan başkası olmayan Malcolm Naughton senaryoların çok kısa özetlerinin yazarı olup,

konu ve resimlendirme ise genç desinatör Cyrus Tota'ya aittir. Çok yavaş bir çalışma ritmi sonrasında yerini Jean Mitton almıştır. Bu ortaklığın sonucunda, yazarların yüzünü kızartmayacak kalitede bir eser ortaya çıkmıştır. Photonik'de diğer Amerikalı benzer kişilikler gibi, özel Taddeus Tenter Hokk'da sıradanı bir kimlikle karşımıza çıkmaktadır. İşte o zaman bilir meyen insanlardan doğmuş ve onların üstün genlerine sahip bu biçimsiz ve yalnız genç adam, vücuda oturan sarı kıyafetiyle üstün bir adama dönüşmüştür. Arkadaşı yaşlı Doktor Ziegel, Photonik'e süper güçlerini geliştirmek ve sürekli olarak onu yok etmeye çalışan düşmanlarına karşı etkili bir şekilde savaşması konusunda yardımcı olmuştur. Ama herzaman boşa olmuştur. Photonik'in Atlantik boyunca yer alan rakiplerinden niye daha başarısız olduğu bir türlü anlaşılamamıştır.

* Ülkemizde hiç tanınmamaktadır.

PİERRE TOMBAL
1984 - Belçika
Yazan: Raoul Cauvin
Çizen: Marc Hardy
Yayınevi: Dupuis

Ölüler tarlası göründüğü gibi dertsiz ve sessiz değildir. Burada yatanların bazı garip davranışları okuyucuları korkutmasına rağmen Pierre Tombal, mezarlık gardiyanları ve mezarcıların bütün özelliklerini kendinde toplamıştır. Ölülerle aynı yeri paylaşan bu cesur kahramanın bulunduğu yer için ölülerin gülünç bir şekilde tartışıldığı bir olaylar tiyatrosu denebilir. Kara mizah olarak adlandırılan "Pierre Tombal"da, bu tarzın ustaları Raoul Cauvin ve Marc Hardy çok başarılı olmuşlardır. Bazı sanat inceliklerine vakıf kimseler, özel arkadaşların, gazetecilerin, meslektaşların isimlerini mezarların üzerine yazdırarak ölülere büyük özen göstermişlerdir.

Ölüler dansı geleneği içinde bir sayfalık komedi veya kısa hikayelerden oluşan "Pierre Tombal" güldürmekte aynı zamanda da korkutmaktadır. Marc Hardy'nin çizgisi, canlı, sanatkârca, güçlü olup bununla birlikte eğlenceli ve karikatür biçimindedir. Bu çok başarılı dizi, 1984 yılından itibaren haftalık "Spirou"da ortaya çıkmıştır.

* Bizde hiç tanınmamaktadır.

PİF
1945 - Fransa
Yazan ve Çizen: Jose Cabrero Arnal
Yayınevi: l'Humanité

Savaş ertesinde "L'Humanité"de ilk kez ortaya çıkan Pif, avcı Tonton, usta bir ahçı olan karısı Tata ve oğulları Doudou'yla birlikte aile ortamında yaşayan bir kır köpeğidir. Ayrıca ona bazı oyunlar oynayan kedi Hercule'üde unutmamak gerekir. Fransa'ya sığınmış yaratıcısı İspanyol Jose Cabrero Arnal, Pif'in hikayelerine günlük "L'Humanité", "L'Humanité Dimanche" ve 1952'de girdiği "Vaillant"da imzasını atmıştır.

50'li yılların ortasında, Arnal'ın yerini "L'Humanité" ve "L'Humanité Dimanche"da Roger Mars almıştır. 1955'de Mas "Vaillant"da Pif'i sürdürürken, Arnal, 1982'de ölümüne kadar hikayeleri teslim etmeye devam edecektir. Sonunda Pif baba olur. Yavrusu Pifou 1958'de doğmuş, çok kısa bir zamanda da kendi dizisinin kahramanı olmuştur.

1967 yılında Pif'in resimlerini Louis Cance, metnide Patrice Valli gerçekleştirmiştir. İşte bu dönemde, köpek şehire gelmek için kırları terketmiş ve kedi Herkül'le olan kavgaları bir saplantıya dönüşmüştür. 1969'da Pif ismini "Vaillant" gazetesine vermiştir. 1970 yılında Michel Motti çizgi romanın gerçekleşmesinde rol almıştır. Hemen ardından Yannick, Dimberton, Corteggiani, Cavazzano, Nadaud gibi pekçok desinatörün çalıştığı stüdyoyu kurmuştur. Bugün kedi ve köpek Rachid Hawa, de Totaro, de Clod alias Onesti gibi isimlerin çizgileriyle kavga etmeye devam etmektedirler. Pif, ismini, bir cep dergisine, Arnal tarafından olağanüstü bir şekilde çizilmiş kapaklara sahip bir aylık dergiye ve de diğer yayınlara vermiştir. Bazı albümler yayınlanmıştır ama köpek Pif karakteri eski çekiciliğini kaybetmekle birlikte, basındaki başlıca kahramanlardan biri olarak kalmıştır.

* Ülkemizde çizgiromanlarından ziyade çizgifilmleri ile tanınmaktadır.

PİM, PAM, POUM
(KAPTAN VE ÇOCUKLARI)
1897 - Birleşik Devletler
Yazan ve Çizen: Rudolph Dirks

Yayınevi: New York Journal

Alman asıllı Amerikan desinatör Rudolph Dirks, 1897 yılında "New York Journal"de "The Katzenjammer Kids" başlıklı dizinin ilk yarım sayfasına imzasını atmıştır. İlk başlarda, bu çizgi roman Wilhelm Busch'un eseri "Max und Moritz"den güçlü bir şekilde esinlenmiştir. Fakat, çizgi roman gittikçe gelişerek, çizgi roman balonları içindeki ayrıntılı konuları terketmiş, sürekli bir şekilde yer alan karakterlere yer vermiştir. İşte böylece, karakterlerin süreklilik gösterdiği ilk gerçek çizgi roman ortaya çıkmıştır. Hans ve Fritz isimli 2 küçük serseriyle, yapmadıklarını bırakmadıkları cesur tombul kadın Die Mama'dan meydana gelmektedir. Bu üçlü, Fransa'da Pim, Pam, Poum ismiyle tanınmaktadır.

Çok çabuk bu çizgi romanın durumu karışık bir hale gelecektir. Rudolph Dirks, "New York Journal"ı, rakip "World"e geçmek için bırakır. Bu iki günlük gazete ve saygıdeğer sahipleri Amerikan basınının büyükleri Hearst ve Pulitzer, konuyla ilgili hakları tartışmaya başlarlar. Dava ve yargılama durumu ortaya çıkar. Böylece olay ikiye bölünür. 2 gazetede diziye devam ederler. "New york Journal". "The Katzen Jammer Kids" ismini koruyarak, başka desinatörlerle diziyi sürdürür. Dirks'te başlığı değiştirerek "World"de istediği karakterleri canlandırmaya devam eder. Dirks başlığı önce "Hans and Fritz", daha sonra da "The Captain and the Kids" şeklinde değiştirir. "The Captain and the Kids"de iki erkek kardeş, bundan böyle öğle uykularına düşkün eski bir denizci olan Fransızca uyarlamasında Le Capitaine isimli Der Captain'i hedef alarak şaklabanlıklarını sürdürürler. Dirks, orijinal versiyonunda Der Inspector olarak tanınan L'Astronome (Astronomi bilgini) karakterini de yaratır. Kahramanlar, bugün hala yaşadıkları Pasifik'teki bir adaya yerleşene kadar dünyanın her tarafında yolculuk etmişlerdir. 1946'dan itibaren Rudolph Dirks, 1958'de tamamen yerini alacak olan oğlu John'dan yardım görmüştür. John, Miss Twiddle ve oğlu Rollo karakterlerini yaratmıştır. Fransa'da ise Hans ve Fritz'in nefret ettiği Miss Ross ve Adolphe isimleriyle tanınacaklardır. "The Katzenjammer Kids"e benzeyen dizi, Harold Knerr'e teslim edilmiş, 1949 yılında ölümüyle de yerini Doc Winner almıştır. 1956'da Joe Mussial, 1977'de Mikke Senich devam ettirmiştir. Hepsi de Rudolph Dirks'ü kendilerine örnek almışlardır.

* Ülkemizde yıllarca önce gazete stripleriyle kendini okurlara tanıtan bu dizi, daha sonra Milliyet Çocuk tarafından uzun süre yayınlanmıştır.

PİNKY (PEMBE GAZETECİ)
1973 - İtalya
Yazan ve Çizen: Massimo Mattioli
Yayınevi: Epipress

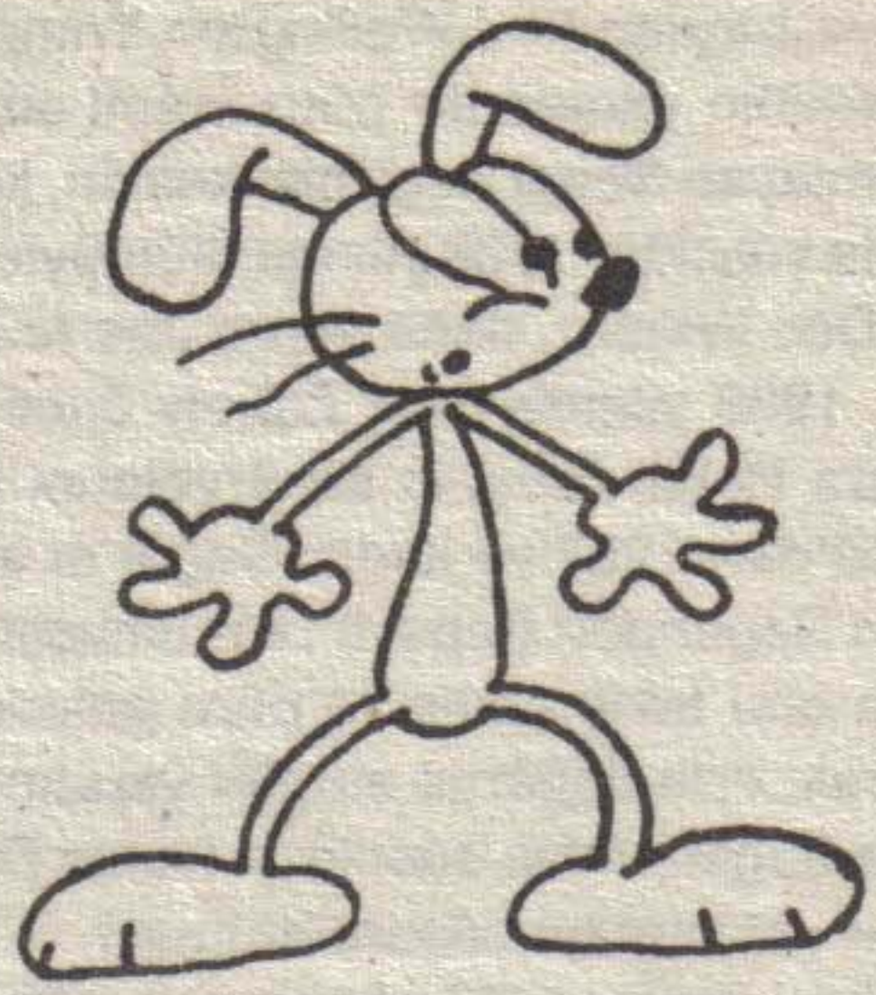

Gazete fotoğrafçısı tavşan Pinky, adından anlaşıldığı gibi pembe renklidir. Hayvanların insancıllaştığı bir dünyada tek yola gelmeyen odur. Kahramanın sevgilisi gene pembe renkli, güzel görünmeye çalışan küçük sevimli tavşan Pétulia'dır. Pinky'nin, Petulia'ya aşık iri bir köpek olan Giorgione isimli bir arkadaşı, her zaman kendisine kötülük yapmaya hazır siyah kuş Joe Carnacchia isimli birde düşmanı vardır.

Az dekor vede az sayıdaki 2. derece karakterlerle Pinky'nin yaratıcısı olan Massimo Mattioli eğlenceli ve muhteşem bir dünya canlandırmayı başarmıştır. Tavşanı, 1973'ten itibaren büyük bir düzenlilikle ortaya çıkan ''İl Giornalino'' gazetesindeki dizinin en sevilen kahramanlarından biridir. Çocukları fethetmeyi başarmış, aynı zamanda biraz entellektüel nükteli havasıyla yetişkinlerinde dikkatini çekmiştir.

* Ülkemizde Milliyet Çocuk tarafından PEMBE GAZETECİ adıyla pekçok macerası yayınlanmıştır.

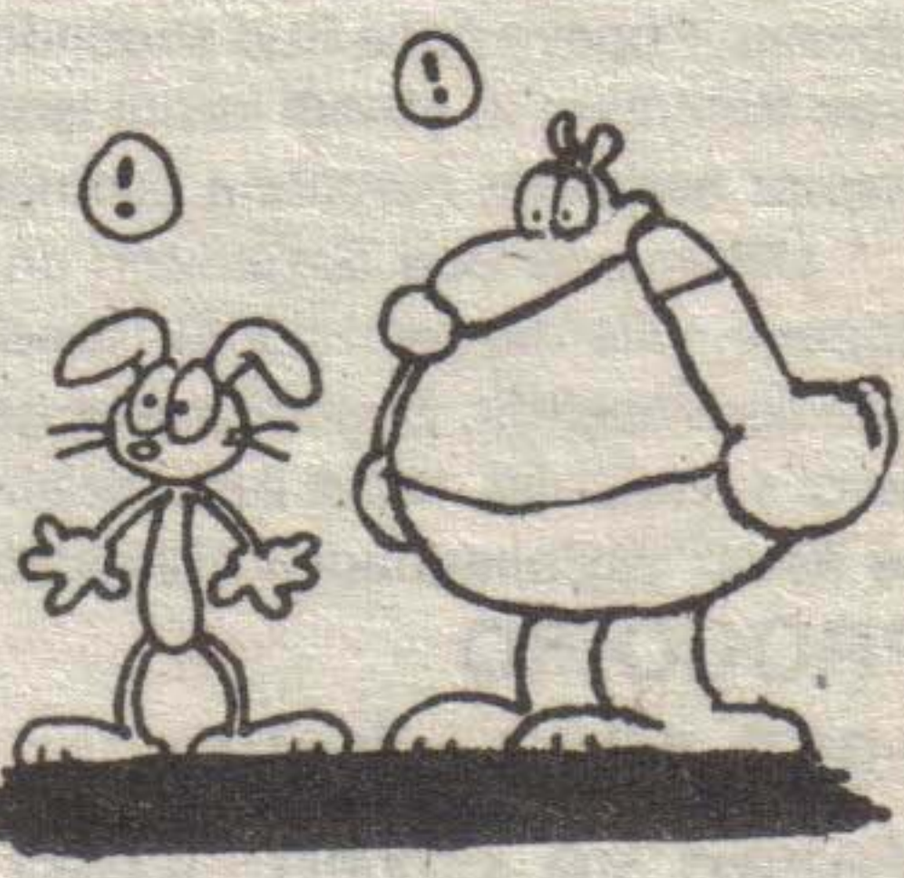

POPEYE (TEMEL REİS)
1929 - Birleşik Devletler
Yazan ve Çizen: Elzie Crisler Segar
Yayınevi: King Features Syndicate

1919'da ''The Thimble Theatre'' başlıklı küçük dramlardan oluşan bir dizide Elzie Crisler Segar, cesur Ham Gravy'le nişanlı olan çirkin, zayıf Olive Oil'i ve erkek kardeşi Castor'u yaratmıştır. 1929 yılında, Castor, kaptanı Popeye isimli tek gözlü bir denizci olan bir gemi almıştır. Kısa bir zaman sonra, Popeye, Ham Gravy'nin nişanlısı Olive'nin gönlünü kapmayı becermiştir. Çizgi roman dünyasında çok geçmeden önemli bir yer edinecek olan Popeye ıspanak sayesinde inanılmaz bir güç elde etmektedir. ''The Thimble Theatre'', ''Popeye'' isimi altında uzun bölümlerden oluşan gerçek bir dizi haline gelmiştir. Popeye ve arkadaşlarıyla birlikte şu karakterlerde yer almaktadır. Yüz yaşına bir yıl kalmış ama hala dinç olan denizcinin babası Poopdeck Pappy, denizlerin büyücüsü The Sea Hag, Popeye ve Olive'e postayla yollanan bebek Swee Pea ve

TURBO & ALPİNO
ARCHIVE SCANNING

de yalancı, hilekar, kendini beğenmiş, hamburger yemeye bayılan iri J.Wellington Wimpy.

İsminin yanına bir püro resmi çizerek imzasını tamamlayan Segar'ın çizgisi keskin, kurallara uymayan hatta yıkıcıdır. 1938 yılında ölümüyle, çizgi romanı önce Doc Winner, daha sonra Joe Mussial sürdürmüştür. 1939 yılında Bela Zaboly önce Tom Sims daha sonra Ralph Stein'in senaryolarını resimlendirmiştir. 1959'dan 1987'ye kadar Segar'ın eski bir yardımcısı olan Sagendorf Popeye'i ele almıştır. Daha sonra Lon Don onu takip etmiş ve püro geleneğini yeniden ele alarak, orta değerde stripler yaratmıştır. Bununla birlikte Segar'ı takip edenlerin hiçbiri Popeye'in dahi kısmını yansıtmayı başaramamıştır.

Çizgi filmler 1932 yılından itibaren Max Fleischer tarafından yayınlanmış ve Robert Altman, 1980 yılında Popeye isimli bir film gerçekleştirmiştir. 1944 yılından itibaren, Popeye önce Bud sagendorf, daha sonra George Wildmam'ın çizdiği kendi ismini taşıyan çizgiromanlar serisinde meydana çıkmıştır.

* Ülkemizde Bud Sagendorf'un çizgisiyle tanınan Popeye, yıllardan beri güçlü Temel Reis olarak okurlarla haşırneşirdir. Bugüne kadar gazete striplerinden, dergi sayfalarına, kendi özel dizisinden, çizgi filmlerine kadar yayınlanmadığı alan kalmamıştır.

PROCOPİO
1952-1968 - İtalya
Yazan ve Çizen: Lino Landolfi
Yayınevi: İl Vittorioso

Amerikan polisinde çavuş, daha sonra ise müfettiş olan Procopio, şehir meydanlarındaki bahçelerde gezen ve çocuklara hikayeler anlatan ufak tefek, şişman ve neşeli bir adamdır. Procopio, 24 kuşaktan beri süregelen soylu senyörlerin devamı olup ailesiyle ilgili hikayeler anlatmaktadır. Cesur ve cömert, hikayesini biraz abartarak anlatan hikayeci, dedelerini kahramanlara özgü bir erdeme sahip kişiler olarak tanıtmaktadır. Mağaralar döneminde veya Richelieu tamanında kostümler değişmekte ama kişilerin fizyonomileri hep aynı kalmaktadır. Özelliklede Procopio hiç değişmemektedir.

İtalyan desinatör Lino Landolfi, kahramanına aşırı bir özen göstererek, bol nükteli bir dünyada gezdirmiştir. Bu heyecanlı ve eğlenceli hikayeyi anlatış tarzı genç İtalyan okuyucuların ilgisini çekmiş ve beraberinde büyük bir başarı getirmiştir.

* Türkiye'de bu kaliteli dizi hiç yayınlanmamıştır.

RAHAN

1969 – Fransa

Yazan: Roger Lecureux

Çizen: André Cheret

Yayınevi: Vaillant Yayınları/VMS

Volkanik bir patlama sonucu ölmeden önce, bir göçebe, kabile şefi olan Craô-le-Sage, oğlu Rahan'a 5 tane yırtıcı hayvan tırnağından meydana gelmiş bir koleyi miras bırakır. Rahan'ın birde çok değerli olan fildişinden yapılmış bir palası vardır. bunla tehlikedeki erkek kardeşlerinin yardımına koşmakta ve kendi canını korumaktadır. Onun için kurnaz ve zeki olma, anlama ve keşfetme yeteneğine sahip olma gibi özellikler, vahşi hayvanları evcilleştirmek ve düşmanları yok etmek için yeterli oman özellikleridir. Ama, çok tehlikeli insanlar karşısına çıkmakta ve Rahan çeşitli imkanlara sahip büyücü ve şeflere karşı mücadele vermektedir. Buz gibi soğuk topraklar, fantastik bir hayvan topluluğunu içeren çok zengin ormanlardan oluşmuş tiyatro dekoru, Roger Lecureux tarafından yazılmış bu zengin ve gürültülü patırtılı diziye ayrı bir hava katmaktadır. André Cheret, Rahan'ı anlatan kuvvetli bir çizgiye sahiptir: Kaslı bir vücut, uzun sarı saçlar ve tarih öncesi bir adam için az inandırıcı olan bir yüz. Guido Zamperoni, Romero ve Michel Rouge, 70'li yıllar esnasında Rahan üzerinde çalışmışlardır.

En acımasız yaş döneminde olan bu oğlan çocuğu, 1969 Martında "Pif Gadget"ın ilk sayısında kağıt kahraman olarak ilk çıkışını yapmıştır. Artan başarısıyla birlikte, maceraları 1984 ve 1987 yılları arasında eksiksiz olarak kronolojik bir sırayla 42 fasiküllük bir dizi halinde yayınlanmıştır. Rahan dergisi 70'li yıl-

larda yaratılmış ve Hachette, GP Rouge et Or ve Messidor' tarafından yayınlanmıştır. Rahan bundan başka, 1987'de Canal Plus'ın gerçekleştirdiği 26 bölümlük bir çizgi filmin de kahramanı olmuştur.

* İlk çağların bu yakışıklı adamı, ülkemizdeki bazı dizilerin arasında; undergound olarak; dolgu malzemesi şeklinde kullanılmakla birlikte önemli bir kayıt olamamıştır.

ROBIN DUBOIS

Yazan: Bob de Groot

Çizen: Turk

Yayınevi: Lombard Yayınları

Sarışın, tamamen yeşil renk kıyafetli muzip ve sessiz Robin Dubois, kanundışı Sherwood Ormanı adlı eserin çok başarılı bir taklidi dir. Yaratıcıları olan Bob De Groot ve Turk, önemli rollerde sempatik ve eğlenceli karakterleri de onunla birlikte yaratmışlardır. Bundan başka vergi tahsildarları ve zırhlarla donanmış Cermen şövalyeleri de önemli yer tutmaktadır. Kötü bakışlı, sinirli, kırmızı bir elbise üzerinde yıldızını taşıyan Nottingham şerifi Lord Fritz Alwill ve terör havası estirerek ev idaresini yürüten cadaloz karısı Cunégonde sık sık Robin'in karşısına çıkmaktadır. Efsaneye sadık Robin Dubois, şerifin sürekli olarak geri aldığı parayı çalmakla zamanını geçirmektedir. Cunégonde elinde bir oklava kocasını evde beklerken Robin ve Alwill bir barda sık sık bira içmektedirler.

Bob de Groot'un senaryoları, yeni karakterlerin yaratılmasına ihtiyaç duyulmayacak kadar başarılıdır. Bazen Robin ve arkadaşları Nottingham sınırları dışında da uzun maceralar yaşayacaklardır. Ama yaratıcıları, 1968 yılından itibaren yer aldıkları haftalık "Tintin"in

gülünç çizgi roman karelerinde daha fazla nünerlerini göstermişlerdir. Birkaç yıldan be- i Turk yalnız başına diziyi, metni çizgiyi ele almaktadır. Çizgisi net, ilk bakışta anlaşılabi- ir, gülünç hareketlerin içinde diğer gülünç- ükleri ve özenle çizilmiş dekorları içermeyen bir çizgidir.

*Robin ülkemizin çocuk dergilerinden Milliyet Çocuk'ta yıllarca yayınlanmış ve bir dönem okuyucularının sevgilisi olmuştur.

SCHTROUMPFS (ŞİRİNLER)

1958 – Belçika

Yazan ve Çizen: Peyo

Yayınevi: Dupuis

Yabancılarının girmesinin çok zor olduğu Şeytanın Ülkesinin yakınında, mantarlardan oluşmuş evleri içeren çok sevimli bir şehir bulunmaktadır. İşte burada yüz kadar küçük tamamen mavi renkli, yabancı bir dil konuşan ve değişik bir beyaz şapka takan Schtroumpfs'lar yaşamaktadır. Birkaç yüz yaşında olan ve tek beyaz sakallı cesur kralları ise bütün fiillerin yerine "Schtroumpf" kelimesini yerleştirmektedir. Schtroumpf, dişi Schtroumpfette'le birleşmekte ve bebe Schtroumpflar meydana gelmektedir. Bunların herbirinin özelliklerine göre bir ismi vardır: Gözlüklü Schtroumpf güzel görünüşlü Schtroumpf, tamirat yapabilen Schtroumpf, çok konuşan Schtroumpf, obur Schtroumpf ve diğerleri. Etraflarındaki tek düşmanları ise büyücü Gargamel ve onun yanında sürekli olarak yer alan ilaçlarının etkisi geçmeden Schtroumpfları ele geçermik isteyen zalim kedi Azrael'dir.

1958 yılında, "6 delikli Flüt" isimli Johan ve Pirlouit'nin maceraları esnasında bu garip ufak yaratıklar ortaya çıkmıştır. Gelecek yıl-

dan itibaren ise, "Spriou" tarafından yayınlanan ilk mini hikayenin kahramanları olmuşlardır. Gazetede kendilerine ait dizide yer almadan evvel Johan ve Pirlouit'nin beraber yaşadıkları maceraları içeren 5 hikâye daha ortaya çıkmıştır. Peyo, senaryolarının büyük bir kısmını çizgi filmler için yardımcı yazar olarak görev alan Yvan Delporte'la birlikte yazmıştır. Kahramanlarının getirdiği başarı sonucunda, Dupuis Yayınları maceralarını yayınlamıştır. Peyo, geleceğin birçok ünlü sanatçısının ilk adımını burada attığı bir de stüdyo açmıştır. Bu sanatçılar arasında Derib, Walthéry, Gos, Wasterlain, Blesteau, De Gieter, Ben sayılabilir.

1959 yılında, çizgi film sinemasında Schtroumpflar TVA tarafından (Çizgi film TV.si) gerçekleştirilen 7'si siyah beyaz, 2'si renkli olmak üzere 13 dakikalık 9 film şeklinde yayınlanmıştır. 1975 yılında Dupuis ve Belvision 6 Delikli Flüt yerine gördüğü ilgiden dolayı 6 delikli Schtroumph ismini alan bir uzun metraj çalışması yapmışlardır. 1981 yılında Brüksel'de Sepp ve Los Angeles'ta Hanna Barbara NBC için çizgi filmin ilk bölümlerini yapmışlardır. Çabuk ve uluslararası bir başarının ardından, küçük mavi adamlar oyuncakçı dükkanlarının vitrinlerini kaplamışlardır. Belkçika'nın en varlıklı kişilerinden biri olan Peyo, 1989'da tamamen Schtroumphs'lara ait bir dergi hazırlamıştır.

* Ülkemizde ilk kez televizyon aracılığıyla belli bir kitleye seslenen şirinler, bu çizgi filmlerinin kazandığı başarı sonucu; Milliyet Çocuk dergisinde yayına başlamış ve birkaç macerası okurlar tarafından zevkle izlenmiştir

SİGNOR SPAGHETTI

1957 – Belçika

Yazan: René Goscinny
Çizen: Dino Attanasio
Yayınevi: Lombard Yayınları

İyi kalpli, sanatçı ruhlu, papyon takan, her zaman şık, minik bir bıyığa sahip Spaghetti, hoş bir İtalyan aksanıyla konuşmakta ve sürekli olarak ellerini hareket ettirmektedir. Kısacası, tipik bir İtalyandır. En büyük talihsizliği ise, hayatını bir felakete çevirecek bir darbe atmaya her an hazır, sürekli yanında yer alan Prosciutto isimli kuzenidir.

René Goscinny'nin senaryolarıyla birlikte, yuvarlak ve dinamik ve çizgiye sahip Dino Attanasio orijinal bir dünya yaratmıştır. Spaghetti ve Prosciutto'nun garip maceraları 1957 yılından itibaren hikâyeler şeklinde "Tintin"de yer almıştır.

1959'da, hikâyeler daha da uzamıştır. Daha sonra senaryolarda Lucien Meys, Goscinny'nin yerini almış ve dizi 1966 yılında "Tintin"den ayrılmıştır. 70'li yılların başında "Formule I" de yeniden ortaya çıkmıştır. Dargaud Yayınları. 1982'de, Greg'in senaryolarıyla bir hamle yapmış, am eski ritmi yakalayamamıştır. Spaghetti ve Prosciutto ikilisi, 1985 yılında, yenilikleri takip eden Mandolina isimli bir kızın yönetimindeki Archers Yayınlarında yeniden ortaya çıkmıştır. Bütün iyi niyetine rağmen, Dino Attanasio Goscinny'nin senaryolarıyla "Tintin"de yayınlanan bölümlerdeki sıcaklığı yakalamayı başaramamıştır. Albümleri ise, Lombard, Fleurus, Dargaud ve Archers Yayınları tarafından basılmıştır.

* Senyor Spagetti; Türk Okurlarla; ilk kez Yaman Çocuk aracılığıyla tanışmış ardından Tercüman Çocuk'a geçerek yayınına uzun süre devam etmiştir.

SPIDERMAN (ÖRÜMCEK ADAM)

1962 – A.B.D.

Yazan: Stan Lee

Çizen: Steve Dikto

Yayınevi: Marvel Comic Group

Birgün, bir labaratuar deneyi sırasında, genç, zayıf, çalışkan bir öğrenci, çevresine yayılan ışınların etkisinde kalarak, bir örümcek gibi hareket etme kabiliyetine sahip süper bir yaratık haline dönüşür. İşte böylece, teyzesi May'le birlikte yaşayan, hayatını zorlukla kazanan Peter Parker, güçlü Örümcek Adam haline dönüşür. Kırmızı ve mavi kumaştan oluşan kıyafetiyle örümcek ağını hatırlatmaktadır. Bu kıyafete adaletin yardımına koştuğunda bürünmektedir. Fakat, diğer süper kahramanların tersine, örümcek adam halk tarafından ne sevilmiş, ne de takdir edilmiştir. Hatta, polis tarafından aranan düşmanlarının işlediği suçlardan sorumlu tutulmuş ve maskesini düşürmeye çalışan basın patronu Jonah Jameson tarafından da sürekli rahatsız edilmiştir. Sadece duygusal bakımdan herşey olumlu gelişmiş ve Spiderman sevdiği kimseyle evlenmiştir.

Bu süper kahraman ilk olarak 1962 Ağustosunda komik kitap "Amazing Fantasy" (Şaşırtıcı Hayalgücü)nin 15. sayısında ortaya çıkmıştır. Ama, gelecek yıldan itibaren Spiderman kendi gazetesinde yer alarak büyük bir başarı elde etmiştir. Öyle ki genç öğrenciler onu kendilerine örnek almışlardır. Senaristi birçok eseri olan Stan Lee, grafik yaratıcısı ise Steve Ditko'dur. Birçok yazar bu ekipte yer almıştır. Bunlar arasında çizimde John Ramita, Gil Kane, Sal Buscema, John Byrne, Jim Starlin, Ross Andru, senaryoda ise Roy Thomas, Gerry Conway, Bill Manthlo, Chris

Claremont, Archie Goodwin sayılabilir. Çizgi film dünyasıyla birlikte sinemada bu karaktere el atmıştır.

* Kişiliği nedeniyle okurlar tarafından çok beğenilen Örümcek Adam ülkemizde ilk kez; yine undergound olarak; 1001 Roman arasında dolgu malzemesi şeklinde kullanılmıştır. Ardından çeşitli gazetelerin çizgiroman sayfalarında günlük strip olarak hayata geçen örümcek, en son B Yayınları tarafından dizi olarak yayınlanmaya başlamış, ama aydınger üzerine kopye tekniği kullanılarak baskıya hazırlandığı için çok kaliteli olamamıştır.

SPİROU VE FANTASİO

1938 – Fransa

Yazan ve Çizen: Rob–Vel

Yayınevi: Dupuis

Moustic Hotel yöneticisi Mösyö Papillon bir uşak aramaktadır. Bir ressam, genç bir erkek çocuğunun siluetinin taslağını hazırlarken aksi bir tesadüf eseri, eskizin üstüne su dökülür. Ve mucize canlanır. İşte böylece, altın sarısı düğmeli kırmızı kostümlü Spirou ortay çıkar. 21 Nisan 1938'de haftalık "Spirou"nun bu fetiş karakterini yaratan Rob–Vel diye çağrılan Fransız desinatör Robert Velter'dir. Rob–Vel, Spirou'ya kendisini hiç terketmeyecek olan bir de arkadaş vermiştir: Sincap Spip. İlk maceraları, dar düşünceli, eğleneli ve sert bir tempodadır. 1940'da, Almanya'da 1 sene hapis yatan Rob–Vel'in yerini, geri dönüşüne kadar geçen zaman zarfında Jijé almıştır. 1943 yılında, Rob–Vel küçük uşağını haftalık "Spirou"yu yayınlayan Dupuis Yayınlarına satmıştır. Böylece, Jijé, Spirou karakterini yeniden ele almış, bunun yanında kendiyle çok övünen ve her şeye itiraz

eden arkadaşı Fantasio'yu yaratmıştır.

1946 yılında "Prefabrike Ev" isimli bölüm sırasında Jijé, 20 yıldan fazla emek verecek ve karakterlere tüm özelliklerini kazandıracak olan André Franquin'e kalemini teslim etmiştir. 1950 yılında, kahramanlarımızın maceralarına konu olan, hiç bitmeyen söylevleriyle tanınan bir belediye başkanına sahip, sürekli buluşlar yapan garip ve aşırı zeki bir bilgin olan Champignac kontunun yaşadığı Champignac şehrini ve halkını yaratmıştır. Bu küçük dünyaya "Champignac'ta bir büyücü var" başlığı altındaki bölümde rastlamak mümkündür. 1951 yılındaki "Spirou ve Mirasçılar" adlı bölümde, Palombie'ye Yolculuk, ve hayali Marsupilami'nin keşfi konu alınmıştır. Daha sonra, kuzen Zantafio, sevimli Seccotine ve 1960'da da geleceğin dünyası Zorglub, Greg'in işbirliğiyle yaratılmıştır. Ayrıca Franquin senaryo için Rosy ve Greg'den, çizim için ise Will, Roba ve Jidéhem'den arasıra yardım almıştır.

1969'da Franquin yerini, karaktere ayrı bir hava katacak olan Jean-Claude Fournier'e bırakmıştır. 80'li yılların başında dizi 2 ayrı ekipe bölünmüştür. Bir tarafta az inandırıcı bir 3 bölüm hazırlayan Raoul Cauvin ve Nic Broca, diğer taraftan ise dönemin sihirini yakalayan Philippe Tome ve Janry. Günümüzde de Spirou ve Fantasio'nun maceraları devam etmekte olup, geçmişte yaratılan karakterlerden vazgeçilmeyerek yeni kişilikler yaratılmıştır. Sadece Franquin'in yarattığı bağımsız olarak maceralar yaşayan Marsupilami istisna bir durum teşkil etmektedir. Yves Chaland'da etkilendiği Jijé'nin mantığıyla hareket ederek dizide bir bölüm yaratmıştır.

Spirlou ve Fantasio'nun maceraları gazeteci sıfatıyla yaptıkları röportajlara ve arkadaşları olan Champignac konunun buluşlarına dayanmaktadır. Nükte ve heyecan her zaman çok iyi bir şekilde konunun içinde yer almıştır. Tome ve Janry'nin yarattığı küçük Spirou'nun hikayeleri 1988 yılından itibaren komik hikayeler şeklinde ortaya çıkmıştır. Spirou ve Fantasio maceralarının albümlerini Dupuis yayınlamış, Michel Deligne ise Robert Velter tarafından gerçekleştirilen bölümleri 2 cilt halinde yayınlanmıştır.

*Ülkemizde kendine ait dizisinden, gazete stripleine kadar, pekçok yerde yayınlanmıştır.

SUPERMAN

1938 - A.B.D.

Yazan: Jerry Siegel

Çizen: Joe Shuster

Yayınevi: DC Comics

Superman, yayın dünyasında maceralarıyla olduğu kadar bütün yönleriyle tam bir süper kahramandır. Bu karakter, Gladyatör adlı Philippe Wylie'nin bir bilim kurgu hikayesinden esinlenerek yaratılmıştır. Yaratıcısı senarist Jerry Siegel ve desinatör Joe Shuster olup, çizgi film dünyasına ise 1938 Haziranında "Komik Olaylar" dergisinin ilk sayısında yer alarak atılmıştır. Gelecek yıl Mayısından itibaren Superman dergisinin ilk sayısı ortaya çıkmıştır. Sonraki 40 yıl içinde de 18 milyon kadr kopyasına rastlanmıştır. İnanılmaz bir olay. İşte Superman sayesinde süper kahramanların dünyası Amerikan halkının ilgisini çekmeye başlamıştır.

Dünyalılara nazaran daha üstün bir zeka seviyesine sahip canlıların yaşadığı Kryp-

ton gezegeni pek yakında meydana gelecek bir patlamanın tehdidi altındadır. Bilim adamı bir çift bebeklerini kurtarmak için, onu bir füze beşiğe yerleştirerek dünyay yollarlar. Bu füze beşik de dünyada A.B.D'ye iner. Genç uzaylı Jonathan ve Martha Kent tarafından bulunur ve yetiştirilir. Kendisini yetiştiren ailesinin Clark ismini verdiği bu çocuk büyük ve dinamik Perry White'ın yönettiği günlük Daily Planet gazetesinde gazeteci olarak çalışmaya başlar. Utangaç Clark Kent, çekici arkadaşı Jim Olsen'inde göz diktiği, iltifatlarıyla etkilediği Lois Lane'a aşık olur. Bu zaman zarfında Clark düzenli olarak Superman olmakta, mavi yapışık elbisesi ve kırmızı pelerniyle bu adalet savaşçısı şehrin huzurunu kaçıranlara karşı yiğitçe bir savaş sürdürmektedir.

1959 yılında yaratıcıları Lois Lane'i basit bir gazeteci olmak yerine Super-Girl haline getirirken Super kahramanların fanatik hayranlarının hafızalarından silinmeyecek süper bir düğünle evlenen Superman ve Supergirl'ü görmek için 1987 yılını beklemek gerekecektir.

Sürekli olarak yeniden ortaya çıkan bu uzun upuzun dizinin gerçekleştirilmesinde birçok desinatör ve senarist ardarda yer almıştır: Murphy Anderson, Curt Swann, Wayne Boring, Al Plastino, Joe Kubert bunlardan bazılarıdır. Bununla beraber, Superman radyo piyeslerinin ve de Clark Kent rolünde George Reeves'in yer aldığı televizyon filmlerinin de kahramanı olmuştur. 70'li yılların sonunda, süper aktör Christopher Reeves'in yer adığı pahalı bir bütçeyle gerçekleştirilen bir dizi filmin de en beğenilen kişisi olmuştur.

* Süperman ülkemizde yediden yetmişe herkesin tanıdığı tek süper kahramandır.

SİLVER SURFER
(GÜMÜŞ KAYAKÇI)

1966 - A.B.D.

Yazan: Stan Lee

Çizen: Jack Kirby

Yayınevi: Marvel Comic Group

Bir canavar, yaşamak için enerjisini yerden alan, gümüş renkli bir levhaya otururak hareket eden beyazlar giymiş Silver Surfer'a (Gümüş Sörfçü) dönüşür. Bir gün Surfer dünyayı keşfeder ve bu gezegenin hayatta kalmasını sağlamak görevini üstlenir. Öyle ki kurtarmak istediği bu dünyada hapis olur. Kahraman kendini feda eder, dünyada kalır ve bundan böyle dünyayı tehdit eden düşmanlarla savaşmaya başlar. Yaratıcıları, Stan Lee ve Jack Kirby, Silver Surfer'ı dünyalıları kurtarmak için hayatını bağışlayan Chrisl'le bağdaştırıyorlar.

Bu duyarlı kahraman ilk olarak 1966 yılında "The Fantastic Four" isimli çizgi kitabın 48. sayısında ortaya çıkmıştır. 1968 yılında da tamamen kendisine ait bir çizgi romanın ilk sayısında yer almıştır. Bu sayıların birçok bölümü John Buscema tarafından çizilmiş, Frank Brunner tarafından da renklendirilmiştir. 18 bölümden sonra 1970 yılında ortadan kalkmıştır. Bundan böyle Silver Surfer, sadece Marvel Grubunun diğer eserlerinde konuk sanatçı olarak ortaya çıkmıştır. Fransız Moebius'un çizdiği yeni maceraları kendi ismiyle anılan bir dergide 1988 yılında yeniden ortaya çıkmıştır. Fransa'da Surfer d'Argent'nın maceraları önce Lug Yayınlarının "Fantask" dergisinde, daha sonra da bütün diğer kahramanları gölgede bıraktığı "Strange"de yayınlanmıştır. Desinatör Yves Milton birkaç bölümü çizmiştir.

TARZAN

1929 - A.B.D.

Yazan: Edgar Rice Burroughs

Çizen: Harold Foster

Yayınevi: Edgar Rice Burroughs İnc./Metropolitan Newspaper Service

Ormanda geçmiş olmasına rağmen, Tarzan olağanüstü bir başarı elde etmiştir. 1912 yılından itibaren Edgar Rice Burroughs'un anlattığı hikaye herkes tarafından tanınmıştır: Ailesiyle birlikte yolculuk ettiği sırada geminin batmasıyla çok küçük yaştan itibaren maymunlar tarafından büyütülmüş ve yetiştirilmiştir. Ayrıca ormanın kralı da olmuştur. Sinema bu karaktere çizgi filmden önce el atmıştır. Elmo Lincoln, Gene Pollar, Frank Merrill, Buster Crabbe, Herman Brix, Glenn Morris, Lex Baker, Gordon Scott, Ron Ely ve tabii ki Johnny Weissmüller ve Fransız Christopher Lambert Tarzan'ı sırasıyla canlandırmışlardır. Ayrıca pek çok çizgi roman yaratıcısı da olmuştur. Dizinin ilk romanı olan Tarzan of the Apes (Maymunların Tarzanı) Harold Foster tarafından uyarlanmış ve 1929 Ocak ve Martında Metropolitan Newspaper Service tarafından yayınlanmıştır. Başarısının hemen ardından Rex Maxon'un imzasını taşıyan 2. bölümü Haziran ayında ortaya çıkmıştır. L'United Feature Syndicate, le Metropolitan Newspaper Service'i almış ve 1931 yılından itibaren bir hafta sonu sayfası yayınlanmıştır. Bu sayfa 1937 yılına kadar Harold Foster, 1945'e kadar Burne Hogarth, 1945 ve 1947 arası Rubimor, 1950'ye kadar yeniden Burne Hogarth ve 1950'den 1954'e kadar Bob Lubbers tarafından çizilmiştir. Hogarth,

2 yıl bu hafta sonu sayfasını bırakmış, bu sırada Dan Barry'le işbirliği içinde bulunduğu günlük striplerde 1949 yılına kadar çalışmıştır. Strip içinde sırasıyla 1949'da John Lehti, 1949 ve 1950'de Paul Reinman, 1950'nin son aylarında Cardy ve 1953'e kadar Bob Lubbers görev almıştır. Sonunda 1967 yılına kadar, 1953'den itibaren strip, 1954'den itibaren de pazar sayfası içinde bütünü ele alıp gerçekleştiren John Celardo olmuştur. 1967 yılından itibaren Russ Manning, 1973 yılına kadar sürdüreceği stripe ve ölüm yılı olan 1981'e kadar pazar sayfasına değişik bir hava kazandırmıştır. Yerini Joe Kubert almıştır. Tarzan, 1938 yılından itibaren Dell tarafından yayınlanan çizgi romanların, daha sonra ise Paul Norris, Doug Wilday, Mike Royer, Joe Kubert ve Russ Manning gibi isimlerin birarada geldiği "Tales of Tarzan" (Tarzan'ın hikayeleri) isimli derginin kahramanı olmuştur. Russ Manning aynı zamanda daha sonra pekçok desinatör tarafından çizilen Tarzan'ın oğlu Korak'ın da yaratıcısıdır. Tarzan'ın maceralarının en büyüleyici desinatörü Burne Hogarth olarak kalmıştır. Öyle ki kendisine çizgi romanın Michel-Ange'ı denmiştir. 1972 ve 1976 yılında direkt olarak Burroughs Yayınlarının Watson-Guptill Yayınevi için albüm olarak yayınladığı Tarzan of the Apes (Maymunların Tarzanı) ve Jungle Tales of Tarzan (Tarzan'ın orman hikayeleri) isimli roman uyarlamasını gerçekleştirmiştir.

İsveç, Almanya, Danimarka gibi ülkelerden gelen yoğun taleple, bu ülkelerde A.B.D'ye göre daha önem kazanan Tarzan'ın az veya çok başarılı birçok uyarlamasına Avrupalı yazarlar imzasını atmıştır. Bunlar arasında Jose Ortiz veya Jaime Brocal-Remohi gibi birçok İspanyolu ve Fernando Fusco, Guido Zamperoni gibi İtalyanları sayabiliriz.

TEX WILLER

1948 - İtalya

Yazan : Giovanni Luigi Bonelli

Çizen : Aurelio Galleppini

Yayınevi: Audace

Gangsterlerin korkulu rüyası, kızılderililerin dostu olan Tex Willer, aynı zamanda bir kovboy, gizli ajan, dedektif ve duygusal bir kişidir. Teksas'ta bir çiftlik sahibinin oğlu olan Tex, ailesinin haydutların tarafından katledilmesine tanık olur. Yalnız kalan Tex, kanun dışı kişilerin en zalim rakibi olma kararı alır. Texas'taki haydutların arasına girerek yaşlı arkadaşı Kit Carson'la birlikte hükümet hesabına birçok görevde yer alır. Arizona'da Navajos birliğinde casusluk yapan Tex Willer, kendisine gece kartalı ismini veren Kızılderililerle arkadaş olur. Daha sonra evlenir, ama karısı sarışın Lilith'de gangsterler tarafından öldürülür. Geride ona pek yakında destek olmaya başlayacak olan oğlu Kit kalır. Tex Willer, Kit Willer, Kit Carson ve Kızılderili Tiger Jack'tan oluşan bu zorlu ekip, Mefisto, Yama, El Muerto gibi olağanüstü imkânlara sahip korkunç düşmanlarla sık sık karşı karşıya gelmektedir.

Tex Willer, İtalya'nın çizgi film westernlerinin en ünlü kahramanıdır. Maceraları, Tea Bonelli'nin yarattığı Audace koleksiyonunun albümlerinde 1948 Eylülünden itibaren yer almıştır. Kısaca Galep diye anılan Aurello Galleppini'nin resme döktüğü senaryoların yazılmasında Giovanni Bonelli bazen Claudio Nizzi'den de yardım almıştır. Galep'in çizmesine ve hâlâ çizmeye devam etmesine rağmen, birçok kabiliyetli desinatör 20 bin çizgi roman karesini aşan bu diziye ilgi göstermiş-

lerdir. Bunlar arasında Enio Nicolo, Giovanni Ticci, Guglielmo Letteri, Claudio Villa, Vincenzo Monti, Fabio Civitelli, Fernando Fusco, Alberto Giolitti, Guido Buzzelli, Jesus Blasco, Virgilio Muzzi sayılabilir. Giovanni Bonelli'nin yarattığı bir topluluk olan Daim Press tarafından uzun zaman yayınlanmış olan bu western, günümüzde oğlunun olan Sergio Bonelli Editore tarafından yayınlanmaktadır.

* Türkiye'de uzun yıllardan beri pekçok yayınevinden ilgi görerek yayınlanan Teks, özellikle yetişkinler tarafından çok beğenilmektedir. Bu İtalyan yaratımı kahramanı kendi özel serisinde; en son; Alfa Yayıncılık okurlara sunmuş, ne varki dizi, seslendiği kitlenin aksine, Milliyet Çocuk'ta fasikül olarak yayınlanarak hayatını devam ettirmeye çalışmak zorunda kalmıştır.

THORGAL (TORGAL)

1977 - Belçika

Yazan : Jean Van Hamme

Çizen: Gregor Rosinski

Yayınevi: Lombard Yayınları

Thorgal, karısı sarışın Aaricia ve oğlu Jolan'la birlikte vahşi bir adada mutlu bir şekilde yaşamını sürdürmektedir. Bir gün doğuşunun sırrını keşfeder: Ailesi, büyük bir tufanın tehdidi altında bulunan bir gezegende yaşayan hayali bilgilere sahip halkın bir parçasıydı. Bir görev için dünyaya gelen ekipten geriye kalan tek canlı, Thorgal isimi verilen (Vileng)'lerin büyüttüğü bir bebekdir. Kahramanımız Qâ ülkesinin derinliklerinde ailesininkine benzer bir halkın varlığını duyar duymaz, yaşadığı adayı terkeder. Ailesini yanına ala-

rak, buraya hareket eder. Arkadaşları, Ayak-ağaç Arghun ve atılgan Tjall ile elinde kılıç, burayı yok etmeye çalışanlara karşı büyük bir yiğitlik göstererek mücadele etmeye başlar. Ayrıca, reddetme cesaretini gösterdiği güzel ve zalim Kriss de Valnor'dan da kaçmak durumundadır.

Thorgal'ın hikayesiyle, Jean Van Hamme, birkaç yıl içinde türünün en başarılı desinatörlerinden biri olarak kendini kabul ettirecek Polonyalı bir desinatörün resme döktüğü kahramanlığı konu alan uzun bir dizi yazar. Birkaç hareketsiz çizgi roman karesinden sonra Gregor Rosinski, çizgisine hareket katmış ve resimlerinde büyük bir patlama olmuştur. Dekorlar özenle seçilmiş olup, kişiler orijinal, nefsine düşkün, belirli bir karakteri temsil etmektedir. 1977 yılından itibaren haftalık "Tintin"in sayfalarında dizi hakettiği başarıyı elde edecektir. İlk albüm ise 1980 yılında Lombard Yayınları tarafından yayınlanmıştır.

* Torgal Türk Okuruyla, Tercüman Dergisi aracılığıyla tanışmış ve dergi yaşamına son verene dek en popüler kahrmanlarından biri olarak içerikde yer almıştır. Okurların büyük kısmının isteğine rağmen daha sonra Torgal'a el atan yayınevi olmamıstır.

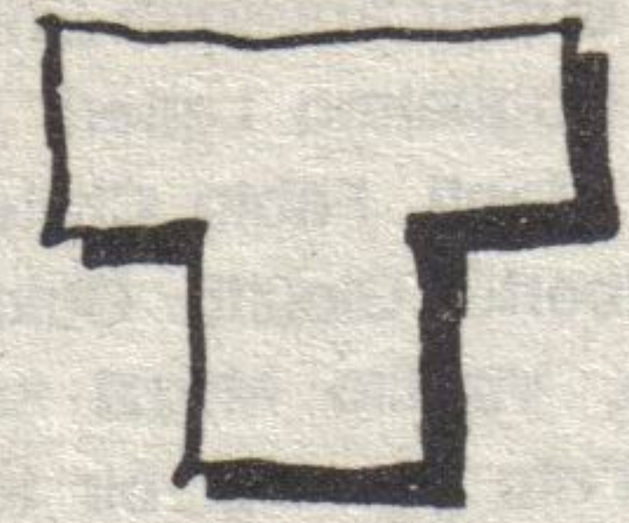

TİNTİN - (TENTEN)

1929 - Belçika

Yazan ve çizen: Hergé

Yayınevi: Petit Vingtième Yayınları

Fransız-Belçika yapımı çizgi film tarihinin bu devi, Milou adlı beyaz bir foks-teriyeyle birlikte dolaşan, gerçekte pek de büyük olmayan genç sarışın bir çocuktur. Tintin "Petik Vingtième" için gazete habercisi olmaya çalışmaktadır. Bu yüzden, bütün dünyada yolculuk etmektedir. İlk olarak 10 Ocak 1929'da, Belçika'nın günlük "Le Vingtième Siècle" dergisinin haftalık eki "Le Petit Vingtième"de ortaya çıkmıştır. Tintin'in bütün maceraları 1942'ye kadar yani "L'Or Noir"ın (Siyah Altın) ilk çizgi roman kareleri ortaya çıkıncaya kadar devam etmiştir. Günlük "Le Soir"ın eki, "Le Soir Jeunesse", 1942 ve 1944 yılı arasında, "Le Crabe aux pinces d'or" (Altın Kıskaçlı Çağanoz) ve "7 Boules de cristal" (7 kristal top)un başlangıcına kadar çeşitli bölümleri yayınlanmıştır. Tintin, 1946'da yeniden kendi ismini taşıyan haftalık dergiyle ortaya çıkmıştır. Lombard Yayınları genç gazetecinin ve arkadaşlarının diğer maceralarını makale şeklinde yayınlamıştır.

Asık suratlı, atılgan Kaptan Haddock'u, becerikli, zor duyan ve dikkatsiz Prof. Tournesol'ü, fazla keskin görüşlü olmayan ikiz polisler Dupont ve Dupont'u, ateşli şarkıcı kadın La Castafiore'yi veya Kaptan Haddock'a ait bir mülk olan Moulinsart şatosunda çalışan saygıdeğer, sadık uşak cesur Ernest'i tanımayan var mı? Hiçbir şeyden pişmanlık duymayan, dünyayı gezen Tintin, bütün ülkelerde dostluklar kurmakta, ama aynı zamanda da acımasız düşmanlarla da sık sık karşı

karşıya gelmekte ama zekasıyla bunları alt etmektedir.

Tintin'in ilk maceralarında, Hergé'nin stili, Alain Saint-Ogan'ınkine çok yakındır. Daha sonra 80'li yıllarda parlak çizgi denen zengin ve süslü bir çizgiyi yeni yetişen desinatörlere aşılayan da ilk o olmuştur. Kesin çizgiler, gölge yoksunluğu, dekorun her köşesinde büyük bir özen gibi karakteristik özelliklere sahip bu çizgi pek çok Avrupalı yaratıcı tarafından kullanılmıştır, Siyah beyaz olarak gerçekleştirilen ilk hikayeler daha sonra tamamen yenilenmiş ve hikayeden ortaya çıkan birçok eserin yayınlanması için Hergé stüdyolarında renkli hale getirilmiştir. Çizgi film dünyasının pekçok büyük ismi bunun üzerinde çalışmıştır. Bunlar arasında Edgar Pierre Jacobs, Bob de Moor, Roger Leloup, Jacques Martin sayılabilir.

Tintin'in maceralarını içeren albümler 1930 yılından itibaren siyah ve beyaz olarak Petit Vingtième Yayınlarında ortaya çıkmıştır. 1934 yılından itibaren Casterman Yayınları, metin dışı bölümlerin sadece renkli olduğu siyah beyaz ciltler yayınlamıştır. 1944'ten itibaren ise tamamen renkli olmuştur. Siyah beyaz olan ilk albümler 1973 yılından itibaren Archives Hergé kolleksiyonunda tıpkı basım olarak Casterman tarafından yeniden yayınlanmıştır. Fransız basınında ise Tintin'in maceraları 1930 ve 1949 arasında haftalık "Coeurs-Vaillants"da yayınlanmıştır. Tintin aynı zamanda filmlerin, Télé-Hachette tarafından televizyon için yapılan, aktörler ve doğal dekorların yer aldığı uzun metrajlı çizgi filmlerin (1962 yılından Tintin ve Altın Yapağı ve 1965'de Tintin ve Mavi Portakallar) ve hareket filmlerinin de (1959 yılında Güneş Tapınağı ve 1973'de Greg'in yazdığı Kapekbalıklı Göl kahramanı) olmuştur.

Hergé'nin eseri ve Tintin'in kişiliği üzerinde birçok çalışma gerçekleştirilmiştir. Bunlar Moulinsart'ın Kütüphanesi başlığı altında bir koleksiyonda bir araya gelmiş ve 1987'den itibaren Casterman tarafından yayınlanmıştır. Böylece Tintin, çizgi film dünyasında sürekli bir yer edinmiştir. 1976 yılı ise Tintin ve Dalavereciler isimli son macerasının yayınlandığı yıldır.

* Tenten ülkemiz okurlarının büyük kısmının yüreklerini fethetmiş ve uzun yıllardan beri Alfa Yayınları başta olmak üzere çeşitli yayınevlerince yayınlanmıştır.

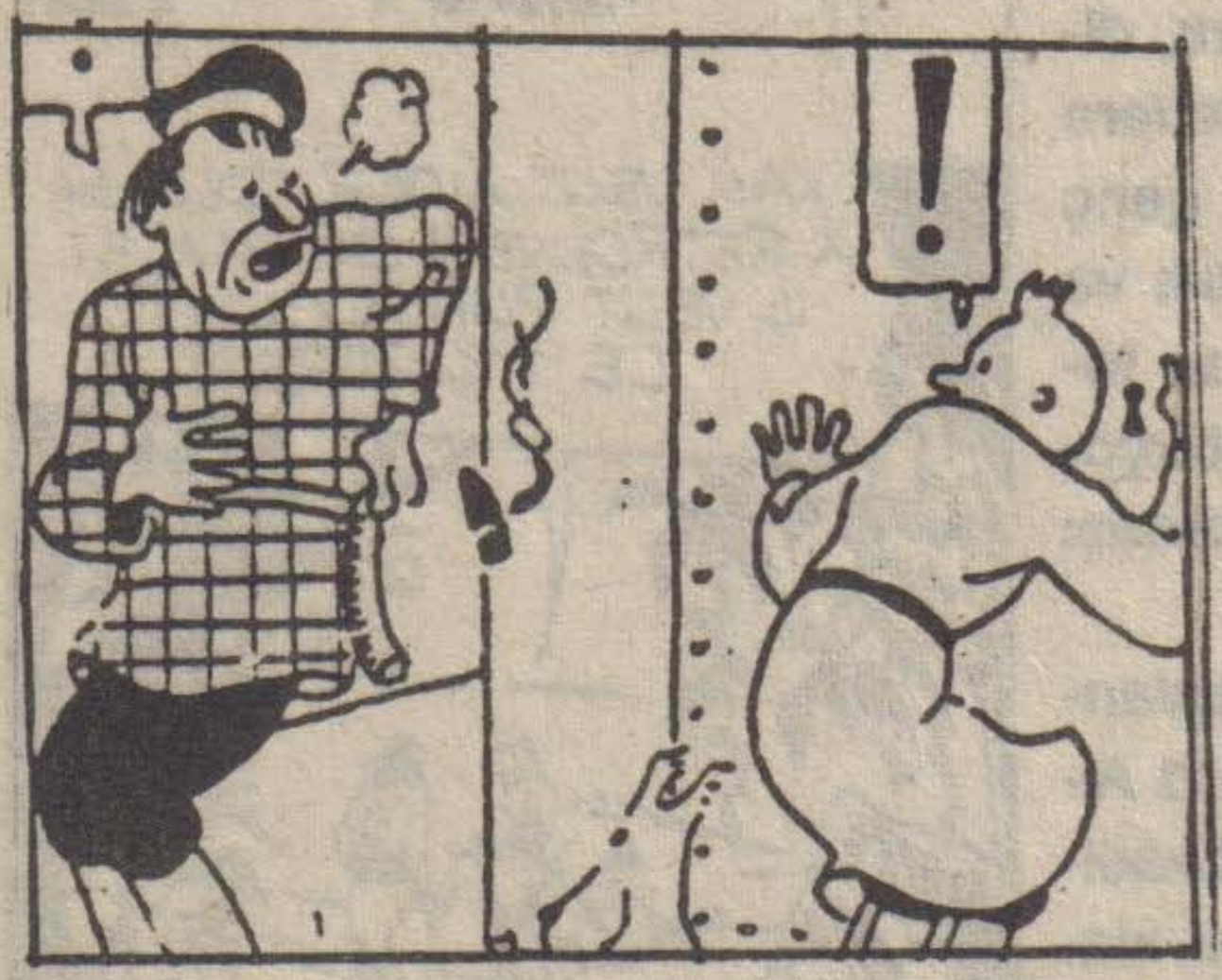

TURBO & ALPiNO
ARCHIVE SCANNING

TOUNGA (TUNGA)

1961 - Belçika

Yazan ve Çizen : Edouard Aidans

Yayınevi : Lombard Yayınları

Avrupa'nın merkezinde, yüzbin yıldan fazla zaman önce insanlar daha göçebe kabileler, boylar, klanlar halinde yaşıyorlardı. Bu gruplardan biri de Noa-Ghir'in şefi olduğu Ghmours'lardır. Noa-Ghir'in ortanca oğlu Tounga isimli, aşırılığa kaçan boş inançlara, diğer kabilelerin saldırılarına, doğal afetlere karşı, halkını korumaktan çekinmeyen genç bir savaşçıdır. Tounga'nın yanında, akıllı ve güçlü, kaplanı Aramh'la birlikte savaşan topal arkadaşı Noooun ve seyahatlerinin birçoğunda kendisine eşlik eden kadın arkadaşı sarışın Ohama da yer almaktadır.

Tarih öncesi bu hikayeler, olayı canlandırmayı ve değiştirmeyi iyi bilen Edouard Aidans tarafından biraz da olsa ahlakı yükselten bir tonda yazılmıştır. İlk bölümlerde klasik olan çizgisi, özellikle "Pif"de Tounga'nın başlıca rakibi olan Rahan'ın ortaya çıkmasıyla birlikte ansızın hareketlenmiştir. Bu durum daha önce, daha geniş bir ölçüde ele alınan Charet'nin yarattığı kahramanla, 1961'den itibaren haftalık Tintin'de yer almaya başlayan Tounga'yla bağdaşmamaktadır.

1974'de Aidans, Novedi'de Tony Stark'ı yayınlamak için geçici olarak "Tintin"i bırakmıştır. "Super As"a kısa bir geçişten sonra, 1983'de Tounga'yı içeren yeni bir macera dizisi hazırlamak için "Tintin"e geri dönmüştür.

1961'den itibaren Lombard Yayınları Tounga'nın albümlerini yayınlamıştır.

* Ülkemizde Tercüman Çocuk tarafından okurlara sunulmuş olan Tunga, bir dönem okurlarının sevgilisi olmayı başarmıştır.

UGAKİ

1972 - Fransa
Yazan ve Çizen : Robert Gigi
Yayınevi : Oberon

17. yüzyılda Japonya'da yalnız bir samuray, senyörünün intikamını almakta kendisine yardımcı olacak bir efendi aramaktadır. İşte bu araştırma konusu üzerinde Robert Gigi adetleri, dekorları, kostümleri ve eski Japon geleneklerini keşfeder. Hikayeyi fazla ihmal etmeden tarihi bir eser yapmış ve alışılmamış, büyüleyici bir Japonu hafif ve yumuşak bir çizgiyle çizerek bu gerçekliği daha da belirginleştirmiştir. Bo masraflı çizgi roman kareleriyle anlatılmış Ugaki, Robert Gigi'nin en başarılı eseridir.

Bu dizinin yaratılmasından 2 yıl evvel 1970 yılında Gigi, "France-Jeux" dergisinde Pierre Ferrier'nin senaryosu olan Hito adlı bir başka samurayın maceraları 1972 yılında başlamıştır. Yalnızca 20 sayfa kadar haftalık Hollanda Dergisi "Eppo"da yayınlanmıştır. Fransa'da "Les Pieds Nickelés Magazine", de yeniden ele alınmış, daha sonra "Tintin" de yer almıştır. Ama önce "Pilote", daha sonra "Charlie Mensuel"de devamını görmek için 1979 yılını beklemek gerekecektir. Gigi'nin çok yavaş çalışmasından dolayı Ugaki'nin maceraları çok azdır. Albümleri ise 1980 yılından itibaren Dargaud Yayınları tarafından yayınlanmıştır.

* Ugaki'nin birkaç macerası Tercüman Çocuk tarafından yayınlanmıştır.

Valentina

1965. Italie.
Texte et dessin : Guido Crepax*.
Éditeur : Milano Libri.

Vampirella

1969. États-Unis.
Texte : Archie Goodwin*.
Dessin : Tom Sutton.
Éditeur : Warren Publications.

Zagor

1961. Italie.
Texte: Sergio Nolitta.
Dessin: Gallieno Ferri.
Éditeur: Daim Press.

TURBO & ALPiNO
ARCHIVE SCANNING

ÇİZGİROMAN ANSİKLOBEDİMİZ BU SAYI İLE SONA ERMİŞTİR

KUPONLARINIZI BEKLİYORDU

AlpinoScan
2008

1001 ROMAN

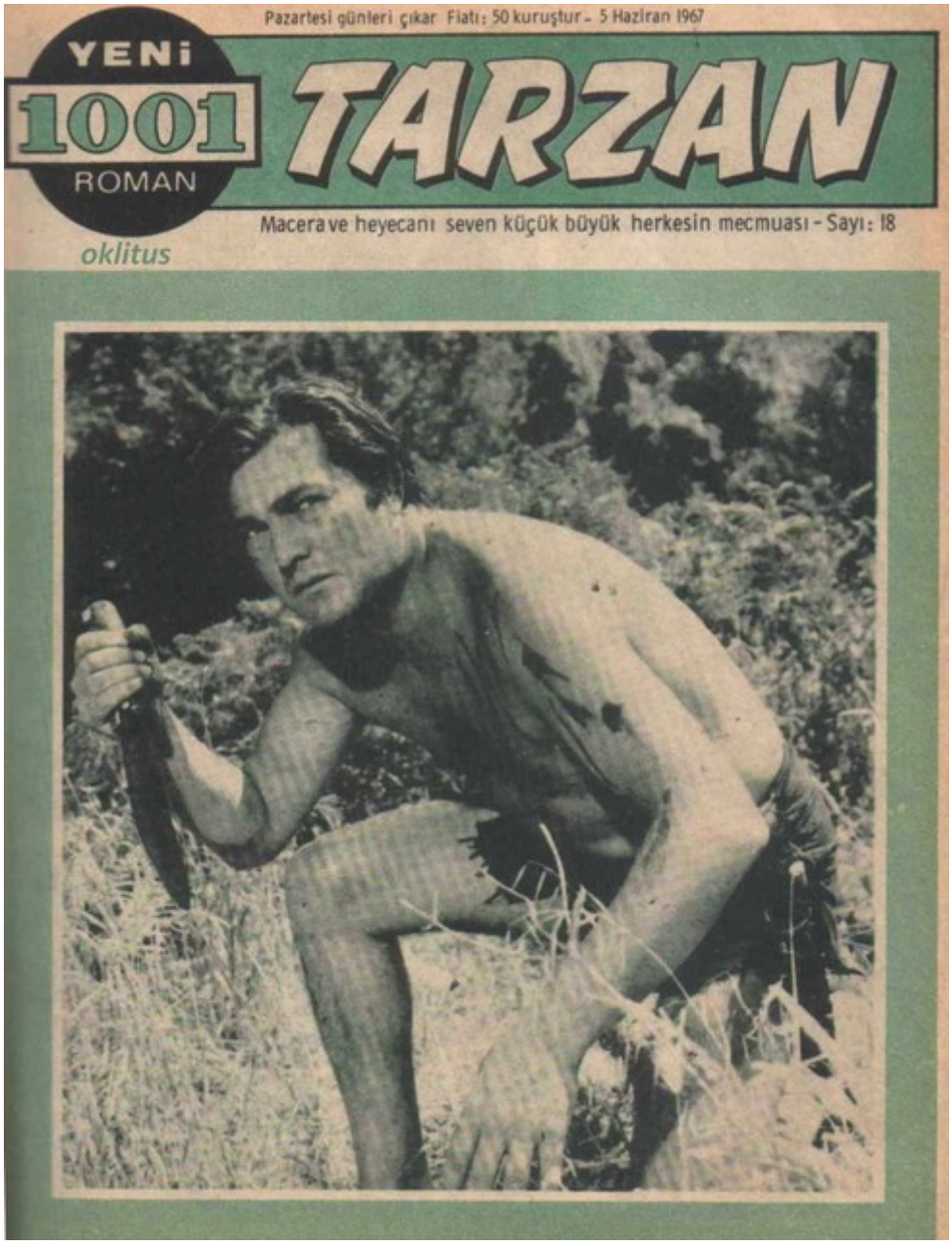

1 - Türk çizgiroman tarihinde yayınlanan ilk 1001 Özel, 1950 yılından itibaren Burhanettin Erenler Matbaasında basılan ve Kemal Özcan'ın sahibi olduğu on beş günde bir çıkan kısa ömürlü bir seridir.

Kemal Özcan'ın yayınladığı 1950 tarihli 1001 Özel sayılarından biri.
Zoro Kamçılı Süvari başlığıyla çıkan ilk sayıda edebiyat tarihinin ilk maskeli karakteri Zorro'nun bir macerası yer almıştır. Orijinal çizgileriyle yayınlanan bu ilk sayıyı yine orjinalitesine dokunulmadan yayınlanan Tarzan izlemiş, ancak 3. sayıdaki Baytekin/Flash Gordon ile birlikte 'kopyalama' dönemi başlamıştır. Diğer 1001 Özel sayılarında ise Mandrake, Kara Hayalet, Kızılmaske ve Yıldırım Polis King adı verilen başlığıyla King of the Royal Mounted maceralarının basımı gerçekleştirilmiştir.

2 - Sahibi Kemal Uzcan (bazı sayılarda soyadı Özcan olarak da geçmiştir) tarafından 12 Mart 1952 tarihinden itibaren haftalık yayın temposunda çıkarılan 1001 Özel, aslında İkinci Dünya Savaşı'nın başlangıç yıllarında yayında olan ve Türkiye'de büyük yankılar uyandıran 1001 Roman dergisine öykünerek yayınlanmıştır.

1001 Özel, yayınlandığı dönemde fiyatını ucuzda tutmayı başaran dergilerindendir, ancak

bununla birlikte de baskı kalitesi konusunda bazı performans düşüklükleri sergilemiştir. Hatta sık sık ebat ve sayfa sayısı değiştirdiği de olmuştur. 1950'lerin ortalarına değin devam eden serisinde yayınladığı tüm çizgiromanlar Şemsi Güner, T.Korkmaz, Yılmaz Bora, Ferdi Sayışman, Erol Kandiyar gibi Türk çizerler tarafından orijinallerinin yayınlandığı dergilerden kopyalanarak yeniden çizilmiştir. Hatta bazı 1001 Özel sayılarında (mesela 1954'deki bir Kızılmaske'de, "Ray Moore'dan uyarlayan Yılmaz," şeklinde) ilginç notlar da düşülmüştür. Tabii bu işlem esnasında orijinal karelerdeki pek çok sanatsal detay yok olup gitmiştir. 1001 Özel, pek çok tanınmış çizgiroman kahramanının macerasına yer verdiği gibi bazı kısa öykülere de şans tanımıştır. Ancak bunlar sıradan dolgu malzemesi muamelesi gördüklerinden ve orijinallerine ekleme, çıkarma karelerle müdahale edildiğinden ilk yayın kaynağını bulmak zaman zaman zordur.

Aynı dönemlerde yayında olan büyük boy 1001 Roman dergisiyle kıyas kabul etmeyecek denli 'uyduruk' formatlı 1001 Özel'de Tonto; Tommiks'deki Konyakçı karakterine çok benzeyen simasıyla Gabi Hayes; centilmen dedektif Ellery Queen; mizahi ve karikatürize Nik Uyur ile Dedektif X-0; Sisko Kid başlığıyla Cisco Kid; Yıldırım Polis King adıyla King of the Royal Mounted; Tarzan; Rusti-Harika Çocuk başlığıyla Frank Godwin'in Rusty Riley çizgiromanı; bir Tarzan taklidi olan Kaanga; ABD'de bir dönem yayınlanan 'comic'lerinden alınan John Wayne başlığı derginin ilk dönemlerinde okurla buluşmuştur. Bu başlıklara sonraki sayılarda ABD'deki Sheena başlığında da bir dönem maceralar yaşayan Ormanlar Kraliçesi Nyoka; Baytekin adıyla Flash Gordon; Mandrake; Kızılmaske; Kara Kartal başlığıyla yayınlanan Black Hawk; Kocabaşın Maceraları adıyla Carl Anderson'un çizdiği Henry; Dedektif X-9 adıyla Alex Raymond' ın yarattığı ünlü polisiye çizgiroman X-9 Secret Agent, Uçan Adam başlığıyla 1941'de Fox Features Syndicate tarafından yaratılan ilk süper kahramanlardan Blue Beetle; Maskeli Süvari; Tarzan'ın Oğlu Boy; Yılmaz adlı bir Türk polisinin maceralarını konu alan Maskeli Dedektif Lassi; iki Hollyvvood western aktörünün filmlerinden uyarlanan serüvenleriyle Buck Jones, Teksas Kovboyları Jin Otri ile Roy Rogers; Edgar Rice Burroughs'un bilimkurgu roman kahramanının öykülerinden uyarlanan Marslı John Carter; Feza Kartalı; Bill Kid; 2000 Yılında başlığıyla bir Brick Bradford macerası; Tik Tik Kardeş başlığıyla Ağaçkakan Woody; Zoro'nun işareti ile Zorro; Rex; Kara Süvari; Küçük Kralın Maceraları başlığıyla Little King; Kaptan Marvel ve bir diğer Fawcett Publications logolu süper kahraman Yenilmez Ibis; Prens Arto'nun Maceraları (çizer R.B.Fuller' den); Beyaz Kartal; Basri, Basri ile Acar gibi başlıklarıyla Fatoş, bir dönem romanları çok satılan Lemmi Kovşun'un çizgiroman uyarlaması, orman çocuğu Wambi; Kaptan Kid ve Yumurcaklar adıyla The Katzenjammer Kids/Kaptan ve Çocukları; İki İzci; Avcı Bay Aslan; Vak Vaka Kardeş/Donald Duck; Tom ve Jeri adıyla Tom & Jerry ve Teksas Jack başlığıyla Buffalo Bill eklenmiştir. Bu çok zengin listenin yanı sıra Define Adası ve Üç Silahşörler gibi edebiyat uyarlaması çizgiromanlar da kervana katılmıştır. Ayrıca yarı karikatürize Lorel Hardi maceraları da aralarda dolgu çizgiromanı olarak kullanılmıştır.

Bu arada 1001 Özel koleksiyonu içinde orijinal çizgilerine dokunulmadan yayınlanan (2. sayısındaki bir Tarzan ve 5. sayıdaki Dedektif X-9 maceraları dışında) iki çizgiroman başlığı daha olmuştur. Biri 1953 ortalarında bir süreliğine derginin mavi renkli arka kapaklarında gözüken Miki Fare, diğeri de Hollyvvood sinemasının komedyen ikilisi Bud Abbott ile Lou Castello-İki Açıkgöz başlıklı çizgiroman uyarlamalarıdır. Walt Disney imzalı tek sayfalık maceralar da okurlara 'el değmeden' ulaşmıştır. 1001 Özeldeki enteresan çizgiromanlardan bazıları da 1950'lerin hemen başında ABD'li yayıncıların başına bela olan korku öyküleridir. Kurt adamdan cinayetlere, şiddetten sadizme değin konular içeren birkaç E.C. Comics çizgiromanı dergi sayfalarından ara sıra da olsa okuyucularına ulaşmıştır.

3 - İlk sayısı 10 Şubat 1975 tarihinde Hayrettin Önder'in sahibi olduğu Süper Yayınevi

bünyesinde çıkan 1001 Özel, bilimkurgu başlığı Regan; İngiliz yazar H.G.Wells'in romanından uyarlanan Görünmeyen Adam; Kara Korsan; Conan benzeri bir kılıçlı kahraman olan Varga; birer western olan Dik Demon ile Dik Barnes; fantastik kurgusuyla Ramon; Simba başlığıyla Rahan; Hafiyeler Kralı Deni Fox adı altında Billy Bis; Yalnız Kovboy Ringo başlığıyla Lone Wolf, ormanların cesur çocuğu Tedu; Maskeli Süvari; macera dolu temposuyla Vanaha; Kaptan Karaib; Gizli Ajan J99; klasik bir Savaş öyküsü olan 'Büyük Kin'; ve Kapak gibi kısa çizgiromanlara yer vermiş ve toplam 20 sayı çıkmış haftalık bir dergidir. Sonradan bu fasiküller yeniden piyasaya sunulmak üzere ciltlenmiştir.

4 - Hayrettin Önder'in sahibi olduğu ve yönetmenliğini üstlendiği 1001 Özel, 1979 yılı ortalarında ve genelde aynı yayıncının dört sene önce çıkardığı benzeri dergideki öyküleri kullanarak yayınlanmaya başlamıştır. Ciltler halinde yaptığı yayınında pek çok yabancı çizgiromana yer veren dergi ayrıca Suavi Süalp'in Salata için hazırlanan bazı öykülerine de sayfalarında yer vermiştir. 1001 Özel'de çoğu Salata sayılarından alınan Çılgın Yosma, Kumkapılı Felaket ismail, Rezil Adam, Çalkala Yavrum, Fezada Cümbüş, Karateci Lütfiye ve benzeri gibi kısa mizahi öykülerin yanı sıra, Ajan X adıyla meşhur FBI ajanının maceralarını; Dev Goro başlığı altında Hulk; Simba ismi altında Rahan maceralarını; Maskeli Süvari; polisiye hikayeler olan Soygun, Esrar Kurbanları; bir korsan olan Kaptan Jagir'in heyecanlı maceralarını konu alan Kara Korsan; western öyküleri olan Kasaba Fedaileri, Kiralık Katil, Kaza Kurşunu ve becerikli kovboy Dik Barnes; bir macera çizgiromanı olan Gizli Hazine ile bir bilimkurgu çizgiromanı kahramanı olan Regan'ın sıradışı serüvenleri yayınlanmıştır. Son sayılarında eski öykülerini tekrarlayan 1001 Özel, 13 sayı sonunda yayın hayatından çekilmiştir.

5 - Hayrettin Önder'in bu kez Sebahattin Sonakın ile ortaklık kurarak devam ettirdiği Süper Yayınevi logosuyla yayına giren 1001 Özel, ilk kez 10 Aralık 1981'de 'özel albüm' serisiyle okurlarına yeniden merhaba demiştir.

ABDÜLCANBAZ

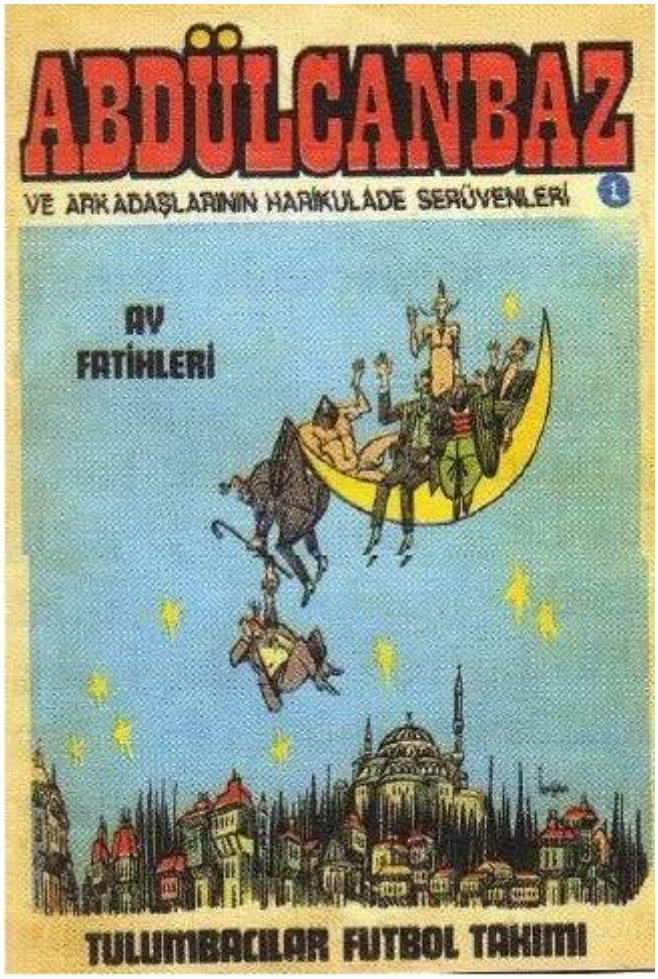

Abdülcanbaz, 1957 yılında Turhan Selçuk tarafından Milliyet Gazetesi için çizilmeye başlanan çizgi roman ve çizgi romanın baş kahramanıdır.

O yıllarda Milliyet gazetesinde yarım sayfalık yabancı bir çizgiroman vardır. Abdi İpekçi, Turhan Selçuk'tan israrla bu çizgi romanın yerlisini ister. Turhan Selçuk, mizah yazarı Aziz Nesin'den yardım ister.

Aziz Nesin, hilekar ve düzenbaz bir turist rehberi tipi yaratır. Bu üçkâğıtçı adama "Abdülcanbaz" adını takar. Birinci öykünün yayını bitince, Aziz Nesin diziye devam etmek istemez.

Turhan Selçuk, bunun üzerine Rıfat Ilgaz'dan yardım ister. Bir süre sonra Rıfat Ilgaz'dan gelen senaryolar da aksamaya başlayınca, Turhan Selçuk, diziyi kendisi yazmaya başlar. Bu, düzenbaz Abdülcanbaz tipinin değişmesine, yeniden yaratılmasına neden olur. Abdülcanbaz, düzenin düzensizliğine ve bu ortamdan doğan ahlaksız, namussuz, utanmaz, arlanmaz tiplere karşı savaşan bir semboldür artık.

Abdülcanbaz, yaratıldığı tarihsel dönemden de çıkarılır. Artık hikâye, Osmanlı döneminde, Kurtuluş Savaşı'nda, uzayda, Eski Mısır'da geçebilir.

"Ben Abdülcanbaz'ı kahramanlık ötesi kaba kuvvetten güç alan, yozlaşmış bir çizgiroman türünden ayırıp arıtmak istedim. Bir roman ya da bir hikâye anlatımının sanat değerini katarak bunu grafik sanatın çizgi gücüyle de besleyerek kişiliğini bulması yolunda çalıştım." Milliyet Sanat, Aralık 1972
İçerikte bunlar olurken, Turhan Selçuk'un çizgi üslubunda da belirgin bir farklılaşma başlar. Çizgiler sadeleşir, grafik düzeyi artar.

"1950 sonrası, Saul Steinberg bir hamle yapmış, grafik mizahı Avrupa'dan Amerika'ya kadar götürmüştü. Avrupa'lı karikatürcüler, onun açtığı yoldan yeni mesafelere ulaşmaya çalışıyorlardı. Bu yeni yolda kişiliğimi bulma çabasına yönelik çalışmalara başladım. Önceleri yuvarlak çizgilerle çalışıyordum. Sonra çizgilerimi köşeleştirdim. Daha sonra yuvarlak ve köşeli çizgileri birlikte kullanmaya başladım. Bir ara çoksert, çok düz çizgilerle çalıştım. Ama sadelikten hiç ayrılmadım." Adam Sanat, Aralık 1985
Abdülcanbaz, uzun yıllar Milliyet, Cumhuriyet, Akşam ve Yeni İstanbul gazetelerinde yer aldı. Yetmişli yıllarda Mehmet Benli, seksenli yıllarda da Milliyet Yayıncılık tarafından albüm olarak yayınlandı. Turhan Selçuk, 1987'de Abdülcanbaz'ı emekli etti. Ancak 1994 yılında, ısrarlar sonucu tekrar çizmeye başladı.

ASTERİX

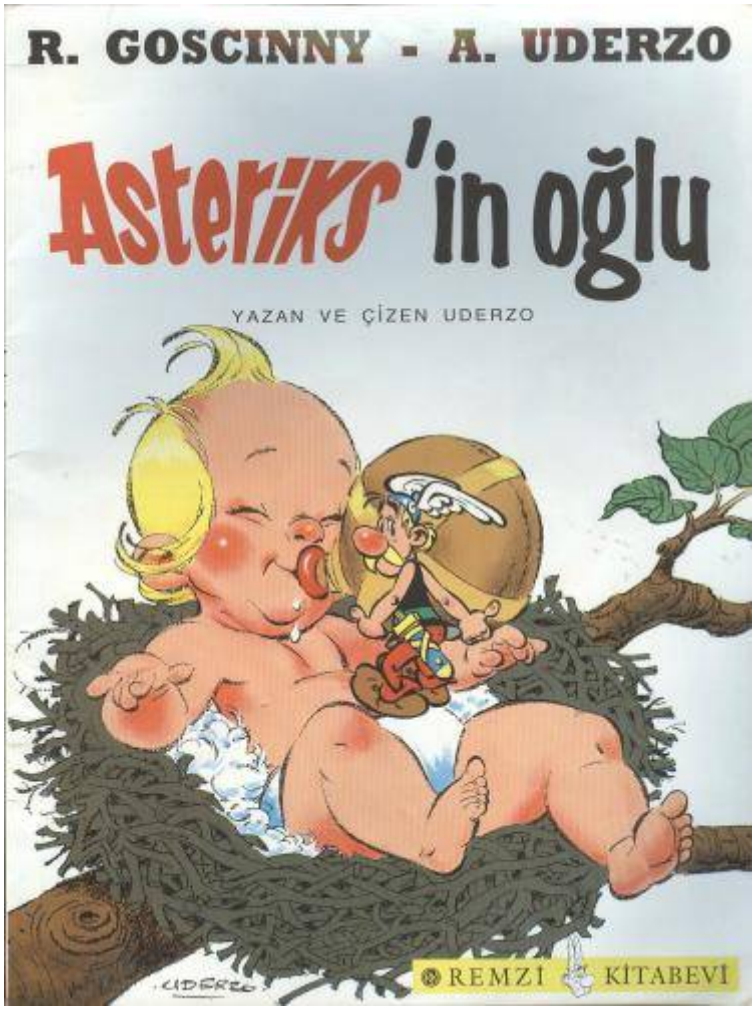

Galyalı Asteriks'in Maceraları (Fransızca: Astérix le Gaulois), metnini René Goscinny'nin, resimlemesini de Albert Uderzo'nun yaptığı Fransız bir çizgiroman dizisidir. Uderzo, Goscinny'nin 1977'deki ölümünden beri seriyi tek başına sürdürmektedir. Çizgiroman, Roma istilasına karşı koyan bir Galya köyünün maceralarını konu alır. Genellikle, bu direniş, dizinin ana karakterlerini Avrupa ülkelerine sürükler, ancak Mısır, Amerika, Hindistan ve diğer Avrupa ülkesi olmayan yerlere de gitmişlerdir. Serinin geri kalanı da köyün çevresinde geçmektedir.

Ana 33 kitap (ki biri kısa öykülerden oluşan bir derlemedir), 100 dil ve ağza çevrilmiştir. Fransızca orijinalinin dışında, çoğu kitap İngilizce, Flemenkçe, Almanca, Dance, İzlandaca, Norveççe, İsveççe, Fince, İspanyolca, Katalanca, Baskça, Portekizce (ve Brezilya Portekizcesi), İtalyanca, Lehçe, modern Yunanca, Türkçe, Slovakça, Sırpça, Hırvatça ve Endonezce'ye çevrilmiştir. Modern Avrupa dillerinin dışında bazı sayılar aynı zamanda Esperanto, Mandarin, Korece, Bengali, Afrikaans, Arapça, Hintçe, İbranice, Latince ve Antik Yunanca olarak da yayınlanmıştır. Fransa ve özellikle de Almanya da bazı sayılar, yöresel ağazlara da çevrilmiştir. Benzer bir işlem, Portekiz'de de sadece ilk sayı için uygulanmıştır.

Asteriks serisi, Fransa'nın dünyaca en ünlü çizgiroman serisidir ve başta Avrupa olmak üzere, Kanada, Avustralya, Yeni Zelanda, Güney Amerika'nın bazı kesimleri, Afrika ve Asya'daki birçok insana tanıdıktır. Asteriks serileri, dünyanın diğer taraflarına oranla Amerika ve Japonya'da daha az bilinmektedir. Asteriks'in ilk zamanlarında Disney Channel, Asteriks filmlerinin İngiliz yapımlarını yayınlasa da şu ana kadar ancak kısıtlı bir kitle tarafından farkedilmiştir.

Serinin başarısının arkasındaki sır tüm yaşlara hitap ediyor olmasıdır: küçük çocuklar dövüşmeleri ve diğer görsel öğelerden hoşlanırken, yetişkinler de bazı gönderme ve kelime oyunlarının akıllıca yapılmasından hoşlanırlar.

BONANZA

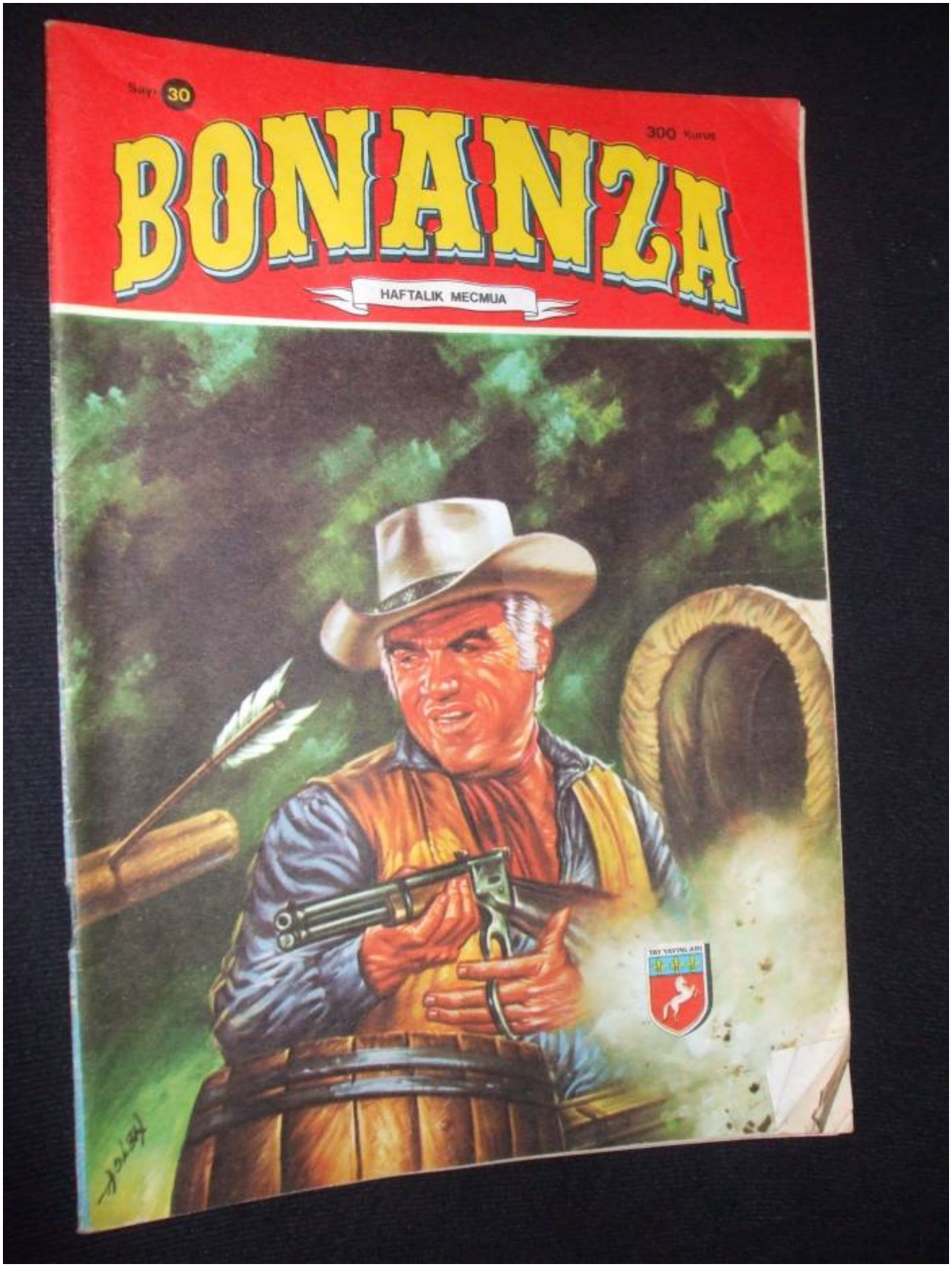

Bonanza, Amerikan TV kanalı NBC'de 12 Eylül 1959'dan 16 Ocak 1973'e kadar yayınlanan bir televizyon dizisidir. TV tarihinde en uzun süreli yayınlanan Western dizilerinin içinde yer alan Bonanza, 14 sezonluk gösterimiyle 20 sezon yayınlanan Gunsmoke'un hemen arkasında ikinci sırada bulunmaktadır. Bir dönem Turkiye'de de yayınlanan dizide, son derece akıllı bir aile reisi olan bir baba ve onun farklı eşlerinden doğmuş üç oğlundan oluşan Cartwright ailesinin maceraları yer almaktadır. Yayınlandığı dönemde alışılmamış bir Western türü olarak göze çarpan filmin ana temasını, baba Ben Cartwright (Lorne

Greene) ile onun birbirlerine hic benzemeyen üç oğlunun; kibar mimar Adam (Pernell Roberts), sıcak ve sevimli dev Eric "Hoss" (Dan Blocker), tez canlı ve atılgan Joseph "Little Joe"nun (Michael London) birbirlerini, komşularını ve topraklarını korumaları oluşturmaktadır. Hop Sing (Victor Sen Yung) adlı bir de Çinli göçmen aşçısi olan aile, Nevada'daki Tahoe Gölü'nün kıyısındaki Ponderosa Çiftligi'nde yaşamıştır. Kulağa son derece hoş gelen ve akılda kalıcı özelliğiyle dikkat çeken filmin muzigi ise televizyon icin yapılan müzik parçaları içinde en çok bilinenlerden biri olarak kabul edilmektedir.

BATMAN

Batman veya Yarasa Adam (orijinal adı ile Bat-Man) ilk defa 1939 yılı Mayıs ayında Detective Comics'in 27. sayısında çizilen bir çizgiroman süper kahramanıdır. Çizer Bob Kane ve yazar Bill Finger tarafından yaratılmıştır. Ancak çizgiromanlarda yaratıcısı olarak sadece Bob Kane'in adı geçer.)
İlk yaratıldığı zamandan bu yana Batman en çok bilinen süperkahramanlardan biri olmuştur. "The Dark Knight" ve "The Caped Crusader" olarak da bilinir.

Batman'in gizli kimliği milyarder sanayici, playboy ve hayırsever olan Bruce Wayne'dir. Henüz çocukken ailesinin öldürülmesine şahit olan Wayne, pek çok çeşiti alanlarda kendini eğittikten sonra yarasa temalı kostüm ve ekipmanları ile suça karşı savaşa başlar. Pek çok diğer süperkahramalar gibi süper güçleri yoktur, zekası ve dedektiflik yeteneğini, şirketi sayesinde bilim, teknoloji ve kişisel serveti ile destekleyerek savaşını sürdürür.

BÜYÜLÜ RÜZGAR

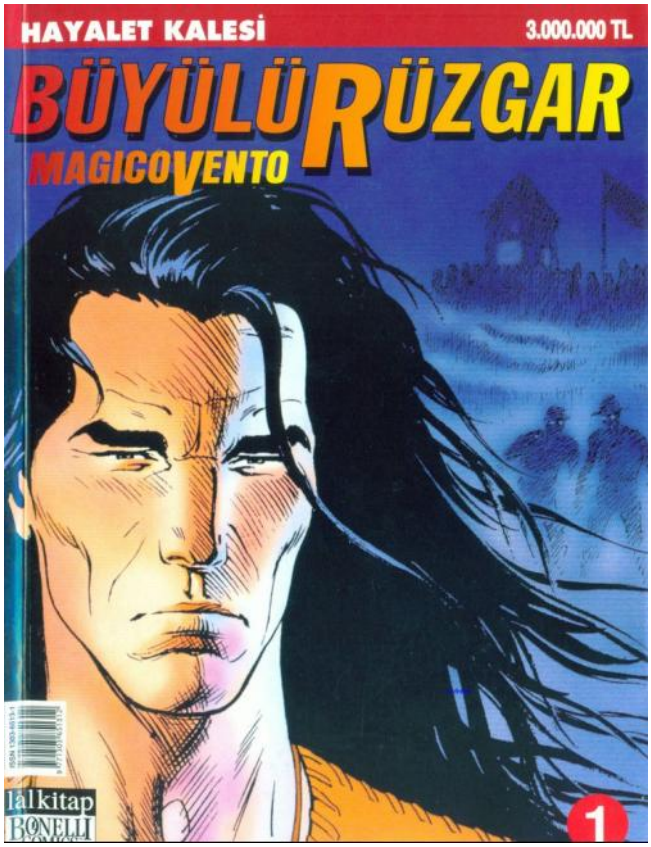

Büyülü rüzgar (İtalyanca Magico Vento) İtalyan bir çizgi roman kitap karakteridir. West aynı adı taşıyan aylık Sergio Bonelli Editore tarafından yayınlandı. Magico Vento gerçek adı Ned Ellis, U. S. Ordusunda olan eski bir Hintli şaman üyesidir. Serisi Temmuz 1997'de yazar Gianfranco Manfredi tarafından oluşturuldu. Korku ve doğaüstü temalar genellikle Hint mitolojisi ve ilgili efsaneler de mevcuttur.

CONAN

Amerikalı yazar Robert Ervin Howard tarafından yaratılmış fantastik edebiyat karakteridir. Büyük başarı kazanan çizgi roman serisi ve ardından gelen filmleri ile tüm dünyada geniş kitlelerce tanındı.

Howard 1932'den 1936'ya kadar yaklaşık iki düzine "Kimmerya'lı Conan" serüveni yazdı. Robert Ervin Howard'ın 1936'daki trajik intiharından sonra 1950'lerde Conan öyküleri dizgi kitap halinde yayınlandı. Howard'ın öyküleri bu seride De Bjorn Nyberg tarafından yeniden yazılmıştı. Conan, 1960'larda Frank Frazetta'nın kapak resimleri ve Nyberg'in öyküleriyle dünya çapında popülerlik kazandı. 1970 yılında Marvel editörleri Stan Lee ve Roy Thomas

Conan'ı çizgi roman olarak yayınlamaya karar verdiler ve renkli olarak "Conan The Barbaria serisine başladılar. Roy Thomas'ın öykülerini Barry Smith adındaki genç bir İngiliz çizdi. Biri sayısı Ekim 1970'de yayınlandı.

Conan karakteri, günümüzden 3200 yıl önce (Howard tarafından Hiborya olarak tanımlanm çağda), Atlantis'in batmasından 8000 yıl sonra yaşamış Kimmerler kavminden bir hayali savaşçıdır. Çizgi roman'daki Conan karakteri mükemmel biri değildir; hırsızlık yapar, kumar oynar ve yalan söyler. Ancak karakter okuyucunun karşısında farklı zamanlarda barbar, hırs paralı asker veya kral olarak çıksa da o her zaman savaşçı ve maceracıdır.

Conan'ın yaratıcısı Robert E. Howard bu karakteri yaratırken

için yola çıkmıştır. Conan'ın karakteri, savaşçı yapısı, dikkafalılığı, zalimliği, özgüveni, kadınlara olan tutkusu ile Cengiz Han'ı andırmaktadır.

DELi BALTA

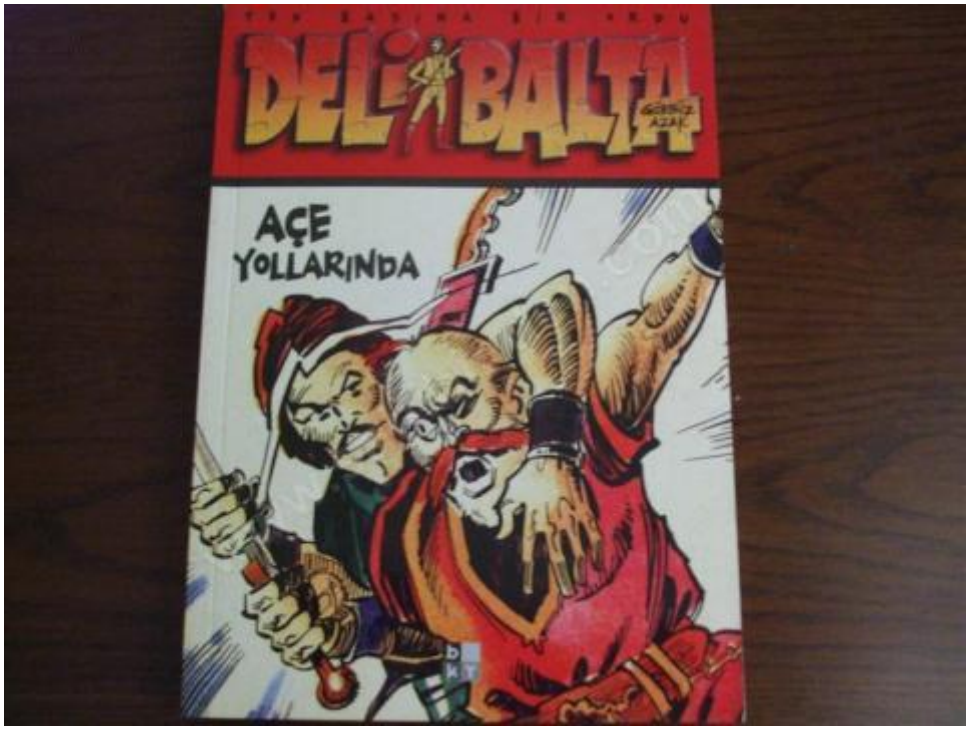

Türk çizgi romancılığının en özgün karakterlerinden Deli Balta'nın yazarı ve çizeri Gürbüz Azak.
Kispet kuşanıp “Hint’in ve Yemen’in ve İran’ın Başpehlivanı”yla güreş tutuyor; sınır boyların at koşturuyor, zaman zaman yabancı ülke topraklarında ve denizlerinde, zaman zaman Osmanlı ülkesinde, devletçe verilmiş özel görevleri yerine getiriyor. Bazen Frengistan’da, bazen Osmanlı Avrupası’nda, bazen Anadolu’da gece gündüz yol alan, kimsenin geçemediği kuş uçmaz vadilerde görülen, kendisine kurulan tuzaklarla karşılaşan Tek Başına Bir Ordu, kimi zaman sahtekârların, kimi zaman casusların, kimi zaman isyankârların korkulu rüyası oluyor.

DYLAN DOG

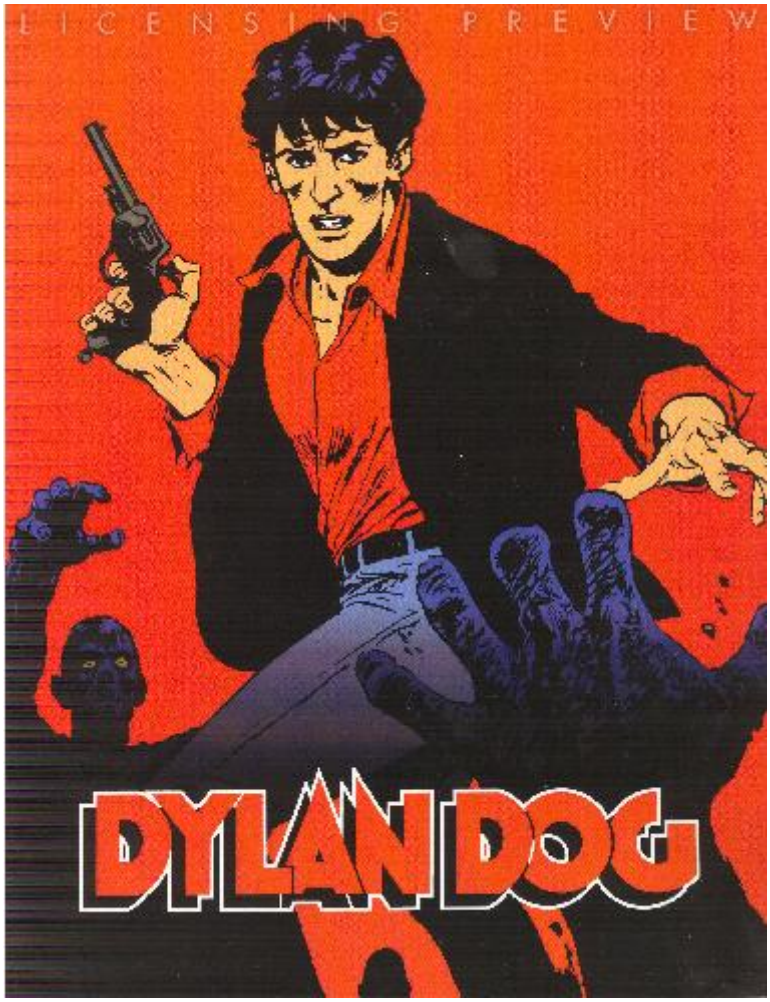

Kâbuslar dedektifi lakaplı çapkın, kısmen paranormal, Scotland Yard'dan terk dedektifin maceralarını konu alan çizgi roman dizisi. Yaşayan Ölülerin Şafağı adlı ilk macerası İtalya'da 1986'da çıkmıştır. Yaratıcısı Tiziano Sclavi, bu ilk macerada çizer Angelo Stano ile çalışmıştır.

Çıktığı günden beri İtalya'nın en çok ilgi gören çizgi romanı Dylan Dog olmuştur. Bunda, yazar Sclavi'nin trendlere uygun yaklaşımı kadar, zengin çizer kadrosunun da rolü vardır.

Dylan Dog'un klasik serisi, bazı maceraların AD Yayıncılık tarafından yayınlanmasından sonra, ikişer maceralı kitaplarla Rodeo Yayıncılık tarafından basılmaya başlanmıştır. Rodeo Strip dergisinde de, biri renkli olmak üzere iki kısa Dylan Dog macerası çıkmıştır.

GORDON

Flash Gordon, Alex Raymond'ın kaleme aldığı, Austin Briggs'in çizdiği, bilim-kurgu tarzı bir çizgi romandır.
7 Ocak 1934'de New York World'ün pazar ilavesinde renkli ve haftalık olarak başlamıştır. İlk zamanlar çizimi de yazar tarafından yapılmıştır. Alex Raymond'un ilk macera için yaptığı çizimler acemicedir fakat kendisini geliştirmiş ve sonunda kendine özgü bir üslup yaratmıştı 1940 yılında yazar askere gidince yazım çizim işi Austin Briggs'e devrolmuştur. Gordon'un pazar maceralarının çizimi 1948 yılında Mac Raboy'a geçti. Daha önceleri Captain Marvel, Jr ile Green Lama'yı çizen Raboy, tüm Gordon çizimleri arasında en soğuk görünüşlü ama bir kadar da etkileyici olanıdır. 1951 yılında Dan Barry çizmeye başlamıştır.

GRINGO

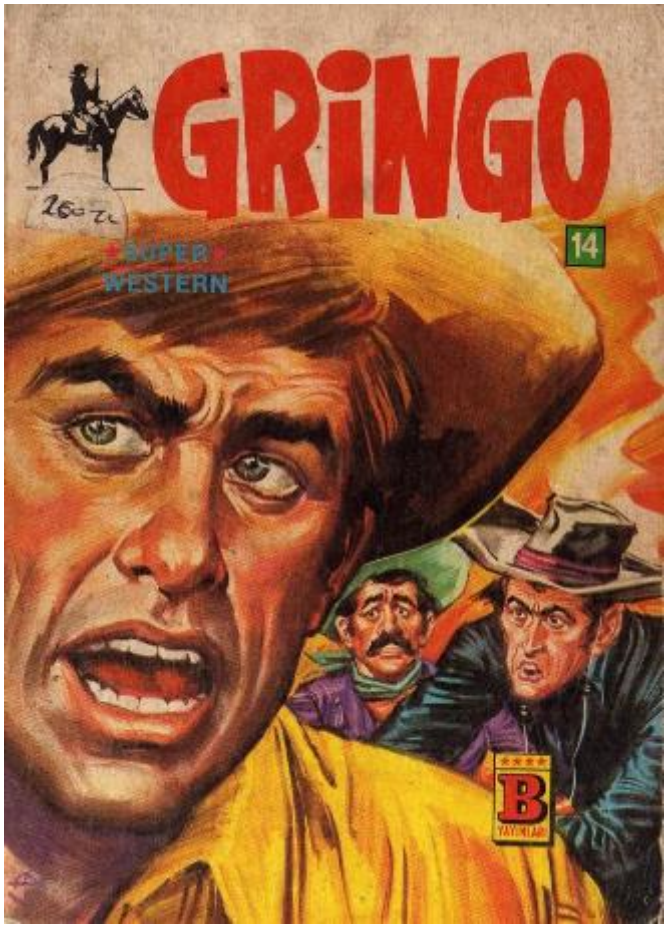

1958 tarihinde başlayan orijinal edisyonu tekrar baskılarla toplam 750 sayıya ulaşan Un Ragazzo nel Far West, Tim adlı bir kovboy ve yanından ayrılmayan Dusty adlı asker kökenli arkadaşının efsanevi maceralarını konu almıştır. Un Ragazzo nel Far West, genç ve yetenek yazar Guido Nolitta ve deneyimli çizer Franco Bignotti'nin imzasını taşımaktadır. 1980 yılınc sonra özellikle Güney Amerika ülkelerinde popülerleşen seri, Vahşi Batı'daki diğer örneklere göre biraz şatafatlı ve renkli giysisiyle kötü ve suçlulara karşı mücadele veren Tim'in öyküsünü konu almıştır.

Tim, deri eldivenleri, siyah yakalı gömleği, göğüs hizasından ve omuzlarından dolanan püskülleri ve göğüs kafesinin sol kol altına gelen bölümde yer alan daire içindeki siyah bir yıldızlı amblemi olan bir deri gömlekle dolaşan cesur ve seri silah çeken girşiken bir gençtir. Üzerinden çıkarmadığı askeri üniformasıyla; savsak davranışlar sergilemesine rağmen yanından ayırmadığı en yakın arkadaşı Dusty ile birlikte hareket etmektedir.

Un Ragazzo nel Far West serisi, ülkemiz çizgiroman tarihine ilk kez 1960 yılında Ceylan Yayınları'nın Tim adını verdiği haftalık yayınıyla adım atmıştır. İki yıl kadar devam eden bu Tim yayını, atalarının topraklarında yaşam mücadelesi veren kızılderililer, yeni keşfettikleri topraklarda güvenle dolaşmak isteyen beyazlar ve onların çatışmaları arasında dolanan maceraları basmıştır. Aynı yayınevi 1967 yılı sonunda kahramanı Rodeo adlı bir derginin sayfalarını tamamen doldurmakla görevlendirmiş, ayrıca 2 Şubat 1971'de ilk sayısı çıkan Bi Kid adlı haftalık dergide de bu isimle 16 sayı maceralar yaşamıştır. 1974 yılında ise bu kez çizer Kemal Yörenç'in çıkardığı kısa süreli bir haftalık dergi olan Jikop'da, da bu başlıkla yayınlanmıştır. Başlık uzun yıllar sonra Bilka Yayıncılık tarafından ilki 1980, 'süper seri' başl ikincisi 1985 yıllarında Gringo başlığıyla 14'er sayı olarak yeniden okuyucuya ulaşmıştır. 2005'de ise başlık Tim adıyla ve Demirbaş Yayıncılık logosuyla çıkmıştır.

HONDA

JERIKO

Jericho (Joseph William Wilson) kurgusal bir karakter olan Marv Wolfman ve George Pérez, Comics tarafından 1980'lerde yayınlanan Teen Titansın üyesi oldu. önceleri alkışlanan bir süper kahraman, 1990'lardan beri bir hain olarak tasvir edilmiştir.

JOKER

Doksanların önemli çizgi roman dergilerinden biri olan Joker, kısa ömrüne rağmen pek çok yerli ve yabancı çizerin çalışmasına yer verdi.
Joker dergisinin ilk sayısı, 23 Kasım 1992 tarihinde yayınlandı. Abdülkadir Elçioğlu, Adnan Özer, Alex Varenne, Antonio Segura, Atilla Atalay, Bahadır Baruter, Domingues, Erdal Belenlioğlu, Erdil Yaşaroğlu, Ergün Gündüz, Fatih Solmaz, Galip Tekin, Hasan Kaçan, İlban Ertem, İrge Hamutçu, Jodi Bernet, Jorge Zentner, Jose Ortiz, Kemal Urgenç, Latif Demirci, Levend Çanga, Mehmet Naci Dedeal, Murat Efe, Necdet Şen, Ömer Arakon, Ramize Erer, Ruben Pellejero, Serdar Anlağan, Suat Gümrükçü, Trillo, Uğur Durak, Ümit Atalay ve Yalçın Didman'dan oluşan yazı ve çizer kadrosu ile sadece 18 sayı okurun karşısına çıktı. 22 Mart 1993 tarihinde son sayısıyla yayın dünyasından ayrıldı.

JUDAS

Judas, 1979 yılında Ennio Missaglia'nın, kardeşi Vladimiro ve Ivo Pavone'yle birlikte yarattıkları çizgi romanın ve baş karakterinin adıdır.

Judas, İsa'yı ele veren havarinin İncil'de geçen adıdır. Bu lakap, Pinkerton Dedektiflik Bürosunun en iyi dedektifi Alan Scott'a ödül avcısı olduğu ve sevgilisi Vivian'ın ölümüne neo olan haydut arkadaşlarını ele vermesi yüzünden verilmişti.

İnsanlarla ilişkileri düzgün olmayan ve her an silah kullanmaya hazır olması yüzünden meslektaşları tarafından bile sevilmeyen bir Pinkerton ajanıdır.Allan Pinkerton dışında hiçbir dostu olmayan Judas'ın pek çok düşmanı vardır. Yalnızca kötüler değil, meslektaşları da ondan nefret eder.

Judas, çözüm bulamayıp maceranın sonunda haksızlıklarla karşı karşıya kalsa bile yasaların tarafında olmaya devam eder.

Türkiye'de Tay Yayınları tarafından basılmıştır. Çevirisi Zeynep Akkuş'a aittir.

KAPTAN SWING

1966 Temmuzunda Stüdyo EsseGesse tarafından yazılıp çizilmeye başlanan Kaptan Swing, her biri 64 sayfa olmak üzere 280 serüveni yayınlanmıştır. Çok çeşitli senaryolar ve cep kita boyutlarında yayınlanan bir dergi olmasına rağmen çok detaylı çizilmiştir. Kaptan Swing'e hayat veren ustalar; Giovami Sinchetto, Dario Guzzon, Pitero Sartoris'tir. Günümüzde Serg Bonelli Editore tarafından yayınlanmaktadır. Kaptan Swing ülkemizde uzun yıllar çeşitli formatlarda yayınlanmıştır. Şuan da Hoz Comics tarafından aylık iki macera bir arada 128 sayfa ve düzensiz aralıklarla renkli olarak yayınlamaktadır.

Karakter hakkında:
1773 yılında Kuzey Amerika kolonileri, İngiltere Kralı'nın adıyla ortalıkta terör havası estire İngiliz birliklerine karşı ayaklanırlar. "Kırmızı Urbalı"lara karşı kendi askeri birliklerini kurarl Bu askeri birliklerden birisi de Ontario Gölü kıyısındaki Ontario kalesinde üstlenmiş bulunan Kaptan Swing'in yönetimindeki Ontario Kurtları'dır. Başında samur kürkünden şapkası, tabancası, kılıcıyla bu dinamik, genç ve sempatik kahraman okuyucunun beğenisini kazana bütün özelliklere sahiptir.

Arkadaşları:
Kaptan Swing'in en yakın arkadaşları: Geveze ve şıp sevdi biri olan, kel ve sakallı Mister Bl (Mister Bluff), Onun ayrılmaz parçası olan çelimsiz fakat sadık köpeği Puik (Pouik), Durmad atalarından söz edip, kötü kehanetlerde bulunan kızılderili şefi Gamlı Baykuş (Hibou Lgubre Swing'e gizli bir aşkla bağlı olan, kalenin yemek işlerine bakan güzel sarışın Betty (Doroty), Tek kollu kancalı denizci Ontario Gemisi'nin kaptanı Kanca'dır.

KAPTAN VENÜS

Kaptan Venüs, Ali Recan tarafından 1978 yılında (o dönemin sosyo-kültürel özelliklerini taşıyarak) yaratılmıştır.

Uzay çağında geçen macera, korku ve bilimkurgu yayınıydı. Kaptan Venüs sarışın son derece seksi bir kadındı. Tüm hikâyelerinde de vucuduna yapışık kırmızı bir elbise giyer, bazen de yarıçıplak olurdu.

Kaptan Venüs'te erotizme gerektiği kadar, üstelik çoğu kez seviyeli bir şekilde yer verilmiştir. Örneğin ilk macera olan Uzayda Kaybolan Kadının girişindeki bölüm ya da yine aynı sayının 13. sayfasındaki kareler oldukça estetik bir anlayışla tasarlanmıştır.
Zamanında bir çok projenin altında imzası bulunan Ali Recan tarafından hazırlanan çizgi roman Gordon ve benzeri bilim kurgu çizgi romanlarının yanında bir kadın kahramanın maceraları, o zamanlar ilk gençliğini yaşayanların dikkatinden kaçmamıştır. Etkileyici kapaklar romana ilgiyi artırmasına rağmen pek uzun süreli yaşamamıştır. Gordon gibi yeni yeni maceralar ile yaşatılabilecekken sona ermiştir.

Kahramanlar:
Kaptan Venüs, Hero, Yamtar, Profesör Meteor, Robot Ray.

KARA MURAT

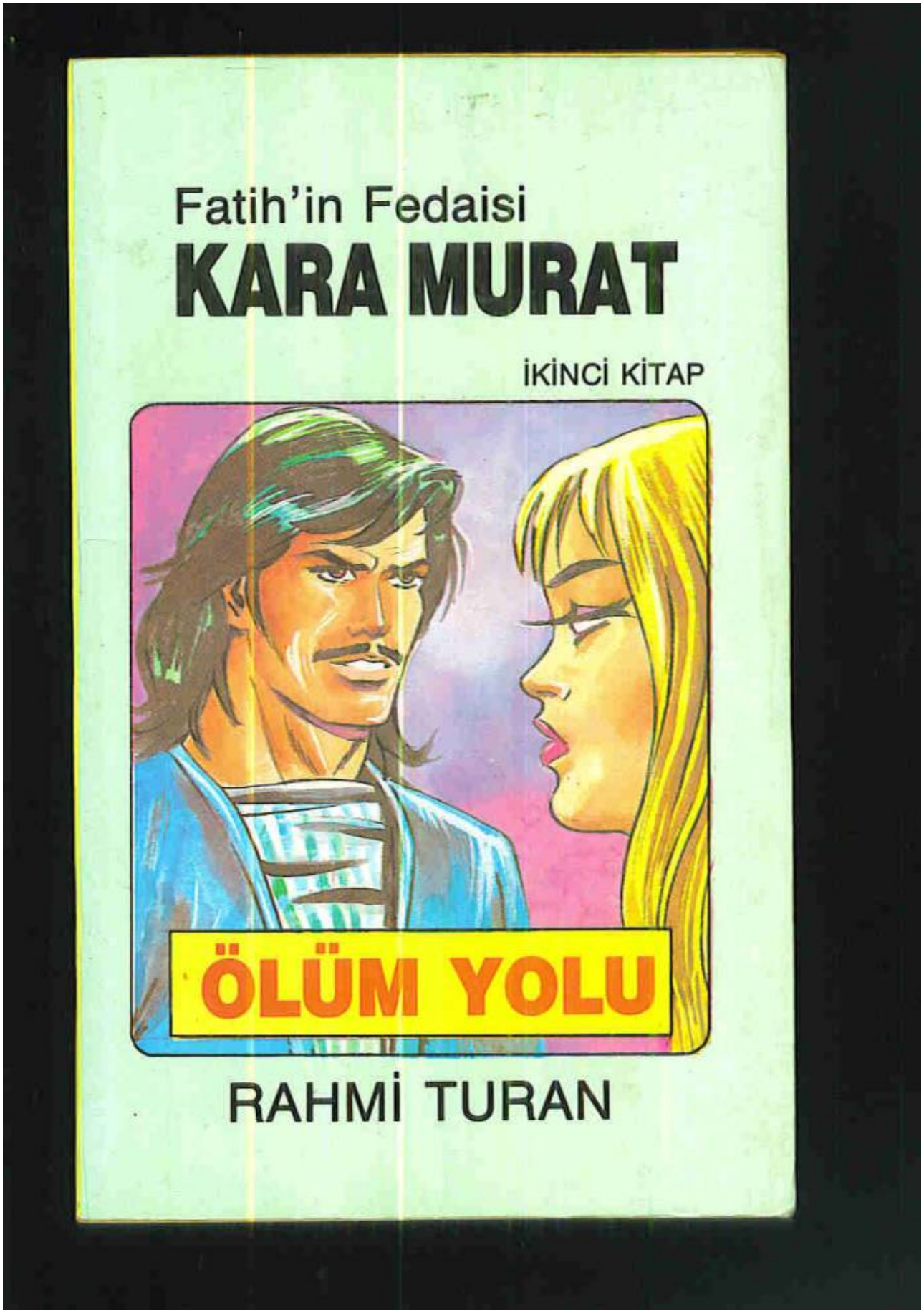

Abdullah Turhan 1971 ile 1986 yılları arasında 20 Kara Murat serüveni çizmiştir. Sonra zaten Sabah ve Burakbey dönemi başlar. Hangi ara-ne zaman ismi geçen ressamlar Kara Murat çizmiş olabilirler ki… 1986 sonrasında Ertan Tank, Kara Murat çizmeye başladı, sonra bir trafik kazası geçirdi ve çizemez oldu. Bir iki yıl sonra Süleyman Gök bir serüven

çizdi ve yanılmıyorsak o serüven dergide de yayınlandı. Ragıp Derin, Durakoğlu'nu çiziyordu o dönemler ve Refet Kartal, Kara Murat'ı hiç çizmediği gibi o yıllarda nerdeyse çizgi romandan bütünüyle uzaklaşmıştı. Gürbüz Azak ismi ise Kara Murat bahsinde yanlışlıkla geçiyor diyelim. Akgün Tekin, ya yanlış ya da Rahmi Turan nedeniyle öyle hatırlamak istiyor.

İlk kez 1970'li yılların başında Günaydın Gazetesinde bant olarak okuyucunun karşısına çıkmıştır.
Yaratıcıları Rahmi Turan (Rahmi Muradoglu takma ismini kullanmıştır.) ve Abdullah Turhan'dır.
03 Ocak 1974 senesinde ise haftalık olarak kendi ismi ile büyük boy fasikül olarak yayınlanmaya başlamıştır.
Çok uzun süre yayınlanan bir seridir.Son sayıları 1000'e yaklaşmıştır.
1974 senesinden 1988 senesine kadar vebofset tarafından yayınlanmış.
1988 senesinden 1992 senesine kadar ise Bilka Yayınevi tarafından basılmıştır.

Bilka Yayınevi aynı tarihte Tarkan'ıda yayınlamaktadır.Son fasiküller Tarkan-Karamurat adıyla iki kahramanın ortak dergisi olarak çıkmıştır.

Bilka Yayınevi tarafından çıkarılan Kara Murat ve Tarkan-Karamurat fasikülleri karton kapaklı ciltler halinde tekrar piyasaya sunulmuştur.
1000'e yakın sayının 650.fasikülünden sonrası tamamen tekrar maceralardır.
Ancak,dergi arkasında yayınlanan dolgu diye tabir ettiğimiz yerli kahramanlar hiç tekrar edilmeden devam etmiştir.

Kara Murat maceralarının ayrıca romanlarıda basılmıştır.
Maceralar zaten yarı roman yarı çizgiroman havasındadır.
Fatih Sultan Mehmet döneminde padişahın buyruklarını gözünü kırmadan yerine getiren ve kardeşinin ve dostlarının intikamı peşinde koşan yiğit kahramanın hikayesidir.
Kapaklarında 400'lü sayılardan sonra Yücel Köksal'ında imzası da vardır.
Başta takma adını kullanan Rahmi Turan 500'lü sayılardan sonra kendi ismini kullanmaya başlamıştır.
cüneyt arkının serisini çektigi filmlerden sonra kara murat adı cüneyt arkınla bütünleşmiştir.

KARAOĞLAN

Karaoğlan'ın gerçek öyküsü, 1926'da başlar. Abdullah Ziya Kozanoğlu, Kızıltuğ adlı öyküsünü, Resimli Mecmuada tefrika eder. Kızıltuğ'da ortaya çıkan Otsukarcı ve oğlu Kaan, maceradan maceraya koşan Orta Asya'lı kahramanlardır.

1959'da Akşam gazetesinde, Kızıltuğ'un çizgiromana dönüştürülmesi gündeme gelir ve bu iş için genç ressam Suat Yalaz düşünülür. 19 Ağustos 1959'da başlayan Kızıltuğ büyük ilgi görür ve devamına karar verilir. Kızıltuğ'un devamı niteliğindeki "Cengiz Han'ın Hazineleri", kahramanı Kaan'ın ismiyle çizilir.

Kaan, Karaoğlan'ın son ismini almadan geçirdiği bir dönemdir. Suat Yalaz, toplam dokuz adet Kaan macerası hazırlar.

Bu maceralar, Cengiz Han'ın Hazineleri, Tibet Canavarı, Altın Saçlı Kız, Kız Kulesi Kahramanı, Hülagu'nun Gözdesi, Ağahan'ın Yüzüğü, Alagoya'nın Ölümü, Altın Hançer, ve Bozkurt'un İntikamı'dır.

Kozanoğlu, bu maceralardan başka Kaan yazmayınca, Suat Yalaz kahramanın adını değiştirir ve Karaoğlan böylece doğmuş olur. "Asya Kaplanı" adlı ilk Karaoğlan macerası, 1963 başında dergi olarak yayına başlar.

Kaan'dan Karaoğlan'a geçiş kolay olmuştur; yani kahnaram farklı bir çizgiyi gerektirmemekte ve tiplerin çoğu hazırdır. Karaoğlan, ana karakterini Kaan'dan almıştır. Otsukarcı, Baybora'ya, Çakır'sa Çalık'a dönüşmüştür.

Karaoğlan atletik, deli-dolu, gözüpek ve mert bir Uygur genci olarak tanıtılır ilk başlarda. Bir kahramanda bulunması gereken tüm özelliklere sahiptir. Göçebedir ve bir yerde uzun süre kalmaz. Bu da maceraların geçtiği haritayı genişletmektedir. Zaman içinde Çin'den Hindistan'a, Bizans'tan Altaylar'a uzanır bu maceraların coğrafyası.

Karaoğlan, erkek çocuklara törenle ad koyulan bir dönemde yaşar, ama böyle bir tören göremez; daha birkaç aylıkken annesi öldürülür, babası yaralı bir şekilde oğlunu kurtarabilir ve onu bir ormancıya emanet eder. Ormancı da bebek kendilerine ait olmadığından ona bir isim vermez. Ama kara, gür saçlarından dolayı onu Karaoğlan diye çağırırlar.

Suat Yalaz, birçok maceranın temellerini Türk tarih ve folklorundan almış, bir o kadar da yabancı kaynaklardan yararlanmıştır. Dede Korkut'tan Pardanyanlar'a, Demir Maskeli Adam'dan efsanelere kadar geniş kaynak vardır Karaoğlan maceralarının altyapısında.

Karaoğlan'da kullanılan dile de büyük özen gösterilmiştir. Bazı maceralarda o dönemin dili tercih edilir.

Karaoğlan içerdigi erotizmle, küçükler kadar büyüklerin de ilgisini çeker. Bu, Karaoğlan'a olgun ve gerçekçi bir görünüm kazandırır.

Karaoğlan, diğer yabancı örneklerde çok iyi işleyen bir mekanizmayı da hiç bozmadan kullanır ve aynı başarıyı yakalar. Bu, sertlik ve mizahın uygun bir dozda karıştırılmasıdır. Gerginliği azaltan, okura soluk aldıran mizah, yan karakterlerin (Çalık ve Balaban) davranış biçimlerinden kaynaklanır.

Karaoğlan'daki psikolojik tahlillerse, edebi bir derinlik ve değer kazandırmaktadır. İnsanlar yalnızca iyiler ve kötülerden oluşmaz. Aralıkta pekçok insan yapısından söz edilebilir. "İnceyılan Hanı" adlı maceranın kötü Düşes Berthe'si, Karaoğlan'in peşine takılıp Urfa yöresini dolaşmaya başlar. Burada yaşayan yerli halkı, tanıdıkça kişiliği değişmeye başlar. "Kul Bakay'ın Mezarı" adlı maceradaysa çocuk Karaoğlan'ı kaçıran bir uğru ile çocuk arasında sert başlayan ilişki, giderek karşılıklı sevgiye dönüşür. (Benzeri bir öykü de yıllar sonra "Perfect World" adlı filmde işlenir.)

Karaoğlan öyle tutulur ki, Suat Yalaz ister istemez eserini filme dönüştürme kararı alır. Yarışma ve kampanyalarla Karaoğlan'ı canlandıracak biri aranmaya başlanır. Sonuçta Suat Yalaz, tesadüfen Kartal Tibet'i bulur. "Altay'dan Gelen Yiğit", "Baybora'nın Oğlu" ve "Camoka'nın İntikamı" peşpeşe çevrilir.

Dönemin sosyal ve politik ortamı da Karaoğlan'ın birçok macerasına yansır. Örneğin, "Mor Kahküllü Şehzade"de, 1970'lerin başında İsmet İnönü üstündeki politik baskıların arttığı dönemde, Yalaz İsmet Paşa'nın bu durumundan esinlenerek Kazılık Koca'yı ortaya çıkrır ve bu Dede Korkut öyküsünü, dönemin siyasi olaylarına denk düşürür. 1980'lerde yurtdışında resmi görevlilerimize Ermeni saldırılarının arttığı ve toplumsal öfkenin de büyüdüğü bir dönemde çizilen "İnceyılan Hanı"nda, Ermeni-Türk ilişkileri incelenir ve

dengeli bir yaklaşımla anlatılır.

KEN PARKER

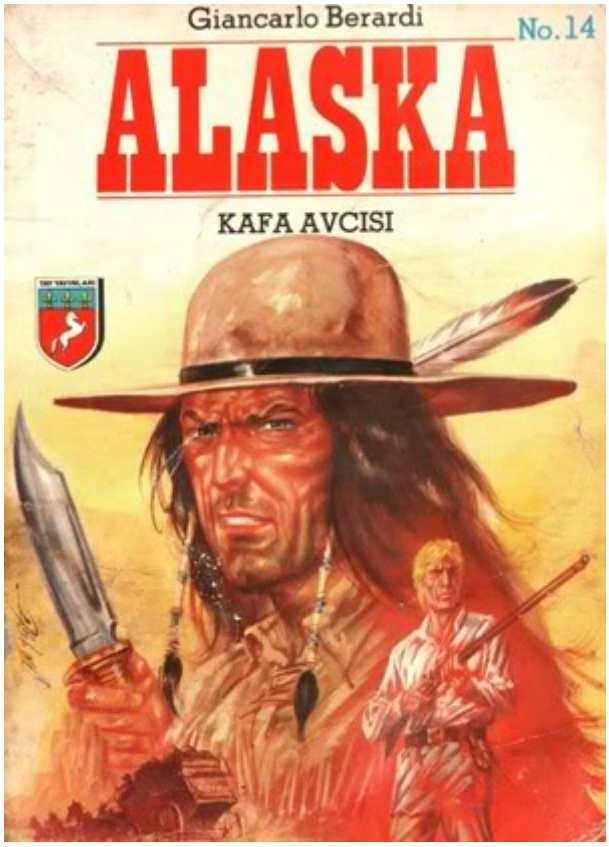

Ken Parker, yazar Giancarlo Berardi ve çizer Ivo Milazzo'nun yarattığı çizgi romanın baş kahramanıdır. 1970'li yıllarda Türkiye'de Alaska ismiyle yayımlandı. "Altın Seri" olarak bilinen 59 kitaplık serisi ve kronolojik olarak bu kitapların sonrasında yer alan büyük boy seri, Rodeo Yayıncılık tarafından yayınlanmaktadır. Kaliteli baskılarla ve orijinal kapaklarla çıkan Altın Seri, Mart 2009 itibarıyla 38'inci kitaba gelmiştir.

Bu seriler haricinde, Ken Parker'ın zaman yolculuğuna çıkarak 1990'ların İngiltere'sine geldiği, Dylan Dog ile ortak macerası, Rodeo Strip dergisinin ilk sayısında yer almıştır.

Kim yarattı?

Ken Parker, "Collana Rodeo" adlı bir western antoloji serisinde yayımlanmak üzere yaratıldı, ancak daha sonra yayımcı, dizinin antolojiden bağımsız olarak yayımlanmasına karar verdi ve Haziran 1977'de Ken Parker efsanesi başlamış oldu. Dizinin hemen her bölümünde imzalarını gördüğümüz yazar Giancarlo Berardi ile çizer Ivo Milazzo bu çalışmalarıyla İtalyan çizgiroman tarihine geçti. Çizgiroman tarihinde (Jeremiah Johnson filmi esintisi ve Robert Redford'un yüz hatlarına sahip olan kahramanıyla) Ken Parker'ın kendine has bir yeri vardır: evrensel temalar (şiddet, ırkçılık, sömürü, kimlik arayışı) western kalıpları içinde karşımıza çıkar. Maalesef gerek yazarın talepleri doğrultusunda, gerek geniş çaplı bir okur kitlesi yakalayamamış olmanın doğurduğu sorunlar yüzünden ilk serisi 1984 yılında, 59. sayıda durdurulan çizgiroman, yayın hayatını antolojik dergilerle, "Ken Parker Magazine" ve 180 sayfalık özel sayılarla sürdürmek zorunda kalmıştır.

Ken Parker Kimdir?

Yaratıcısı Giancarlo Berardi şunları söylüyor: "Ken Parker, çağdaş sorunları olan çağdaş bir insan. Hiçbir güvencesi yok, geleceği meçhul; kendi belirlediği idealleri tutkuyla, ümitle, cesaretle ve acı çekmek pahasına korumaya çalışarak günübirlik yaşıyor." O,

süper güçleri olmayan bir anti-kahraman karakterdir.(Yanından hiç ayırmadığı eski model Kentucky marka bir tüfekten aldığı adıyla) Uzun Tüfek, avcılık, ordu rehberliği, şeriflik, detektiflik ve yazarlık yaparak kazanır hayatını: şiddetin kol gezdiği eski, vahşi batıda (maceralarının başlangıç tarihi 29 Aralık 1868'dir) idealist, olumlu, cömert ve sevgi dolu karakterinden ödün vermeden sayısız işin altından başarıyla kalkan becerikli bir adamdır. Tabiatla barışık yaşamanın ne demek olduğunu bilen ve elindeki silahı sadece korunmak ve karnını doyurmak için kullanan, avına tek el ateş edip vuramadığı takdirde kaçma şansı tanıyan tam bir idealist karakterdir. Maceralarının kalitesi ve (Teks ya da Zagor gibi klasik tiplerden hayli farklı) aykırı karakteriyle sayısı çok fazla olmayan ama kendisini çok seven bir hayran kitlesine ulaşmayı başarmış, çok sayıda makaleye ve incelemeye konu olmuştur.

Dostları kimdir?

Olaylar ve Birleşik Devletler'i baştan başa gezme arzusu Ken'in belli bir yerde uzun süre kalmasına engel olduğu için, maceralarda sürekli bir ikinci kişi yoktur. Yaşadığı maceralarda avcı Dashiell, öfkeli küçük kız Pat O'Shane, Eskimo Nanuk, küçük fahişe Lily gibi çeşitli dostlar edinir. Kısa bir süre için Hunkpapa yerlilerinin köyünde kalır, burada, Amerikan ordusunun köye düzenlediği baskında hayatını kaybedecek olan Tecumseh adında dul bir kadınla evlenir. Tecumseh'in (ilk evliliğinden olan) çocuğu Theba (Teddy adıyla) bugün Boston'da yaşamakta ve Ken'i öz babası olarak kabul etmektedir.

Düşmanları kimdir?

İlk bölümlerde Ken acımasız bir katille, "Şanslı" Donald Welsh ile karşı karşıya kalır. 8. sayıda Welsh'i öldüren Ken'in karşısına zaman içinde başka düşmanlar da çıkacaktır. Her bölümde şiddete, anlayışsızlığa, cehalete ve para hırsına karşı mücadele etmek zorunda kalır. En büyük ve alt edilmez düşmanı ise maalesef bir çizgiroman kahramanı değil, okur sayısının azlığıdır ki, bu durum sadık hayranlarını, Ken'in maceralarına devam edebilmesi için gece gündüz dua etmek zorunda bırakmaktadır.

KIZILMASKE

Kızılmaske, İngilizce 'The Phantom', 17 Şubat 1936'da gazete stripi olarak Lee Falk tarafından yaratılmıştı. Çizgi roman dünyasının 'ilk özel kostümlü' kahramanıdır.

Lee Falk 28 Nisan 1911'de St.Louis-Missouri, ABD'de doğmuş ve 13 Mart 1999'da New York'ta ölmüştür. Falk aynı zamanda Mandrake'nin de yaratıcısıdır.

Phantom ilk olarak siyah-beyaz olark basılmıştır. Ama bazı ülkelerde baskı renklendirilmiştir. Daha sonra orijinal baskıda kostümü mor olarak renklendirilse de, daha önce kırmızı renk kostümü tercih etmiş yayıncılar maceraları bu renkle yayınlamaya devam ettiler.

Efsanenin başlangıcı:

400 yıl önce gemisi korsanların saldırısına uğrayan genç bir adam, Bengali sahillerinin ıssız bir köşesinde karaya çıktı. Onu pigmeler bulur ve iyileştirir. Genç adam, babasının katilinin kafatası üstüne yemin eder: Bütün hayatımı korsanlık, haksızlık ve zalimlikle savaşmaya adıyorum. Oğullarım da benim yolumdan gidecek...

Tüm denizciler ve yerliler Kızılmaske'yi ölümsüz sanmakta ve hatta ondan 'Ölümsüz Ruh' diye bahsetmektedirler. Adı ormanda bir efsanedir ve bu efsaneyle ilgili olarak

Sadece ormanda Fantom diye seslenin. O sizi bulur!

Fantom on kaplan gücündedir...
Fantom herkesle anladığı dilden konuşur... rivayetleri vardır.

Kızılmaske Bengali Ormanı'nın derinliklerinde yaşamaktadır. Asıl adı Kit Walker'dır. Kimselerin yerini bilip bulamadığı Kafatası Mağarası'nda yaşayan Fantom, rüzgâr gibi koşan atı Kahraman ve sadık kurdu Şeytan ile kimsenin karşı koymaya cesaret edemediği yenilmez bir üçlü oluşturmuştur. Çok hızlı hareket etme, bir anda ortaya çıkıp bir anda ortadan kaybolabilme, kim olduğunun bilinememesi gibi özelliklere sahiptir.

İki adet yüzüğü vardır, iki elinin orta parmaklarına takmıştır onları. Birisine yumruk attığı zaman, bu yüzükler kötü adamın çenesinde asla çıkmayan kurukafa işaretleri bırakır. Kızılmaske bir bölgeye bu kurukafa işaretini bırakmışsa, o bölge Kızılmaske'nin koruması altında demektir.

Mowitan Bengali ülkesinin başkentidir. Kızılmaske'nin dinlenmek için gittiği yer ise Eden Adası'dır. Bu ada bütün hayvanların barış ve huzur içinde yaşamakta olduğu bir adadır. Kızılmaske Diana Palmer ile evlidir ve ikiz çocukları vardır.

Karakterler:

Başkan Luaga: Bengali devlet başkanı
Başkan Goranda: Komşu ülke Ivory-Lana'nın devlet başkanı
Diana Palmer: Kızılmaske'nin eşi
Bayan Tagama: Tomm ve Reks'in öğretmenidir
Tomm ve Reks: Kızılmaske'nin yetiştirdiği gençler

Kızılmaske'nin Türkiye'deki yayın hayatı:

Kızılmaske Türk okuruyla 1939 yılında tanıştı. Çocuk Sesi ve Afacan dergilerinin birleşmesinden oluşan yeni dergide yayımlanmaya başlanan Kızılmaske'ye verilmiş olan ad Dev Adamdı. 1940'ların başlarından itibaren 1001 Roman Dergisi'nde de yayımlandı; bu maceraların dördü (ABD'deki orijinal yayın tarihleri: 1938-1940'lar) daha sonra 1965'te, Bilge Şakraks'ın çıkarttığı Red Kit dergisinde dolgu malzemesi olarak kullanıldı. Ayrıca eski 1001 Roman'ın yayıncısı olan Tahsin Demiray'ın 1952-53 yılları arasında yayımladığı (her dört sayfasından ikisi renkli olarak basılan) Haftalık Albümlerde Maskeli Süvari ve Mandrake'nin yanı sıra zaman zaman Kızılmaske'nin de maceraları yer aldı.

Kızılmaske'nin bağımsız bir dergi olarak okuyucuya sunulduğu ilk tarih 1968'dir.

Tay Yayınları'nın 13 Ağustos 1973'te yayınlamaya başladığı seri, Türk çizgi roman okuruna Kızılmaske'yi yaygın olarak tanıtıp sevdirecek seri oldu. Bu seri, 1970'ler ve 1980'ler boyunca devam etti.

KiNOWA

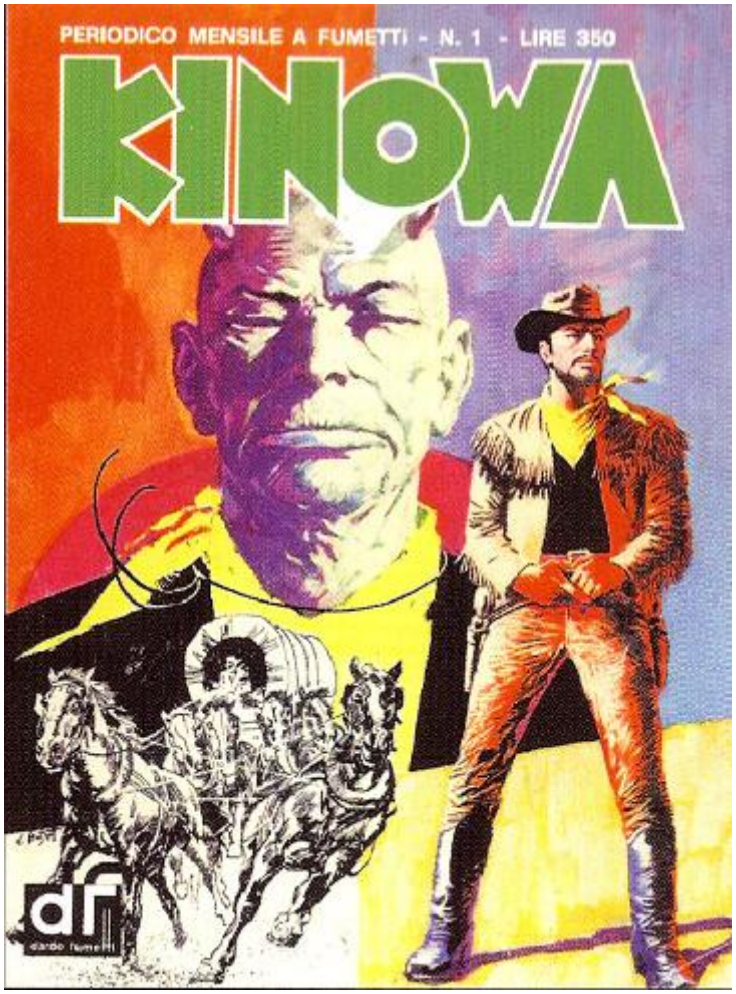

Kinowa, İtalyan yazar Andrea Lavezzolo tarafından 1950 yılında yaratılmış Western türündeki çizgi romandır. Önceleri EsseGesse tarafından çizilirken daha sonra Pietro Gamba tarafından çizilmeye başlanmıştır. 1950 ile 1990 yılları arasında çeşitli format ve seriler halinde yayımlanan Kinowa'nın senaryoları için Lavezzolo "A. Lawson" müstear adını kullanmıştır. 2000 yılında ise Ermes Senzò tarafından yazılan ve Yıldırım Örer tarafından çizilen Il ritorno di Kinowa (Kinowa'nın Dönüşü) adlı özel macera yayımlanmıştır. Kinowa İtalya'nın yanı sıra Fransa, Yunanistan, Türkiye ve İsveç başta olmak üzere çeşitli Avrupa ülkelerindeki basımlarıyla da okuyucuyla buluşmuştur.

Konusu:
Ailesiyle birlikte yolculuk eden göçmen Sam Boyle'un bulunduğu kervan Kızılderililer'in saldırısına uğrar. Karısı öldürülür, Sam ise kafa derisi yüzüldükten sonra öldüğü sanılarak bırakılır. Bu olayın ardından Sam yöreye yerleşir ve ordu izcisi olarak yaşamını sürdürür. Görünürdeki bu hayatının yanı sıra yüzüne korkunç bir maske takarak ve Kinowa adıyla kana susamış Kızılderililer'e korku salar. Günün birinde, kervana yapılan saldırıda öldüğünü sandığı oğlu Jack'in Kızılderililer tarafından büyütüldüğünü öğrenir.

Ana karakterin Sam Boyle olduğu çizgi romanda başlıca yan karakterler oğlu Silver Jack Boyle ya da Kızılderililer arasında bilinen adıyla Kızıl Tüy, eski dostu ve keskin nişancı izci Long Rifle lakaplı Charles Atkins ve sadık atı Bingo'dur.

Türkiye'de Kinowa:
Kinowa Ceylan Yayınları tarafından yayımlanmaya başladığı 1950'lerden itibaren büyük ilgiyle karşılanmış, yine Ceylan Yayınları tarafından 1959 yılından başlayarak yerli yapım Kinowa fotoromanları da yayımlanmıştır. Ancak, daha sonraları Teksas, Tommiks, Kaptan

Swing gibi diğer EsseGesse çizgi romanlarının gölgesinde kalarak, unutulmaya yüz tutmuştur. 2000'lerde Demirbaş Yayıncılık ve Aksoy Yayıncılık tarafından albüm formatında yeni basımları yapılmıştır.

1970'lerin başında Çetin İnanç'ın yönettiği üç filmde (Kinova, Kara Şeytan, Kamçılı Kadın) Hüseyin Zan tarafından canlandırılan "Kinova" adında bir karakter yer almasına karşın, bu karakterin de maskeli olması dışında orijinal çizgi romanla herhangi bir ilgisi bulunmamaktadır.

KiT TAYLOR

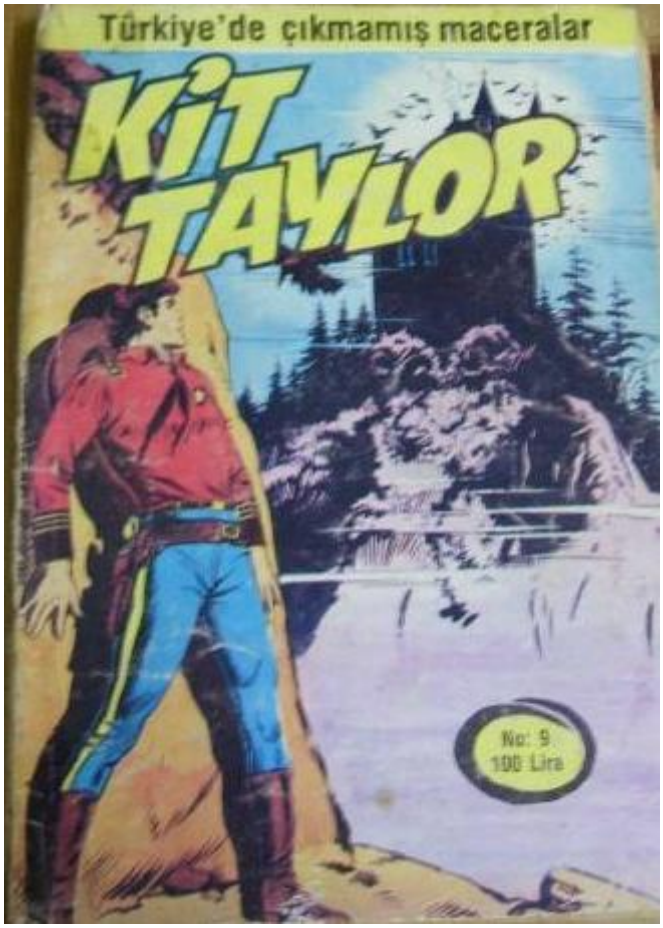

1958 yılında ilk olarak Collona Ardace isimli bir dergide ortaya çıkan II Piccolo Ranger, uzun yıllar yayında kalmış ve 1984 senesinde çıkan 250. sayısından sonra yayınına son verilmiştir. Yaratıcıları olan yazar Andrea Lavezzolo ve çizer Francesco Gamba'nın ortak çalışmalarının ürünü olan başlığa daha sonradan Decio Canzio, Giancarlo Berardi senaryo bazında, Franco Bignotti ve Lina Buffolente gibi çizerler de fırça darbeleriyle katkı sağlamışlardır.

Teksaslı rancer Ted Teller, işlemediği bir suçtan dolayı haksız bir şekilde cezalandırılmıştır. Yakın dostu Çavuş O'Hara'nın da yardımını alan oğlu Kit, onun eski haline dönmesini sağlamaya çalışmaktadır. Böylece gencecik yaşına ve Vahşi Batı'nın tüm tehlikelerine rağmen, Kit Teller, kendini adaleti ve kanunu sağlamak için görev yapan Teksaslı rancerlerin arasında bulmuştur. Bu girişimden sonra; çıktığı tehlike dolu maceralarda onun geri dönmesini bekleyen güzel Claretta/Klaretta'sıyla birlikte, yanında hiç ayrılmayan ekürisi pozisyonundaki beyaz, uzun ve heybetli bıyıklarıyla Frankie Belleven; Frankie'ye göz koyan Kalamiti Ceyn havasındaki Annie Quattropistole/Annie Dörttabanca ve Çinli Cin Lao ona birlikte eşlik edecektir. Maceralarındaki fantastik öğelerin zenginliğiyle dikkat çeken II Piccolo Ranger, benzerlerinden oldukça farklı bir senaryo hattı izlemiştir.

Türkiye'de yayınlanırken bazen Kit Taylor ve bazen Kit Ranger başlığı verilen çizgiroman, ilk kez 1. sayısı 21 Ağustos 1979 tarihinde çıkan ve Ceylan Yayınları tarafından on beş günde bir yayınlanan ciltli bir seri halinde 24 sayı olarak Kit Ranger adıyla basılmıştır. Ancak kendi başlığını taşıyan özel dergisine kavuşmadan on üç sene önce, 24 Aralık 1966 tarihinde yayınlanan Resimli Macera dergisinin 37. sayısında Kit Taylor adıyla kısa süreli boy göstermiştir. 1970 yılı içinde La Storia del West adlı İtalyan çizgiroman serisinin Tomteks adıyla yayınlandığı derginin arka sayfalarına 'Tommiks'in Kahraman Arkadaşı Kit'

başlığıyla dahil olan Kit Taylor, konu ve kostümünün Tommiks'e olan benzerliğinin semeresini görmüştür. 31 Mayıs 1971'de yayına başlayan Kit Taylor adlı küçük boy haftalık fasikül serisi sonradan ciltlenerek yeniden piyasaya sürülmüş; onu on beş günde bir yayınlanan ilk sayısı 29 Mayıs 1981'de çıkan Kit Taylor başlıklı seride yer alan ve 23 Ağustos 1982'de basılan 35 sayı takip etmiş; 30 Mayıs 1983-9 Nisan 1984 tarihleri arasında yine Ceylan Yayınları logosuyla okuyucuya ulaşan 32 sayılık ciltli seri ise haftalık (19. sayıdan sonra on beş günde bir) periyotta bayilere verilmiştir.

LOREL iLE HARDi

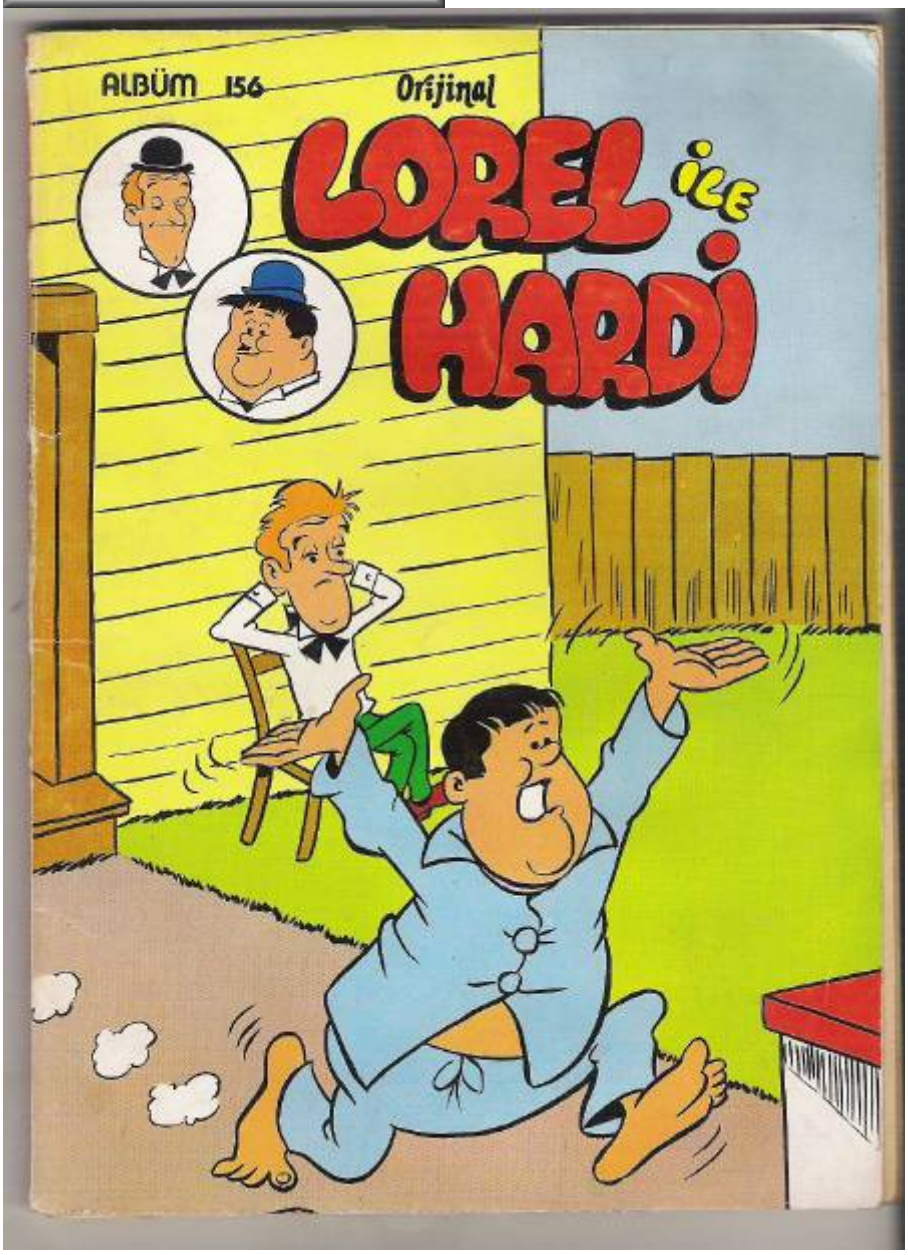

Laurel ve Hardy, Yirminci yüzyılın ilk çeyreğinde çevirdikleri kısa filmlerle ünlü olmuş Amerikalı Komedi ikilisi. Bu ikilinin üyeleri, cılız olan Stan Laurel ve onun ortağı gürbüz oğlan Oliver Hardy'dir. Hardy Georgia eyaletindendir ve Laurel İngiltere doğumludur. Bu ikili, sinema tarihinin en ünlü ve en iyi ikilisi olarak anılmaktadır.

Bu ikili, 1919 da birlikte çalışmaya başlamışlar ve 1921'de gösterime giren The Lucky Dog filmini çekmişlerdir. 1920'lerde Hal Roach Studio için ayrı ayrı çektikleri bir kaç kısa film sonrasında 1926 yılında yeniden birlikte bir film çekmişler ve 1927'den itibaren ikili olarak çalışmaya başlamışlardır. Hal Roach'ın en ünlü yıldızları olmuşlardır. En popüler ve başarılı

filmleri: Sons of the Desert (1933), Way Out West (1937), ve Block-Heads (1938); kısa filmleri: Big Business (1929), Helpmates (1932), ve Akademi ödülü kazanmış olan kısa filmi The Music Box (1932).

İkili 1940'ta Roach Studio'dan ayrılarak 20th Century Fox ve Metro Goldwyn Mayer için toplam sekiz düşük bütçeli komedi yapmışlardır. 1945-1950 yılları arasında hiç bir film yapmamışlar, son filmlerini Fransa'da 1950 yılında ve 1951 yılında, perdeye veda etmeden önce yapmışlardır.

Birlikte toplam 106 filmde rol almışlardır. 40 kısa sesli filmde baş rol, 32 kısa sessiz filmde başrol ve 23 filmde başrol oynamışlar, kalan 11 filmde misafir oyuncu veya yardımcı oyuncu olarak rol almışlardır. Türkiye ve daha birçok ülkede çizgi roman dergileride yayınlanmaktadır.

MANDRAKE

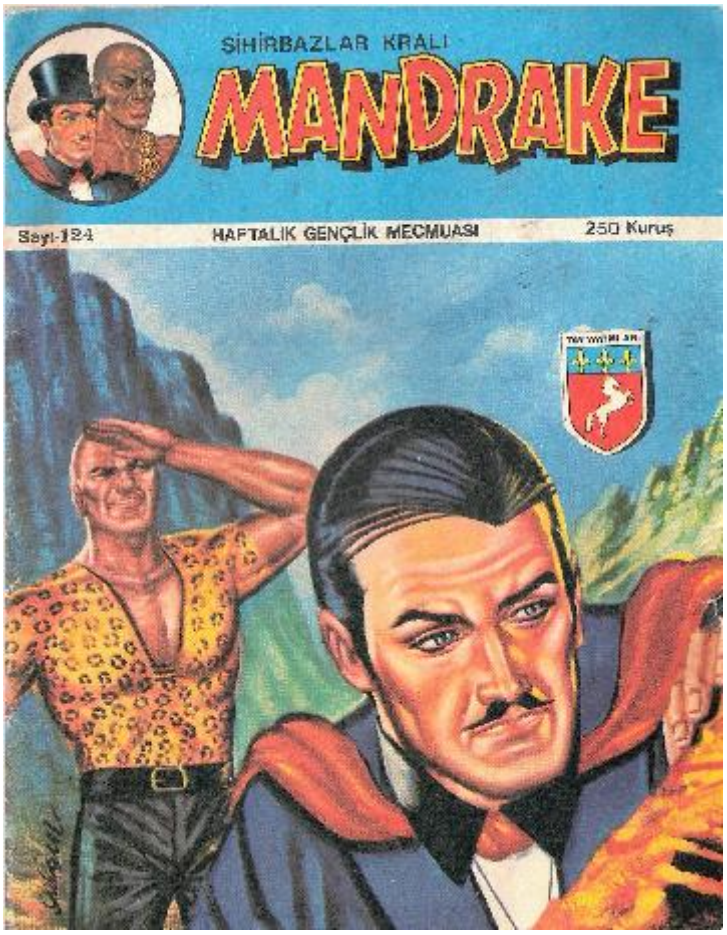

Superman karakteri ortaya çıkmadan epey önce pelerinli ve özel yeteneklere sahip bir çizgi-roman kahramanı Amerikan gazetelerinde görünmeye başlamıştı. Lee Falk daha 19 yaşındayken 1924 yılında Sihirbaz Mandrake karakterini yarattı ama çekmeceden çıkarmak için on yıl bekledi. 1934 yılında Mandrake gazetelerde bant olarak yayınlanmaya başlamadan önce, Lee Falk ticari kaygılar nedeniyle kendi ressamlığına güvenemediğinden, Phil Davis adlı ressamla çalışmaya başladı.

Sonraları Mandrake o kadar sevilecektir ki, yayıncılar Lee Falk'a "Hadi bize bir karakter daha yarat.." diyerek 1936'da Kızılmaske karakterini yarattıracaklardır. (Kızılmaske, The Phantom ise, bir maske takarak asıl kimliğini gizleyen bir karakter olarak Batman'den önce gelir)

Mandrake süper bir sihirbazdır. Briyantinli saçları ve badem bıyıkları ile karizması müthiştir.

İriyarı zenci arkadaşı Abdullah (Afrika'da bir ülkenin prensi.) bazen kafasında fesi ve leopar kürkü kostümüyle bazen de modern kıyafetler giyerek Mandrake'ye eşlik eder.

Xanadu adlı bir villada yaşayan kahramanlarımıza (ki burası yolu tuzaklarla dolu, dağlık ve kayalık bir mevkide kurulu muhteşem bir yerdir) iki kadın eşlik eder: Narda ve Karma. Narda, Cocgaigne adlı minik bir Avrupa ülkesinin prensesi asil bir beyaz olup, Mandrake'nin uzatmalı sevgilisidir. Zenci bir hatun olan Karma ise Abdullah'ın manitasıdır. Xanadu'da aile ortamına benzer hoş bir ortam vardır ve ahlaka mugayir görüntü ve sahneler yer almaz.

Kahramanımız Mandrake, sihir gücü ve hipnotik yeteneklerini kullanarak hem uzayda hem dünyada; kah doğaüstü varlıklarla kah gerçek dünyaya ait kötü insanlarla mücadele eder.

Çok zeki ve akıllıdır da. Aklının yetmediği yerde ise Kristal Küp yardımıyla (bazı maceralarda bu Kristal Küre olur) Sihirbazlık Akademisi'ndeki hocası Theron'la telepatik bağlantıya geçip taktik ve tavsiye aldığı da olur. Dünyada yalnızca iki tane olan bu kristal küplerin (ya da kürelerin) birisi Mandrake'nin evinde Xanadu'da, diğeri ise Theron'un ofisinde Sihirbazlık Akademisi'ndedir.

Mandrake'nin iki ezeli düşmanı vardır ki, bunlar dönüp dönüp Mandrake'den intikam almak veya dünyanın başına bela olmak için maceralarda görünürler:

Bunlardan ilki Kobra'dır ki, Sihirbazlık Akademisinde Theron'un asistanıyken kristal küpleri çalmaya yeltenmiş ve akademiden kovulmuştur. Yüzü asitle yandığı için de metalik bir maske takar ve kukuletalı bir kostüm giyerek dolaşır. Ondan her türlü kötülük beklenir. (Kobra'nın öyküsünün anlatıldığı macerada, Mandrake'nin Derek adlı bir de ikiz kardeşi olduğunu öğreniriz.. Ama bu kardeş nerdedir, sonra ona ne olmuştur, bilinmez..)

İkinci ezeli düşman ise, dünyadaki en gizli ve tehlikeli mafya örgütü olan Sekiz çetesidir. Sekiz mafya babasından oluşan bu gizli örgüt, liderleri Octon'un (ki bu da Latince 8 demektir) başkanlığında, sekiz rakkamı şeklinde bir masada buluşur ve dünyayı mahvetmek için planlar geliştirir durur.

Sekiz çetesi melanet peşindeyken, iyi adamlar da boş durur mu? Onlar da Inter-Intel adında uluslararası bir gizli polis teşkilatı oluşturmuşlardır. Inter-Intel'in şefi kimdir, onu kimse bilmez. Bir robot aracılığıyla konuşur bu gizli şef. (Maceralardan birinde gizli şef Mandrake'ye kimliğini açıklar: O da ne? Meğer Mandrake'nin Xanadu'daki aşçısı Hojo değil miymiş bu?) Şef, yardımcısı Jed aracılığıyla (pipo içen, kır saçlı ve keçi sakallı, Sean Connery tipinde bir adamdır bu Jed) bazen Mandrake'den yardım ister veya görüşüne başvurur.

Mandrake çizi-romanında görülen iki detay karakteri daha tanıtalım hemen:

Hojo:
Mandrake'nin Japon aşçısı. (Ayrıca Inter-Intel'in gizli şefi, ama bunu kimse bilmiyor) Dokuz dil bilir, judo ve karatede karakuşak sahibidir.

Magnon:
Galaksimizin imparatoru. Dünya gezegeni henüz çok geri olduğu için bu sır dünyalılara açıklanmaz (sadece Mandrake ve Narda bilir) ama galaksimizin bir imparatoru vardır, o da iyi kalpli yiğit savaşçı Magnon'dur.. Galaksinin merkezindeki gezegeninde oturur. Başı sıkışırsa o da Mandrake'den yardım ister.

MARTiN MYSTERE

Martin Mystere, İtalyan Bonelli Comics şirketi tarafından yayınlanmakta olan bir çizgi roman serisidir. Hikayesinde temel olarak arkeoloji, bilim-kurgu, fantastik edebiyat, tarih, mitoloji gibi konulardan bahseder.

Yaratılışı:
Martin Mystere 1982 yılında Alfredo Castelli ve Giancarlo Alessandrini tarafından yaratılmış bir Çizgi-roman kahramanıdır. İlk sayısı Nisan 1982'de İtalya'da Bonelli Comics yayınevinden çıkmış olup, iki yıl sonra Türkiye'de de yayın hayatına başlamıştır. O sıralar Türkiye'de çizgi-roman piyasasını elinde tutmakta olan Tay Yayıncılık tarafından çıkartılmaya başlanan Martin Mystere, bazı politik nedenlerden dolayı Türkiye'de "Atlantis" adı altında yayımlanır. Tay Yayıncılıktan çıkan 31 ve 50 sayılık iki serinin sonunda Martin Mystere de yayın hayatına son vermek zorunda kalır. Uzun bir süre yeni bir sayısı Türkiye'de yayınlanmayan Martin Mystere, 90'larda AD\Doğan Egmont Yayıncılık tarafından yeniden, bu kez orijinal isim ve formatta basılmaya başlanır. 31 sayı süren bu seriden sonra, 2000'lerin başlarında Aksoy Yayıncılık tarafında basılan 15 sayıyla birlikte yayın hayatına ikinci kez ara verir. 2002 yılında Lal Kitap tarafından yeniden yayın hayatına dönen Martin Mystere, halen Lal Kitap tarafından çıkartılmaktadır.

Konu;
Serinin kahramanı Martin Mystere bir seri konuda uzmanlaşmış bir profesördür. Bu

konular arasında arkeoloji, antropoloji, sanat tarihi ve sibernetik sayılabilir. Fakat asıl uzmanlık alanı, esrarengiz konuların araştırılmasıdır. Bu sebeple "İmkansızlıkların Dedektifi" diye de anılır. Sözkonusu esrarengiz konular, geleneksel bilim tarafından aydınlatılamayan konulardır. Serinin başlarında bu konular Atlantis ve Mu ile kısıtlıyken, ilerleyen bölümlerde kapsam genişletilmiştir. Ana fikir, geçmişte çok ileri teknolojik seviyelere ulaşmış uygarlıkların, savaşlar sonucu yokolduklarıdır. Martin, araştırmaları esnasında eski uygarlıkların kalıntılarını bulur, ama hemen her defasında Kara Adamlar tarafından kanıtlar yok edilir. (Zaten aksi taktirde, keşfedilen şey dünyanın çehresini değiştirecektir. Bu da serinin sonu olur.)Çoğu kişinin bilmemesine rağmen Martin'in asıl adı adı Martin Jacques Mystere'dir.

Ana Karakterler:
Java
Martin'in Himlaya'lardaki bir macerası esnasında rastladığı Neanderthal insanlarından biridir. Martin'le birlikte modern dünyaya adım atmıştır. Altıncı hisleri çok kuvvetlidir. Şaşırtıcı bir gücü ve çevikliği vardır. Serinin ilk bölümlerinde Martin'e katkısı hemen her macerada altıncı hisleri ya da koku alma duygusuyla birilerini ya da birşeyleri bulmakken, ilerleyen bölümlerde, arkadaş ve yoldaş vurgusu artmıştır.

Diana
Martin'in uzatmalı sevgilisi Diana Lombart. Sosyal hizmetler üzerine çalışan güzel Diana, Martin'e aşıktır ama Martin'in oyalamaları sebebiyle bir türlü evlenemezler. Martin'in maceralarında ona sık sık eşlik eden güzel kadınları çok kıskanır. Zaman zaman ön plana çıktığı öyküler de vardır.

Sergei Orloff
Martin'in eski ortağı. Agartha'da Kut Humi tarafından birlikte yetiştirildikleri, Martin'in eski ortağıdır. Java'nın katıldığı macerada, "gücün kötü yanı"nı seçer. Bir macerada geçirdiği kaza sonunda yüzü yanar ve bir gözü ile bir elini kaybeder. Bundan hep Martin'i sorumlu tutar. Acımasız ve hırslıdır. Martin'le yolları zaman zaman kesişir. İlerleyen maceralarda Sergei karşımıza İtalya'da büyük bir teknoloji şirketinin sahibi olarak çıkar. Martin'e saygı duyar ve zaman zaman onu kurtarır.

MiSTER NO

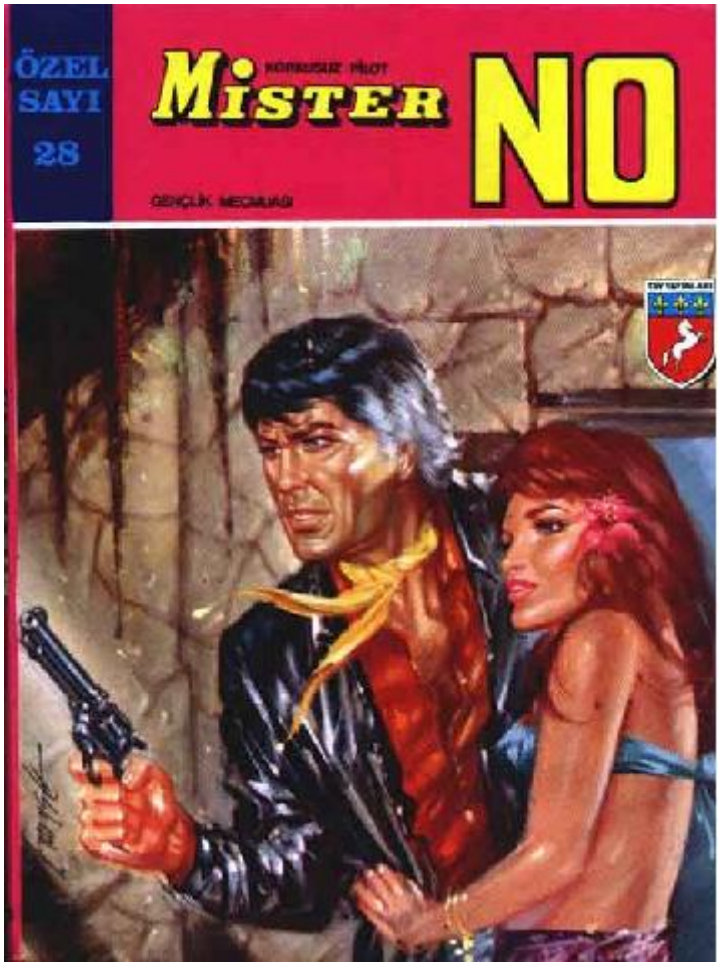

Mister No, Sergio Bonelli ve Galliano Ferri ikilisinin yarattığı çizgi roman ve baş karakter. İtalya'da 1975 Haziran ayında ilk serüveni yayımlanmıştır.

İtalyan çizgi romanında bir dönüm noktasıdır. Ona bu sıfatı kazandıran en önemli özelliği, western olmayan ilk Bonelli karakteri olmasıdır.

Mister NoDürüst, samimi, alkol ve güzel kadın düşkünü, tembelliği seven bir kişiliğe sahiptir.

II. Dünya Savaşı'na Amerikan hava kuvvetlerinde savaş pilotu olarak katılan Mister No (asıl adıyla Jerry Drake) savaş sonrası prototip bir hippi olarak, Brezilya'nın Manaus kentine yerleşmiş ve bir Pırpır satın alıp turist rehberliği yapmaya başlamıştır. Küçük uçağıyla Amazon Nehri üzerinde turist gezdirerek hayatını kazanmaktadır. SS takma adlı (asıl adı Otto Kruger) turist rehberliği yapan Alman bir arkadaşı vardır.

Olaylar Amazon nehri boyunca Brezilya, Kolombiya, Guyana gibi ülkelerde geçer. Kahramanımızın Karayip Denizi'nde dolanıp Haiti'ye uzanmışlığı da vardır. II. Dünya Savaşı'ndan sonra 1948-1950 yılları arası konu edilse de araba modelleri, kostümler, diyaloglarda geçen bazı kelimeler gibi detaylar, Vietnam Savaşı sonrasından izler taşımaktadır.

Yardımcı karakterler]Jerry'nin sıkı dostları arasında, barmen Paulo Adolfo, tamirci Augustino, şarkıcı Dana Winter sayılabilir. New York'taki dostları ise çenesi düşük barmen Harvey Fenner, kulüp sahibi Max Culver, arkeolog Patricia Rowland ve özel dedektif Phil Mulligan'dır.

Teknik ekipYaratıcı:
Guido Nolitta:Sergio Bonelli, 1975

Çizerler:
Gallieno Ferri,
Franco Donatelli,
Roberto Diso

Editör:
Michele Masiero

Kapaklar:
1'den 115'e kadar; Gallieno Ferri
116'den itibaren; Roberto Diso

MiNi RiNGO

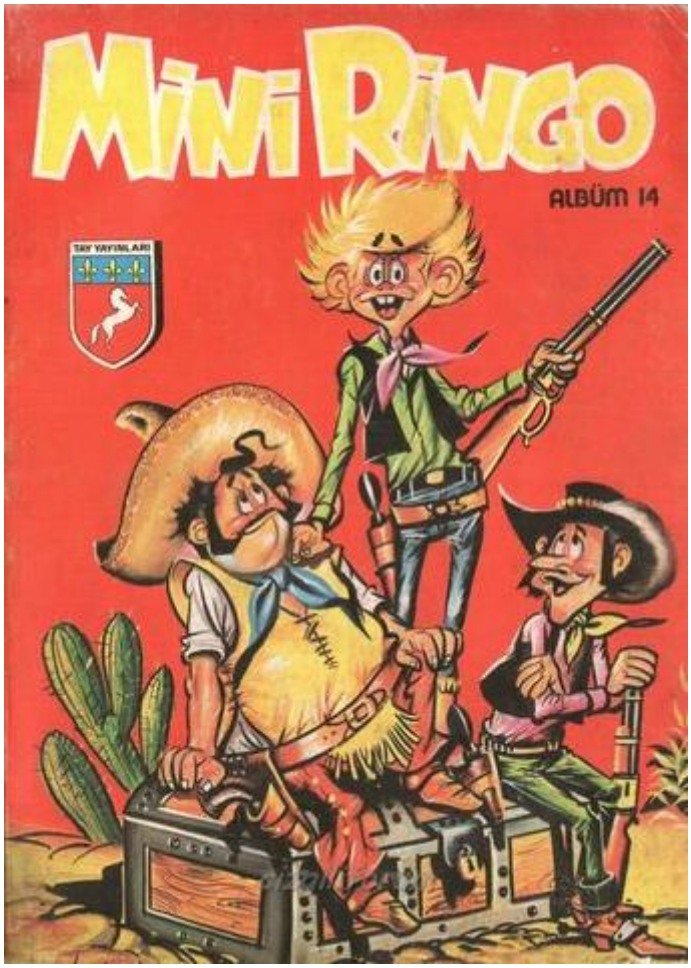

Mini Ringo - Gordon - Red Kit benzeri bir kahraman. Mini Ringo 1971 yılında Tay yayınları tarafından fasikül şeklinde yayınlanmaya başlamıştır.

NATHAN NEVER

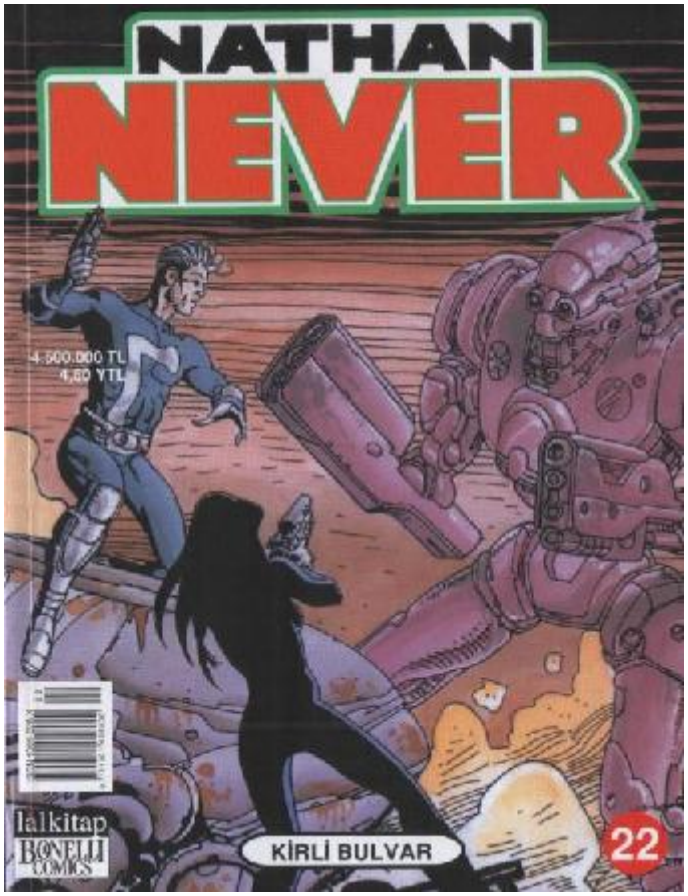

1991 yılında okurlarla tanışan Sergio Bonelli kahramanı Nathan Never. Yazarlığını Michele Medda, Antonio Serra ve Bepi Vigna'nın yaptığı, Claudio Castellini'nin başını çektiği Roberto De Angelis, Dante Bastianoni, Nicola Mari, Pino Rinaldi, Giancarlo Olivares ve Onofrio Catacchio kadrosunun çizdiği seri "Blade Runner"dan hayli etkilenmiş gibidir.

Lal Kitap'ın Aksoy Yayınlarının ardından kalınan yerden yayınlamaya başladığı Nathan Never'i maalesef 38. sayıda durdurmak zorunda kalmıştı. 10 sayı Aksoy, 38 sayı Lal etiketiyle basılmış olan Nathan Never bilim kurgu çizgi romanına hoş yenilikler katıyordu. Ancak 49. sayısını türk okuyucusu yine kendi hatasından dolayı okuyamadı. Çizgi romanın kendi kendine üreyen ve sadece alışkanlıklarla yaşatılması gereken bir şey sanan bir çok okurumuz tutuculuklarıyla hayli kaliteli bir çizgi romanın raflardan kalkmasına neden oldular.

ÖRÜMCEK ADAM

Örümcek Adam, Marvel Comics tarafından yaratılmış bir çizgi karakterdir. Türkçeye Örümcek Adam olarak çevrilmiştir. Orijinal ismi Spider-Man olan hayali kahraman beyaz perdeye uyarlanmış ve oldukça başarılı olmuştur.

Peter Benjamin Parker'ın gizli kimliği olan Örümcek Adam, Marvel Comics'e bağlı Stan Lee ve Steve Ditko tarafından yaratılmış hayali bir kahramandır. İlk kez Marvel Comics'in "Amazing Fantasy" isimli çizgi romanının 15. sayısında 1962 yazında ortaya çıkmıştır. O günden bu yana, dünyanın en popüler süper kahramanları arasındadır.

Örümcek Adam, kendi duygusal ve kişisel problemlerini süper güçleriyle çözemeyen, süper güçlerinin çoğu zaman ilişkilerini olumsuz yönde etkilediği bir kahramandır. Kariyerinin ilk yıllarında "Daily Bugle" gazetesine Örümcek Adam fotoğrafları satarak yaşamını sürdürmüş ve adını yaygınlaştırmıştır. Birçok sorunu olmasına karşın, suçla mücadeleye büyük önem atfeder. Örümcek Adam'ın amcası Ben Parker'dan aldığı ilkesi "Büyük güç büyük sorumluluk getirir"dir. Bu ilke, tüm çizgi romanın temel konusunu özetler. Örümcek Adam karakterinin insani boyutları ve yaşadığı iç çatışmalar çizgi romanının popülerliğini artırmıştır.

Örümcek Adam, günümüzde Superman ve Batman (Yarasa adam) ile birlikte en tanınan çizgi kahramanlar arasındadır. Yıllar boyunca, Örümcek Adam karakteri çizgi roman ve dizilerde, çizgi filmlerde ve 70'li yıllarda Tv filmi olarak, son yıllarda ise büyük bütçeli üç başarılı Hollywood filminde kullanılmıştır. TV filmlerinde Örümcek Adam'ı Nicholas Hammond, Hollywood'da ise Tobey Maguire canlandırmıştır.

Yaratılışı:
1960'lı yıllarda süper kahraman çizgi romanlarının çok satması nedeniyle yeni bir kahraman yaratmak isteyen Marvel Comics editörü Stan Lee, okuyucuların genelde gençler olmasından da faydalanmak için yaşı küçük bir süper kahraman yaratmak ister. Steve Ditko ve kısmen Jack Kirby'nin de katkılarıyla, eski fakat kullanılmayan karakterlerden esinlenerek Örümcek Adam isminde karar kılarlar. Aslında ilk başlarda Stan Lee Şöyle düşünmektedir "güçlü bir karakterim var (Hulk), güzel bir takımım var

(fantastik dörtlü) " ancak artık hepsini birleştirmenin zamanı gelmiştir yani güçlü müthiş reflekslere sahip ve nerdeyse uçabilen bir karakter olabilen ÖRÜMCEK ADAM! Bu fikri ilk başda Marvel'ın başkanı beğenmez "İnsanlar örümcekden nefret eder!" diye düşünür. Zaten Daily Bugle daki J.J Jamesson karakterinde ondan alıntı yapılmıştır. Örümcek-Adam sıradan bir derginin son sayfalarında çok popüler olur bunun üzerine 2 yıl sonra Marvel Örümcek-Adamın patentini satın alır.

Şu anda Marvel'da Örümcek adamın 1000'den fazla çizgiromanı vardır.

Peter Parker, ergenlik sıkıntıları çeken, kendine güvensiz, kızlarla iyi iletişim kuramayan, anne ve babasını kaybetmiş sorunlu bir karakter olarak yayın hayatına başlar. Sonradan liseden mezun olur, üniversitede asistanlık, Daily Bugle'da fotoğrafçılık yapar, fotomodel Mary Jane Watson ile evlenir, çocuğunu kaybeder ve New Avengers'ın bir üyesi olur.

Düşmanları:

Akbaba
Akrep Adam
Bukalemun
Dr.Ahtapot (Dr. Otto Octavius)
Yeşil Cin (Norman Osborn, Harry Osborn)
Venom(Siyah Örümcek Adam)(Eddie Brook)
Carnage(Kırmızı Örümcek Adam)
Gulyabani (Hobgoblin) (Jason Philips)
Kum Adam (Marco)
Mysterio (Quentin Back)
Gergedan Adam (Alexander)
Şok Edici
Dormamu
Baron Mordo

PEKOS BiLL

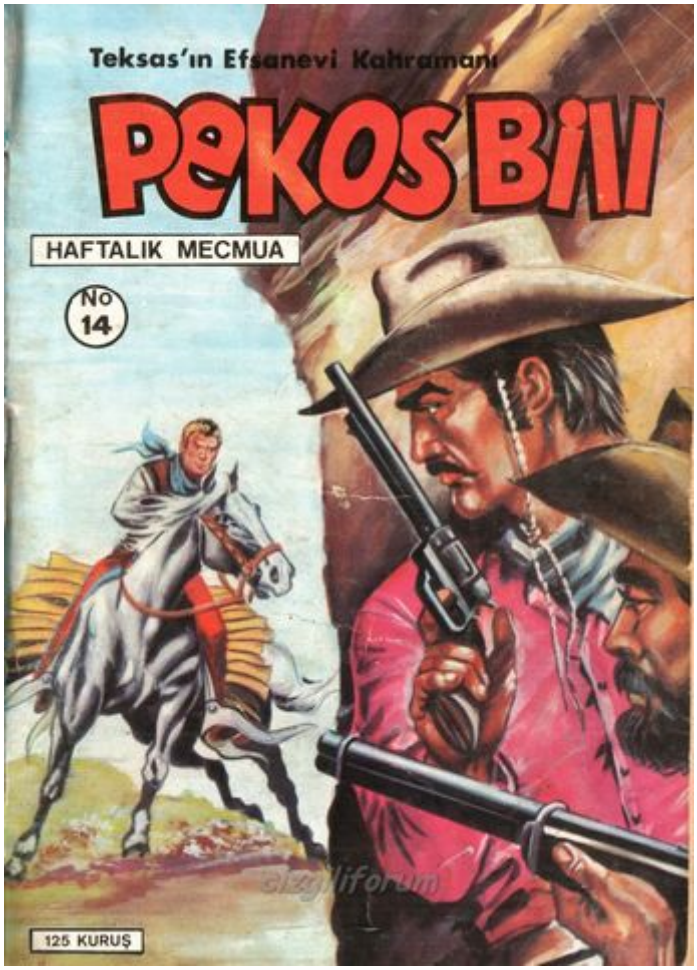

Pekos Bill ilk defa Türkiye'de 1951-1956 arasında, "Kral Neşriyat Yurdu" (sahibi ve yayın müdürü Alaettin Kral) tarafından yayınlandı. Her sayısı 6 sayfası renkli olmak üzere 16 sayfa idi. İtalyanca'dan tercüme edilirdi.

Orijinali İtalya da 1949-1956 yılları arasında Arnoldo Mondadori Yayınevi tarafından yayınlandı. İtalyanca baskısı her sayı 32 sayfa idi. Pekos Bill ünlü İtalyan çizgi roman çizeri Guido Martina tarafından yaratıldı. Sonraları Paparella, De Vita gibi ressamlar önce gölge olarak sonra açıkça diziyi devam ettirdiler.

RED KiT

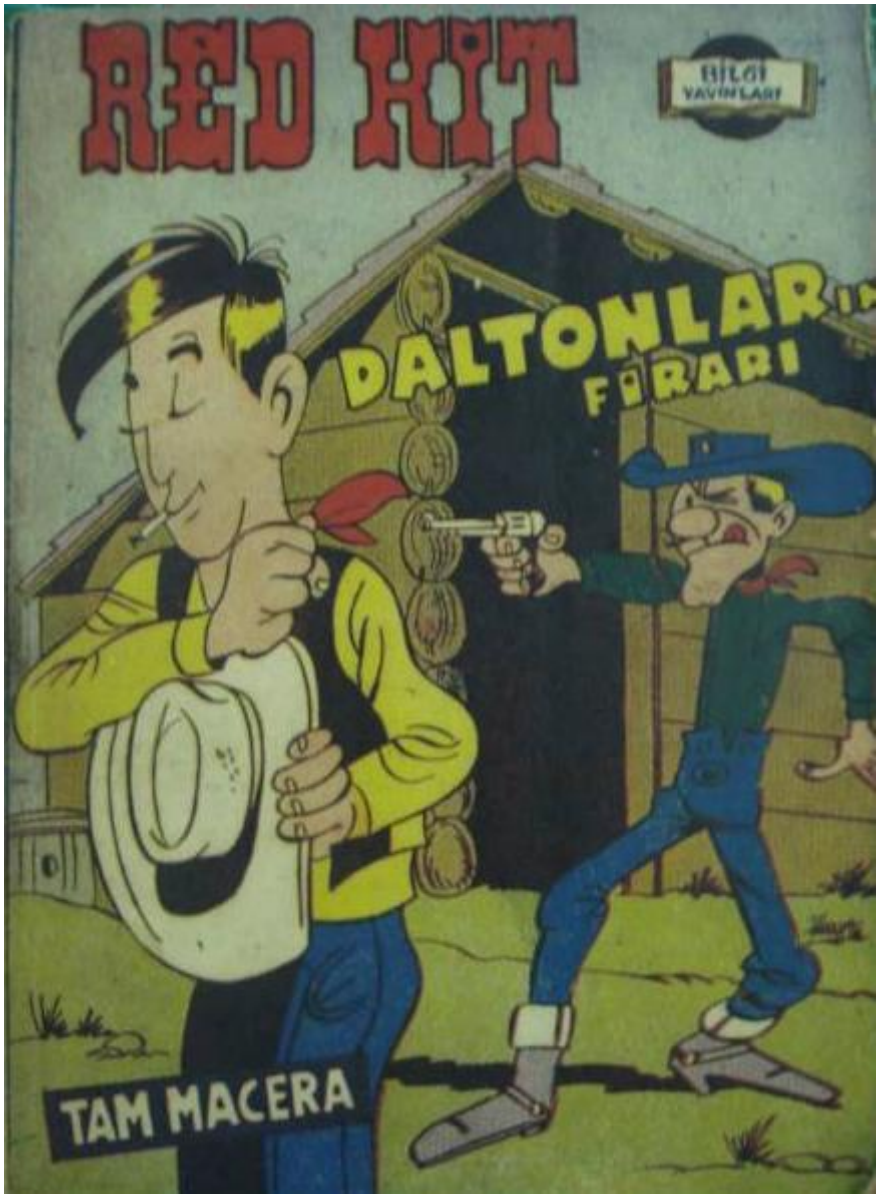

Belçikalı karikatürist Morris (1923-2001) tarafından çizilen çizgi roman. Orijinal adı Lucky Luke (Maceraların bazıları Fransız René Goscinny (1926-1977) tarafından yazılmıştır. Morris'in ölümünden sonra bazı maceralar Fransız Achdé tarafından çizilmiştir.

Gölgesinden hızlı silah çeken yalnız kovboy "Red Kit" sadık beyaz atı Düldül (Jolly Jumper) ve sevimli köpeği Rin Tin Tin (Rantanplan) ile beraber suçluların ve adaletsizliğin amansız düşmanıdır. Suçluları temsil eden Dalton kardeşler; Joe, William, Jack ve Averel birçok macerada yer alırlar. Diğer unutulmaz karakterler Kalamiti Jane, Billy Kid, Yargıç Roy Bean, Jesse James, Akbaba, Posta arabası sürücüsü Hank ve Cenaze Levazımatçı'sıdır.

Red Kit dünyada pek çok defa animasyon ve televizyon serisi olarak filme çekilmiştir. 1983'den sonraki maceralarında sigarayı bırakmış ve ağzında bir saman parçası tutmaya başlamıştır. Dünyada ilk kez Türkiye'de sinemaya aktarılmıştır. 1967'de Öztürk Serengil'in başrolünü oynadığı filmde Öztürk Serengil gördüğü bir rüyada kendini Red Kit sanar ve vahşi batıda maceradan maceraya koşar. 1971 yılında ise İzzet Günay Red Kit olur ve Daltonlarla mücadele eder. 1974 yılında ise son Red Kit Aram Gülyüz'ün yönetiminde Sadri Alışık'tır.

Lucky Luke, Türkiye'de Red Kit isminin verilmesinin hikayesi şöyle; "Ferdi Sayışman'ın,

daha sonra isim babası olacağı Red Kit ile tanışması 1954-56 arasında rastlıyor. `O zaman Lucky Luke'un maceraları Fransız Spirou dergisinde çıkıyordu. Burada da yayınlamaya karar verince, Türkçe ne isim koyalım, diye düşünmeye başladık. Bir arkadaşın çıkarmak istediği Red Rider (Kızıl Sürücü) diye bir dergi vardı. Ben de Bil Kit diye başka bir derginin kopyasını yapıyordum. Red kısmını Red Rider'dan Kit kısmını da Bil Kit'ten aldık, Red Kit oldu.'

Red Kit çizgi film ve romanlarında ikinci planlarda yer alan karakterler başka ırklardandır. Örneğin; ütücü rolünde bir Çinli, temizlik işlerinde bir Afrikalı gibi...

RED SONYA

Red Sonja, orijinalinde 1970'li yıllarda Marvel firması tarafından yayınlanan Conan çizgiromanının içinde yeralan bir karekterdir. Kızıl saçlarından dolayı Red dir. Bu karakter kısa sürede Conan okuyucularının ilgisini çekmiş ve en sonunda Conan'dan ayrılarak kendi çizgiromanını oluşturmuştur.

Red sonja aslında Robert E. Howard'ın haçlı seferlerindeki "Red Sonya" adlı kadın kahramandan sezinlenerek Roy Thomas tarafından üretilmiştir. Aslında Conan ile aynı çağda yaşamaz iken bu sayede Conan ile aynı çağa taşınmıştır ve Conan'la bir sevigiliden ziyade çok samimi iki arkadaş olarak yeralmışlardır.

Red Sonjanın bu kadar güçlü ve kuvvetli bir dövüşçü olmasının ardında yatana neden daha 17 yaşında iken tecavüze uğramasının ardından bir tanrıçanın kendisine yenilmezlik gücü vermesidir.

Türkiye'de ise Alfa yayınları zamanında başlarda Conan bölümlerinin içinde görülürken daha sonra Alfa yayınları tarafından ayrıca Red Sonja adıyla yayınlanmaya başlamıştır. Son olarak da 2000 yılında daha önce yayınlanan 2 serinin içinden seçilmiş olan seçme öyküler ile büyük boy olarak sadece 7 sayı .

SABATA

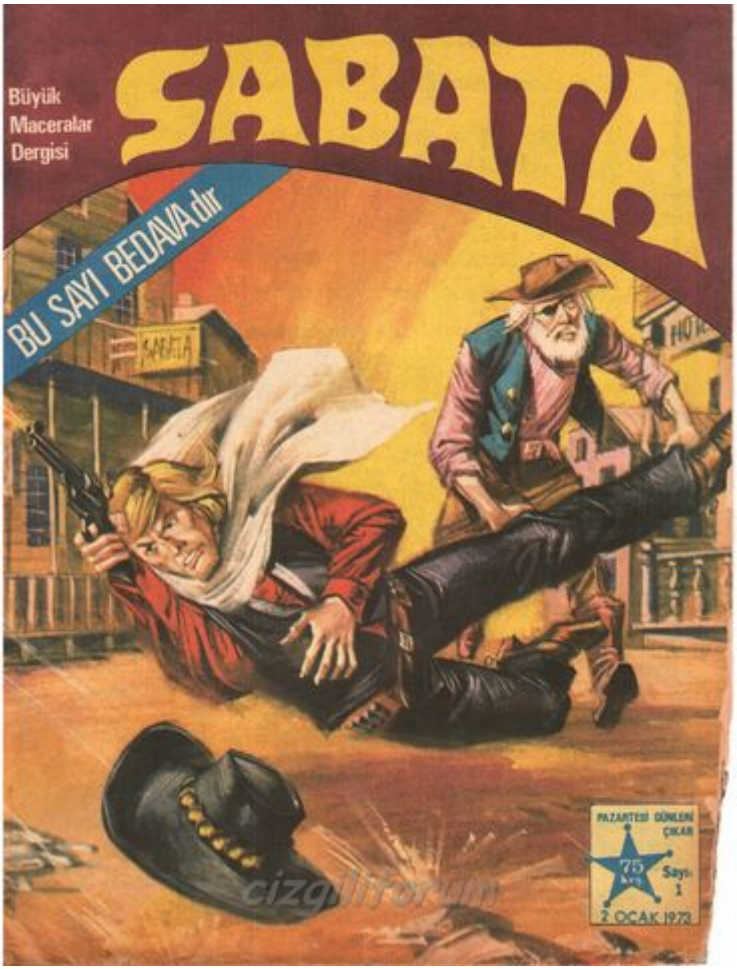

Türkiye'de 1970'lerin başında yayımlanmış sabata çizgi roman dergisi pek ilgi görmemiştir. ve bu çizgi romandan esinlenerek
Sabata (1969, Sabata: Lee van Cleef) - sabata
Adios, Sabata (1970, Sabata: Yul Brynner) - elveda sabata
Sabata kehrt zurück (1971, Sabata: Lee van Cleef) - sabatanın dönüşü
adlı 3 adet başarılı film çekilmistir.

SPIRU VE FANTASIO

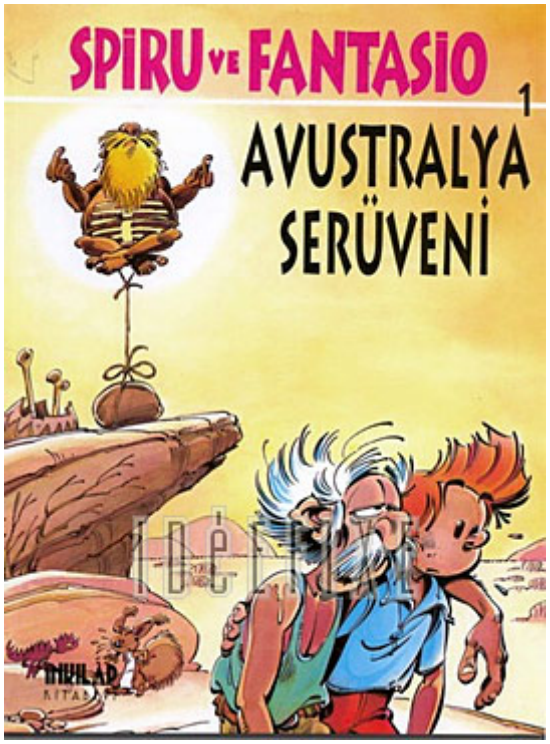

1997 tarihinde inkilap kitabevinin yayımladığı daha çok çocuklara yönelik olan ve türkiyede pek tutulmayan bir çizgi romandır.

SUPERMAN

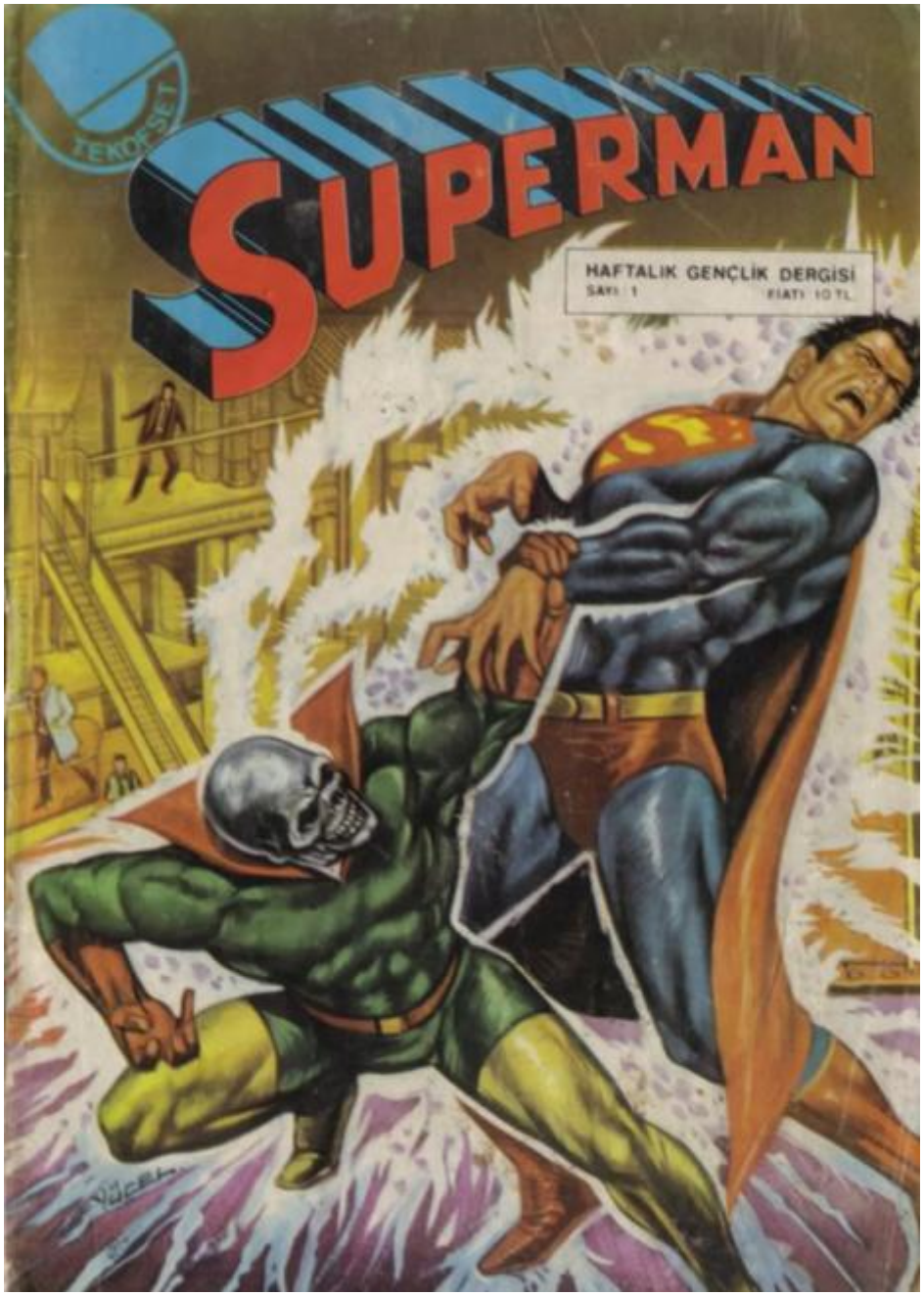

Superman, çizgi roman kahramanı. Tüm çizgi roman dünyasının en popüler ve tanınan hayali karakterlerinden biri. ve önemli bir Amerikan kültürel ikonudur.

İlk Superman 1933 yılında yaratılmış kel bir karakterdir. Uzaydan üstün güçleri ile gelip dünyayı istila edecek bir kötü adam olarak düşünülmüştü ama Jerry Siegel ve Joe Shuster bu konsepti satamadılar. 1938'e kadar Superman'in tasarımları değişip duruyordu. Haziran 1938'de "DC Comics #1" dergisinde Superman ilk defa halka sunuluyor. Bu bildiğimiz Superman kostümünün tasarımı o zamanki sirklerde gösteri yapan "güçlü adam"ların giydiği gibi tayttır. Modern zamanlarda dalga geçildiği gibi bacaklarındaki taytın üzerinde bir don vardır ki, o zamanlar sirklerde gösteri yapan güçlü adamların neyi saklamak için giydiğini tahmin edersiniz. Kostüm renkleri Amerikan bayrağına gönderme yapmak için mavi-kırmızıdır. Yıllar boyunca birçok kahramanın Batman dahil, kostümü değiştirilirken, Superman değişmez, değiştirilemez 71 yıl boyunca, çünkü o kostüm görsel olarak bir ifadedir.

1938'de göğsünde bir üçgen içinde adının baş harfi vardır. Bu üçgen Amerikan polis rozetine göndermedir. Tabii daha sonra bu yavaş yavaş şimdiki elmas şeklindeki "S"

amblemine dönüşür.

Güçlerine gelince, giderek arttırılır. İlk başta sadece çok güçlü, ve hızlıdır, uçamaz, çok yükseğe zıplar. ama uçaklar hayatımıza girince, sıradan insan bile Superman'den hızlı hareket edebilir, uçabilir hale gelir. O zaman Superman'e uçma gücü verilir yazarları tarafından.Yani Superman'in güçleri teknolojinin gelişmesi ile artar, çünkü o her zaman teknolojinin ve onu kullanan sıradan insanın önünde olmazsa süper insan olamaz. Superman Nietzsche'nin Ubermensch (üstün insan) kavramı temele alınarak yaratılmıştır. Bu kavram da önemli olan fiziksel güç değil erdemdir.

Superman, çizgi roman kahramanı. Tüm çizgi roman dünyasının en popüler ve tanınan hayali karakterlerinden biri ve önemli bir Amerikan kültürel ikonudur.

İlk Superman 1933 yılında yaratılmış kel bir karakterdir. Uzaydan üstün güçleri ile gelip dünyayı istila edecek bir kötü adam olarak düşünülmüştü ama Jerry Siegel ve Joe Shuster bu konsepti satamadılar. 1938'e kadar Superman'in tasarımları değişip duruyordu. Haziran 1938'de "DC Comics dergisinde Superman ilk defa halka sunuluyor. Bu bildiğimiz Superman kostümünün tasarımı o zamanki sirklerde gösteri yapan "güçlü adam"ların giydiği gibi tayttır. Modern zamanlarda dalga geçildiği gibi bacaklarındaki taytın üzerinde bir don vardır ki, o zamanlar sirklerde gösteri yapan güçlü adamların neyi saklamak için giydiğini tahmin edersiniz. Kostüm renkleri Amerikan bayrağına gönderme yapmak için mavi-kırmızıdır. Yıllar boyunca birçok kahramanın Batman dahil, kostümü değiştirilirken, Superman değişmez, değiştirilemez 71 yıl boyunca, çünkü o kostüm görsel olarak bir ifadedir.

1938'de göğsünde bir üçgen içinde adının baş harfi vardır. Bu üçgen Amerikan polis rozetine göndermedir. Tabii daha sonra bu yavaş yavaş şimdiki elmas şeklindeki "S" amblemine dönüşür.

Güçlerine gelince, giderek arttırılır. İlk başta sadece çok güçlü, ve hızlıdır, uçamaz, çok yükseğe zıplar. ama uçaklar hayatımıza girince, sıradan insan bile Superman'den hızlı hareket edebilir, uçabilir hale gelir. O zaman Superman'e uçma gücü verilir yazarları tarafından.Yani Superman'in güçleri teknolojinin gelişmesi ile artar, çünkü o her zaman teknolojinin ve onu kullanan sıradan insanın önünde olmazsa süper insan olamaz. Superman Nietzsche'nin Ubermensch (üstün insan) kavramı temele alınarak yaratılmıştır. Bu kavram da önemli olan fiziksel güç değil erdemdir.

Kimdir?
Süpermen çizgi film.Gerçek kimliğini gizlemek için Clark Kent adını kullanır.

Jor-El ve annesi Lara tarafından patlamak üzere olan Kripton gezegeninden kurtulması için bir roket ile Dünya'ya gönderilir. Jor-El'in Kal-El'i Dünya'ya göndermesinin sebebi sarı güneşin ona çok üstün güçler vereceğini bilmesidir. Kansas'da Smallville kasabası yakınlarına düşen Kal-El'i Martha ve Jonathan Kent isminde iki çiftçi bulur ve ona Clark ismini vererek kendi çocukları gibi yetiştirirler. Üniversiteyi okumak için Metropolis kentine gelir. Üniversiteyi bitirince Daily Planet gazetesinde işe başlar.Burada Lois Lane ile tanışır ve olaylar gelişir. Superman ismini ona veren Lois Lane'dir. Ayrıca birçok lakabı vardır. Bunlardan bazıları : "The Man of Steel", "The Man of Tomorrow" ve "The Last Son of Krypton". Anlamları ise "Çelik Adam", "Yarının Adamı" ve "Kripton'nun Son Oğlu".
Yan Karakterler Batman, Flash, Wonder Woman, Lois Lane, Lex Luthor, Lana Lang, Justice League of America
Düşmanları:
Superman'ın birçok düşmanı vardır.Ancak en bilinenleri şunlardır:

Lex Luthor:
Amacı Suparman'ı yok etmek ve dünyaya hükmetmektir.
Metallo:
Gücünü Kriptonitten alan ve Superman'a karşı bu enerjisini kullanan bir kötüdür. Kendini metal bir robota bürüterek taaruz eder.
Bizarro:
Superman'ın kanı alınarak Lex Luthor tarafından yapılan bir karakterdir. Denilenin tersini yapmasıyla bilinir. Bazen iyilik bazen kötülük yapar.
Mr.Mxyzptlk:
Koca ve kel kafalı bir karakterdir. Özel güçleri vardır. Adını tersten söylerseniz 3 ay ortadan yok olur. Mongul:
Emrinde gladyatörleri olan bir uzaylıdır. Superman baş düşmanıdır.
Darkseid:
Apoklips gezegeninin güçlü yöneticisidir. Dünyayı fethetmek emellerindendir.

süpermenin Güçleri:
X-ray görüşü: Superman bu özellikleri sayesinde herşeyin arkasını görebilir. Yalnızca kurşunun arkasını göremez. Bunun nedeni kurşunun içindeki maddelerdir. Kurşunun içini görememesi sonucu başına çok iş almıştır.

Teleskobik görüş: Bu yeteneği uzak mesafeleri yakınlaştırıp görmesini sağlar. (Uzak cisimlere zoom yaparak yakınlaştırır)

Mikroskobik görüş: Bu yeteneği ise aşırı derece de küçük atomik seviyede ki cisimleri görebilmesini sağlar.(Yalnızca mikroskop ile görülebilecek boyutta ki cisimler)

Isı Saçan Bakışlar: Bu yeteneği sayesinde düşmanlarına zor anlar yaşatır. Soyguncuların kaçış arabalarını patlatabilir, ağır metalleri eritebilir. Heat vision olarak da bilinen bu özelliğiyle Superman Burst patmalarını oluşturur.

Diğer görüş yetenekleri: Superman ultraviolet ışınları , kızılötesi ışınları, elektromanyetik dalgaları ve karanlıkta görebilir. Superman denizin altını dahi görebilir.

Süper işitme: Bu özelliğiyle Superman her sesi duyabilir.Böylece her tehlikeyi sezip, zamanında o tehlikeleri önleyebilir.

Süper Ses: Superman çok iyi bir vantrologtur bütün insan ve hayvanların mimiklerini ve seslerini aynen taklit edebilir.

Süper Nefes: Bu yeteneği ile kasırga gücünde rüzgar üfleyebilir ve bu rüzgar hedefini dondurabilir. Superman nefes aldığında büyük miktarlarda havayı içine çekebilir ve bu yeteneğiyle zehirli gaz bulutlarını dağıtabilir. Bir üflemesiyle güneşi söndürebilir.

Süper hipnotizma: Pre-Crisis Superman istediği zaman başkalarını hipnotize edebilir.Clark Kent'in Superman kimliğini gizlemek için bu yeteneğini kullanır. Clark Kent'in gözlükleri bu gücünü kullanmasına yardımcı olur sürekli çalışarak onun diğerleri gibi görünmesini sağlar,herkes onu iyi huylu, korkak adam olarak algılar ama fotoğraflarda Superman gibi çıkar.

Dayanıklılık: Bilinene göre Superman hem DC'nin,hem dünyanın en dirençli süper kahramanıdır. Evrenin en sert yumruklarına,dünyanın en güçlü patlamalarına dayanabilir. Bunun sebebi solar enerjinin getirdiği sertlik ve dayanma gücüdür.

Süper Güç: Superman’in gücünün büyüklüğü tam olarak belli değildir. Genel olarak 100 ton ağırlığı kolaylıkla kaldırabilecek olduğu kabul edilir ama tam olarak ne kadar ağırlığı kaldırabileceği bilinmez. Superman kolaylıkla Mısırda ki büyük piramit (Keops)’i kaldırabilir bunun toplam ağırlığı 6 milyon tonun üzerindedir ve bir dağı yerinden kaldırıp atabilir. Superman gücünün küçük bir kısmı gezegeni yerinden oynatabilir bunun için gereken solar enerjiyi dünyanın sarı güneşinden alır. Superman çizgi roman karakterleri arasında fiziksel güç olarak en güçlü karakter kabul edilir.

Süper Hız: Bu yeteneği Flash gibi inanılmaz bir hızda hareket edebilmesini sağlar. Uçmak koşmaya göre daha az yorucu çok daha işlevsel ve çok daha hızlıdır tabi herkezin aklına şu soru gelir Superman mi daha hızlı Flash mı tabiki Flash daha hızlıdır, zaten Flash'ın özelliği budur. Superman'in Flash'la arasındaki tek fark Flash katı maddelerin içinden maddeyi etkilemenden geçebilir (tabi isterse o maddeyi patlatabilir) Superman ise maddeyi etkilemeden geçemez. (Superman'in gençlik yıllarını anlatıldığı Smallville dizisinde bir kaç bölüm gözükmüştür.) Superman sahip olduğu süper insan refleksleri sayesinde inanılmaz hızlarda hiçbir şeye çarpmadan hareket edebilir. Çok karmaşık işleri ve nesneleri normal bir insandan yüzlerce kat daha hızlı toplayabilir. Superman ışık hızından çok daha hızlı uçabilmektir ve bu sayede zamanda yolculuk yapabilir. Superman sadece 45 saniye içinde dünya turu yapabilir. (Yani 45 saniye içinde yeryüzündeki her ülkenin her şehrini dolaşabilir) kendi etrafında çok yüksek hızlarda dönerek hortum oluşturabilir ya da matkap gibi yeri delebilir.

Solar enerji emme: Teknik olarak Superman bütün güçlerinin ortaya çıkmasının ve büyüklüğünün kaynağı Sarı Güneş'tir. Güçlerinin sebebi hücrelerinin aşırı derece de solar enerji emmesidir. Bununla birlikte Superman’e savaşlarda kuşkusuz çok büyük üstünlükler sağlar. Ayrıca başka yıldızlardan ve gezegenlerden de güç alabilir. Kızıl Güneş Superman’in güçlerini kaybetmesine neden olur.

Yaralanmamazlık: Bu yeteneği Superman’in hücrelerinin yoğunluğu nedeniyle ona kriptonit ve büyü hariç hiçbir şeyin zarar vermemesini sağlar. Superman zehir ve hastalıklardan etkilenmez. Büyük bir nükleer patlamadan bile yara almadan çıkabilir.

Süper Zeka: Çizgi romanlarda kriptonlular doğuştan itibaren çok zeki canlılar olarak gösterilir. Sonuç olarak süper zeka kriptonlular için doğal bir yetenektir. Superman’in beyni bilgisayar gibidir herşeyi hatırlar yeryüzündeki bütün dilleri konuşabilir, metropolis telefon defterinde ki bütün numaraları ve daily planet’te ki bütün dosyalarının içeriklerini bilir. Çok iyi analiz yeteneği vardır.İnanılmaz derecede fazla bilinmeyenli denklemleri akıldan çok hızlı çözebilir,çok fazla haneli bile olsa matematik işlemlerini çok hızlı bir şekilde akıldan çözebilir. (örn: 895453963x65165417521=? işlemini saliseler içinde akıldan çözebilir...)

Zayıf Noktaları:
Superman'in zayıf noktalarından biri kriptonit taşıdır. Kriptonit taşı parçalanmış kripton gezegeninin parçalarıdır, evrenin her yerine dağılmıştır ve çok nadir bulunur. Özellikle yeşil kriptonit Superman'e çok zarar verir, kırmızı ve sarı kriptonit taşının da yan etkileri vardır. Yeşil kriptonit Superman'e yaklaşması halinde Superman güçlerini kaybeder, eğer taş Superman'e değerse Superman ölebilir. Kırmızı kriptonitin birçok yan etkisi vardır. (Çizgi romanda böyledir, ama Smallville isimli dizide sadece kişiliğine etkiyormuş olarak gözükür.) Siyah kriptonit (yeşil kriptonit çok yüksek sıcaklarda ısıtılmasıyla oluşur.) Superman'i iki ayrı bedene böler, iyi ve kötü Superman olarak. Gri kriptonit olmadık şeyler, halüsinasyonlar görmesine sebep olur. Pembe kriptonit ise Superman'i cinsel anlamda yumuşatır. Kriptonit taşının Superman'e zarar vermesinin sebebi sarı güneştir, kızıl güneşte hiçbir etkisi yoktur. Kriptonit taşının Kripton gezegeninde normal bir taştan

farkı yoktur. Superman birde kurşunun arkasını pek iyi göremez ve bunun nedeni kurşunun radyoaktif ışımalara karşı dayanıklı olmasıdır.

TARKAN

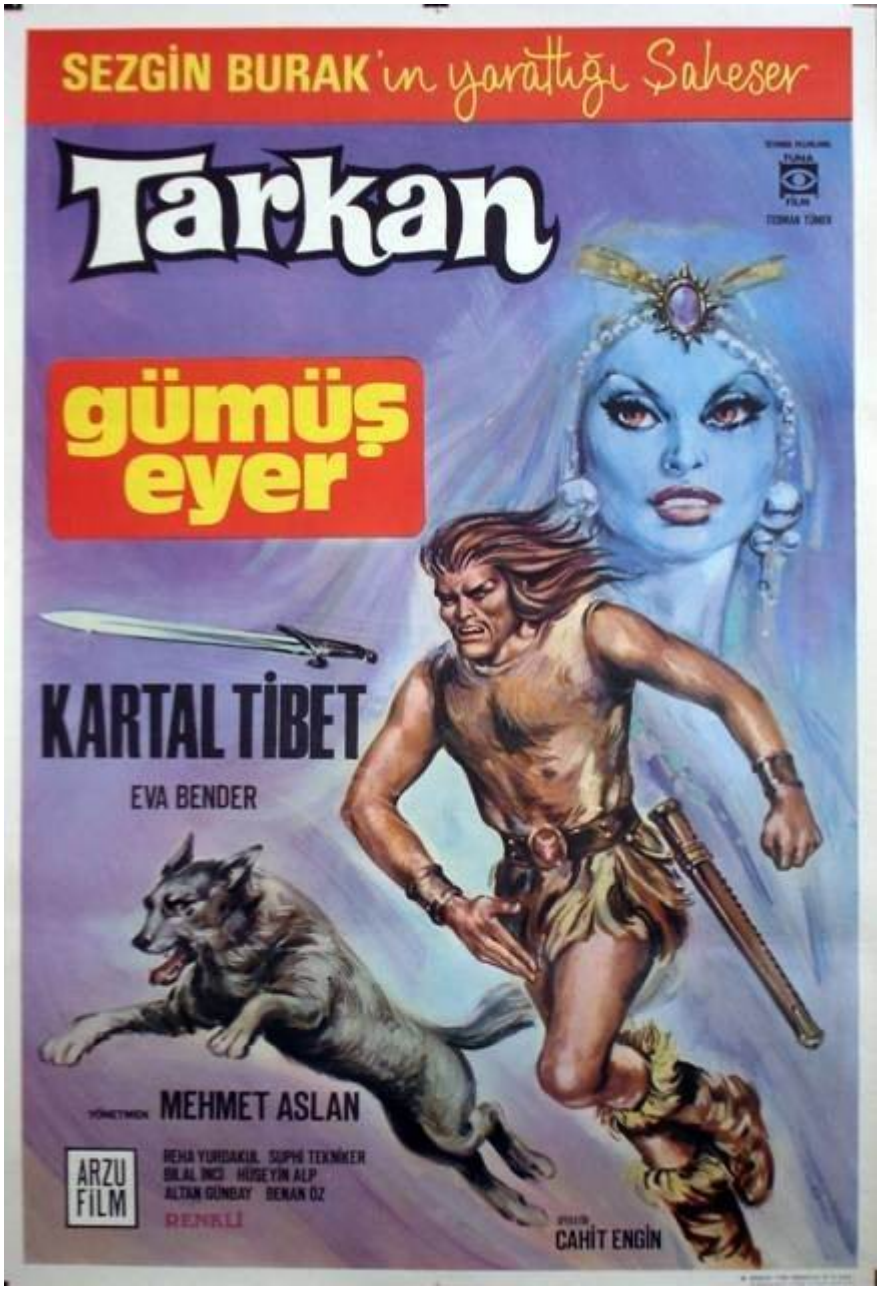

Tarkan'ın doğuşu:
Sezgin Burak, 1965 yılında, resimli roman konusunda çalışmalar yapmak üzere bulunduğu İtalya'da El Cougar ve Colosso isimli resimli roman kahramanlarını resimlerken hep bir Türk kahramanını çizmeyi hayal ediyordu. Hun imparatoru Attila hakkında zengin bir dokümana sahip olan Avrupa kütüphanelerinde derin bir araştırmaya başladı. Bu araştırmalar sonucunda Attila ve Hunlar'ın tarihte Avrupa için inkâr edilemez bir güç olduğunu onlar tarafından yazılan dokümanlarda saptadı. Attila'nın kurduğu Büyük Hun İmparatorluğu Orta Asya'dan Avrupa içlerine kadar yayılmıştı. İmparatorluğun doğusu ve batısı arasında yerleşmiş olan halkların iletişimlerini sağlayacak elçi, haberci gibi cengaverler vardı. İşte, Sezgin Burak, bu cengaverlerden biri olarak kahraman Tarkan'ı buldu...
Rahmetli Sezgin Burak, TARKAN'ı şöyle tarif ediyor: "Tarkan, Türk gücünü ve kudretini yansıtan bir kelimedir. Bu kelimeyi Türk kanı taşıyan kahraman manasında yarattım. Kahramanlık ve mertlik ifade eder."

Sezgin Burak, Türkiye'ye dönüş zamanı yaklaştıkça yeni eseriyle ilgili hazırlıklarını hızlandırmış ve kahramanın çizimlerini, kılık kıyafet, mekan gibi dönemin medeniyetine ait belirleyici öğeler çerçevesinde tamamlamıştır. Sıra en son olarak bu kahramana, ait olduğu Türk ulusunu temsil edecek çarpıcı bir isim bulmaya gelmiştir. Eşi Türkay Burak, o anı şöyle

anlatmaktadır; "Sezgin, Milano'daki evin koridorunda kabına sığamayan bir halde dolanıyor ve sanki dilinin ucunda olan bir sözü söylemeye çalışıyormuş gibi görünüyordu. Bu düşüncemde yanılmamışım ki çok geçmeden ben mutfakta iken yanıma geldi ve -Adını TARKAN koymaya karar verdim, ne dersin? diye sordu. Ben de; -Neden TARKAN? diye sordum. Bana, -Tatar kanı kelimelerinden yola çıkarak bu ismi buldum. dedi. İsim kulağa oldukça hoş geliyordu. Ses olarak da oldukça dolu ve kişilikliydi.

60'lı yılların sonlarında okuyucularıyla buluşan TARKAN Türk halkı tarafından çok sevilmiş, bunun sonucu olarak da pek çok okur yeni doğan erkek çocuklarına TARKAN ismini vermiştir.

Sezgin Burak, tarafından 21 Temmuz 1967'de, daha önceki çizgi romanlardan gerek anlatım gerekse çizgi açısından çok farklı olarak tasarlanmış olan çizgi roman. Hürriyet gazetesinde günlük bantlar halinde yayımlanmaya başlamıştır.

Tarkan, diğer çizgi romanlar gibi seri üretilmedi, geniş aralıklarla çiziliyordu. Bu yüzden üstünde uğraşılarak, titiz bir şekilde hazırlanıyordu. Avrupa tarzı çizgi romanlar gibi, neredeyse yılda bir öykü çıkıyordu. En beğenilen serüvenleri, ailesini katleden Alan Beyi Kostok'tan intikam mücadelesinin anlatıldığıGümüş Eyer ve "Altın Madalyon" oldu. Tarkan'ın asıl karakterini bu serüvenler anlatır. Gülmez yüzü, hedefinden saşmayan ve vazgeçmeyen kişiliği bu öykülerde öne çıkar.

Tarkan, 1970'ten başlayarak dergi olarak yayınlanmaya başladı. İlk sayısı Günaydın gazetesi ile birlikte bedava verilmiştir. 1969 yılında ilk Tarkan filmi Mars'ın Kılıcı macerasının senaryosu ile izleyicilerin karşısına çıkmıştır. Daha sonra Gümüş Eyer, Viking Kanı, Altın Madalyon ve Güçlü Kahraman maceraları filme aktarılmıştır. Bu filmler eski teknolojik imkanlarla çevrilmiş olmasına rağmen halen özel kanalların peşinde koştuğu izleyicilerini ekrana bağlayan filmler olarak televizyonda sık sık gösterilmektedir.

21 Temmuz 1967'de Mars'ın Kılıcı ile başlayan Tarkan'ın, 1978'de Sezgin Burak'ın ani vefatı nedeniyle yarım kalan Milano'ya Giden Yol adlı serüveni de dahil olmak üzere 21 bölümden oluşan on dört serüveni vardır. Tarkan "Atıl Kurt!" sözüyle bilinir.

Tarkan Serüvenleri:
1-Margus Kalesi
2-Honorya'nın Yüzüğü
3-Korkunç Takip
4-Mario'nun Kuşları
5-Altın Madalyon
6-Gümüş Eyer
7-Kuzey Canavarları
8-Bayraktaki Canavar
9-Kurt Kanı
10-Viking Kanı
11-Mars'ın Kılıcı
12-Güçlü Kahraman
13-Dehşet Kulesi
14-Milano'ya Giden Yol

TARZAN

Tarzan Edgar Rice Burroughs tarafından yaratılmış bir öykü karakteridir. İlk olarak 1912 de Maymunların Tarzanı adlı romanla ortaya çıkmış ve daha sonra 23 devamı daha yazılmıştır. Tarzan gemideki isyancılar tarafından Afrika sahillerinde ıssız bir bölgeye bırakılmış İngiliz bir Lord ve Lady'nin oğullarıdır. O henüz bebek iken anne ve babası ölmüş ve onu bilimsel olarak tanımlanmamış bir maymun türünün üyeleri yetiştirmiştir.Kala onun maymun annesidir. Tarzan (beyaz adam) onun maymun alemi ismidir; ingilizce ismi ise Clayton Lord Greystoke'dur. Genç bir adam olduğunda Jane ile tanışırve Jane Americaya döndüğünde gerçek aşkını bulmak için ormanı terkeder. Tarzan ve Jane evlenirler ve bir süre İngilterede yaşarlar. Bir oğullarıJackolur ve bir maymun ismi olan Korak adını alır. Tarzan uygarlığın ikiyüzlülüğü karşısında dayanamaz ve Jane'le birlikte Afrikaya dönerler ve orada ölümsüzlüğe erişerek halen yaşarlar.

Tarzan dünyadaki en çok bilinen edebi karakterlerden birisidir. Burrough'a ait iki düzineden fazla kitap haricinde Tarzan karakteri filmler radyo televizyon programları çizgi diziler ve çizgi romanlarda boy gösterdi. Bir çok parodiye konu oldu ve de korsan yayınları da görüldü.

Bilim kurgu yazarı Philip José Farmer Tarzan Alive!'ı yazmış ve bu eserde onun gerçek bir kişi olduğunu kısa öykülerle onun biyografisi şeklinde anlatmıştır.

Tarzan of the Apes'in telif hakları birleşik devletlerde sona ermiş ve kamu malı olmuş olsa da TARZAN adı halen Edgar Rice Burroughs Inc.'in bir markası olarak hakları saklıdır.

TEKS

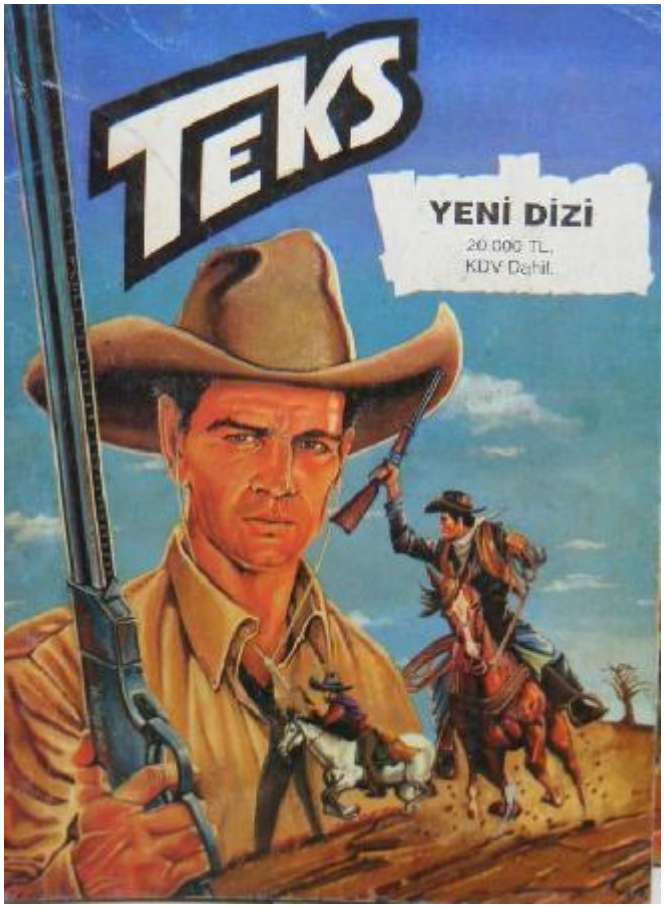

Teks (İtalya'daki adıyla Tex), western tarzı İtalyan çizgiroman serisi. Yazar Gian Luigi Bonelli ve çizer Aurelio Galleppini (Galep) tarafından yaratıldı. Adını baş kahramanı Teks Willer 'den alır.

Teks Willer bir ranger'dir ve Navajo kızılderililerinin şefidir. Kızılderililer arasında Gece Kartalı adıyla tanınır. Ayrımcılık ve önyargı karşıtı, şiddete başvurmaktan kaçınmayan, kural ve kanunlardan çok kendi doğrularına önem veren bir kişiliği vardır. Maceraların çoğunda kızılderili haklarını korumak için çaba gösterir. Öte yandan siyahi Amerikalılar, çoğu kez woodoo tarikatı üyesi kötü kişiler olarak tasvir edilir ve Teks'in düşmanlarıdır. Başlıca arkadaşları Kit Carson (tarihi Amerikan kâşifine dayanır), oğlu Kit Willer, ve Navajo savaşçısı Tiger'dir. Bunlar dışında bilge El Morisco ya da Kanadalı dostları Gros-Jean ve Albay Jim Brandon gibi daha seyrek karşılaştığı çok sayıda dostu vardır. Başlıca düşmanı ise kara büyücü Mefisto ve oğlu Yama'dır, önemli başka düşmanları ise "Maestro" ve Kara Kaplan'dır.

İlk macerası 1948'de İtalya'da yayımlandı. Bu ülkede 20. yy'da en çok satan çizgiroman serisi oldu. 70'li yıllarda Türkiye'de yaygınlaştı. 90'lı yıllarda Doğan Holding grubunun İtalyan ortaklığıyla kurduğu Doğan Egmont Yayıncılık AŞ tarafından yeniden yayımlanmaya başlandı. Güney Hindistan, İsrail, Norveç, Finlandiya, Fransa, Hırvatistan, Sırbistan ve Brezilya'da da popüler oldu.

Türkiye'de Teks maceralarını basan yayınevleri şunlardır

Ceylan Yayınları (1961 - 1969) (1978 - 1986; 186'lık, 86'lık ve 5'lik seriler)
Zuhal Yayınları (Süper Tex, 1970 - 1978, 380 sayı)
Inter
Alfa Yayıncılık (1991, 33 sayı)
Galaksi Yayıncılık (10 sayı)

TEKSAS

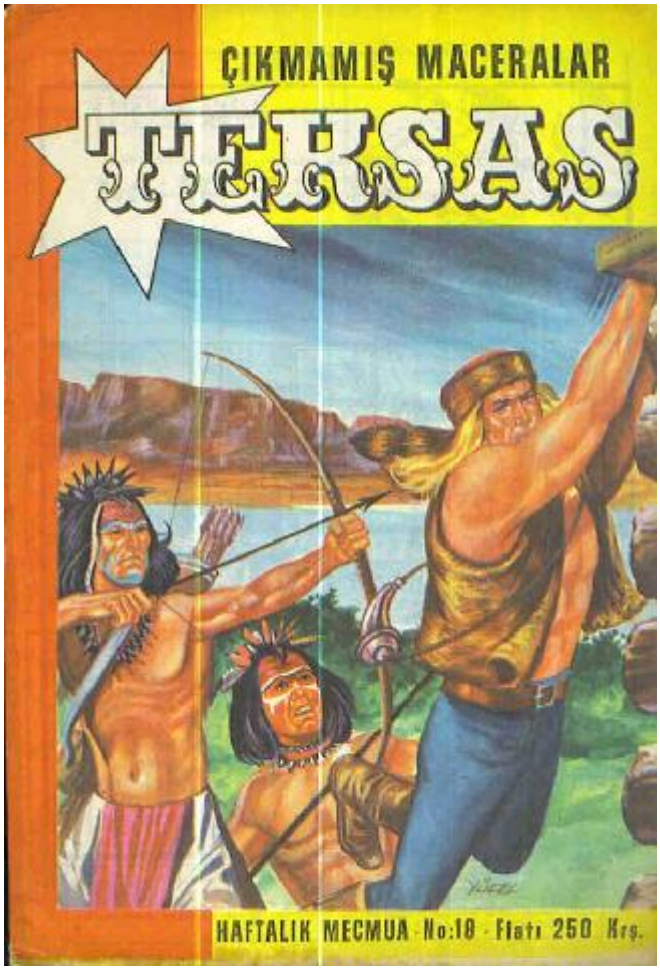

Teksas (Il Grande Blek) 1956 yılından beri Türkiye'de yayınlanan ve kardeş yayın olan Tommiks (Capitan Miki) ile birlikte çocuklar ve gençler arasında çok büyük ilgi görmüş İtalyan yapımı bir çizgi romandır. Bu romana olan ilgi o dereceye varmıştır ki Türkiye'de bütün çizgi romanlar Teksas-Tommiks adıyla anılmaya başlanmıştır.
Çizerleri ve yayımcısı:
Teksas çizgi romanının 1970'lerdeki bir sayısının kapağıTeksas çizgi romanı 1954 yılında İtalya'nın EsseGesse çizim-stüdyosu tarafından geliştirilmiştir ve Il Grande Blek adı altında 13 yıl süreyle çizilmeğe devam etmiştir. EsseGesse stüdyoları, ismini kurucuları olan üç çizerin soyadlarından almıştır: Giovanni Sinchetto, Dario Guzzon ve Pietro Sartoris (S.G.S. yani İtalyanca okunuşuyla EsseGesse). 1954-1967 yılları arasında EsseGesse Teksas çizgi romanını 650 fasikül halinde yayınlamıştır. Türkiye'de ise ilk olarak 1956 yılında Erdoğan Egeli'nin (1925-1983) sahipliği altındaki Ceylan Yayınları tarafından yayınlanmaya başlamıştır. Kapaklarını Samim Utkun'un çizdiği bu çizgi romanın aslında Teksas'la hiçbir ilgisi yoktur. İtalyanca ismi Teksas değildir. Kahramanının ismi de Teksas değildir ve konusu Amerika'nın Teksas eyaletinde geçmez. Teksas'ın kapaklarını çizen Samim Utkun bu ismin daha ilgi çekeceğini düşünerek çizgi romana Türkiye'de Teksas adını vermiştir. Daha sonraki yıllarda Teksas, Tay yayınları, Ecem ve Aksoy Yayıncılık tarafından siyah-beyaz haliyle 2002 yılına kadar basılmağa devam etmiştir. 2004 yılından beri de Hoz Comics tarafından renkli ve kuşe kâğıtta yayınlamağa başlamıştır

Konusu:
Teksas çizgi romanı 1770 yıllarında Kuzey Amerika'da İngiltere'ye ait kolonilerin bağımsızlık savaşı vererek Amerika Birleşik Devletleri'nı kurmasını konu alır. Başlıca kahramanları Çelik Blek isimli bir genç savaşçı, Rodi isimli ergenlik çağındaki bir erkek çocuk ve Profesör Oklitus'dur. Romanın kahramanı Blek İngilizcedeki Black kelimesinden gelir. Önceleri Essegesse Black kelimesini İngilizce şekliyle kullanmıştır. Ancak İtalyan okuyuculara zor

geldiği için okunduğu gibi Blek şeklinde yazmağa başlamıştır. Romanın konusu aslında Amerika Birleşik Devletleri'nin Teksas eyaletinde değil Boston ve Portland gibi kuzeydoğudaki New England bölgesinde geçer.

Teksas'ın kahramanı Çelik Blek ve arkadaşları Rodi (Rody) ve Profesör Oklitus (Occultis) bir avcı kasabasında yaşarlar ve kırmızı urbalılara (İngiliz askerleri) karşı direniş yaparlar. Boston'da yaşayan Avukat Konoli (Connoly) Amerikan bağımsızlık savaşında istasyon şefi olarak görev yapmakta, arasıra Çelik Blek'i ziyaret ederek ona gizli ve tehlikeli görevler vermektedir. Bu çizgi romanın kahramanları hayal ürünü olmakla beraber tarih açısından gerçekçi bazı kişi ve olaylara da yer verilir. Örneğin Amerikan bağımsızlık savaşının önderi ve Amerika Birleşik Devletleri'nin ilk başkanı George Washington ve gene Amerika Birleşik Devletleri'nin kurucularından biri olan bilim adamı Benjamin Franklin bu çizgi romanın bazı maceralarında yer alırlar.

Teksas çizgi romanı kesin bir şekilde Amerikan yanlısıdır. Romanda İngilizler kötü, beceriksiz ve zalim olarak gösterilirler. Çelik Blek ciddi, cesur, becerikli ve akıllı bir kişidir. Romanda romantik aşk konularına değinilmez. Profesör Oklitus ve Rodi'nin en büyük zaafları yemek yemek, ve özellikle turtaları mideye indirmektir.

TENTEN

Tenten'in Maceraları (Les Aventures de Tintin), Belçikalı çizer Hergé tarafından 1929 yılında yaratılmış olan çizgi roman dizisidir. 20.yy Avrupa çizgi romanlarının en ünlülerindendir. Diziden 200 milyondan fazla kitap basılmış ve dizi 50'den fazla dile çevrilmiştir.

Serinin kahramanı, genç bir gazeteci ve gezgin olan Tenten'dir. Maceralarında ona köpeği Milu, arkadaşı Kaptan Haddock ve başka pek çok renkli karakter eşlik eder.

Bu çizgi roman serisi temiz fakat manalı çizimi (Hergé'in kendi geliştirdiği bu tarza ligne claire denir), sürükleyici öyküleri, ve sonraki hikâyelerdeki titiz araştırmalar ile uzun süreden beri büyük takdir toplamıştır. Öyküler pek çok tarzı kapsar; fantezi, polisiye ve bilimkurgu elementlerini başarıyla bir araya getirir. Bunun yanında tüm Tenten öyküleri mizah içermektedir, ayrıca tüm öykülerde zeki bir hiciv anlayışı ve politik/kültürel eleştiri bulunmaktadır.

Tenten Belçika'nın başkenti ve Hergé'in doğum yeri olan Brüksel'de yaşamaktadır. Bu, metinde Tenten'in macerasından sonra Brüksel'e döndüğünü söylediği Tenten Sovyetler'de kitabında; ve arkadaşı Çang'ın Tenten'e yolladığı mektubu Brüksel'e yolladığı Tenten Tibet'te kitabında görülebilir. Diğer kitaplarda başka gizli ipuçları da bulunmaktadır (tanınabilir yerler, plaka numaraları vb.). Ancak, Kızıl Korsan'ın Hazinesi kitabında Moulinsart Salonu'na taşınır ki buranın gerçekten nerede olduğu tartışmalıdır.
Tenten karakteri 10 Ocak 1929'da yaratılmıştır, ve 75. yaşı 2004'te bütün tanındığı yerlerde kutlanmıştır. Tenten, büyük ölçüde Hergé'nin daha önceki karakteri olan ve Tenten'le büyük benzerlikler taşıyan izci Totor esas alınarak yaratılmıştır. Totor'un kahramanı olduğu çizgi roman Les aventures de Totor, chef de patrouille des Hannetons (Mayısböcekleri'nin İzci Lideri Totor'un Maceraları), 1926 ila 1929 arasında Le Boy-Scout Belge dergisinde yayımlandı. Daha sonraki çizgi roman serilerinde, Tenten Belçikalı bir gazeteci (Petit Vingteme gazetesi için muhabir olmaya çalışmaktadır), aynı zamanda güçlü bir savaşçı ve pilottur, her macerasında kahramanca tehlikeli serüvenlere atılır. Neredeyse her macerasında Tenten araştırmacı gazeteci olarak harıl harıl çalışırken görülür, fakat pek nadir bir makale

teslim edebilmiştir. Tarafsız görüşleri olan bir delikanlı olan Tenten, bu konuda etrafındaki yan karakterlerden renkli sayılmaz. Kastafiore'nin Mücevherleri ile başlayarak Tenten'in karakteri son birkaç albümde değişime uğramıştır. Tentenin Gay oldugu Hakkindaki soylentiler dunyada times,sun gibi gazetelerde yayinlanmistir Tenten artık macera aramamakta, aksine etrafında olanlara bir şekilde kapılmaktadır, bu Sidney'e 714 Sefer Sayılı Uçuş ve Tenten ve Pikarolar'da görülebilir. Bazı hayranları bu son tamamlanmış albümü, Tenten imajına olan bir ihanet olarak kabul etmektedirler.

Ölümünden kısa süre önce, eski Belçikalı Nazi işbirlikçisi Léon Degrelle Tenten'in aslında kendisinden ilham alınarak yaratıldığını beyan ederek spekülasyon yaratmıştı. Degrelle gerçekten de Hergé'i eskiden gazeteciyken tanımaktaydı, fakat bu genel olarak kendini beğenmişliğiyle tanınan Degrelle'in bir fabrikasyonu olarak düşünülmektedir. Tenten'in ilk hallerine kısmen de olsa Hergé'in en küçük kardeşi ilham vermiştir. Hergé daha sonra bu kardeşiyle kopmuştur, ve onu Turnösol Olayı'ndaki kötü adam Albay Sponz olarak çizmiştir. Tenten ve Sponz fiziksel olarak oldukça farklı olsalar da aynı dikenli saç stiline sahiptirler.

Kaptan Haddok (Capitaine Haddock)

Kaptan Haddok Tenten'in en iyi arkadaşıdır, ilk olarak Altın Kıskaçlı Yengeç kitabında görünmüştür. Haddok ilk başta zayıf ve alkolik bir karakter olarak resmedilmiştir, fakat daha sonraki albümlerde daha saygıdeğer ve gerçekten cesur bir karaktere dönüşmüştür (özellikle başarılı hikâye Tenten Tibet'te albümünde arkadaşının hayatını kurtarmak için ayık kafayla kendisini feda etmiştir). Kaptan'ın kaba kişiliği ve alaycılığı Tenten'in inanılmaz kahramanlığına tezat oluşturmaktadır; Tenten ne zaman idealist davransa Kaptan alaycı bir yorum yapmakta gecikmez.

Haddok hislerini ifade etmek için her türlü kelimeyi hakaret ve küfür olarak kullanır, "Gagalımemeli", "Ostorogot", "Başıbozuk", "Turta kalıbı", "Ölü Gömücü" veya "Halı Tüccarı" gibi, fakat bunlardan hiçbiri aslında küfür değildir. Haddok sıkı bir içicidir, özellikle Loch Lomond marka viski içer, fakat sarhoşluğu genellikle komedi için kullanılmaktadır.

Haddok'un soyadı Hergé'nin eşiyle olan bir sohbetinden çıkmıştır, bu sohbette karısı Haddock'un (mezgit) "acınası bir İngiliz balığı" olduğunu söylemiştir. Hergé ismi böylece seçer. Haddok'un en son tamamlanmış hikâye olan Tenten ve Pikarolar kitabına kadar (1976) ilk ismi yoktur, bu kitapta ilk ismi Archibald konur. Kızıl Korsan'ın Hazinesi kitabının sonunda, Haddok atalarına ait bir yer olan Moulinsart şatosunu alır, burada o, Tenten ve Turnösol hep birlikte yaşarlar.

Ayrıca Leiji Matsumoto'nun animesi Kaptan Harlock'un Fransız uyarlamasında ana karakter (Harlock) ve animenin ismi Kaptan Haddok ve Kaptan Harlock'un isimleri arasındaki benzerlik nedeniyle Albator olarak değiştirilmiştir.

Profesör Turnösol (Professeur Tournesol)

Profesör Turnösol şaşkın, duyma güçlüğü çeken bir profesördür, ve seri boyunca kullanılan pek çok şeyi o tasarlamıştır, mesela tek kişilik köpek balığı şeklindeki denizaltı, Ay roketi ve ultrasonik silah gibi. Turnösol insanlığa buluşlarıyla yardım etmek ister; mesela alkolikliği tedavi etmenin yolunu alkolün tadını hastaya iğrenç yapmakta bulmuştur. Bu buluşlar genellikle Haddock'un hoşuna gitmez, oysa ki Turnösol bunu genellikle tam tersi olarak görür: sağırlığı genellikle onun Haddock'un gerçek görüşünü duymasını engeller. Ama eğer Kaptan'ın (veya herhangi birinin) ona "keçi" dediğini duyarsa öfkelenir ve "Ben mi keçiyim?" diye serzenişte bulunur.

Turnösol'un sağırlığı sık sık başvurulan bir mizah kaynağıdır, çüSnkü duyduğu sandığı şeyi tekrarlamak gibi bir huyu vardır, ve genellikle en saçma şekillerde duyar: "attachez votre ceinture" (kemerlerinizi bağlayın) cümlesini "une tache de peinture?" (boya lekesi) olarak tekrarlar. En ufak bir duyma bozukluğu olduğunu kabul etmez ve sadece bir kulağının iyi işitmediğinde ısrar eder. "Ay" kitaplarında bir işitme cihazı takmaktadır, böylece albüm boyunca herşeyi neredeyse mükemmel duyar: bu onu daha ciddi bir karakter haline getirmiştir (insanlar onun yüzüne "keçi" demediği sürece). Ancak, daha sonraki kitaplarda Turnösol işitme cihazını kaybeder ve tekrar eski sağır kişiliğine döner. Turnösol "su cadılığı" olarak tabir edilen ilkel su veya maden arayışının sadık bir takipçisidir, bu nedenle yanında her zaman bir sarkaç bulundurur. Bu özelliği, Turnösol'ün sağırlığıyla beraber Fransız fizikçi Yves Rocard'dan esinlenilmiş olabilir. Kendisi Fransız boksu savate bilmektedir.

Turnösol ilk olarak Kızıl Korsan'ın Hazinesi albümünde görünür, ve Hergé'nin uzun süredir devam ettirdiği klasik bir "çılgın unutkan profesör" arayışının sonucudur: örneğin Firavunun Puroları kitabındaki Dr. Sarcophagus ve Ottokar'ın Asası kitabındaki Prof. Alembick, Turnösol'den önce yaratılmış olan denemeler sayılabilir.

Turnösol karakterinin İsviçreli bilimadamı Auguste Piccard esin alınarak yaratılmış olması ihtimali çok yüksektir. Kastafiore'nin Mücevherleri'nde Bianca Castafiore Turnösol'ü Piccard ile karıştırır ve Turnösol'ün "balonda yükselmeleri ile ünlü" olduğunu söyler.

Milu
Beyaz bir tilki teriyeri olan Milu (eski tercümelerde Fındık veya Boncuk) Tenten'in ona nereye gitse yarenlik eden dört ayaklı yoldaşıdır. Tenten ve köpeği arasındaki bağ çok derindir, ve birbirlerini tehlikeli durumlardan pek çok defa kurtarmışlardır.

Birkaç istisna dışında (Tenten Sovyetler'de gibi) Milu bir köpek olduğundan asla konuşmaz (fakat insan kelimeleri ile düşündüğü sık sık görülür). Ancak, buna rağmen Tenten'le iyi anlaşmayı başarır. Milu hikâyeye pek çok ilginç şekilde katkıda bulunur. Mesela, Sidney'e 714 Sefer Sayılı Uçuş kitabında uzaylılar tarafından kaçırıldığını hatırlayan tek karakter odur.

Kaptan Haddock gibi, Milu da Loch Lomond marka viski sever, ve arada sırada aşırı sarhoş olması onu daha fena belaya sokar, aynı araknofobisi gibi.

Milu'ın orijinal ismi olan Milou Hergé'nin ilk kız arkadaşının adı olan Marie-Louise kısaltılarak konulmuştur; yine de bu karaktere kitaplar süresince erkek olarak hitap edilir

Dupont ve Dupond (Dupont et Dupond)

Dupont ve Dupond akraba olmamalarına rağmen ikizmiş gibi görünen iki sakar dedektiftir; ikisinin arasındaki tek fark bıyıklarının şeklidir. Seri boyunca en çok komik durumu yaratan iki kişidir, çünkü aynı cümleleri devamlı farklı şekillerde söylerler. Tamamen beceriksizdirler, ve sonunda hep yanlış karakteri tutuklarlar, fakat buna rağmen her seferinde mesela Sildavya'nın uzay projesinin güvenliğini sağlamak gibi önemli görevler onlara verilir.

Burulmuş bıyıkları olan Dupont, düz bıyıkları olan Dupond'dur.
Dedektifler yurtdışında olmadıkları zamanlarda genellikle melon şapkalı ve bastonludurlar: görevleri sırasında yerel nüfusa karışabilmek için ülkenin milli kıyafetini giymekte ısrar ederler, fakat genellikle onların kalabalıkta göze batmalarını sağlayan saçma folklor giysileri bulurlar. Dupont ve Dupond başta sadece yan karakterdiler, fakat daha sonra önemli hale geldiler. Eski albümlerin yeniden çizimlerinde, özellikle Kara Ada'da, dedektifler artık geleneksel olan karakterlerini kazanmışlardır.
Hergé, dedektifler gibi devamlı aynı tip melon şapka takan babası ve kardeşinden ilham

almıştır.

Serinin çevirmenleri bu çift için devamlı benzer veya aynı şekilde telaffuzları olan isimler seçmişlerdir. Dupond ve Dupont böylece İngilizce'de Thomson ve Thompson, Almanca'da Schultze and Schulze, Hollanda'da Jansen ve Janssen, İspanyolca'da Hernández ve Fernández, Çince'de Dùben ve Dùpéng), Bengalce'de Johnson ve Ronson, İzlandaca'da Skapti ve Skafti olmuşlardır. Diğer versiyonlarda orijinal isimler veya en azından benzer isimler konulur, Türkçe çevirisinde isimler aynı şekilde koyulmuştur.

Bir kenar not düşmek gerekirse, bu karakterlerin İngilizce isimleri 1980lerin pop grubu Thompson Twins'e esin kaynağı olmuştur.

Tenten Türkiye'de

Tenten'in yarım asırlık Türkiye macerasının kilometre taşları şunlardır:

1950 İlk kez Doğan Kardeş dergisinde özgün adıyla tefrika olarak yayınlandı.Derginin yayın politikası o zaman çizgi roman karşıtı olduğu için bolca metin eklenerek hikâye formatına yaklaştırılmıştı.Yan karakterler Tenten'in yakın akrabaları olarak gösterilmişti.Dizi kısa sürdü.
1950 Aynı yıl Armağan dergisinde de "Tenten" adıyla yayınlandı.İlk kez orijinal çizgilerle ve renkli idi.Bir yıl sürdü.
1958 Resimli Hikayeler dergisinde tefrika halinde kopya çizgilerle ve siyah beyaz yayınlandı.
1958 İlk kez kendi adıyla dergi halinde çıktı.Yılmaz Bora Erdoğan Bozok Kopya çizimleri ile.
1959 Bilgi Yayınları 'nda kısa bir süre.
1959 Tenten'in Türkiye macerasına ara verildi.
1961-1969 İkinci furya. Ferit Öngören'in kopya çizimleri ile.Bu yıllarda Arkadaş dergisinde de görüldü.
1961-1969 Burhan Yayınları 'nda Burhaneddin Şener'in kendi ürettiği Tenten Maceraları da görüldü.En ünlü yerli malı Tentenler "Tenten İstanbul'da" ve "Marmara Canavarı" dır.
1970'li yıllar.Milliyet Çocuk dergisinde yine orijinal çizgilerle çıktı.
1980 Alfa Yayınları , Tekrar kopya çizimler başladı.Ali Recan'ın çizimleri ile.
1989 Milliyet Gazetesi çizgi roman eklerinde maceralar kısaltılarak yayınlandı.Aralarında kopya öyküler de vardı.
1994 Yapı Kredi Yayınları Tenten'i Türkiyede ilk kez Avrupa baskısı kalitesinde orijinal boyutlarda ve sadık bir tercümeyle yayınladı.
2004 İnkılap Yayınevi diziyi sürdürüyor.

TOLGA

İlk kez yaratıcısı Abdullah Turhan'ın elinden 14 Haziran 1971 tarihinde haftalık bir çizgiroman dergisi olarak yayınlanmaya başlayan Tolga adlı tarihi kahramanın geçmişi oldukça farklı rotalar izlemiştir.
Tolga, Tarkan'a rakip olarak piyasaya sürülmüştür. 1973-1978 yıllarında ilgi görmüş ve yaklaşık 250 sayı yayınlanmıştır. Kara Murat'ın ilk çizeri olan Turhan; en son Selahattin Duman'ın Nizamettin Veziroglu adı altında yazdığı Burakbey karakterini çizmiştir.

Tolga "kerayit güzeli" adlı bu ilk macerasını aslında Suat Yalaz'ın Karaoğlan'dan önce çizdiği ve prototipi olarak değerlendirilebilecek Kaan başlığında yaşamıştır. 1959'da Akşam Gazetesi sayfalarında ortaya çıkan Kaan'dan 1962 yılı sonunda kopan ve kendi kahramanının maceralarını haftalık bir dergide yayınlamaya başlayan Yalaz'ın yerine, bu başlığı devam ettirmesi için o yıllardaki yetenekli asistanı Abdullah Turhan geçmiştir. Kaan çizgiromanı da Akşam sayfalarından bu dönemden itibaren Uzun Kılıçlı Kahraman başlığını taşıyarak yayınlanmaya başlamıştır. Bu uzun başlık seçilirken Hamit Gündoğdu'nun 1944 yılında Çocuk Haftası için yazdığı aynı adı taşıyan tarihi roman tefrikasından ne derece esinlenilmiştir bilinmez, ancak Turhan'ın güçlü ve dinamik fırçasından yeniden hayat bulan karakter, 1971 'deki periyodik yayınıyla birlikte Tolga adını almıştır.
Tolga, sarsılmaz iradesi ve amansız gücüyle etrafa kötülüğün tohumlarını saçan düşmanlara meydan okuyan Orta Asyalı bir Türk kahramanı haline gelmiştir artık. Kaan'a, göre saçlarının rengi iyice açılmış, hatta sarışın olmuştur. Hayvan postundan yelek tarzında bir giysi ve yine posttan yarım boy bir pelerinin üzerine astığı ok sadağı ve elinden düşürmediği kılıcıyla atının terkisinde dimdik oturan Tolga, Kaan'la aşağı yukarı aynı fiziki coğrafyada ve dönemde maceralar yaşamıştır.

1971'de yayına başlayan büyük boy bir Tolga sayısı.

Bütün maceraların senaryosunu da kendisi kaleme alan Turhan, ustası Yalaz'a göre daha çok detaya giren ve arkafondaki atmosferi bu detaycılıkla okuyucusuna daha iyi sunan bir çizim stiline sahiptir. Karakterleri bu nedenden dolayı birbirinden daha rahat ayrılıp, sima olarak hatırda kalır cinstendir. Gerçi Turhan'ın 1978'den sonra çizdiği maceralar tarz olarak biraz daha 'hızlı' ve özensiz üretimlerdir. Bilhassa Tolga'daki kale çizimleri ve güzel kadın figürleri çizerin estetik zevkini ve çalışkanlığını daima ortaya koymuştur. Tolga'nın benzeri tarihi, kılıçlı kahramanlarla arasındaki en belirgin farklardan birisi de şiddet içeren sahnelerin ve kesilen insan uzuvlarının sık görünmesidir. Bu açıdan Tolga, mesela Akbulut Kaan'a oranla 'büyüklere özel' konumunda değerlendirilebilir. Cengiz Han döneminde geçen serüvenlerinde çeşitli işkence yöntemleri de had safhada yer bulmuştur. Günlerce aç bırakılan bir sıçanın kapatıldığı küçük kafesin birinin suratına geçirilmesi veya zalim Karçar tarafından kolu kesilen küçük çocuk Tigin ve intikamı gibi...

1971 ve 1983 yıllarında yayına sürülen Tolga serilerinin ilk sayıları.

Tolga serisi 40. sayısında yayınına bir süre ara verdikten sonra, ilk dört maceranın tekrarlanmasıyla yeniden kaldığı yerden ve Abdullah Turhan'ın sahipliğinde devam etmiştir. Maceraları boyunca önceleri Kelle Batur isimli iri yarı, düşük, uzun bıyıkları olan yaşlı bir savaşçı, Mançu adlı bir başka yiğit Tolga'nın yanında yer alırken, 1978'deki maceralardan itibaren devreye giren tombul görünümlü ve başlığın sürekli mizah unsuru Bodak onun ayrılmaz yoldaşı olmuş ve Aykutluğ'un oğlu olan kahramana eşlik etmiştir. Babası Sarı Saltuk tarafından öldürülen Tolga'yı Pars Barak adlı sağ kolu kesik eski bir savaşçı yetiştirmiştir. Gerek Sarı Saltuk, gerek adamı zenci Toro ve savaşıp durduğu zalim oğlu İorga onun baş düşmanları olarak koleksiyonda yerlerini almışlardır.

Haftalık dergisi olumsuz ekonomik koşullardan dolayı 27 Ocak 1979 tarihinde çıkan 313. sayısıyla yayınına bir süre ara vermiş, başlık Mayıs ayından sonra aylık periyotta ve kaldığı yerden, ancak tekrar maceralarla yayınına devam etmiştir. Aylık periyoda dönen bu seri de 91. ciltte son bulmuştur. Bu arada 21 Ocak 1973 tarihinden itibaren büyük boy ve on altı sayfalık bir dergi olarak başlayan ikinci Tolga serisi ise 77. sayıda 18 Temmuz 1974'de bitmiştir. Ayrıca ilk sayısı 19 Nisan 1983 tarihinde çıkan haftalık diğer bir Tolga serisi ise, Şilliler Yayınevi logosuyla, ancak yine Abdullah Turhan'ın imtiyazında okuyucuya sunulmuş ve 19 Haziran 1984'de çıkan 62. sayısıyla yayını bitmiştir. Buradaki maceralar da geçmiştekilerin bir tekrarından ibarettir. Ayrıca 1976 yılında Ege havalisinde yayınlanan Sarmaşık adlı magazinel günlük gazetede bazı eski maceraları tekrarlanmış, 1977 yılından itibaren Abdullah Turhan'ın bir diğer başyapıtı Kara Murat dergisinde çeşitli maceraları önce Uzun Kılıçlı Kahraman, 1986 yılı başından itibaren de Tolga başlığıyla tefrika edilmiştir. 1998 yılı içinde de yine eski maceralarından biriyle Günaydın Gazetesi sayfalarından okuyucusuyla yeniden buluşmuş olan Tolga sayfalarında çizer olarak bu kez Selçuk Turhan takma adını kullanan Abdullah Turhan imzası vardır.

TOMBRAKS

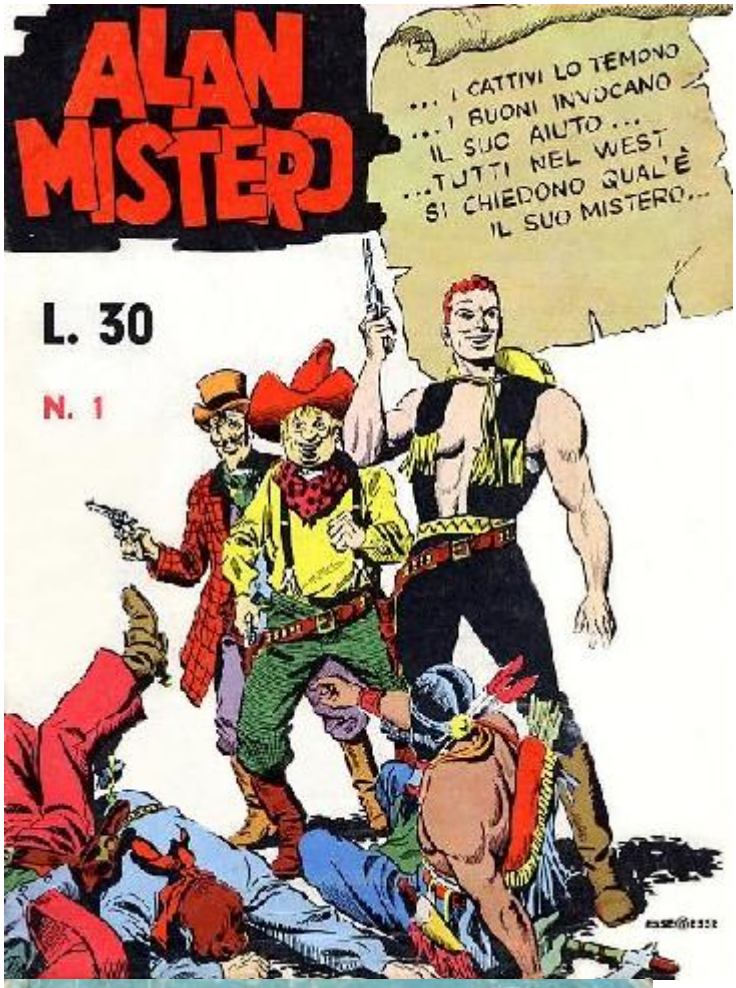
ALAN MISTERO
... I CATTIVI LO TEMONO
... I BUONI INVOCANO
IL SUO AIUTO ...
...TUTTI NEL WEST
SI CHIEDONO QUAL'È
IL SUO MISTERO...
L. 30
N. 1

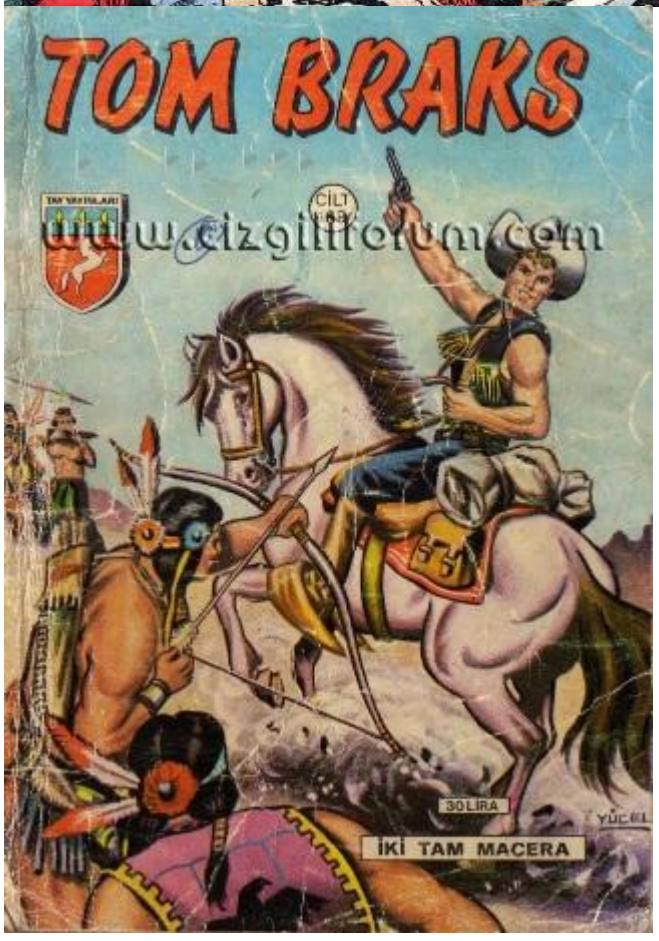
TOM BRAKS
CİLT
www.cizgiliforum.com
30 LİRA
İKİ TAM MACERA

TOMMiKS

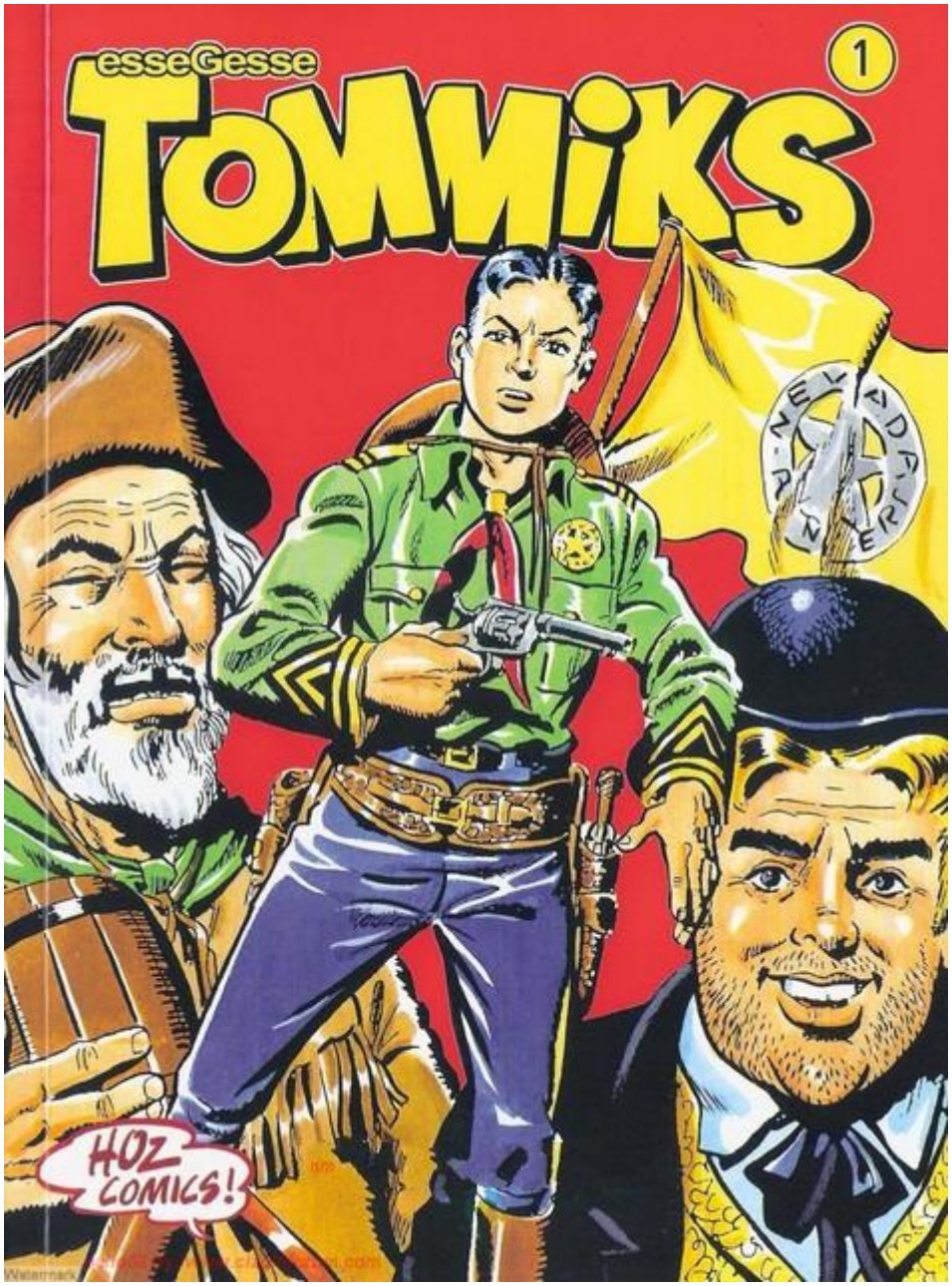

Tommiks (Capitan Miki) 1955 yılından beri Türkiye'de yayınlanan ve kardeş yayın olan Teksas (Il Grande Blek) ile birlikte çocuklar ve gençler arasında çok büyük ilgi görmüş İtalyan yapımı bir çizgi romandır. Bu romana olan ilgi o dereceye varmıştır ki Türkiye'de bütün çizgi romanlar Teksas-Tommiks adıyla anılmaya başlanmıştır.

Çizerleri ve yayımcısı:
Tommiks çizgi romanı 1951 yılında İtalya'nın EsseGesse çizim-stüdyosu tarafından geliştirilmiştir ve Capitan Miki adı altında 16 yıl süreyle çizilmeye devam etmiştir. EsseGesse stüdyoları, ismini kurucuları olan üç çizerin soyadlarından almıştır: Giovanni Sinchetto, Dario Guzzon ve Pietro Sartoris (S.G.S. yani İtalyanca okunuşuyla EsseGesse). 1951-1967 yılları arasında EsseGesse Tommiks çizgi romanını 825 fasikül halinde yayınlamıştır. Türkiye'de ise Tommiks ilk olarak 1955 yılında Erdoğan Egeli'nin (1925-1983) sahipliği altındaki Ceylan Yayınları tarafından yayınlanmaya başlamıştır. Kapaklarını Samim Utkun'un çizdiği bu çizgi romana Türkiye'deki Tommiks adını da gene Samim Utkun vermiştir. Daha sonraki yıllarda Tommiks, Tay yayınları, Ecem ve Aksoy Yayıncılık tarafından siyah-beyaz haliyle 2002 yılına kadar basılmağa devam etmiştir. 2004 yılından beri de Hoz Comics tarafından renkli ve kuşe kâğıtta yayınlamağa başlamıştır.

Konusu:
TommiksYüzbaşı Tommiks (Capitan Miki) 1835 ve 1840 yılları arasında Amerika'da yaşayan 15 yaşında bir korucudur (rancer). Bu dönem Amerikan tarihinde "Altına Hücum" veya "Batıya Göç" dönemi olarak bilinir ve Hollywood'un kovboy (Western) filmlerinin konu aldığı dönemdir. O dönemde Kuzey Amerika'nın batısı henüz yeni yerleşime açıldığı için bazı bölgelerde ciddi bir yasadışılık dönemi yaşanmıştır. İşte bu dönemde Tommiks Nevada'nın göbeğindeki Kulver (Coluver) Kalesi civarında düzeni sağlamakla görevlendirilmiştir. İki alkolik karakter, Konyakçı (Doppio) ve Doktor (Salasso), her macerasında ona eşlik ederler. Bu ikili, bir yandan kendilerini sürekli komik olayların göbeğinde bulurken; diger yandan da arkadaşları Miki'nin yardımına koşmaktan geri kalmazlar. Hepsinin ortak düşmanı da koruculardan intikam alma hevesiyle her seferinde yeniden karşılarına çıkan kılık değiştirme şampiyonu Binbir Surat'tır (Magic Face).

Notlar:
İtalyan EsseGesse ekibinin 1951 yılında yarattığı,Türkiye'de Tommiks olarak tanınan ünlü çizgi roman Capitan Miki de de o devirde İtalyan çizgi romancıların sıklıkla başvurdukları sinemadan tanıdık simaların çizgi romana taşınması yöntemi uygulanmıştı. Söz konusu çizgi romanda Tommiks karakteri Anthony Perkins'ten, Konyakçı karakteri Walter Brennan 'dan, Doktor Salasso ise "Stagecoach" filmindeki Thomas Mitchel 'in oynadığı alkolik doktordan esinlenilerek yaratılmışlardır. Konyakçı (Doppio) karakterine esin kaynağı olabilecek sinema adamlarından biri de 1940'lı yılların western karakter oyuncusu George 'Gabby' Hayes'dir.

1948 yapımı Albuquerque filminden alınan sahnede de görüldüğü gibi Konyakçı karakterinin bire bir kopyası gibi durmaktadır.

YÜZBAŞI VOLKAN

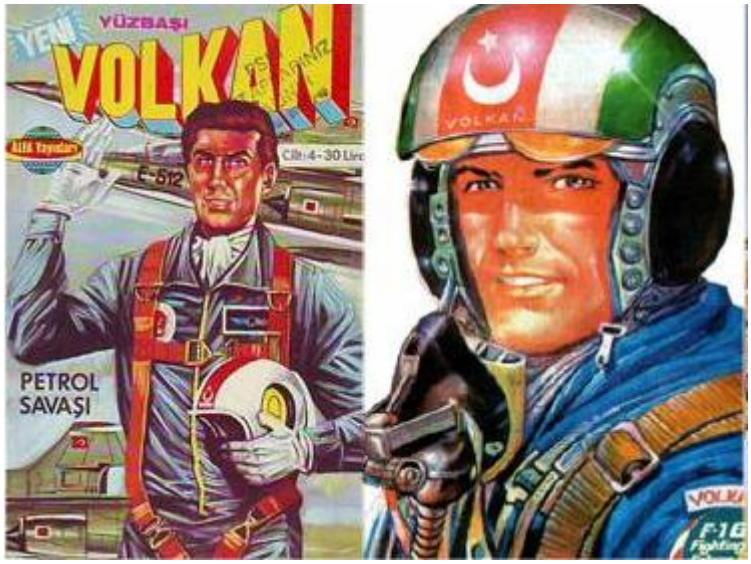

Yüzbaşı Volkan, Gazete ressamı ve karikatür çizeri Ali Recan'ın kaleme aldığı çizgi roman kahramanı.

1971 yılı sonlarında ülkemizde konuk olarak bulunan Amerikan Hava Kuvetlerine ait bir U-8 uçağı, Kars'a giderken yanlışlıkla Rus hududuna geçmiş ve Migler tarafından yolu kesilerek Ermenistan'ın Erivan hava limanına inişe zorlanmıştı.Bu olaydan esinlenen Ali Recan, Yüzbaşı Volkan'ın ilk macerası Kafkas Dağları nda Ölüm ü ortaya çıkardı. Ve böylece Yüzbaşı Volkan Efsanesi başlamış oldu.1971'de gazete yayınlarıyla başlayan Yüzbaşı Volkan 1975 yılında bağımsız dergi olarak çıktı. 1993 yılına kadar yayınlandı.2000 yılında aylık olarak yeniden yayınlanmaya başladı. Bu seri 4 sayı sürdü.

2006 yılında bu kez Merlin Yayınları altında, yayıncı Ahmet Ziya Sekendiz tarafından "Bütün maceralar" dizisi adı altında yayınlanmaya başlamıştır. Seri devam etmektedir.

Yüzbaşı Volkan Türk Hava Kuvvetleri 'nin kahraman pilotlarını sembolize eder. Savaş için eğitim görmüş olmasına rağmen savaşa karşıdır. Fakat barış sürecini sürdürebilmek için güçlü ve caydırıcı olmak gerektiğine inanır. Yüzbaşı Volkan barışçı ve insancıldır fakat "görevi gerektirdiğinde, bir makineli tüfeğin mermileri kadar hızlı ve yok edeci" olur.

Türk Hava Kuvvetlerine mensup genç bir pilotun fazla komplike olmayan ve daha sonradan hazırlayacağı Yüzbaşı Volkan'lara göre daha az sayfa sayısına sahip bu çizgi-romanı beklenilenin üzerinde bir ilgi gördü. İşte 1970'lerle kariyerine başlayan -ve o tarihte adı henüz Volkan olmayan Yüzbaşı Volkan'ın kısa başlangıç öyküsü buydu.

Yüzbaşı Volkan Türk Hava Kuvetlerinin kahraman pilotlarını sembolize eder. Savaş için eğitim görmüş olmasına rağmen savaşa karşıdır. Fakat barış sürecini sürdürebilmek için güçlü ve caydırıcı olmak gerektiğine inanır. Yüzbaşı Volkan barışçı ve insancıldır fakat görevi gerektirdiğinde, bir makineli tüfeğin mermileri kadar hızlı ve yok edici olur. Her Türk askeri gibi Yüzbaşı Volkan da "Önce Vatan" prensibine inanır ve ona göre "Vatan sevgisi her türlü ideolojinin üstündedir." Bu tür konulara değinmek Yüzbaşı Volkan'ın 25 yıllık yayın yaşamı boyunca çeşitli çevrelerde yankılara yol açmış, övgü ve sövgülere neden olmuştur.

Yüzbaşı Volkan'ın yanında sevgilisi Gazeteci Funda ve yakın arkadaşı Hakkı Başcavuş vardır. Tabii Sovyet pilotu Yüzbaşı Olga'yı unutmak ne mümkün?

14 Temmuz 1975 tarihinde, yani "Bonanza"daki ilk yayından bir yıl sonra, Tay Yayınları

sahibi Sezen Yalçıner'le yeni bir anlaşma imzalayan Ali Recan, Yüzbaşı Volkan karakterini bağımsız bir dergi olarak çıkarmak üzere hazırlıklara koyuldu. Haftalık bir derginin yayıncılık zorluklarina karşı yedek sayfa ve macera stokları hazırlayabilmek için yardımcı çizerler de buldu.

Böylece ilk Yüzbaşı Volkan çizim ekibi kurulmuştu. "Son İmdat Çağrısı" adını taşıyan ilk Tay Yayınları amblemli Volkan macerası 9 Temmuz 1976'da çıktı. Daha sonra Alfa yayınlarından çıkarak 1987 yılına kadar dergi olarak, Tercüman gazetesinin kapandığı 1993 yılına kadar da gazete sütunlarında boy göstermeye devam etti.

Hatırladığım ilginç bir olay da, Ali Recan tarafından bir röportaj sırasında anlatılmıştı: Yüzbaşı Volkan'ı izlemiş olanlar hatırlayacaklardır. Tay yayınlarından çıktığı sıralarda, her bir kitabın iç kapaklarında, bazı savaş uçaklarının teknik bilgileri verilirdi. Hatta, çizgi-roman maceralarında geçen dialoglarda, hangi savaş uçağından hangi hava Kuvvetlerinde ne kadar bulunduğundan falan da bahsedilirdi. Bütün bunlarda bir casusluk kokusu alan MİT, Ali Recan'a sorguya alarak 'Sen bunları nerden biliyorsun? Bunlar gizlidir..' deyince, Ali Recan 'Aviation Weekly' ve 'Jane's Defense Weekly' gibi Amerikan dergilerini göstererek "Bütün bu uçakların teknik özellikleri ve sayılarını Amerikan dergilerinden alıyorum.." diye cevap vermişti.

Yüzbaşı Volkan, Ali Recan tarafından 1990'ların sonunda gündeme oturan Susurluk Olayının çözümü için yeniden göreve çağrılmıştı. Üstelik bu kez Tuğgeneral rütbesine sahipti. Ancak eski maceralardan kırpılanlardan kolajla üretilen ve sadece 4 sayı çıkabilen 'Karanlığın Kartalları' adlı bu seri, Volkan'ın da popülaritesinin bir sonu olduğunu göstermişti. Çocuk dergilerinden gazetelere değin pek çok yayın organında kariyerini zenginleştiren Yüzbaşı Volkan, yaratıcısı Ali Recan'ın vefatıyla sona erdi.

Vefatından kısa bir süre önce Ali Recan, macera sayısı iyice çoğalan pilot kahramanını İtalya'daki yayınevlerine de pazarlamak için girişimlerde bulunmuştu. Oradaki yayınevleri bir Türk pilottan ziyade Amerikalı bir pilotun yayın şansının daha fazla olacağına karar vermişlerdi. Artık onun adı "Capitano Volcano" olacaktı. US Air Force'ta bir pilot olarak, Kaddafi'nin, Saddam'ın tozunu attıracaktı. Bugüne kadar Avrupalılar'ın, Amerikalılar'ın kafasına vura vura Türk pilotlarının yeteneğini ve gücünü ispat eden, "it dalaşı" adı verilen küçük kapışmalarda Yunan pilotlarını elaleme maskara eden, belki yüzlerce kez Türkiye'yi komünist olmaktan kurtaran ve 3. Dünya Savaşı'nın çıkmasını önleyen Yüzbaşı Volkan, artık Amerika'ya hizmet edecek; o zamana kadar hep Türkiye'nin çıkarlarını koruyan ve Türkiye'ye yönelik komploları bozan kahramanımız, artık Amerika'nın çıkarları ne gerektiriyorsa onu yapacaktı.

"Yüzbaşı Volkan'ı Amerika'ya sattınız" lafına karşı ise Ali Recan'ın yanıtı şöyleydi: "Biz zaten Amerikalı olmuşuz. Bu işe son noktayı da Yüzbaşı Volkan koymuş oluyor."

ZAGOR

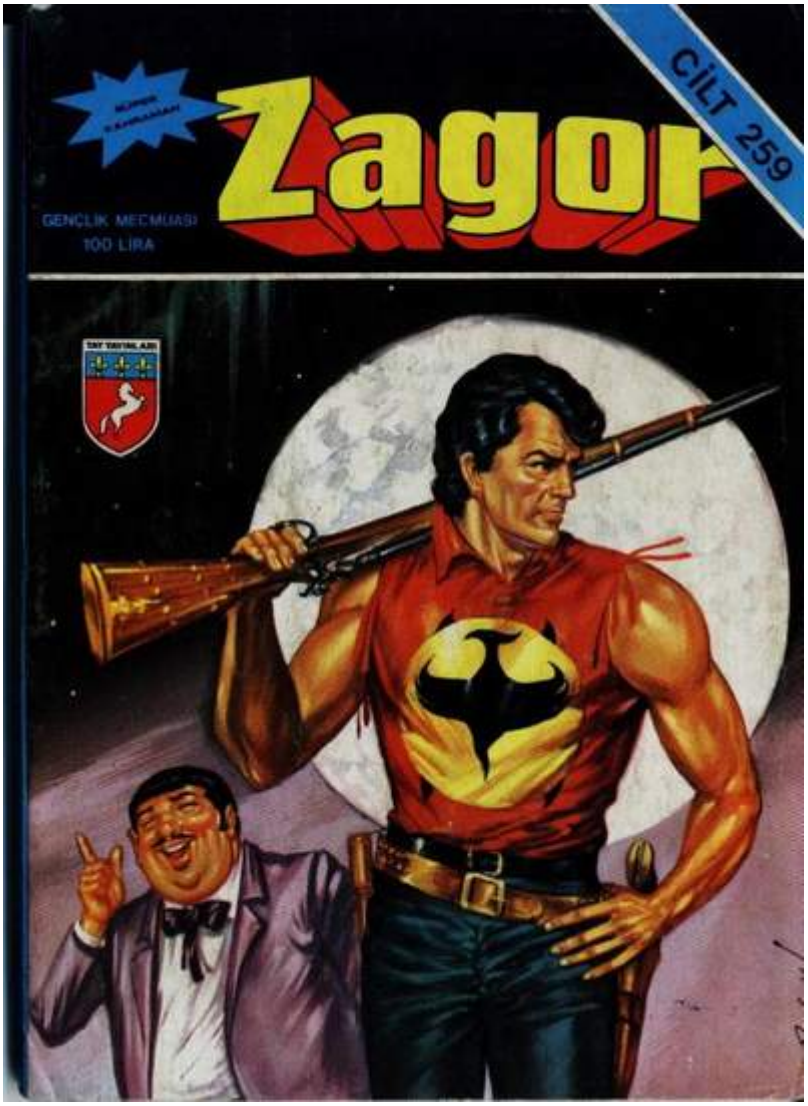

Zagor, bir çizgi roman kahramanı. 1961 yılında Mister No'nun da senarist ve çizerleri olan Sergio Bonelli ve Gallieno Ferri tarafından yaratıldı ve ilk kez okuyucu ile buluştu.

Türkiye'de 1962-1970 yılları arasında Ceylan Yayınları, 1970-1993 yılları arasında Tay Yayınları, Temmuz 1996-Ocak 2000 ayları arasında AD Yayıncılık, sonra Aksoy Yayıncılık, ve Nisan 2002'den bu yana da Lâl Kitap tarafından yayınlanıyor.

Zagor, A.B.D.'nin Pennsylvania eyaletinin kuzeyindeki Darkwood adlı düşsel bir ormanda yaşar. Asıl adı Patrick Wilding olan Zagor, henüz küçük bir çocuk iken anne-babası Darkwood yakınındaki evlerine Salomon Kinsky tarafından kışkırtılan Kızılderili Abenaki kabilesinin düzenlediği saldırıda öldürülür. Zagor nehre atlar, bir süre sürüklenir, daha sonra Nathaniel Fitzgeraldson (Fitzy) adındaki bir avcı tarafından farkedilerek kıyıya çıkarılır ve büyütülür. Fitzy ile geçirdiği yıllar boyunca avlanmasını ve balta fırlatmasını öğrenir. Ancak intikam ateşi de yüreğini kavurmaktadır. Birgün Salomon Kinksy'nin yerini öğrenir ve intikamını almak için Fitzy'den ayrılır. Gerçekleştirdiği bir baskınla Salomon'u ve beraberindeki kızılderileri öldürür. Ancak bu esnada Salomon'un babasını öldürme sebebini de öğrenir. Evlenmeden önce orduda rütbeli bir subay olan baba Wilding, Abenaki Kızılderililerine bir katliam gerçekleştirmiştir ve kendisinden de bunun intikamı alınmıştır. Karışık duygular içindeki genç Patrick uzun süre kendini toplayamaz. Bir gün ormanda kızılderili saldırısından hayatlarını kurtardığı bir cambaz topluluğu olan Sullivan'larla tanışır ve bu yeni dostları kendisine Kızılderili Algonkin Kabilesinin dilinde "Baltalı İlah" anlamına gelen "Zagor Tenay" adını verirler. Zagor sergilediği birkaç numara ile Kızılderilileri kendisinin bir yarı-tanrı olduğuna

inandırır ve barışın korunması için harcadığı çabaları sonucunda Darkwood'un egemeni olup bataklıkta bir kulübe inşa ederek Çiko ile birlikte oraya yerleşir.

Zagor'un en yakın dostu Çiko, çoğu macerada onunla birliktedir. Çiko Meksika'lı bir soyludur ve tam adı "Cico Felipe Cayetone Lopez Martinez ve Gonzales"tir. Oburluğu kendisinin bir zaafıdır. İlk başta yüreksiz biri gibi görünse de yeri geldiğinde dostları için hayatını tehlikeye atmaktan çekinmez. Sevimli, esprili, kültürlü bir karakter olarak serüvenlere renk katar.

ZEMBLA

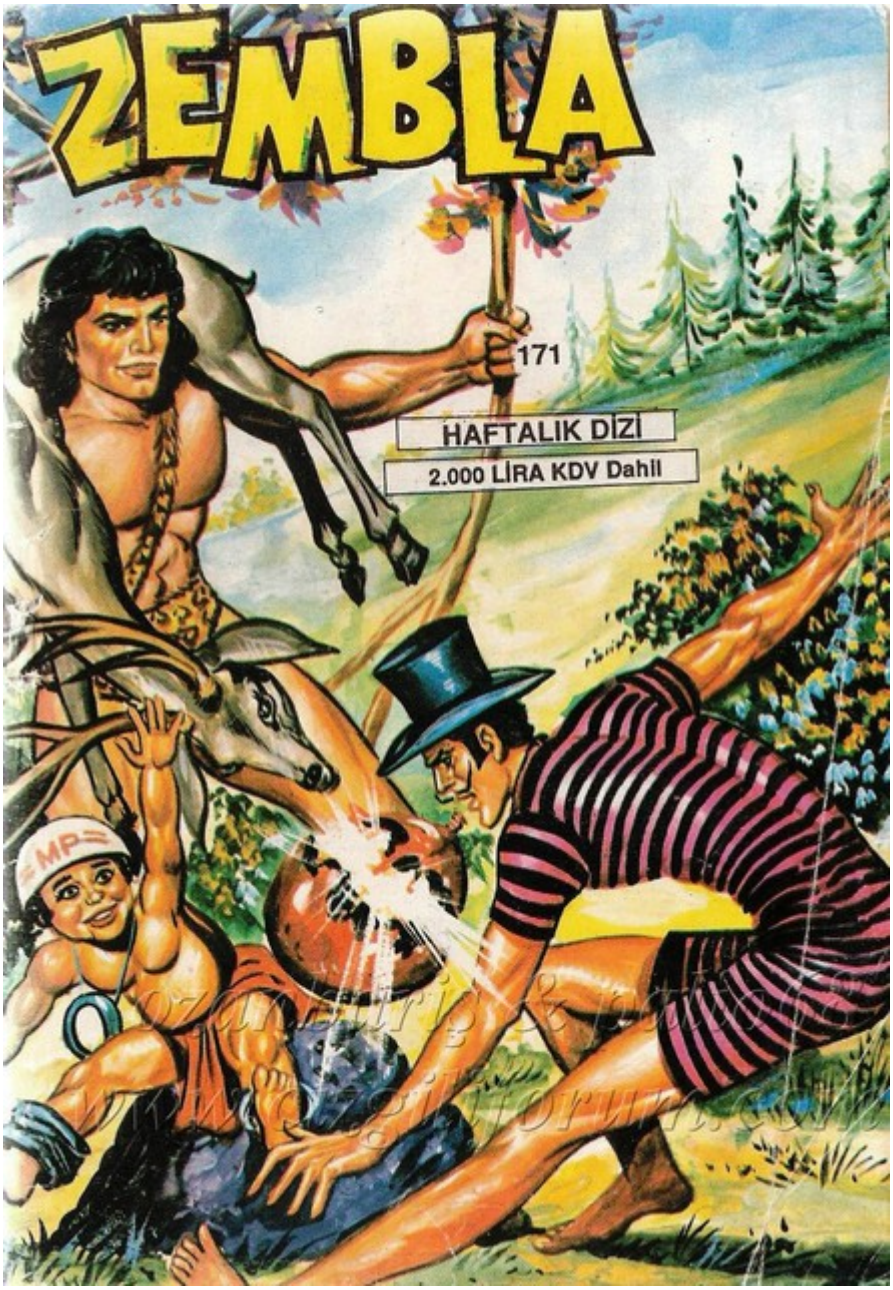

Zembla - Sümer yayınevi tarafından 1969 yılında Zembla türk okuyusuna merhaba demiş ve uzun yıllar hayallere arkadaşlık etmiştir. Tarzan benzeri bir kahramandır. Afrika da maceradan maceraya koşar. Tek farkı yalnız olmamasıdır. Hayvanlar, dostları Rasmus ve küçük pigme ile birliktedir.